הארץ

1.40 ש"ח יום ד', ו' בכסלו התשמ"ט, 16 בנובמבר 1988 VOL.69/21069 NOVEMBER 16 1988

בדיקת ריביות בנקים

שגיא החברה היחידה שבדקה
מעל 750 חברות ושש מיליון תנועות בנק
וגרמה להחזר כספים בפועל ללקוחותיה

טל. 656957, 663480 פקס: 5102966

מודעי מגבש תכנית למקרה שימונה לשר אוצר (עמ' 3)

הושעו סטודנטים מהאוניברסיטה העברית (עמ' 3)

תה"ל: סכנת זיהום למי תהום (עמ' 4)

גורבצ'וב יפגוש את בוש, רייגן ותאצ'ר (עמ' 5)

מומחי הנפט: ירידת מחירים נוספת (עמ' 5)

עובדי המדינה: לא לכלות את פרבר (עמ' 6)

רווח סאיטקס ב־88 – 9.2 מיליון ד' (עמ' 8)

בגליון זה 14 עמודים

מזג האוויר

תחול עליה קלה בטמפרטורות אך מזג האוויר בהיר, קר ויבש.

ירושלים: 3–12. תל־אביב: 9–19. חיפה: 7–17. באר־שבע: 3–18. רמת־הגולן 3–12, צפת 2–8, טבריה 5–20, עפולה 3–18, השומרון 5–14, נתב"ג 6–18, ירדן 2–20, עזה 9–17, אילת 10–22.

זיהום אוויר

ריכוזי התחמוצות גפרית באוויר שנמדדו ביום 14.11

	מיקרוגרם למ"ק	שינוי מיום קודם
חיפה	287	121–
ת"א	350	155+
אשדוד	77	31+
חדרה	99	-

שערי הדולר

	השער	השינוי בש"ח
יציג	1.5908	0.0022–
נוסעים	1.8908	0.0026–
שחור	1.8800	-

שער הסל

יציג	1.7179	0.0006–

זכו בלוטו

אלה המספרים שעלו אמש בהגרלת הלוטו: 3, 4, 12, 32, 38, 39. המספר הנוסף: 36.

שוחררו ארבעת חיילי גבעתי המואשמים בהריגת ערבי במכות

החיילים ל"הארץ": "אנו רוצים לחזור ליחידה כבר היום"

מאת איתן רבין

נשיא בית הדין הצבאי של פיקוד הדרום אלוף משנה ד"ר עמנואל גרוס הורה אמש לשחרר ממעצרם את ארבעת חיילי גבעתי, יצחק אילד, רוני אקול, אריה לוצטו ויצחק כבודי, הנאשמים כי הרגו במכות בחודש אוגוסט השנה, את אמי אלשמי, ערבי ממחנה הפליטים ג'באליה שברצועת עזה.

השופט הצבאי ד"ר עמנואל גרוס קבע בהחלטה לשחרר את ארבעת החיילים: "עתירת הנאשמים יסודה בדין ובצדק. יש אחיזה כי המנוח הוכה במאהל הצבאי על ידי חיילים של־ דאבון הלב החקירה לא הצליחה

(סוף בעמוד 2)

הבית הלבן: אין שינוי בעמדתנו; לא נכיר באש"ף בלי שיסוג מהטרור

ועידת הנשיאים תפתח במסע הסברה להוקעת החלטות המועצה ● שמיר: הכרת מדינות במדינה פלשתינית – פירושה עזרה לחיסול ישראל ● פרס: ההחלטה – עוד ניסיון להתחמק מהכרעה

מאת מופרי "הארץ"

ראש הממשלה יצחק שמיר אמר אתמול כי הכרת מדינות בהכרזת העצמאות הפלשתינית פירושה עזרה לחיסולה של מדינת ישראל...

"אני אומר לתושבי יהודה, שומרון ועזה, שהדרך היחידה להגיע גם לקיום מאויהם וגם לחיים נורמליים, היא הדרך של ניהול מו"מ עם ישראל".

ממלא מקום ראש הממשלה ושר החוץ, שמעון פרס, אמר: "זה שוב ניסיון להתחמק מקבלת הכרעות חד משמעיות..."

(סוף בעמוד 5)

מסמך

"הכרזת עצמאות פלשתין"

אלג'יר (עו"ד ועו"צ). להלן הנוסח המלא של ההכרזה על המדינה הפלשתינית, כפי שהוקראה ביום שני בלילה על ידי יאסר ערפאת, בישיבת הנעילה של המועצה הלאומית הפלשתינית:

"הכרזת עצמאות פלשתין, ארמת המסרים של אללה כפי שנתגלו לאנושות, היא ארץ הולדתו של העם הערבי הפלשתיני. שם הוא גדל, שם הוא התפתח ושם שגשג, קיומו הלאומי והאנושי התבטא שם בקשר אורגני רצוף בין העם, אדמתו וקורותיו.

היום שלאחר "הכרזת העצמאות הפלשתינית" עבר בשקט יחסי

כמיליון תושבי השטחים תחת עוצר וסגר; מקורות ערביים: 14 פצועים

צה"ל נערך בסדר־גודל ללא תקדים כדי למנוע התפרצויות שמחה והפגנות ● זרם החשמל, וגם קווי מים, נותקו ● ניסיונות בודדים להנפת דגלים ולידי זיקוקים דוכאו במהירות

מאת אודי ניר, איתן רבין ודן סגיר, סופרי "הארץ"

(סוף בעמוד 2)

פורת הורה להגביל סיקור הכרזת העצמאות באלג'יר

מאת לילי גלילי

בצעד יוצא דופן כינס אתמול מנכ"ל רשות השידור, אורי פורת, את מנהלי הרשות ברדיו ובטלוויזיה, והודיע על שורה של הגבלות על סיקור הכרזת המדינה הפלשתינית באלג'יר.

אכזבה במערך מהצעות הליכוד; תיתכן החלטה על הפסקת המו"מ

הבוקר יתכנס פורום "שרינו" ● שמיר הציע לראשי העבודה להצטרף לממשלה ללא רוטציה, ללא הקמת קבינט, ללא איזכור הוועידה הבינ"ל ● ויצמן: "תודה רבה, אין על מה לדבר, דברי שמיר מונעים מו"מ" ● שמיר הזמין לשיחה את שרון ולוי המתנגדים לממשלת אחדות

מאת אילן שחורי

(סוף בעמוד 7)

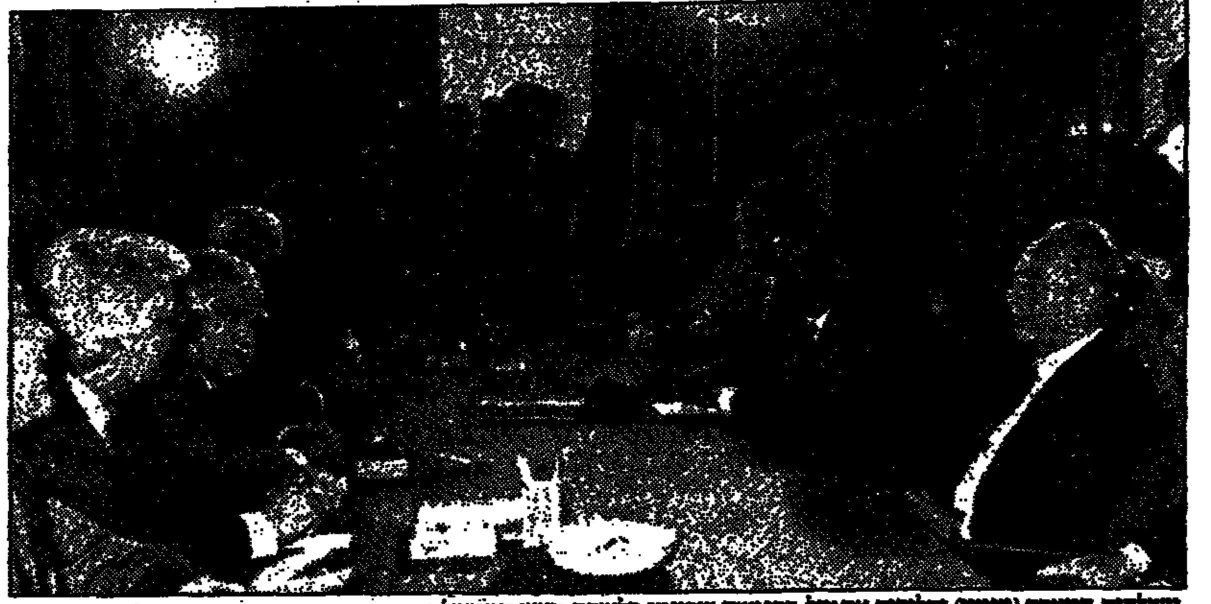

משלחות המערך (מימין) והליכוד אתמול בפגישה שקיימו בלשכת ראש הממשלה. (צילום: חיים ישראלי)

המפלגות הדתיות והתחיה חוששות כי הצטרפות המערך תגרע מכוחן בממשלה

מאת אילן שחורי

(סוף בעמוד 2)

המדד: 2.4%; אינפלציה שנתית 17% – האוצר: אכן שיעור גבוה במקצת

סעיף הדיור התייקר ב־5.6%; הפירות מיתנו עליית המדד ● מדד המחירים הסיטוניים עלה ב־1.2% ● מנכ"ל משרד התעשיה והמסחר: עתה יקשה עוד יותר על היצואנים

מאת איתן אבריאל ויהודית וינקלר, סופרי "הארץ"

מדד המחירים לצרכן עלה באוקטובר ב־2.4% והגיע ל־121.6 נקודות. חישוב האינפלציה השנתית מתוך הנתונים של עשרת החודשים הראשונים של השנה, מראה כי שיעור האינפלציה עלה ל־17%, לעומת 15% בתקופה המקבילה אשתקד.

(סוף בעמוד 2)

פרשנות / נחמיה שטרסלר

נסים וברונו בחלקים שווים

הרמטכ"ל: תושבי השטחים יצטרכו לעשות חשבון נפש

מאת איתן רבין, סופר "הארץ"

שוק ההון

ציפיה לפיחות חידשה העליות

מאת דורון כהנסקי

בנקים מסרבים לחדש אשראי לקיבוצים – הבנקאים מצפים להתערבות הממשלה

מאת יהודה שרוני ועזית לביא, סופרי "הארץ"

יש לך כסף פנוי ואתה מתלבט? אינך בטוח מה עדיף לך, להיצמד לדולר או למדד? חשוב לך לשמור את הכסף נזיל?

בבנק הגדול במדינה תוכל לרכוש "חבילת נאמנות" המורכבת משתי קרנות נאמנות "מתמחות טהורות".

תוכל לפזר את השקעתך - ביחס הרצוי לך - בין קרן הנאמנות "צבר", המשקיעה בצמודי דולר לבין קרן "יערה", המשקיעה בצמודי מדד.

את יחס ההשקעה בין "צבר" ו"יערה" תוכל לשנות בכל עת בהתאם לציפיותיך לשינויים במשק.

המעבר מקרן לקרן יעשה במחיר היסודי בלבד, ללא כל שיעור הוספה.

* אין הודעה זו מהווה הצעה לרכישת תעודות השתתפות.

בוא ותראה איך פועלים טוב יותר

בנק הפועלים

השביתה במגזר הערבי אתמול כמעט מלאה – ללא הפרות סדר

בישובים שונים הונפו דגלי אש"ף ונכתבו סיסמאות בגנות ישראל ובעד המדינה הפלשתינית

(עו). השביתה במגזר הערבי בצפון הארץ, אתמול, היתה כמעט מלאה. במקומות אחרים היתה השביתה חלקית. לא נרשמו הפרות־סדר, אך ביישובים שונים הונפו דגלי אש"ף וצוירו סיסמאות בגנות ישראל ובעד המדינה הפלשתינית.

החנויות, בתי־הספר, הבנקים והמועצות המקומיות היו סגורים ביישובי הצפון. עם זאת, היתה תנועה רגילה של פועלים שהפרו את החלטת ועדת המעקב של ראשי הרשויות המקומיות הערביות ויצאו לעבודה.

יו"ר ועד ראשי המועצות המקומיות הערביות וראש עיריית שפרעם, אברהים נימר חוסיין, חזר אתמול ואמר, כי לשביתה אין כל קשר לכינוס המועצה הלאומית הפלשתינית באלג'יר וכל מטרתה למחות על הרס הבתים בטייבה. הוא הביע תקווה, כי "יום הבית", כפי שהשביתה נקראת, יעבור בשלום ולא תהיינה הפרות סדר מצד המשתמטים.

השביתה בנצרת היתה מלאה. המפעלים, החנויות ובתי־הספר היו סגורים, וגם התחבורה הציבורית, של אגד, לא פעלה. פעילי רק"ח עמדו ביציאה מהעיר וניסו למנוע ממעט הפועלים שהחליטו לצאת לעבודה, לעשות כן. הם גם מנעו מסוחרים לפתוח את חנויותיהם. ממטה השביתה בנצרת הוכחשה הטענה, לפיה מנעים אנשי רק"ח את יציאת הפועלים לעבודה. לדברי דובר המטה, הפעילים "רק רוצים להצלחת השביתה".

בכפר רבוריה נכתבו סיסמאות על קירות בתים בגנות ישראל ובתמיכה בהחלטות המועצה הפלשתינית שהכריזו על עצמאותה של מדינה פלשתינית. צוירו דגלי אש"ף על מספר רב של בתים, ביניהם על זה של ראש המועצה המקומית.

דגלי אש"ף, הבערת צמיגים ומחסום אבנים בחיפה

עשרות פועלים ערבים מישראל ומהשטחים, המועסקים על־ידי עיריית חיפה, לא הגיעו אתמול לעבודתם. כ־30 מתוך 150 הערבים תושבי ישראל, עובדי העירייה, לא התייצבו לעבודה. רק 35 מתוך 120 הערבים מהשטחים המועסקים, לא התייצבו לעבודתם. מניחים, כי חלק מעובדי השטחים לא הגיעו לעבודתם, מחמת העוצר שהוטל השלטונות בשטחים.

הכדורגלן המצטיין של מכבי חיפה, זאהי ארמלי, תושב שפרעם, התייצב בבוקר לאימון קבוצתו, כרגיל, ואמר: "אין קשר בין ספורט לפוליטיקה".

נורית כהנא, סופרת "הארץ" בחיפה מוסרת: אור ליום אתמול גילו סיירי המשטרה סיסמאות על קירות בית ותנוח ברחוב הוואדי, וכן הזדהות עם האינתיפאדה. בשעות הבוקר המוקדמות הובערו שני צמיגים ברחוב הוואדי וכן הוצב מחסום אבנים במקום. המשטרה סילקה את המחסום ושני הצמיגים שהובערו כובו מיד וסולקו מהמקום.

בבוקר נתגלו דגלי אש"ף מתנפנפים על חוטי חשמל ועצים בשכונת עין הים ליד בית־הספר "שלוה" בקריית אליעזר, ברחוב הוואדי וברחוב עבאס. הדגלים הוסרו והשקט נשמר ברחוב הערבי.

מהמשטרה נמסר, כי לא בוצעו מעצרים אך היתה דריכות וכוננות למנוע כל הפרת הסדר הציבורי.

ראש עיריית חיפה מגנה גילויי הלאומנות

(ע). ראש עיריית חיפה, אריה גוראל, גינה בחריפות את גילויי ההזדהות עם האינתיפאדה, שמצאו ביטוי בשכונת הואדי ניסנאס בחיפה.

ראש העירייה אמר, כי חיפה הצטיינה במרקם היחסים הטובים בין יהודים וערבים, אך אלמנטים קיצוניים מנסים להשתלט ולעודד מבוכה. גוראל ציין, כי הכרזת שביתה על־ידי ערביי ישראל נגד הריסת בתים היא בגדר תגובה אפשרית, אך מכאן ועד לעידוד הסדר הציבורי, המרחק רב. מר גוראל קרא לציבור הערבי והיהודי כאחד לגלות סובלנות. הוא אמר, כי יש לגנות את התופעות הקיצוניות שנתגלו בעיר.

השביתה במשולש

השביתה הכללית באזור המשולש, שהוכרזה במחאה על הריסת 15 מבנים בכפר טייבה בשבוע שעבר, עברה אתמול ללא הפרות סדר.

השביתה בבקה אל־גרביה היתה מלאה. לא היו לימודים בבתי־הספר, בתי־המסחר היו סגורים והפועלים לא יצאו בבוקר לעבודה. חלק מהתושבים התגודדו במרכז הכפר, אולם לא אירעו הפרות סדר.

כוחות משטרה שהו מחוץ לכפר.

גם באום אל־פחם עברה שביתת המחאה ללא הפרות סדר. התושבים המבוגרים ישבו בבתים והאזינו לחדשות, ואילו הצעירים התגודדו ברחובות.

אל ראש העיר הגיעו בבוקר תושבים מודאגים, שסיפרו לו כי שמעו בחדשות וקראו בעיתונים שיש בכוונת המשטרה להרוס מבנים שנבנו ללא היתר באום אל־פחם. ראש העיר הרגיעם, כי לפי המידע שברשותו – למשטרה אין כוונה לעשות צעד כזה. "שביתת המחאה שלנו שקטה ונועדה למחות על ההריסות בטייבה ועל הכוונה להרוס בתים נוספים. השביתה באה לומר, שלא נשב בזרועות־ידיים אם ירצו להרוס לנו בתים", אמר ראש העיר.

ראש העיר ציין, כי סייר בשכונות השונות והבין שאין ניסיונות מצד גורמים שונים להתסיס את האווירה. "אני מקווה שהשביתה תימשך בשקט וללא אירועים חריגים", אמר.

כוחות משטרה מתוגברים נמצאו בכביש ואדי ערה ובכניסה לאום אל־פחם מחשש להפרות סדר.

השביתה בלוד ורמלה

רק חלק מערביי לוד ורמלה קיימו את השביתה של ערביי ישראל חלק מחנויותיהם היו פתוחות. התלמידים נעדרו מבתי־הספר, וגם חלק מעובדי העירייה.

שקט שרר בשתי הערים המעורבות, וממשטרות לוד ורמלה לא נמסר על הפרת סדר.

בשיחה עם כתב עת"ים אמר נורי אל־עוקבי, ממנהיגי הבדואים ומאישי הציבור הפעילים בקרב ערביי לוד, כי הכרזת המדינה הפלשתינית גורמת שמחה בליבו של כל ערבי בישראל. "בסופו של דבר, זה צעד המקרב את השלום בינינו ומצביע על כך שכוונתם של הפלשתינים לשלום", אמר. עם זאת, הדגיש שהשביתה אינה קשורה להכרזת המדינה הפלשתינית, אלא באה כמחאה על הריסת הבתים בטייבה.

תקרית ירי ליד טייבה

נורית אמיתי, סופרת "הארץ", מוסרת: שביתה כללית היתה אתמול בכפרים הערביים שבשרון. השביתה עברה ללא הפרות סדר והמשטרה לא נכנסה ליישובים.

בשל השביתה, לא יצאו רוב השכירים לעבודתם ושהו בכפריהם ובבתיהם.

בשעה 4 אחה"צ ירה נהג משאית, אזרח עובד צה"ל, לעבר התגודדות בכניסה הצפונית לטייבה. ככל הנראה, חשב האיש כי נקלע לסכנה, והפעיל ה"עוזי" שהיה ברכבו.

כוחות משטרה הגיעו מיד למקום ועצרו את היורה.

בבוקר התגלה דגל אש"ף בצומת רעננה. הוא הוסר על־ידי אנשי חברת החשמל.

מחסום אבנים וצמיגים שהוצב בכניסה לקלנסואה פונה על־ידי תושבי הכפר.

שלושה צעירים שהשליכו אבן ותפוח עץ לעבר רכב שחלף בצומת טולה בפתח־תקוה, נעצרו לחקירה במשטרה.

ראיתי שמעתי

"אני תושב קומה ושלטונה של הקהילה האורתודוכסית בישראל לאסון ולסילוף" – כך כתב ראש הממשלה הראשון, דוד בן־גוריון, ביוני 68', במכתב אישי ששיגר לסופר אדם הדרון מחבר הספר "מדינת ישראל ואל". במכתב, שנשלח משדה בוקר, כתב ב.ג.: "אני כמעט בטוח שהרוב בארץ רחוק מאד מהאורתודוכסים. באמריקה לא יעיז איש לפסול רב כמנוח סילבר (הרב הרפורמי אבא הלל סילבר, שהיה ממנהיגיה הבולטים של יהדות ארה"ב – ב.א.) ואפילו "המזרחי" בארה"ב ובארץ ראו בו מנהיג יהודי מסור ורק מחוסר יושר, כך נדמה לי, של לאורתודוכסים, שיש להם בכל זאת צורך "בכנסיה", השתלטו פה "הרוקים". סייע לכך משטר הבחירות הנפסד הקיים בארץ, המקנה למיעוט קטן כוח פוליטי שלא מגיע לו כלל". יש לזכור שדברי נבואה אלה של ב.ג. שאתמול מלאו 15 שנה למותו, נכתבו שנים רבות לפני שהרבנים פרץ, גפני, פרוש ופלדמן עלו לגדולה.

גרשון אלון

חברי כנסת, שרים, שגרירים, שופטים ורבים אחרים התכנסו אמש במלון דן בתל אביב לציון מלאת 35 שנה למקום. בין הבאים היו שמעון פרס, יצחק רבין, שר התיירות, אברהם שריר שברך בשם הממשלה, חיים בר־לב, אריה דולצ'ין, משה ונבר, צביק בינו, שגריר צרפת, אלן פיירה, שגריר חוף השנהב, ז'אן פייר בוני, רעיה יגלום, יוסי ידין ועוד. את האורחים קיבלו בפתח המלון נערות בלבן ובאולם המבוא לחצו את ידי המוזמנים הרבים האחים יקותיאל ושמואל פדרמן.

זוהר בלומנקרנץ

20 ראשי רשויות בגליל פנו בעצומה אל ראש הממשלה, יצחק שמיר, בה הם מציעים למנות את עובדיה עלי מעפולה לשר. בין ראשי הרשויות גם מוחמד זבידאת מבסמת טבעון וכן ארבעה חברי מערך. לדברי דוד מוגל, מהמועצה המקומית רמת ישי, סובל הגליל מכך שאין לו נציג בחלונות הגבוהים. "עלי הוא גלילי אמיתי וכל מועצת הגליל תתמוך בו", אמר.

המגעים הקואליציוניים מעניינים גם את הסינים. כך מתברר מדיווח שהגיע אתמול מהקונסוליה הישראלית בהונג־קונג. העיתונות הסינית לא הסתפקה בידיעות שגרתיות של סוכנויות הידיעות והרבתה גם במאמרי פרשנות וניתוח של מגעי המפלגות והמגעים ביניהן לקראת הבחירות. נראה כי שני העיתונאים הסינים שהגיעו לישראל במפתיע ל"ביקור פרטי", עורכי עבודות מחקר יסודית ואחד מהם, לין ג'יאו מינג, היושב דרך קבע במשרד סוכנות הידיעות הסינית בקהיר, העריך במאמר מערכת ב"יומון העם", כי תיתכן בישראל ממשלת אחדות נוספת גם ללא הרווה רבה מצד השותפים.

עקיבא אלדר

אנטל דוראטי, (82), המנצח המלחין יליד הונגריה, מת שלשום בביתו שבשוויץ. דוראטי היה תלמידם של בני ארצו בלה ברטוק וזולטן קודאי, וניצח על תזמורות בבודפשט, דרזדן ומונטה קרלו לפני מלחמת העולם השנייה. הוא היגר לארה"ב וב־1945 היה למנצחה של התזמורת הסימפונית של דאלאס. ב־1949 נתמנה כמקומו של דימיטרי מיטרופולוס למנצחה של תזמורת מיניאפוליס.

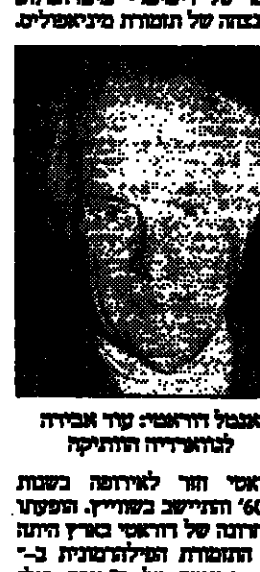

אנטל דוראטי: עוד אבידה לגווארדיה הוותיקה

דוראטי חזר לאירופה בשנות ה־60' והתיישב בשוויץ. הופעתו האחרונה של דוראטי בארץ היתה עם התזמורת הפילהרמונית ב־80', כשניצח על "המיסה סולמניס" של בטהובן ולדברי הביקורת מגע, היה זה "אחד משיאי העונה".

החלטות המועצה הלאומית הפלשתינית באלג'יריה הביאו את משרד ראש הממשלה ומשרד החוץ לידי שיתוף פעולה הדוק. בטרם פירסם את תגובתו להחלטות המל"פ, שוחח דובר משרד החוץ, אלון ליאל, עם יועץ התקשורת של ראש הממשלה, אבי פזנר, וסיכם אתו את הנוסח הסופי של ההודעה. ברוח מאמצי האחדות, לא היה קשה רב לגבש הסכמה סביב הדחייה המוחלטת של ההחלטות. התגובה הישראלית עוררה עניין רב בין כתבי החוץ, ולא פחות מ־50 עיתונאים וצוותי טלוויזיה, הגיעו אתמול לתדרוך היומי שלהם.

ד"ר אריה ברכר, יו"ר ארגון הרופאים הישראלים המתנגדים לניסויים בבעלי חיים, הוזמן להופיע במסגרת דיון בפרלמנט האיטלקי. הדיון הוא בנושא חקיקת חוק אשר יאסור על ניסויים בבעלי חיים באיטליה. לצדו יופיעו בדיון חברים באגודה הבינלאומית של רופאים נגד ניסויים בבעלי חיים, וביניהם פרופ' ג'לליו מאפי, מאוניברסיטת נאפולי, שהיה יד ימינו של ד"ר אלברט סייבין. הרופאים יביעו בפני הפרלמנט את דעתם, כי הניסויים בבעלי חיים לא רק שהם מיותרים, הם אף מזיקים להתקדמות הרפואה. זכורה הדוגמה של התאלידומיד, התרופה אשר הביאה להולדת ילדים מעוותים וחסרי גפיים. התרופה נוסתה קודם על בעלי חיים ולא נתגלו תופעות לוואי כתוצאה משימוש בה. חוקרים רבים ממליצים לעבור לניסויים בתרביות ריקמה במקום בחיות.

התהיה מגדת־עתידות מבלגרד הודיעה האחרונה של ג'ורג' בוש לאחר שישתכן בבית הלבן? הבטחה זו מסר הנשיא הנבחר של ארה"ב ב־1983 ליובינקה יאנקוביץ', במסעדה בעיר העתיקה של בלגרד. מגדת העתידות ניבאה אז לבוש, כי הוא יירש את מקומו של רונלד רייגן בבית הלבן. "אם אי פעם אהיה נשיא ארה"ב, אל תשכחי לכתוב לי. את תוזמני לבית הלבן", אמר אז סגן הנשיא, ומסר לה את כרטיס הביקור שלו. מגדת העתידות כבר שיגרה מברק לבוש ולידידיו, כדי להזכיר את ההבטחה. היא לא ידעה עם זאת להתנבא, אם הנשיא האמריקאי החדש אכן יקיים את הבטחתו...

ע"צ. בלגרד

בעריכת עידית רוזנבלום

שיחת היום עם ויקטור שם־טוב

על הכרזת העצמאות של אש"ף

באלג'יר קיבל אש"ף את התנאי הראשון

החלטות ועידת אלג'יר של אש"ף עולות בקנה אחד עם תפיסתך?

הן עונות לפחות על אחד מהתנאים המרכזיים שנוסחת "ידיב־שם־טוב" העמידה כתנאי מוקדם לניהול משא ומתן בין ישראל לפלשתינאים, והיא הכרה של אש"ף במדינת ישראל והבעת נכונות מצידו, לנהל עימה משא ומתן לשלום. זו הפעם הראשונה מאז קיים אש"ף שמתקבלת על ידו החלטה, לא על ידי מנהיג זה או אחר, שבעקבותיה באה בדרך כלל הכחשה, אלא על ידי המוסד העליון של הארגון, ושפירושה היא קבלת החלטות מועצת הבטחון 242 ו־338.

המשמעות המעשית של החלטות אלג'יר היא הכרה בישראל ונכונות של אש"ף להיכנס עימה למשא ומתן לשלום במסגרת ועידה בינלאומית. אני רואה בחיוב את החלטות אלג'יר, כי משמעותן העקרונית היא ביטול הסעיפים הרלוונטים באמנה הפלשתינאית אשר דיברו למעשה על הכוונה להשמיד את מדינת ישראל. מבחינה זו, זהו חידוש שאסור לנו להתעלם ממנו, אף שאולי אינו מספיק.

מה היתה צריכה להיות לדעתך תגובתה של ממשלת ישראל להודעת אש"ף?

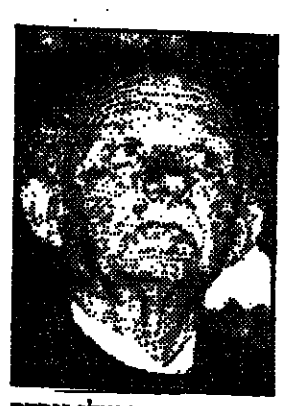

שם־טוב הוא מבעלי נוסחת "ידיב־שם־טוב" מ־1973 שגיבשה תבנית למשא ומתן בין ישראל לפלשתינאים

אני מבין שהליכוד מאוהב בסטטוס־קוו, לא רוצה לשמוע ולא מעוניין לראות תמורות באזור. אבל ממשלה בישראל שמעוניינת בחידוש התהליך המדיני, צריכה היתה לפנות עכשיו לאש"ף ולומר לה עשיתם צעד קדימה, אך הוא לא מספיק. עליכם להפסיק עתה את פעולות הטרור ואז אנחנו נהיה מוכנים לשבת אתכם למשא ומתן על מנת להגיע להסכם על מימוש זכותם של הפלשתינאים להגדרה עצמית במסגרת קונפדרציה ירדנית־פלשתינאית ובגבולות מוסכמים ובטוחים בין ישראל לשכנותיה שתוקם.

מה יהיו לדעתך ההשלכות מההתעלמות של ממשלת ישראל מהתמורות באש"ף?

התוצאה תהיה שבעתיד נעמוד בלחצים אדירים, שיכריחו אותנו לקבל החלטות שיביאו לתחיה מדינית, אבל בתנאי פתיחה קשים בהרבה מכפי שניתן להגיע אליהם כיום, במהלך של יוזמה מדינית מצידנו. באלג'יר קיבל אש"ף את התנאי הראשון. אם ימלא גם את התנאי השני, תראה עצמה ארצות הברית חופשיה לשוחח עם אש"ף על שלום.

גם אתה מוצא דמיון בין הצהרת העצמאות של אש"ף להצהרת העצמאות שלנו?

אני לא עורך השוואות כאלה, אבל נטען כי אין תקדים להצהרה על הקמת מדינה שלא קיימת. אני מכיר לפחות תקדים היסטורי אחד כזה, כאשר מנהיג של עם עתיק יומין הכריז לפני כמה עשרות שנים: "בבזל ייסדתי את מדינת היהודים", וכשהרצל הכריז בקונגרס הציוני לא היה לעם היהודי לא טריטוריה, לא צבא ולא ממשלה.

מאת ירח טל

עדות ראיה / דן סגיר

"אי אפשר לחגוג: יש פה יותר צבא מאשר תושבים"

בחברון לא נראו סימנים לשמחה, אפילו כבושה, לנוכח הידיעות שהגיעו לעיר על הכרזת העצמאות הפלשתינית באלג'יר

"אחרי יותר מ־40 שנה של דיבורים על זריקת היהודים לים, היום אנחנו אומרים שמוכנים לדבר, אומרים תמאבל לשלום. אבל עכשיו שמיר לא מוכן. תגובות אצלנו כמו אצלכם, גם אנחנו מפוצלים. יש כאלה שלא מקבלים את ההחלטה, ויש כאלה ששמחים עליה. למה לא חוגגים? ראיתם תנועות תחת איום של כלי נשק ברחובותינו יש פה יותר צבא מאשר תושבים. אי־אפשר לחגוג, אבל יש שמחה בלב".

הדוברים הם בעל מאפיה פתוחה למחצה בלב חברון, חבריו ולקוחות מזדמנים.

בניגוד לאזורים רבים אחרים בגדה, לא הוטל אתמול עוצר על חברון. מצד שני, החיים בעיר לא התנהלו "כסדרם" בתקופה האחרונה. רוב החנויות היו אתמול סגורות, הרחובות שוממים, השקט מתוח ומספר רב מהרגיל של החיילים שומרים מעל הגגות ובודקים עוברים ושבים במחסומים.

בעיר לא נראו סימנים לשמחה, אפילו כבושה, לנוכח הידיעות שהגיעו לעיר על הכרזת העצמאות הפלשתינית באלג'יר. המבחר העצום של העוגיות הזהה המתוק שהגיש לנוכחים בנו של בעל המאפיה הפשיר את האווירה, והשיחה קפצה משולץ לשמיר, משמיר לש"ס ומשם למולדת ודרכות שני העמים למדינה.

שלושת הדוברים העיקריים בשיחה מבוגרים באופן ריאלי ביותר את המפה הפוליטית הפנימית בישראל ובקרב הפלשתינאים, והם מעודכנים עד לאחרון הפרטים של המגעים הקואליציוניים בישראל ובאור מאופקים ביחס למה שהוכרז באלג'יר בלילה הקודם. בשלב מסוים של השיחה העיר אחד מהם: "בסך הכל מאז '47 זה הכל דיבורים. צריך לראות מעשים".

הם אינם באים בטיעור מהפרשנות הרווחת, כאילו האינתיפאדה והכרזת העצמאות באו בעקבות האינתיפאדה שיזמו תושבי השטחים. "זה טבעי שהלחץ של העם בשטחים גרם להחלטות ולשינויים. הרי הארגון שאב את סמכותו מאתנו, ואין להפריד בינינו לבין אש"ף כמו שמנסים הישראלים לעשות".

אחד המתנחלים, זאב חבר, אומר: "מה שקובע הוא מה יעשו היהודים ולא הצהרות הפלשתינאים". מחוץ ל"בית הדסה" תמונה סמלית ברוח הימים האלה: שני ילדים יהודים כבני ארבע, עקיבא וישראל, משחקים בשתי פיסות בד צבעוני (ירוק, אדום ושחור), גוררים אותן על הקרקע ומקפצים אותן שוב ושוב. "קיבלנו את הדגל של הערבים מהחייל. אנחנו שונאים ערבים", הם אומרים.

אמם יצאה והתהפה, הרימה את קרעי דגל פלשתין, עצרה מכונית ערבית באופן סמבולי, ניגבה את שמשת המכונית הערבית עם הדגל, השליכה אותו בהתנגדויות לתוך מכל אשפה צהוב שעמד בסמוך.

נוסעי המכונית לא הבינו בתחילה במה מדובר. נראה שהם בלעו את עלבונם והמשיכו לדרכם.

חיילי גבעתי

(סוף מעמוד 1)

לגלות מי הם".

עוד קבע נשיא בית הדין "שמשך מעצרם של הנאשמים משך זמן רב 83 יום יש בה כדי להביא לאיזון נכון בין צורכי צה"ל לבין מידת הפשע ומידת הצוע. מדובר בחיילי צה"ל שביצעו תפקידם הצבאי ולא בעבריינים פליליים".

במהלך הדיון אתמול טענו הסניגורים, כי על פי עדויות התביעה ועל פי עדותו של קצין המבצע האחראי סגן שמעון זקן, עולה בבירור כי חיילים אחרים הם שהיכו את הערבי במאהל ג'יבליה.

הסניגור הצבאי הראשי, סא"ל דוד רוזן, תקף את עדותו של עד התביעה מהמינהל האזרחי סגן שמעון זקן ואמר "האיש הזה מעוות. אני כקצין בצה"ל מתבייש שאדם זה נושא דרגות, אדם שמסוגל להתייחס לבני אדם כאילו לא כאלה הם". הסניגור הצבאי התייחס לדברי זקן שלשום, כי לא אכפת לו מהערבים.

מיד לכשהתקבלה אמש ההחלטה לשחרר את ארבעת חיילי גבעתי, פרצו בקריאות שמחה הן החיילים והן בני המשפחה שהיו באולם. ארבעת החיילים אמרו אתמול: "אנחנו לא רוצים חופשה מהצבא אנחנו מבקשים לחזור ליחידותינו ולהמשיך לשרת בצה"ל."

העם הפלסטיני
אינו נטע זר במרחב
זכותו לחיות
לצד מדינת ישראל

ראשי חברת העובדים היו מודעים לתנאי הפרישה המשופרים של גולץ

הסנה נמנעה מפרסום המאזן החצי שנתי שהיה אמור להציג הפסדים כבדים ● יו"ר ועדת הביקורת של הוועדה המנהלת של חברת העובדים ביקש לקבל פרטים על הסכם הפרישה של גולץ אך לא נענה ● חברת העובדים: הסכומים שאושרו לגולץ נמוכים בכמחצית מאלה שנקבו ב"הארץ"

מאת מיכל רוזה

יו"ר ועדת הביקורת של הוועדה המנהלת של חברת העובדים, רו"ח גד פניני, פנה כבר לפני כ־3 שבועות לגרשון וילן, יו"ר דירקטוריון הסנה, וביקש לקבל פרטים על הסכם הפרישה של גולץ. הבקשה הופנתה לוילן בעקבות ידיעות שהגיעו לפניני בדבר סכומי עתק שאושרו לגולץ. העתקים ממכתבו של פניני נשלחו לכל חברי ועדת הביקורת של הוועדה המנהלת: יוסי קרבסט, צביה בר־ציון, טוני קאופמן וארנון גפני.

העתק מן המכתב נשלח גם לדני רוזוליו. תשובה למכתב זה לא התקבלה עד היום.

בחברת העובדים ובהסתדרות שררו בחודשים האחרונים חששות כבדים מפני חשיפת הפרשה. חששות אלה נובעים ממצבה העיסקי הקשה של חברת הסנה שנמנעה מפרסום המאזן החצי שנתי שהיה אמור להציג הפסדים כבדים. כבר לפני חודשים אחדים הוזהרה החברה ע"י המפקח על הביטוח כי עליה להביא להזרמת הון כדי לעמוד בתנאי הרשיון של חברת ביטוח. אולם בימים האחרונים התברר כי חברת העובדים לא תזרים את ההון הדרוש לחברה.

מזכ"ל חברת העובדים, דני רוזוליו, נמנע אתמול מלהגיב אישית על אישור הסכם תנאי הפרישה של אלפרד גולץ שנעשה על ידו בכתב. באמצעות הדובר, יהודה פאוסט נמסר ל"הארץ", כי הסכומים הכלולים בכתבה בעיתון אינם נוגעים להסדרי הפרישה של גולץ וכי הסכומים הנגזרים מהסכמי הפרישה שאושרו אינם מגיעים אף למחצית מהסכום שנקבע בכתבה. הדובר סירב עם זאת למסור מהם הסכומים שאושרו. לדברי פאוסט, רוזוליו אישר את ההסכם בעקבות החלטת הוועדה המיוחדת של הדירקטוריון, אשר קבעה את הסדרי הפרישה על פי שני סעיפים בלבד: מענק הסתגלות של 6 חודשים ופנסיה תקציבית בשיעור 70% על 7 שנים שנותרו לגולץ עד לגיל הפרישה.

בתשובה לשאלה מדוע עוכבו יותר התשלומים לגולץ אם ההסכם נעשה על פי הכללים המקובלים אמר הדובר כי מצבה של הסנה בזמן שההסדר נקבע היה שונה וכיום רואים את גולץ כאחראי למצב הקשה של החברה.

נפתלי בלומנטל, מבקר ההסתדרות, אמר ל"הארץ" בתגובה לפרסום הפרשה, כי כאשר הובאה לידיעתו ההחלטה של הוועדה המיוחדת של הדירקטוריון דרש כי יהיה דיון בנושא במליאת הדירקטוריון. לאחר הדיון שבו אושר ההסכם הודיע לו וילן כי החליט לעכב את התשלומים, ולדברי בלומנטל החלטה זו מקובלת עליו.

על פי המידע שהגיע ל"הארץ" מגיע סכום ההטבות שאושרו לגולץ לכמיליון שקל, אולם מקור בכיר בחברה טוען כי הסכומים שאושרו מגיעים רק ל־600 אלף שקל.

פורשי הפת"ח: הכרזה על מדינה פלשתינית – אסון

דמשק (ע"צ). ארגון המתבדלים הפרו־סורי של פורשי פתח, בהנהגת אבו מוסה, כינה אתמול את הכרזת המדינה הפלשתינית כ"שואה ממש". דובר הארגון אמר, כי הכרזה זו היא "קטסטרופה ממש, שכן פירושה כי אש"ף מוותר על המאבק המזוין של העם הפלשתיני ועל אמנת אש"ף".

מנהיג חזית ההצלה הלאומית הפלשתינית (קואליציה פרו־סורית המתנגדת לערפאת ובה חברים הצאעיקה, ארגונו של ג'יבריל ופורשי פתח), הגדיר את הכרזת המדינה כ"צעד חיובי", אך מתח ביקורת על קבלת ההחלטה 242. חאלד אל פאהום אמר, כי קבלת ההחלטה 242 "עומדת בסתירה בוטה לאמנת אש"ף ולתוכניתו המדינית".

עמאללה מנצור, סופר "הארץ" בגליל, מוסר: "צאות אל קודס" (קול ירושלים), תחנת השידור של "החזית העממית – המפקדה הכללית" של אחמד ג'יבריל, המשדרת מסוריה, קראה לפלשתינאים להניף דגלים שחורים לאות אבל לנוכח החלטת אש"ף "להיכנע לתכתיב ה־אמריקאי־ישראלי" ולקבל עליהם את ההחלטות 242 ו־338 של מועצת הביטחון, ולהכיר בישראל.

עליית מדד גבוהה

(סוף מעמוד 1)

הברפלד: נורות אדומות

מדד אוקטובר חייב להדליק נורות אדומות אצל כל הגורמים המנהלים את כלכלת ישראל, העוסקים עתה בפגישות של סב ואל תעשה. כך אמר אתמול חיים הברפלד, מ"מ מזכ"ל ההסתדרות, בהגיבו על עלייה של 2.4% באינפלציה.

הוא ציין שההסתדרות התריעה בחודשים האחרונים על התגברות מגמות האינפלאציה ותבעה מהממשלה לחזור ולהפעיל את הפיקוח על המחירים, המשותק, לדבריו, לחלוטין. עד כה, אמר, אין סימן שאכן נעשה צעד ממשי כלשהו בכיוון זה.

הברפלד הדגיש כי עתה אין לטעון שהשכר משפיע על עלייה גבוהה של המדד, הואיל והשכירים לא קיבלו בפועל שום תוספת שכר בעקבות ההסכמים שנחתמו באחרונה, וגם תוספת היוקר האחרונה, ששולמה בראשית החודש, עדיין לא השפיעה על המדד.

מ"מ מזכיר ההסתדרות קרא לגבש בהקדם הסכם תוספת יוקר חדש שיכלול מנגנון פיצוי שיהיה בכוחו להגיב במהירות להתייקרות מואצת. הוא קרא לממשלה לפעול מיד לבלימת הגידול באבטלה כתוצאה מהיעדר צמיחה, וליזום תוכניות מתאימות לכך.

זילוני: לבחון ההסכם החדש

באורח יוצא דופן הגיב אתמול, בנפרד מתגובת ההסתדרות על המדד, אפרים זילוני, סגן ראש האגף לאיגוד מקצועי וראש סיעת מפ"ם בהסתדרות. הוא קרא להסתדרות לבחון במשנה זהירות את ההסכם החדש לפיצוי השכירים על התייקרויות, מחשש שהאינפלציה מצויה במגמת עלייה והממשלה תפעל להשתמש בהסכם תוספת יוקר כבמכשיר לשחיקת השכר.

סופרת "הארץ" מעירה כי בימים האחרונים נערכו גישושים מחודשים בין ההסתדרות לבין לשכת התיאום של הארגונים הכלכליים בדבר קיום משא ומתן על הסכם חדש לתוספת היוקר, אך לפי שעה אין שיחות של ממש. כנראה ביקשו הן ההסתדרות והן המעסיקים הפרטיים להמתין למדד אוקטובר, ורק בעקבות פרסומו יש סיכוי שהדיונים ביניהם יואצו.

פיני שומר, חבר הוועדה המרכזת של ההסתדרות, קרא למפלגת העבודה שלא להצטרף לממשלה בראשות הליכוד, לאור הממצאים החמורים של הביטוח הלאומי, שלפיהם שישית מאוכלוסיית המדינה נמצאת מתחת לקו העוני.

שומר מטיל על שרי המערך והעבודה והרווחה את האחריות להזנחת הטיפול בשכבות החלשות, התואמת, לטענתו, את השקפת עולמם שיש לחזק את השכבות החזקות. שומר הזהיר כי אם מדיניות זו תימשך, יוספו רבים לנזקקי סעד.

כמיליון תושבי השטחים

(סוף מעמוד 1)

האינתיפאדה". צעירים רעולי־פנים הפריחו בלונים גדולים בצבע הדגל הפלשתיני מגג בית החולים, והצוות הרפואי ארגן שירה בציבור של המנונים פלשתיניים במשך שעה ארוכה. צעיר רעול־פנים הניף דגל פלשתיני לקול תרועת הנוכחים.

במהלך פעילות צה"ל לשמירה על השקט בשכם נורה בבטנו חייל, כאשר חברו פלט בטעות כדור מרובה. נמסר כי הקליע שפגע בחייל היה קליע פלסטי, וכי לא נשקפת סכנה לחייו. הפצוע פונה במסוק לבית החולים.

במהלך עימותים של חיילי צה"ל עם מפגינים במוקדים בודדים בגזרה המערבית אתמול נורה ברגלו צעיר תושב הכפר דיר אל־חטב. מקורות ערביים מסרו על עוד שני פצועים בעיר שכם, שסיבת פציעתם אינה ברורה, ועל עוד שני פצועים מירי כדורי גומי בעיר ירחו.

מקורות צבאיים מסרו שבשעות הערב היו מספר מקרים של ידוי אבנים וניסיונות לארגן תהלוכות שמחה. כוחות צה"ל הגיעו במהירות למקום ופיזרו את המתקהלים.

היום ימשיך צה"ל בפריסתו הנרחבת בשטחים, וצפוי המשך העוצר במקומות רבים. אם ישרור שקט, יוסר העוצר בהדרגה.

צה"ל ניתק החשמל לרצועה

מפקדי צה"ל ברצועת עזה הורו אתמול לנתק את כל קווי החשמל ברצועה, ולמעשה הוא מאתמול אחר הצהריים ועד למסירת הידיעה סמוך לחצות שורה עלטה ברצועת עזה.

9 פצועים ברצועה

אתמול היו הפרות סדר ברצועה. מקורות ערביים מסרו על תשעה פצועים בשכונת זיתון, בחאן יונס ובעיר עזה. מקור צבאי אמר אתמול כי צה"ל יסיר את העוצר ברצועה בהדרגה, אך לא הלילה.

הדתיים חוששים

(סוף מעמוד 1)

שלת שמיר אם לא ימולאו בו תנאים בסיסים בנושאי ההתיישבות וביטחון תושבי המדינה.

לאחר פגישתם עם ראש הממשלה נועדו נציגי התחיה עם צוות המו"מ של המפד"ל בראשותו של חנן פורת, כדי לתאם את מאבקם למען הגברת ההתיישבות ביו"ש, גם במקרה שהליכוד יחליט בסופו של דבר על צירוף המערך לממשלה.

חנן פורת אמר אמש כי המפד"ל הבהירה לשמיר כי תתמוך בממשלה רחבה בתנאי שתהיה בראשותו וללא רוטציה, שתפעל לשלום רק ע"י מו"מ ישיר ותמשיך ביישוב יו"ש. כעת דורשת המפד"ל להיפגש עם שמיר כדי לקבל דיווח על המו"מ שלו עם העבודה.

השר זבולון המר אמר אמש כי חנן פורת מבטא את דעתו הפרטית וכי המפד"ל פועלת ככל האפשר להקמתה של ממשלה רחבה על ידי הצטרפות מפלגת העבודה.

גם באגודת ישראל ובש"ס נשמעו אתמול חששות מפגיעה בהבטחות למפלגות הדתיות עקב צירוף העבודה לממשלה. בש"ס הבהירו כי בכל מקרה לא יוותרו על תיקי הפנים והשיכון. גם באגודת ישראל הבהירו כי תנאי בסיסי להצטרפותם לממשלה הוא התחייבות הראשונית של הליכוד שניתנה ללא כל קשר לאפשרות לצירופה של מפלגת העבודה.

אמש במחול / נתן מישורי

מצב ביניים

להקת המחול "האנסמבל ירושלים" מעלה בבכורות מאת הלנה לנגן – "8x10 מבריק"; הדר מליניאק – "כל החול"; הנבה אינבינדר – "שברו את הכלים"; איה רימון־לוי – "1xx2". בבית יד לבנים בתל־אביב.

דוגמה לשילובים משמעותיים של מחול, קטעי הדרשות והמוסיקה, היא הכוריאוגרפיה של הלנה לנגן (הולנד), ועל כן זו כוריאוגרפיה המסבכת את העין. אך נשים עגדניות, החיכוך המוזיפים והמשמעותיים, אפילו שהם עשויים כהלכה, נותרים בבחינת קריאת־ביניים על נושא מוכר, המסתכם ב"קנאת נשים תרבה מפשות".

"אורידולוגיה" – יצירת מצבי־רוח מתארכים ללא כיוון ומטרה, זה כנראה צו השעה אצל מרבית הכוריאוגרפים הצעירים. "כל החול" של מליניאק היא בכלל זה. יש לקוות שמחלה אפידמית זו, שמקורה במוסיקה הפופולארית, תחלוף מהעולם, אפילו אם פה ושם, כלל כאן, נוצרים מערכים כוריאוגרפיים מעניינים למדי.

ב"שברו את הכלים" של אינבינדר, יש תהליך שתחילתו בנשיאת עול משק הבית והמשכו הוא בפריקת העול. המוסיקה המתפתחת של פיליפ גלאס תומכת בתהליך, ובתוצאה יש על כן מן החיוב הכוראוגרפי־דרמטי.

ב"1xx2" של איה רימון־לוי, יש סמנן תחבים בימתיים. "שימוש במים" המזכירים קבוצת נשים אחרת, "מאגמה", אך ללא חרות הביצוע וה"עד כלות" המאפיינים את האחרות. התנועות והביטוי הם בהחלט עכשוויים ועצירים, ביצירה זו, שאף היא במסגרת "אורידולוגיה", וגם ביצירות האחרות. יש, אמנם, בכוריאוגרפיות, אלה משום אמת. אך התערבלויות כמוליות אלה חייבות לעבור, בהמשך, ממצב־ביניים זה להורכבויות ולהתגבשויות של ממש.

אמש בקונצרט / הרי גולומב

חייו הגדושים של הרגע

הפילהרמונית של מינכן בניצוח סרג'ו צ'ליבידקה. בתכנית: הסימפוניה הרביעית של ברוקנר.

נתן אלתרמן כתב: "נשמתו של עולם ברגעים. לחיים בדורות נבקשנה./ נפלאים, נפלאים עד אין חקר חייו הגדושים של הרגע" הפסנתרן המנוח גלן גולד היה המבצע הגדול היחיד, שבנה קריירה על הקלטות בלבד ונימנע מהופעות בקונצרטים. צ'ליבידקה, יגדל לחיים ארוכים, נמצא בקוטב הנגדי: איש הקונצרט החי המסרב להקליט. ואמנם, הוא מפסל את ההווה, את הרגע החולף, צריך להיות בכאן ובעכשיו שלו, ולראות אותו מעצב שורה אין סופית של רגעים רוטטים. גם הפגמים הנדירים השוליים בצליל בודד זה או אחר היו חלק משיר התהילה לרגע החולף.

הפסל של הרגע דר אצלו בהרמוניה עם האדריכל של האין סוף, ואין כמו ביצוע סימפונית ענקים כרביעית של ברוקנר להמחשת המזיגה הזאת. המחשבה־תחילה הקובעת לכל פרט את מקומו מתבטאת בסוף־המעשה, והספונטניות שלו מוסיפה מימד של חום ואנושיות לתכנון הקפדני. ההתעכבות על הפרטים אינה פרגמנטארית, והמימדים הקולוסאליים אינם מטשטשים את עמוד השדרה המבני והאחדותי של היצירה.

וחלק בלתי נפרד מן החוויה הזו החד־פעמית הוא שהקהל "רואה את הקולות", והתזמורת השלמה מהווה פרטיטורה חיה. נגני מינכן יושבים כך, שיושבי השורות האחורנות מוגבהים, והמראה תורם לחוויות האקוסטיות המרהיבות. מדוע התזמורת שלנו אינה יושבת כך?

מחירי הפסד אתם מרוויחים

רהיטי יבוא במחירים שלא יאומנו
כדאי לקפוץ על המציאה.

ורדי תצוגת הרהיט · רח' ז'בוטינסקי 128 רמת־גן

אל על

	טמפ' מינימום	טמפ' מכס'	הטמפרטורות אתמול		
אמסטרדם	4	10	מע.חל	6	8
אתונה	12	16	גשם	10	14
בוקרשט	0	4	שלג	−4	0
בזיל	0	9	מע.חל	4	10
וינה	4	7	מע.חל	2	6
ורשה	2	4	מעונן	2	4
זגרב	3	12	מע.חל	4	12
לונדון	2	8	מע.חל	2	10
ליסבון	15	19	מע.חל	14	18
מדריד	9	16	נאה	10	17
ניו־יורק	11	14	מע.חל	10	14
פאריס	0	10	מע.חל	2	12
פרנקפורט	4	8	מע.חל	3	6
ציריך	2	8	מע.חל	2	10
קהיר	10	21	נאה	9	20
קופנהאגן	0	6	מע.חל	3	6
רומא	10	18	מעונן	12	17

EL AL אל על

מודעי מגבש תכנית כלכלית למקרה שימונה לשר האוצר בממשלה החדשה

"לא אנהל מלחמת עולם אם לא אקבל את התפקיד, אך אם הדבר ייִמנע ממני אני חושב שזאת תהיה שגיאה גדולה"

מאת אילן שחורי
סופר "הארץ" לענייני כלכלה

השר יצחק מודעי עוסק בימים אלה בגיבוש תוכנית כלכלית חדשה לקראת האפשרות שיכהן כשר האוצר בממשלה הבאה. מודעי, התובע מראש הממשלה יצחק שמיר לקבל לידיו את תיק האוצר, נפגש בימים האחרונים עם אחדים מראשי המשק, בפניהם הוא מציג את עיקרי תוכניתו החדשה.

בשיחה ל"הארץ" אמר אמש מודעי, כי לאחר שהבהיר בעשרות הימים האחרונים באורח חד משמעי, כי הוא רואה עצמו כמועמד לתפקיד שר האוצר הבא, החליט עתה לפעול לגיבוש תוכנית כלכלית חדשה, אותה ייִשם במשרד האוצר אם אכן יכהן בתפקיד. לדברי מודעי מדובר בשלב השלישי של תוכניתו המקורית, שלא הגיע לכדי מימוש, לאחר שנאלץ לפני כשלוש שנים לעזוב את משרד האוצר. "לא אנהל מלחמת עולם אם לא אקבל את התפקיד, אך אם הדבר ייִמנע ממני אני חושב שזאת תהיה שגיאה גדולה," אמר.

מודעי אמר כי בכל מקרה יגיש את תוכניתו לממשלה. "אין לי ספק שהתוכנית החדשה שלי תביא לתיעודות המשק, היא כוללת את שלב הצמיחה שכולם מדברים עליה."

בין אנשי הכלכלה שמודעי נפגש איתם באחרונה – משה זנבר היו"ר החדש של בנק לאומי, מנכ"ל כלל אהרון דבנה, מנכ"ל כור בני גאון, יו"ר התאחדות התעשיינים דב לאוטמן.

מודעי, המשמש כבכיר הבכיר של המפלגה הליבראלית בליכוד, הדגיש אמש כי גם לחברי המפלגה הליברלית לשעבר יש מה לומר על הרכבה של הממשלה הבאה, ולא יתכן שכל "הפנים החדשות" של הממשלה הבאה יבואו מתוך צעירי תנועת החרות. "גם לנו יש צעירים מבטיחים שבהחלט יכולים לשמש כשרים יעילים מאוד, כמו דן תיכון, פנחס גולדשטיין, אוריאל לין ואחרים."

מודעי הוסיף כי הוא עומד על כך שהסכם הפנימי בליבראלים מלפני כשנה שהבטיח את חברותם בממשלה הבאה של שלושה האישים הראשונים ברשימת הליבראלים – יצחק מודעי, משה נסים ואברהם שריר – אכן יכובד על ידי ראש הממשלה. "אם יהיו לנו ארבעה שרים בממשלה הבאה יהיה אפילו מאבק פנימי לגבי זהות הנציג הנוסף" – הדגיש מודעי.

דרעי הפסיק את פעילותו במסגרת ש"ס

מאת גדעון אלון

מנכ"ל משרד הפנים, אריה דרעי, הפסיק פעילותו הפוליטית במסגרת תנועת ש"ס, לאחר שהיועץ המשפטי לממשלה יוסף חריש, הסב תשומת לבו לכך שהשתתפותו במשא ומתן להרכבת הממשלה היא פעילות פוליטית האסורה על עובד במעמדו, וכי אין די ביציאתו לחופשה.

דרעי התחייב להפסיק לגמרי כל פעילות פוליטית, כל עוד הוא מכהן בתפקידו כמנכ"ל משרד ממשלתי.

נשיא המדינה, יו"ר הכנסת ושרי הממשלה היוצאת ירדו אתמול לנגב כדי לעלות אל קברו של ראש הממשלה הראשון של ישראל, דוד בן גוריון, במלאת 15 שנים למותו (צילום: [illegible])

המנחה, דן שילון, דיבר יותר משמיר ופחות מפרס בעימות הבחירות בטלוויזיה

מאת לילי גליל

מנחה עימות הבחירות בין יצחק שמיר לשמעון פרס, דן שילון, אמר במהלך העימות יותר מלים מראש הממשלה, אך פחות מפרס, שאמר יותר מלים משניהם.

במהלך 30 הדקות של העימות, אמר פרס 1500 מילים, דן שילון 1200, ושמיר 1150. עם זאת, מבחינת זמן לא תפסה הנחייתו של שילון את אותה הפרופורציה, משום שהוא מדבר מהר – כך עולה מבחינה שעשה הפרופ' רפאל ניר, ראש החוג לקומוניקציה באוניברסיטה העברית, ואותו הציג בכנס על ההיבטים התקשורתיים של הבחירות.

בהשוואה, פנה הפעם פרס ישירות לשמיר, פעם אחת בלבד, בניגוד ל־21 פעמים בעימות הקודם בין השניים. בהתייחסו לרטוריקה של פרס, עומד ניר על ריבוי השימוש בשאלות רטוריות (32), לעומת 2 שאלות רטוריות בלבד בטקסט של שמיר.

סימן ההיכר הבולט של הרטוריקה של שמיר, על פי ניתוח זה, הוא האינטונציה העולה ויורדת, שינויים בקצב הדיבור, ושימוש בצמדי מילים שהם בבחינת ביטויים כגון "חיינו וחירותנו", ועוד. בניגוד למערכות בחירות קודמות, מצא ניר כי הלקסיקון המפלגתי האופייני, שכונה בעבר "לקסיקון מפא"י", או "לקסיקון חרות", הלך ונעלם.

הגימלאים יתמודדו בבחירות הקרובות לרשויות המקומיות

מאת נורית אמיתי סופרת "הארץ"

רשימת הגימלאים, שהתמודדה בבחירות לכנסת השתים עשרה ולא עברה את אחוז החסימה, תתמודד בבחירות לרשויות המקומיות ולהסתדרות. על כך החליטה אתמול ההנהלה הארצית של הרשימה שהתכנסה, בראשותו של אבא גפן, בתל אביב.

בישיבה שהתקיימה הוחלט על התארגנות לקראת התמודדות נוספת בבחירות לכנסת הי"3 ולמאבק כנגד הגזירות הצפויות לגימלאים בכנסת הנוכחית. הנהלת רשימת הגימלאים גם גינתה את הסתדרות הגימלאים ומערכת ההסברה של המערך שנקטו לדבריהם בדרכים כשרות כדי למנוע מהרשימה לעבור את אחוז החסימה.

אבא גפן, ראש הרשימה, הביע תודתו ל־17 אלף המצביעים לרשימה והבטיח כי אנשיו ימשיכו ויפעלו למען הגימלאים גם מחוץ לכנסת.

הוצאות הפרסום של הרשימה היו ששת אלפי שקלים והם כוסו על ידי מקימה, אבא גפן.

דיונים בדרג גבוה בליכוד כדי להגדיל מימון המפלגות

מאת צבי זרחיה
סופר "הארץ" לענייני כלכלה

בליכוד נערכים דיונים בדרג גבוה על הגדלת מימון המפלגות מקופת המדינה, כתוצאה מהגירעונות הכספיים הגדולים במפלגות לאחר מערכת הבחירות. כך נודע אמש ל"הארץ".

עדיין לא הוחלט באיזה סכום יוגדל תקציב המפלגות, אך ההערכה היא שמדובר בסכומים גבוהים.

נראה שהנושא יובא בימים הקרובים לדיון ולאישור בוועדת הכספים של הכנסת, שעל־פי הסמכות הנתונה לה בחוק מימון המפלגות (1973), היא יכולה לאשר את הגדלת המימון.

יצוין כי לפני הבחירות קיבלו כל המפלגות בכנסת הי"11 מימון מיוחד מקופת המדינה, שנקבע על־פי מספר חבריהן בכנסת. יחידת המימון לכל ח"כ הגיעה ל־206 אלף ש"ח.

3 תאי סטודנטים שארגנו הפגנה באוניברסיטת י־ם הושעו לחודש

התאים שהושעו הם ועד הסטודנטים הערבים, סטודנטים נגד כיבוש וקמפו"ס • בשטח הקמפוס הוצבו דוכנים נושאי כתובת "בילאדי" (מולדתי) וסטודנטים חילקו פרחים

מאת לילי גלילי
סופרת "הארץ"

הנהלת האוניברסיטה העברית בירושלים השעתה אתמול לחודש את פעילותם של תאי הסטודנטים שהשתתפו בהפגנה יהודית־ערבית בקמפוס אתמול, והחליטה להעמיד לדין את המארגנים. התאים שהושעו הם ועד הסטודנטים הערבים, "סטודנטים נגד כיבוש" וקמפו"ס.

ההחלטה התקבלה לאחר שהגופים הללו לא נענו לדרישת האוניברסיטה לדחות למועד אחר את ההפגנה שהוגדרה על־ידם כמכוונת נגד אירועי טייבה, וסירבו לפנייה שלא להצמידה ליום הכרזת המדינה הפלשתינית באלג'יר.

כ־300 איש, רובם סטודנטים ערבים, השתתפו אתמול בהפגנה. קודם להפגנה הוצבו בשטח הקמפוס דוכנים נושאי כתובת "בילאדי" (מולדתי), וסטודנטים חילקו פרחים לציון הכרזת המדינה הפלשתינית, ונשאו פוסטרי פלסטיק, דוגמת אלה של חגיגות יום העצמאות.

עד לרגע האחרון ממש ניסתה דיקן הסטודנטים פרופ' עמיה ליבליך לשכנע את מארגני ההפגנה לדחותה למועד אחר, אך הם סירבו.

בהפגנה, שהיתה מתוחה אך התנהלה בשקט, נאם יו"ר ועד הסטודנטים הערבים סמי סעייה, שהתייחס באופן בלבד למועצה באלג'יר. רבים מהסטודנטים אספו פיותיהם ברצועות, במחאה על סתימת פיות, ונשאו בידיהם כרזות הבוחות על האירועים בטייבה. ההפגנה התפזרה בשקט.

בזמן ההפגנה ערך ביקור ראשון באוניברסיטה הח"כ החדש מרשימת "צומת", יואש צידון, שהוזמן לכאן על־ידי יו"ר הסתדרות הסטודנטים בירושלים, גיא ליסובסקי, גם הוא איש "צומת". בתום ההפגנה נפגש צידון עם רקטור האוניברסיטה.

ליסובסקי אמר אתמול כי "רק פעילות נמרצת של הסתדרות הסטודנטים הניעה את ההנהלה לנקוט בצעדים הדרושים".

נבון קורא להגשים משאלתו של ב"ג ולשנות את שיטת הבחירות

אנשי אוניברסיטת בן־גוריון מחו בעת האזכרה לרה"מ הראשון

מאת איתן רבין
סופר "הארץ"

"כבר לפני 30 שנה כתב דוד בן גוריון כי בישראל קיים פיצול מפלגתי בלעג, גלעג, ותלוני, שאין דומה לו בשום מדינה מתוקנת בעולם ... במבנה ההתפצלות הסיעתית היתרה של ישראל, יש משקל רב לכל סיעה קטנה, והסיעה הקטנה ביותר עלולה להפוך ללשון מאזניים ויודעת לנצל כוחה זה". כך אמר אתמול שר החינוך והתרבות יצחק נבון בנאום המרכזי בטקס האזכרה הממלכתי לדוד בן גוריון, ולרעייתו פולה, במלאת 15 שנה למותו.

לטקס הגיעו כל ראשי המדינה: הנשיא, ראש הממשלה, שר הבטחון, יו"ר הכנסת, שופטי בית המשפט העליון, שרים, חברי כנסת, סגל הפיקוד הבכיר של צה"ל, נציגי הסגל הדיפלומטי בישראל ובני משפחתו של בן גוריון.

נבון אמר בנאומו כי הפתרון למצב הפוליטי כיום הוא שינוי שיטת הבחירות. הוא ציין כי מאז קום המדינה פעל בן גוריון לשינוי שיטת הבחירות, אך ללא הצלחה. "אני מאמין כי אשמש פה לרבים מאוד אם אביע פה משאלה, שהמפלגות שתומכות בשינוי שיטת הבחירות יאזרו אומץ ויעבירו שינוי זה בכנסת הבאה", אמר נבון.

בנאומו התייחס נבון למצב השחור בנגב ואמר "לפני כשנתיים אמרתי כאן כי אני חש מבוכה רבה, ואפילו בושה, לבוא לכאן מדי שנה ולראות כי לא עשינו דבר ליישוב המדבר השומם הזה".

[illegible] אנשי סגל וסטודנטים של אוניברסיטת בן גוריון בצעדי מחאה על הזנחת הנגב. בכניסה למדרשה, שדה בוקר, נתלה שלט ובו נאמר כי אוניברסיטת הנגב מוחה על קיפוחה.

אנשי האוניברסיטה ישבו בין הקהל בחולצות שחורות ועליהם הכתובת "היכן נעלם החזון".

כאשר דיבר יצחק נבון על האוניברסיטה, מחאו המפגינים כפיים, דבר שאינו מקובל באירוע מסוג זה. בני משפחתו של בן גוריון ביקשו מאנשי האוניברסיטה לעזוב את המקום.

"עימות צבעונים מהממשלה"

ד"ר יריב בן־אליעזר, נכדו של בן גוריון, תקף אתמול בחריפות את שרי הממשלה שעלו לטקס האזכרה של סבו ביום השנה ה־15 למותו. [illegible] מתנדרדות בגלל חוסר משאבים. הם נותנים מס שפתיים ובאים הנה פעם בשנה לדבר מלים גבוהות, אבל בתכלס, לא עושים דבר למען הנגב".

נמשך גל התגובות הנזעמות ביהדות ארה"ב על הכניעה למפלגות הדתיות

מאת שלמה שמיר
סופר "הארץ" בניו־יורק

ניו־יורק. (מיוחד ל"הארץ"). גוברת מורת הרוח בין יהודים בארה"ב על ההסכם שהושג בין הליכוד למפלגות הדתיות בשאלת מיהו יהודי. מוסדות יהודיים בניו־יורק מוסרים על מבול של מברקים המביעים רוגז ותרעומת על הבטחת ראש הממשלה כי יפעל לשינוי חוק השבות כתמורה לתמיכת המפלגות הדתיות בממשלה חדשה בראשותו. "יהודים לא מוכנים לעבור לסדר היום" אמר מנהיג יהודי ל"הארץ".

סגן נשיא המגבית היהודית המאוחדת רפאל רוטשטיין מסר על מאות קריאות טלפוניות המגיעות מדי יום למשרד הראשי של המגבית בניו־יורק מפעילים ותורמים ברחבי אמריקה שלדבריו מביעים צער ודאגה על כך שראש הממשלה מוכן לשנות את חוק השבות בלי לשקול את ההשלכות שתהיינה לכך על חיי הקהילה היהודית באמריקה ועל יחסיה עם ישראל. "יהודים רוגזים מאוד", סיפר רוטשטיין, "קשה להם להשלים עם כך שראשי הליכוד מתעלמים לגמרי ממסירותם לישראל והם מרבים לתמוך בעמדת המפלגות החרדיות בשאלת מיהו יהודי שכתוצאה ממנה יוטל ספק ביהדותם של צאצאיהם. יהודים מתרעמים על כך שמנהיגים בישראל אינם מודעים די להשלכות החמורות שתיווצרנה כתוצאה מהחלשות הזיקה והקשר בין הקהילה היהודית באמריקה לבין ישראל". רוטשטיין ציין כי בינתיים אין סימנים להחלשה בתנועת התרומות למגבית המאוחדת. מנהיגים יהודיים בניו־יורק אמרו ל"הארץ" כי ביטויים של מורת רוח בין יהודי אמריקה עשויים להשפיע לרעה על תמיכתם בישראל של חברי קונגרס וסנטורים שקשרו בין הקהילה היהודית לישראל, יקליש את מידת נחישותם לפעול למען האינטרסים של ישראל.

ה"ניו־יורק פוסט" הקדיש אתמול את מאמרו הראשי להסכם בין הליכוד למפלגות הדתיות בציינו, כי לא זכורה מדיניות של ממשלת ישראל המעוררת הסתייגויות כה חמורות כמו זו התומכת בשינוי חוק השבות. "אנו חוששים כי ראש הממשלה יצחק שמיר אינו מעריך נכונה את הנזק הגדול לתדמיתה של ישראל ולשיעור התמיכה בה שייגרם כתוצאה מכניעה לתביעות הדתיים". על שמיר לזכור כי המשיכה שחשים כל האמריקאים לישראל היא בגין אופייה הדמוקרטי ושינוי חוק השבות אומר לרפורמים ולקונסרבטיבים בני אמריקה, אינכם נחשבים אינכם יהודים אמיתיים. העיתון קורא לשמיר להעריך מחדש את ההסכם עם המפלגות הדתיות. שמיר ועמיתיו בהנהגת הליכוד אף פעם לא היססו מעימות עם אויביהם מבחוץ עכשיו עליהם לנקוט עמדה חזקה בעניין הנוגע לעתיד.

בן אמוץ וקינן התפייסו ושלחו ברכה לפלשתינאים

מאת חיים הנדוורקר
סופר "הארץ" בתל אביב

דן בן אמוץ ועמוס קינן מפרסמים היום מינשר התפייסות ביניהם המברך את העם הפלשתיני על הקמת ממשלת פלשתין וקריאה לממשלת ישראל להכיר בממשלה זו ולפתוח עימה ללא דיחוי במו"מ לשלום.

ההודעה מתפרסמת, כאשר דן בן אמוץ מאושפז בבית החולים הדסה בתל אביב, לשם הגיע שלשום לצורך ניתוח להסרת גידול. היום הוסר גידול ממערכת העיכול שלו. עתה הוא נמצא בטיפול נמרץ בגלל אירוע לב שהיה לו בעבר. הניתוח עצמו עבר בהצלחה.

במינשרם, שהובא לפני אישפוזו של בן אמוץ, מציינים השניים, בהתייחסם לסכסוך הישראלי־פלשתיני, כי נגזר עלינו להיות זה לצד זה ולרע וכי רק הכרה הדדית בזכותו של כל צד להגדרה עצמית ולעצמאות, תביא לשלום בין שני העמים. "אנו מכירים בממשלתכם ופונים לממשלת ישראל להכיר בממשלת פלשתין בגולה ולפתוח עימה ללא דיחוי במשא ומתן לשלום על בסיס החלטת מועצת הבטחון 242".

בכתיבת המסמך קודם שאושפז בן אמוץ בבית החולים, התפייסו הוא ועמוס קינן וכך סיימו סכסוך של עשר שנים.

אמש אמר קינן: "אנחנו לא מדברים מזה עשר שנים ומזה שנתיים בן אמוץ תוקף אותי באופן קבוע ואני לא מגיב. ביום שישי האחרון הוא הופיע [illegible] וכמה אנשים ביקשו ממני לדבר עימו. ידעתי שהוא הולך לניתוח קשה. אני מניח שהיה לו חלק בפניה הזאת והיגשתי אליו. אמרתי לו שאני יודע שהוא לפני ניתוח ושאני מאחל לו הצלחה מלאה כדי שנוכל להמשיך לריב."

נסים: עידוד הרפואה הפרטית יחזק מערכת הבריאות הציבורית

(עו. שר האוצר משה נסים הצהיר אתמול בעיתוי בועדת הכנסת לעניני בריאות, כי מדיניות משרדו לאפשר פעילות בתחום הרפואה הפרטית, לא נועדה להצר את מערכת הבריאות הציבורית, אלא להעשיר אותה, בכך שהיא פותחת מקום לתחרות וגיוון אמצעים לפתרון הבעיות בתחום זה. לדעתו קיומה של רפואה פרטית הוא ערובה לחיזוקה של הרפואה הציבורית.

נסים הביע התנגדות לביטול [illegible] התחרות הקיימת במערכות הבריאות ויש, לדעתו, להרחיבה ע"י פתיחת בתי החולים לתחרות.

נסים הוסיף, כי ניתן להגביר את ההתייעלות במערכת הבריאות, לרבות בבתי החולים הציבוריים, ולהוסיף את התמורה, בין היתר, ע"י גביית חובות כמוון ע"י קופת החולים הכללית. לדעתו, לא תיפתר הבעיה ע"י תוספת תקציבים. לדעתו משרד הבריאות אינו צריך להחזיק בבתי חולים. הוא העיר, שמשרד הבריאות, משיקולים פוליטיים, אין נכונות להתמודד עם קופת החולים הכללית.

נסים הסביר את [illegible] ביות שכר גבוהה ועקביות גם בתחום הבריאות, בעקבות המאבקים של המשק כולו להבראה כלכלית. יחד עם זאת, הוא אישית לא יתן יד לפגיעה בבריאות לאוכלוסיה מעוטת יכולת.

עוד אמר נסים כי תיפקודה של מערכת הבריאות שלנו לקוי, היא אינה יעילה ויש בה בזבוז וכפילויות. תופעה זו היא תוצאה של התאוצה בסקטור הציבורי לגדול שלא לצורך.

אם עמוד זה לא עובר בפקסימיליה שלך אין לך HARRIS/3M

HARRIS/3M – משווקת מספר 1 בעולם למכשירי פקסימיליה, הינה מיזוג של שתי חברות ענק בעלות שם עולמי HARRIS SYSTEMS וחברת 3M.
ל־HARRIS/3M מגוון פקסימיליות המשודרות במהירויות שיא החל מ־13 שניות לדף A4.
פקסימיליות HARRIS/3M משודרות מסמכי מקור גם עד גודל A3 (רוחב 29.7 ס"מ). איכות מעולה – 16 גווני אפור, שידור דחוי, זכרונות לטלפונים קבועים ועוד....
יורוקום מציעה מיגוון מסלולי רכישה: עד 24 תשלומים, ליסינג ל־5 או 7 שנים, או העברה על בסיס חודשי.

EUROCOM
חברה בת של תדיראן
הקשר שלך לתקשורת
רח' דב פרידמן 2 רמת גן טל' 03-7520666 FAX 03-7528175

אישור משרד התקשורת מס. 790

29.7 ס"מ

45.5 ס"מ

هكذا من الاصل

مكتب الامل

סקרים של תה"ל מצביעים על סכנת זיהום למאגרי מי התהום בישראל

"אין לסמוך על דגימות משרד הבריאות כאמצעי התרעה מזיהום" ● "לא בוצעו עדיין המלצות למניעת חדירה של מי ביוב למערכת מי השתייה" – טוען מנהל חברה לחידוש צנרת

מאת אלי אלעד ועדנה אבירוד
סופרי "הארץ"

שני סקרים שבוצעו בתה"ל והו־גשו לא מכבר לנציבות המים מתריעים על פוטנציאל זיהום גבוה ומסוכן למאגרי מי התהום הראשיים של ישראל. הסקרים בוצעו בשעתו ע"י הד"ר אברהם מרכוז ואחרים, ולא פורסמו.

בפרק המסקנות של הסקר הראשון הנקרא "סקר מוקדם למניעת אירועי זיהום של מי שתייה, מציין ד"ר מרכוז (שכיהן כמנהל האגף להידרולוגיה ואיכות הסביבה בתה"ל) כי 40% מקידוחי האגן ("באקוויפר ההר", המהווה את עתודת מי התהום העיקרית למי שתייה בארץ) הוגדרו בעלי פוטנציאל זיהום גבוה עד בינוני. אין זה מן הנמנע שעלולים להיכלל בקטגוריה עד כ־70% מקידוחי ההפקה (למי שתייה).

סקר זה התרכז ב"סיכוני זיהום תת־קרקעיים" ויש להוסיף לכך סכנה של חדירה ישירה של מזהמים בנ־תיבים עיליים. הסקר קובע כי ממ־צאים אלה מחייבים נקיטת פעולות דחופות למניעת הידרדרות נוספת באיכות הבקטריאלית של מי שתייה. רק 31% מהקידוחים מוגנים היטב מפני חדירת מזהמים. עוד מוטעם בממצאי הסקר כי בעשר השנים הא־חרונות נרשמו 600 אירועי זיהום חריגים בכ־20% מקידוחי האגן (אקויפר ההר) של חברת מקורות.

בפרק המסקנות של הדו"ח השני, שגם הוא הוגש לנציבות המים, נאמר, בין השאר:

"לא ניתן להסתמך על הדיגום השיגרתי של משרד הבריאות כאמצעי להתרעה בפני אירועי זיהום מי שתייה. צורת ההתרעה היעילה היחידה היא באמצעות דיגום רציף. בשים לב למספר הרב של מקורות מים בעלי פוטנציאל זיהום גבוה, אין להמנע מהתקנת מיתקנים לחיטוי רציף במקומות רגישים. ללא התקנת אמצעי מעקב רציף לא ניתן למנוע אירועי זיהום.

כל עוד מדובר במקורות מי תהום שתכולת החומר האורגני בהם זניחה, ניתן להסתפק בחיטוי מונע על ידי הכלורה רגילה. אולם היות וקידוחים רבים מחוברים למערכת הארצית המשמשת גם להובלת מי כנרת, יש לשקול שילוב של שיטות חיטוי נוס־פות על מנת להמנע מהסיכון של יצירת טריהלומתנים (חומרים החשו־דים כמסרטנים).

מי ביוב מזהמים

על סכנת זיהום מי השתייה בעשרות בארות מים ברחבי הארץ התריע אתמול גם אשר דר, מנכ"ל חברת א.פ.ר. בע"מ (טכנולוגיה מתק־דמת לחידוש צנרת) במסיבת עתונאים בתל־אביב. הוא דיבר בעיקר על הסיכון של חדירת מי ביוב לבארות המפיקות מים לשתייה.

לדבריו, התפרצות מגיפת הדי־זנטריה וטיפוס הבטן לפני כשנתיים, באיזור הקריות, כתוצאה מחדירת מי ביוב לבאר אפק 2, פורסמו מימצאי שתי ועדות חקירה שאחת מהן חייבה לצלם תקופתית במערכות טלוויזיה במעגל סגור, כל קו ביוב שעלול לסכן מקור מים. מאז פרסום המסק־נות הללו ועד היום לא צולם אפילו מטר אחד, למרות שהשיטה ידועה לרשויות והציוד נמצא בארץ.

דר הצביע לדוגמה על 87 בארות באיזור המרכז הנמצאות במרחקים של מטרים ספורים או כמה עשרות מטרים מקווי ביוב.

בהמלצות ועדת החקירה שפורסמו לאחר חדירת מי ביוב בשפרעם למקור מים נאמר שההגנה הטובה ביותר לבארות מים היא באמצעות אטימת צנרת הבארות בחומרים פלסטיים חדשניים, העמידים בפני קורוזיה, שמבוצעת בשיטת השרוול המתהפך. טכנולוגיה זו נהוגה כבר 20 שנה בשלושים מדינות בעולם. השיטה מונעת את הצורך בחפירה והציבה וכך מונעת סכנה לפגיעה בקווי מים, טלפון וחשמל.

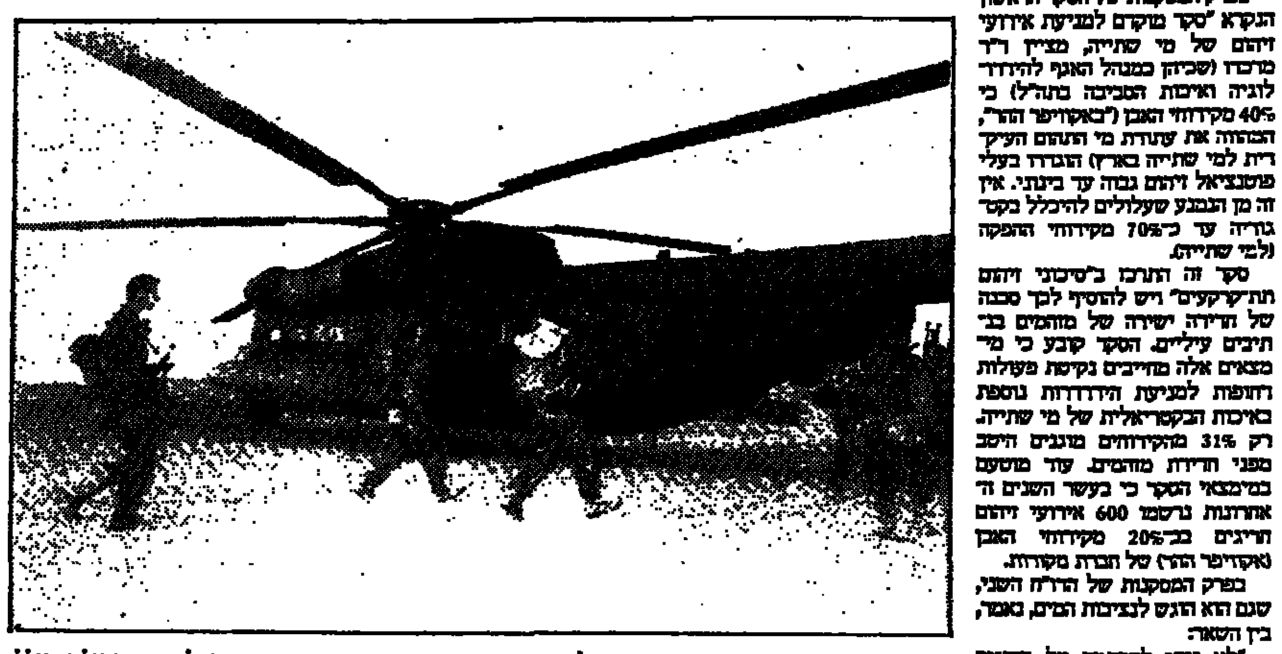

חטיבת הצנחנים מקיימת השבוע תרגיל המסכם את אימוני הגדודים בנושאים של קרב משולב, כולל שיתוף יחידות שיריון, ארטילריה, הנדסה וחיל אוויר. הרמטכ"ל רב אלוף דן שומרון ואלופי צה"ל האח־רים עקבו מקרוב אחר התרגיל. בתמונה: צנחנים עולים למסוק. (כתב: דן סגיר, תצלום: דובר צה"ל)

הפרופ' אייזנשטדט ואבן־ארי – חתני פרס בלזן לשנת 1988

מאת סופרת "הארץ" בירושלים

פרופ' שמואל אייזנשטדט ופרופ' מיכאל אבן־ארי מהאוניברסיטה העברית בירושלים הם שני המדענים הישראלים הראשונים הזוכים בפרס בלזן. הפרס הבין־לאומי, הנחשב ליוקרתי, מוענק למצטיינים במדעי הרוח, החברה, הטבע, האמנות והרפואה על־ידי קרן בלזן.

נשיא איטליה פרנצ'סקו קוסיגה יעניק את הפרס לשנת 1988 לזוכים בטקס שיתקיים ביום חמישי ברומא.

הפרס מוענק לפרופ' אייזנשטדט על תרומתו הייחודית לאינטגרציה של התיאוריה הסוציולוגית עם המחקר ההיסטורי והאמפירי ולהעמקת הידע וההבנה של חברות עתיקות ומודרניות באפריקה, אסיה, אירופה ואמריקה.

פרופ' אייזנשטדט (64) הוא בעל שם עולמי בתחום הסוציולוגיה. הוא חבר בסגל המחלקה לסוציולוגיה ולאנתרופולוגיה חברתית שבפקולטה למדעי החברה של האוניברסיטה העברית מאז 1947. הוא חבר האקדמיה הישראלית הלאומית למדעים, חבר כבוד באקדמיה האמרי־קאית למדעי הרוח ומדעי הטבע וחבר בארגונים מדעיים בין־לאומיים רבים אחרים.

פרופ' מיכאל אבן־ארי, פרופסור לבוטניקה באוניברסיטה העברית, ... מתחלקים בפרס על תרומתם הייחודית לחקר האקולוגיה ולהגברת פריון צמחים באזורים צחי־חים ובחקר הצומח באזורי מדבר. מחקריהם, במעבדה ובשדה, והדגם שהביאו לחקלאות באזור הנגב, סייעו רבות לחקלאות באזור זה ומהווים דוגמה לתרומת המחקר המדעי לחקל־אות באזורים צחיחים.

פרופ' אבן־ארי (84), מהמחלקה לבוטניקה שבמכון למדעי החיים שבפקולטה למדעי הטבע של האוני־ברסיטה העברית, נודע במחקריו על האקופיסיולוגיה של חקלאות המדבר. הוא חבר באקדמיה הגרמנית למדעים, באגודה האמריקאית לבו־טניקה, באגודה האמריקאית לפיסיו־לוגיה של צמחים ובעוד ארגונים.

המשכים מעמוד 1

הכרזת המדינה הפלשתינית

העם הערבי הפלשתיני, המושרש ללא הפסק במרחבו, גיבש את זהותו הלאומית והנעלה, על ידי עיקשותו, להגן עליה עד לרמה של הבלתי אפשרי.

למרות כוח המשיכה, שעוררה אדמה עתיקה זו ומיקומה המרכזי במוקד התרבויות והמעצמות, למרות השאיפות שמנעו בעד העם הערבי הפלשתיני להגשים את עצמאותו המ־דינית, בכל זאת הטביעה נאמנותו הבלתי פוסקת של עם זה לאדמתו, את הזהות על ארץ זו ואת אופיו הלאומי על עם זה.

"העם הערבי הפלשתיני, ששאב את השראתו מריבוי התרבויות ומ־גיוונן, התפתח בתוך אחדות מליאה בין האדם לאדמתו. בעקבות הנביאים שהופיעו זה אחר זה על אדמה ברוכה זו, הושמעו, מתוך המסגדים, הכנסיות ובתי הכנסת דברי השבח לבורא ומד מורי הרחמים והשלום.

"העם הערבי הפלשתיני מעולם לא חדל מלהגן על מולדתו. מדור לדור, נתנו מרידותיו ביטוי לשאיפתו לחירות ולעצמאות לאומית.

"אולם, כאשר העולם בן זמננו הח־ליט לכונן סדר חדש, גרמו יחסי הכוח האזוריים והבינלאומיים להוצאת הפלשתיני מן הגורל המשותף והתב־רר, פעם נוספת, כי הצדק איננו מסו־גל כשלעצמו לסובב את גלגלי ההיסטוריה.

"אל הפצע, שהוסב לגוף הפלש־תיני משולל העצמאות ונתון לכיבוש מסוג חדש, נתווסף הנסיון לאשש את הפיקציה שלפיה פלשתין היא "אדמה ללא עם". למרות סילוף היסטורי זה, הכירה הקהילייה הבינלאומית, באמצ־עות הסעיף 22 של אמנת חבר הלאו־מים, שאושרה ב־1919, ועל ידי אמנת לוזאן שנחתמה ב־1923, בעקיפין כי העם הערבי הפלשתיני, בניגוד לעמים ערביים האחרים, שנפרדו מן האימפריה העותומנית, הוא עם חו־פשי ועצמאי.

"למרות אי־הצדק ההיסטורי, שנכ־פה על העם הערבי הפלשתיני, אשר גרם לפיזורו ומנע ממנו את זכותו להגדרה עצמית למחרת החלטת עצרת האו"ם 181 (1947), שהמליצה על חלוקת פלשתין לשתי מדינות, האחת ערבית והאחרת יהודית, ברור בכל זאת שהחלטה זו היא הקובעת עדיין את התנאים ללגיטימיות בינ־לאומית, אשר מבטיחים גם את זכות העם הערבי הפלשתיני לריבונות ולעצמאות.

"כיבוש בהדרגה של הטריטוריות הפלשתיניות וחלקים אחרים של טרי־טוריות ערביות, גירושם המתוכנן של תושבי פלשתין על ידי הטרור המאורגן, שיעבודם של אלה שנותרו במולדתם למשטר של כיבוש, דיכוי והריסת יסודות חייהם הלאומיים, כל אלה מהווים הפרות בוטות של עקרו־נות הליגאליות הבינלאומית, של אמנת האו"ם והחלטותיה, המכירות בזכויות הלאומיות של העם הערבי הפלשתיני, כולל זכותו לשיבה, להג־דרה עצמית, לעצמאות ולריבונות על אדמתו הלאומית.

"בלב המולדת ומסביב לה, בג־לויות קרובות או רחוקות, מעולם לא איבד העם הערבי הפלשתיני את אמונתו בזכותו לשיבה ולעצמאות. הכיבוש, מעשי הטבח והפיזור לא הצ־ליחו להרחיק את הפלשתיני ממצפונו ומזהותו. הוא המשיך במאבק הקשה, כשהוא מעמיק את זהותו הלאומית ב־אמצעות התודה של מאבק בלתי מוגבל.

רצון לאומי זה בא לידי ביטוי במ־סגרת פוליטית, הארגון לשחרור פלשתין, הנציג הלגיטימי היחיד, המוכר על ידי הקהילייה הבינלאומית כפי שהיא מיוצגת על ידי ארגון האו"ם וכן על ידי הארגונים האזוריים והבינלאומיים. בהתבסס על הזכויות הבלתי מעורערות של העם הערבי הפלשתיני, על הקונסנסוס הערבי וכן על הליגאליות הבינלאומית, ניהל אש"ף את המאבקים של עמו הגדול, מורכב על ידי אחדות לאומית לדוגמא והתגברות ללא סייג למעשי הטבח ולמצב המצור, בתוך מולדתו ומחוצה לה. מאבק גבורה פלשתיני זה כפה את עצמו על המצפון הערבי והבינלאומי כאחת מתנועות השחרור הלאומיות המרשימות ביותר בתקופ־תנו.

התקוממות העממית הגדולה, האינתיפאדה, הנמשכת במלוא עוצמ־תה בשטחים הפלשתינים הכבושים, וכן ההתנגדות העיקשת של מחנות הפליטים שמחוץ למולדת, כל אלה העלו את המצפון האוניברסאלי של מציאות הזכויות הלאומיות הפלש־תיניות לדרג גבוה יותר של תפיסה והבנה. המסך ירד לבסוף על תקופה שלמה של סילופים ותרדמה של המצפון. האינתיפאדה הטילה מצור על המנטאליות הישראלית הרשמית, שהתרגלה לנהוג בסירוב כדי להכחיש את הקיום הפלשתיני הלאומי.

עם האינתיפאדה והמהפכה המתפכ־נית, המצטברת, הגיע העידן הפלש־תיני אל סף תפנית היסטורית מכרעת. העם הערבי הפלשתיני מכריז כיום מחדש על זכויותיו הבלתי ניתנות לערעור ויישומן על האדמה הפלשתינית.

בהתאם לזכויות הטבעיות, ההיס־טוריות והמשפטיות של העם הערבי הפלשתיני על מולדתו, פלשתין, ובהתבסס על הקורבנות של הדורות של פלשתינים למען ההגנה על החירות והעצמאות של מולדתם, על בסיס ההחלטות של ועידות הפיסגה הערביות, בהתאם לעליונות הזכות והליגאליות הבינלאומית, כפי שבאו לידי ביטוי בהחלטות של ארגוני האו"ם מאז 1947, תוך יישום זכות העם הערבי הפלשתיני להגדרה עצ־מית, לעצמאות ולריבונות על אדמ־תו, מכריזה המועצה הלאומית הפלש־תינית, בשם אללה והעם הערבי הפלשתיני, על הקמת מדינת פלשתין על אדמתנו הפלשתינית, שבירתה ירושלים (אל־קודס אלשריף).

מדינת פלשתין היא המדינה של הפלשתינים בכל אתר ואתר. במסג־רת זו הם יוכלו לפתח את זהותם הלאומית והתרבותית, להנות ממלוא זכויותיהם הלגאליות, לנהוג בצורה חופשית על פי דעותיהם ולבטא ללא סייג את השקפותיהם הפוליטיות.

שם יכובד כבודם האנושי במשטר פרלמנטרי דמוקרטי מבוסס על חופש המחשבה, החופש להקים מפלגות, כיבוד זכויות המיעוט על ידי הרוב, וכיבוד החלטות הרוב על ידי המיעוט.

משטר זה יהיה מושתת על הצדק הסוציאלי, השוויון והעדר כל הפליה.

מדינת פלשתין מכריזה על דבקותה בעקרונות וביעדים של ארגון האו"ם, בהצהרה האוניברסלית על זכויות האדם, וכן בעקרונות ובמד־יניות של אי־ההזדהות.

מדינת פלשתין היא מדינה שוחרת שלום, הדבקה בעקרונות של דו־קיום בשלום. היא תשתף פעולה עם כל המדינות והעמים של העולם, כדי לכונן שלום בר־קיימא מושתת על הצדק וכיבוד הזכויות, אשר תאפשר את התפתחותו המלאה של הפו־טנציאל היצירתי של האנושות, ות־רחיק את הפחד מפני המחר, תוך הבטחת עתיד לאלה השואפים לצדק.

בהמשך מאבקו לכינון שלום על אדמת האהבה והשלום, קוראת מדינת פלשתין לאו"ם, שעליו רובצת אחריות מיוחדת כלפי העם הערבי הפלשתיני ומולדתו, וכן לכל העמים והמדינות של העולם לעזור לה להשיג את יעדיה, ולשים קץ לטרגדיה של עמה תוך הבטחת בט־חונה ועל ידי פעולות, כדי לשים קץ לכיבוש הישראלי בשטחים הפלשתי־ניים.

מדינת פלשתין גם מכריזה שהיא מאמינה ביישוב סכסוכים אזוריים ובינלאומיים בדרכי שלום בהתאם לאמנה ולהחלטות של האו"ם. היא מוקיעה את האיום בכוח ואת השימוש בו, את האלימות ואת הטרור, כפי שהיא דוחה את השימוש בכוח נגד שלמותה הטריטוריאלית או זו של מדינות אחרות. זאת בלי לפגוע בזכותה הטבעית להגן על הטריטוריה והעצמאות שלה.

ב־15 בנובמבר 1988 זה, יום שאין דומה לו, על סף עידן חדש, אנו מרכינים ראש בענווה ובכבוד לפני הקדושים שלנו ואלה של האומה הע־רבית, אשר, על ידי טוהר קורבנו־תיהם, הציתו את הלהבה של עידן חדש זה. הם נפלו כדי שתחיה המולדת.

כיום, מוארים לבבותינו על ידי שלהבת האינתיפאדה, על ידי גדולת לוחמינו במחנות, בתפוצה ובגלות, ועל ידי אלה המרימים את דגל החירות: ילדינו, קשישינו, הנוער שלנו, השבויים שלנו האחוזים באדמ־תנו הקדושה, בכל מחנה, בכל כפר, בכל עיר. אנו מעלים על נס את האשה הפלשתינית, השומרת בגבורה על בצורותנו וקיומנו.

נוכח הקדושים שלנו, נוכח המוני העם הערבי הפלשתיני שלנו, נוכח האומה הערבית שלנו וכל האנשים שוחרי השלום והכבוד בעולם, אנו נשבעים להמשיך במאבק כדי לשים קץ לכיבוש ולכונן את ריבונותנו ועצמאותנו.

אנו קוראים לעם הגדול שלנו להתלכד מסביב לדגלו הפלשתיני, להתגאות בו, ולהגן עליו כדי שיישאר לנצח סמל החירות והכבוד שלנו במולדת שתישאר לעד מולדת חופשית עבור עם של גברים חפשים בני חורין.

בשם אללה הרחמן הרחום".

הקמת ממשלה זמנית

להלן הנוסח הרשמי של ההחלטה, שקיבלה ביום שלישי המועצה הלאו־מית הפלשתינית, לגבי הקמת ממש־לה זמנית.

"המועצה הלאומית הפלשתינית מחליטה, בעת מושבה ה־19, מושב האינתיפאדה:

1. הקמתה בהקדם האפשרי, עבור מדינת פלשתין, של ממשלה זמנית בהתאם להתפתחויות ומהלך האירו־עים.

2. על המועצה המרכזית והוועד הפועל של אש"ף הוטל לקבוע מועד להקמת הממשלה הזמנית. על הוועד הפועל הוטל להרכיב ממשלה זו, שאותה הוא יגיש לאישור המועצה המרכזית. המועצה המרכזית תאשר את האופי הזמני של ממשלה זו, עד אשר ישיב העם הפלשתיני לעצמו את מלוא ריבונותו על האדמה הפלשתינית.

3. הממשלה הזמנית תהיה מור־כבת ממנהיגים פלשתיניים, אישים ומומחים מתוך המולדת ומחוצה לה.

4. הממשלה הזמנית תתווה תו־כניתה על בסיס מסמך העצמאות של התוכנית המדינית של אש"ף והחל־טות של המועצות הלאומיות הפלשתיניות.

5. המועצה הלאומית הפלשתינית מעניקה לאש"ף את הסמכויות והאח־ריות של הממשלה הזמ־נית, עד להקמת ממשלה זו".

בוש: שר האוצר ניקולאס ברידי ימשיך בתפקידו

וואשינגטון (ע"ר). הנשיא הנבחר ג'ורג' בוש, הודיע שהוא מתכוון להשאיר את שר האוצר בממשל רייגן, ניקולאס ברידי, בתפקידו כחבר בקבינט שלו.

בוש, ששוחח עם כתבים, שיבח את שר האוצר ואמר כי הוא בעל ידע רב על שוקי הכספים בארה"ב ובחו"ל.

בוואשינגטון מצפים, כי מינויו של ברידי ירגיע את שוקי הכספים, כאחר שצעד זה יתפרש כאות לכוונתו של בוש להמשיך במדיניות של רייגן, שותר ליציבות הדולר האמריקאי.

ברידי (58) נבחר על־ידי רייגן באוגוסט כמחליפו של ג'יימס בייקר בתפקיד שר האוצר. בייקר התפטר כדי לעמוד בראש מסע הבחירות של בוש, והנשיא הנבחר כבר הודיע שהוא יהיה שר־החוץ בקבינט שלו.

חולקו פרסים לשלושה יוצרים בתחום הקולנוע

(ע). רפי בוקאי, דורון נשר ודני וקסמן קיבלו אמש פרסי יצירה מטעם שר החינוך והתרבות בטקס מיוחד שנערך בסינמטק שבבירה.

פרסי יצירה בתחום הקולנוע מוענקים זו פעם ראשונה על ידי משרד החינוך בעקבות יוזמתו של השר יצחק נבון אשר נענה לרעיון שהעלה בפניו מיכה שגריר על מנת לעודד את היצירה הקולנועית הישראלית המקורית.

עד כה הוענקו מטעם משרד החינוך והתרבות רק פרסי יצירה בת־חומי האמנויות האחרים. הפרס הוא בגובה משכורת של מורה אקדמאי בכיר והיא נועדה לאפשר להם לעסוק ביצירה קולנועית במשך שנה ללא בעיות פרנסה.

חתן הפרס רפי בוקאי מתכוון לערוך, תודות לפרס, תחקיר ולכתוב תסריט בשם "תמרה" על יהודיה בתקופת מסע הצלב בארץ ישראל.

דני וקסמן מתכוון לקדם בשנה זו את הסרט "המיועד" ודורון נשר מתכוון לכתוב שלושה תסריטים חדשים.

היעדר קופסה שחורה יקשה על חקירת התרסקות המטוס באילת

מאת זוהר בלומנקרנץ
סופר "הארץ" לענייני תעופה

הוועדה לבירור נסיבות אסון התרסקותו שלשום של מטוס חברת "שחף" שהמריא מאילת, החלה אתמול בעבודתה. בתאונה ניספו הטייס בועז הררי (23) ועובד חברת ק.צ.א.א. יצחק וקנין (56).

בראש ועדת החקירה עומד חוקר תאונות ראשי במינהל התעופה הא־זרחית, כוכב הס, וחברים בה מפקח כשר אווירי משה ברושי וטייס ני־סוי מהתעשיה האווירית, יואב ליבנה.

גורם המקורב לעבודת הוועדה אמר אמש כי השלמת החקירה תי־משך זמן רב, מכיוון שבמטוסים קלים לא מותקנות קופסאות שחורות. לדברי אותו גורם מדובר בעבודת חקירה מאומצת ורחבת היקף אשר תכלול חקירת עדים ובדיקת מעבדה שונות של שרידי המטוס אשר יועברו ככל הנראה למרכז הארץ ויפורקו. בשלב זה אין לדבריו כל מימצא ראשוני אשר יוכל להצביע על גורם התאונה האווירית, אם מדו־בר היה בטעות אנוש או בתקלה טכנית שהביאה להתרסקות אל צלע הר באזור שפך נחל אילות בערבה, צפונית לקיבוץ אילות.

מערכת ממוחשבת למיפוי – בהרצה במשרד הבינוי

(ע). המרכז למיפוי ישראל שבמשרד הבינוי והשיכון החל במבצע ני־סוי מדגמי ראשון מסוגו ליצירת מאגר ממוחשב ומרכזי של נתונים גיאוגרפיים לגבי 150 גושים במרכז הארץ, מתוך 16 אלף גושים המצויים בכל מדינת ישראל.

ד"ר רון אדלר, מנהל המרכז למיפוי, מסר על כך בסימפוזיון שנערך אתמול בירושלים.

באמצעות מערכת מידע גיאוגרפי ארצית שהוקמה באחרונה ליד המרכז למיפוי, עתיד להתחולל שינוי שמטרתו לעבור מתפיסה גראפית, של תיאור המצב והנתונים של קרקע, לתפיסה ספרתית.

עמוס אונגר, מנכ"ל משרד הבינוי והשיכון, מסר כי מדובר בתוכנית־עשור הנפתחת כעת לקראת שנות האלפיים. כבר נרכשו המחשב וחלק מהציוד הטכנולוגי להפעלת הניסוי.

אונגר הסביר כי מידע גיאוגרפי קיים גם כיום, אך במערכות מיושנות הלוקות בהיעדר מידע תואם ומשולב של כל נכסי הקרקע. לכן, כל תכנון, בדיקה או פעולה לגבי קרקע זו או אחרת נתקלים בקשיים, וגוזלים זמן וכספים רבים.

פרס מגן ירושלים מטעם קרן ז'בוטינסקי – לקרן ליב"י

(ע). פרס מגן־ירושלים '85 יוענק לחיילי צה"ל באמצעות קרן ליב"י. את הפרס, בסך 100,000 דולר, מטעם הקרן על־שם זאב ז'בוטינסקי, יקבל הרמטכ"ל בטקס שיתקיים בת"א ב־4 בדצמבר. על כך נמסר אתמול במסיבת עיתונאים.

קרן ז'בוטינסקי נוסדה ב־'83 על־ידי איש־עסקים יהודי־אמריקאי, אריק ספקטור, וקבוצת אישים יהודיים. היא מעניקה פרס שנתי לאישים ולארגונים בישראל ובעולם, הפועלים להבנת זכויות העם היהודי. עם הזוכים בפרס נמנים מנחם בגין, יוסף בורג, ביאטה קלרספלד, נתן שצ'רנסקי, סנאטור הנרי ג'קסון, סימון ויזל, שלמה ארגוב, ישראל אלדר, אידה נודל ובאייר ראסטין. ארגון שלי אתיופיה זכה בפרס ב־'85.

הבחירה בליב"י, אמרו שופטי קרן ז'בוטינסקי והנציגה בישראל, עו"ד אסל גרינברגר ומנחם בגין, נועדה לבטא הזדהות עם החייל הישראלי ועם בעיותיו בהתקוממות בשטחים, ולהשתלב באירועי שנת ה־40 למדינה.

סא"ל מאיר בליה, עוזר ליו"ר קרן ליב"י, סיפר שאת הידיעה על הזכייה קיבל יו"ר הקרן המנוח, מנחם פרידר, בביה"ח איכילוב, שם היה מאושפז. ליב"י היא עמותה הפועלת להקניית השכלה בסיסית והכשרה מקצועית למגויסים לצה"ל, שזו להם הזדמנות אחרונה להיקלט במסג־רות חינוכיות. הקרן דואגת גם לרכישת ציוד רפואי לחיל הרפואה ולפי־תוח אמצעי־לחימה מתוחכמים.

3 ימאים מלבנון ומצרים נעצרו בחיפה בחשד להברחה

(ע). שלושה ימאים, אזרחי לבנון ומצרים, החשודים בהברחת מכשירי חשמל מלבנון לישראל, דרך הים, נעצרו אתמול על ידי שופט השלום בחיפה לשישה ימים, לחקירה.

שלושה ימאים אחרים, שנים מצריים ואחד סודאני, החשודים גם הם בהשתתפות בהברחה זו, שוחררו ממעצר והושמו תחת משמר על סיפון האניה הלבנונית ואג' אל עבאס העוגנת בנמל חיפה.

בא כוח שלטונות המכס טען בבית המשפט, כי הימאים מעורבים בהברחות טובין שנתגלתה בליל ה־12 בנובמבר, כשמהאניה הלבנונית הורד מטען של 40 מכשירי וידיאוטייפ ו־95 מכשירי רדיו טייפ לרכב, לספינת דייג ישראלית. הטובין נתגלו על ידי תצפית משטרה בספינת הדיג שעשתה את דרכה מהאניה לכיוון מעגן הדייגים שבקישון.

שני דייגים ישראלים, רון נג'ר מקרית אתא ועמוס הכמון מחיפה, שהיו על סיפון ספינת הדיג "חסקה", נעצרו שלשום בבית משפט השלום בחיפה ל־10 ימים לחקירה בפרשה זו.

מפקד הג"א במחוז חיפה והצפון:

אין בארץ מקלטים מותאמים להתגוננות מפני מתקפת גזים

מאת ידה טל
סופר "הארץ" בחיפה

מסכות אב"כ להתגוננות מפני מתקפת גזים ולוחמה כימית, המות־אמות במיוחד לתינוקות ולילדים עד גיל 3 והמצויות כעת בשלבי פיתוח וייצור מתקדמים בהג"א – גילה אתמול אל"מ דני אדלר, מפקד הג"א במחוז חיפה והצפון, בפגישה שקיים בעיריית חיפה עם ראש העי־ריה אריה גוראל, לקראת פתיחתה של תערוכה שתציג אמצעי מיגון לאזרחים נגד לוחמת גזים. התערוכה תתקיים בשבוע הבא, בשער־ות כרמליה בחיפה.

אל"מ אדלר אמר, כי אין כיום בישראל מקלטים המותאמים להתגוננות בפני מתקפת גזים. למקלטים אלה נדרשים מפוחים מיוח־דים המזרימים אוויר נקי לפנים המקלטים, בעת מתקפת גזים. מפוחים אלה יקרים במחירם וגם התקנתם עולה בכסף רב.

מחסור בתקציב מנע עד היום רכישת ציוד זה למקלטים בישראל. אל"מ אדלר הדגיש, כי בציבור קיימת מודעות רבה לנושא ההגנה מפני לוחמה כימית ורצון להכיר את אמצעי המיגון הקיימים בתחום זה.

מפקד הג"א במחוז הצפון הוסיף כי במחסני הג"א במחוז יש די מס־כות אב"כ לכלל האוכלוסיה במחוז חיפה והצפון וקיימת תוכנית מפור־טת לפיזור המסיכות וחלוקתן בשעת חרום. בתוכנית הג"א לבנות עוד 14 מחסני אב"כ במחוז הצפון.

ההמראה התאחרה כדי להטיס אברך שנזקק לטיפול רפואי

מאת זוהר בלומנקרנץ
סופר "הארץ" לענייני תעופה

טיסת הבוקר של אל על לבריטניה איחרה אתמול בשעה כדי לאפשר הכשרתו של המטוס לקליטת תלמיד ישיבה מירושלים, שהוטס ברגע האחרון לקבלת טיפול רפואי בלונדון. ששה נוסעים הועברו לטיסה אחרת.

מדובר בטלוטון פרידבר (27) נתין שוויץ, הלומד בישיבה בירושלים והסובל ממחלת כבד. אתמול סמוך לשעה 07.30 בבוקר התקשרו לאל על מחברת הנסיעות בן צבי טורס בבירה וביקשו להטיסו בדחיפות לטי־פול רפואי בבריטניה. שישה נוסעים שהגיעו לנתב"ג בשעה מוקדמת הסכימו לטוס בטיסה אחרת ללונדון. במטוס הותקנה תשתית לאלונקה ובלון חמצן. האברך הובא באמבולנס מלווה ברופא וקרוב משפחה.

ת"א – אחת המזוהמות בעולם מפליטת כלי רכב

מאת חיים הנדוזיקר
סופר "הארץ" בתל־אביב

תל־אביב הינה אחד המקומות בהם רמת הזיהום מפליטת כלי רכב היא מהגבוהות בעולם – כך אומר הפרופ' אפרים טורגובניק ראש האגף לאיכות הסביבה בעירייה.

טורגובניק דיבר במהלך מבצע שנערך אתמול לאתור כלי רכב המזהמים באופן מיוחד. במהלך המב־צע המאורגן על ידי העירייה, המשט־רה והמכון לחקר בריאות הסביבה נע־צרו עשרות כלי רכב שזיהמו את האוויר יותר מן המותר. נגד הנהגים הללו הוגשו דוח"ות.

המבצע נמשך זה יומיים והוא יי־משך גם היום. טורגובניק אמר כי מעתה יתקיים מבצע שכזה מדי חודש.

סקר שנערך על ידי המכון לחקר בריאות הסביבה קבע כי מתוך כלל 880 אלף כלי הרכב הנעים בכבישי ישראל מחציתם נעים מדי יום באיזור תל אביב־יפו והם המזהמים העיקריים של האוויר בעיר.

ירידה של 40% בתמותת תינוקות בארץ בעשור האחרון

מאת איתן אבריאל

שיעור תמותת התינוקות בארץ יורד. על פי נתונים שנמסרו ע"י הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה, עו־לה כי לפני עשר שנים, בשנת 1977, נפטרו בישראל כ־1700 תינוקות בני שנה ומטה, ואילו בשנת 1987 נפטרו רק 1100 תינוקות.

בהתחשב בגידול בילודה, יש ביר־ידה זו משום צמצום של 40%. מהנ־תונים עולה עוד, כי הירידה בתמותת התינוקות נרשמה בכל שכבות האוכ־לוסיה, אולם עם זאת עדיין קיים הבדל משמעותי בין שיעור תמותת התינוקות היהודים ובין התינוקות באוכלוסיה המוסלמית, כאשר מספר התינוקות שנפטרו בסקטור היהודי הגיע בשנת 1987 ל־9 מתוך כל אלף תינוקות, ואילו במגזר המוסלמי היתה התמותה בתקופה זו כ־17 תינו־קות לאלף.

מושתל הלב מחלים כצפוי

מאת עדנה אבירוד
סופרת "הארץ"

התאוששותו של מושתל הלב הש־לישי, דוד ביטמנס מאריאל, משביעה רצון לדברי רופאיו, ותהליך ההחלמה מתנהל כצפוי. אם הכל ימשיך כשורה, ייעשה ניסיון להוריד אותו כבר היום מהמיטה לישיבה בכיסא. כך נמסר אתמול מהמרכז הרפואי הדסה בעין כרם.

ביטמנס מאושפז עדיין בחדר הה־תאוששות שליד אגף חדרי הניתוח ב"הדסה". הוא ניזון מלאה ונושם בכוחות עצמו.

הקשר עם בני משפחתו – אשתו, אחותו ואחיו – נעשה מעבר לחלון חדר ההתאוששות.

גאולה ורחמים אשכנזי
שרה עודד קלמרו
שמחים להודיע על נישואי
בתי עב"ל דן
החופה נערכה בחוג המשפחה
ו' בכסלו תשמ"ט 15.11.1988

קבלת מודעות ללוח העיר
03-735588/9
אשראי מיוחד!!!

ב"ה
יום חמישי א' כסלו תשמ"ט

הרבנות הראשית עכו והמחוז

1. אדרעי אברהם בן מסעוד (רווק) ישראל, עכו – חייק גאולה בת לנקרי דוד (גרושה) מרוקו, קרית ביאליק חיפה.
2. אוחנה אשר בן מאיר (רווק) ישראל, עכו – גלר איריס בת יעקב (רווקה) ישראל, קרית מוצקין.
3. אטדי יעקב (קובה) בן איטדאשווילי בסידון (רווק) ברה"מ, עכו – ישראלי (ציטאשווילי) אורלי בת אהרון (רווקה) ישראל, טירת הכרמל.
4. אטא משה בן וידל (רווק) ישראל, עכו – ממן מריאל גנט בת יעקב (רווקה) צרפת, חיפה.
5. אסולין יעקב בן חיים (רווק) מרוקו, עכו – אמסלם יהודית בת אוניש (רווקה) ישראל, עכו.
6. אסרף גבריאל בן מאיר (רווק) מרוקו, עכו – לוי יהודית בת לאון (יהודה) (רווקה) ישראל, עכו.
7. ברוך מישל בן אליהו (רווק) ישראל, עכו – ברנס שרונה בת אלברט (רווקה) ישראל, עכו.
8. בלך ישראל בן דוד (ז"ל) (אלמן) רומניה, עכו – גרינברג (מנדיוק) רוזה בת יוסקוביץ מאיר (ז"ל) (אלמנה) ברה"מ, נהריה.
9. בנאיבגי מימון בן נסים (רווק) מרוקו, קרית ביאליק – ביטון אור־נית בת אברהם (רווקה) ישראל עכו.
10. בן חמו שרון בן חנן (רווק) ישראל, עכו – אלמלם יפה בת חנניה (רווקה) מרוקו, עכו.
11. בן כדורי אורי בן בנימין (רווק) ישראל, עכו – לוי אושרה (אושרי מזל) בת מוריס (משה) (רווקה) ישראל, רמלה.
12. גודלי רמי ברכיהו בן אברהם (ז"ל) (גרוש) ישראל, יודפת – מוכתר אירית בת אברהם (רווקה) ישראל, חיפה.
13. גד גד בן חי (רווק) טוניס, עכו – וולינסקי ויקטוריה בת אברהם (רווקה) ברה"מ, עכו.
14. גליכר יעקב בן שמעון (רווק) ישראל, ק. ביאליק – לחיאני עליזה בת נסים (רווקה) ישראל, עכו.
15. דרזהם מקסים בן שלום (רווק) ישראל, עכו – בן הרוש כרמלה בת יהודה (רווקה) ישראל, עכו.
16. הרשפי ירום בן זאב (גרוש) ישראל, דגניה א' – אמזלג מיכל בת חנניה (רווקה) מרוקו, ת"א קבוץ מגרן.
17. זוהר דוד בן יצחק (רווק) מרוקו, עכו – שוושת רבקה בת אברהם (אלברט) (רווקה) ישראל, טירת הכרמל.
18. זכריה ישראל בן לוטפלה (נפתלי) (רווק) ישראל, קרית שמונה – יוסף יפה בת ניסן (רווקה) ישראל, עכו.
19. זרקה אברהם בן אליהו (רווק) ישראל, עכו – כלמון רוזית בת אברהם (רווקה) ישראל, רמלה.
20. חן (חרבון) מאיר בן סלומון (שלמה) (רווק) ישראל, עכו – אריקי בת שבע בת מסעוד (רווקה) ישראל, עכו.
21. טל יוסף בן טוטו יהושע (רווק) ישראל, עכו – קדוש שמדר בת שמ־עון (רווקה) ישראל, עכו.
22. כהן ערום בן ישע (רווק) ישראל, עכו – טייג אירן רוזה מלכה בת ראובן (רבבה) (רווקה) טוניס, עכו.
23. כהן שלמה בן ויטה (חיים) (רווק) ישראל, עכו – פלץ מרים בת דוב (רווקה) ישראל, עכו.
24. כרמלי רונן בן יוסף (רווק) ישראל, עכו, ת"א – מזל רונית בת זליג במלצול (רווקה) ישראל תל אביב.
25. מזרחי יעקב בן שאול (גרוש) ישראל, קרית ים – האקנין טוננה (מרינה) בת סימון יוסף (גרושה) מרוקו, עכו.
26. מלול פרוספר (אשר) בן בוב (רווק) ישראל, עכו – גואסה רונית הנריאט בת יוסף (רווקה) ישראל, קרית ביאליק.
27. שבן אבנר בן משה (רווק) ישראל, עכו – בארי אסנאר בת מאיר (רווקה) ישראל, חיפה.
28. סמר שאול בן שמואל (רווק) ישראל, קבוץ שמרת – מורט אודיל בת ג'ק (רווקה) צרפת, קבוץ שמרת.
29. קדוש אהרון ואורי בן יוסף (רווק) ישראל, עכו – בן אבו רות בת שם טוב (רווקה) ישראל, עכו.
30. קססי אלי (אליהס) בן מואוי (משה) (רווק) הודו, ת"א – מלג (פולק) נוריה בת יואל (רווקה) ישראל, קבוץ עין המפרץ.
31. רשתי אילן בן משה (רווק) ישראל, עכו – וקנין דפנה בת אלברט (רווקה) ישראל, עכו.
32. שבע יהודה בן עזרא (רווק) ישראל, עכו – שאול גל בת חיים (רווקה) ישראל, חיפה.
33. שושן יחזא (יחזקאל) בן מסעוד (רווק) מרוקו, קרית אתא – שודר דורית בת אברהם (רווקה) ישראל, עכו.

מיטק
מרכז יישומי טכנולוגיות מידע בניהול ליד המרכז הישראלי לניהול

מיט"א מציג ארועי הדרכה למנהלים ואנשי מקצוע

16 בנובמבר 1988, מלון השרון, הרצליה, חוף-הים
סדנא למנהלי משאבי אנוש, אנשי כח-אדם והדרכה:
השימוש בכלים ממוחשבים להערכת עובדים
כיצד מגבירים את אמינות ההערכה באמצעות שימוש במידע ממוחשב

21 בנובמבר 1988, מלון דן, ת"א
ערב עיון למנהלים ואנשי מיחשוב:
השינויים הצפויים בארגונים כתוצאה מהתפתחות מערכות מידע
מיקום מערכת המידע בארגון והשפעתו על היכולת התפעולית והעסקית

29 בנובמבר 1988, מלון מוריה-פלזה, ת"א
ערב עיון למנהלים ואנשי מיחשוב:
הזדמנויות עסקיות הנגזרות ממערכות מידע
כיצד לרתום את הכח המיחשובי לטובת כושר התחרות העסקית

פרסום והרשמה: מלט"מ, המרכז הישראלי לניהול,
טל. 03-257202, 03-250628
המרכז הישראלי לניהול

לוח פגישות עמוס לגורבצ'וב בדצמבר: בוש, רייגן ותאצ'ר

הפגישה עם רייגן ועם בוש תיערך עם ביקור גורבצ'וב באו"ם ● תאצ'ר הודיעה במפתיע על ביקור המנהיג הסובייטי בלונדון ערב חג המולד

ואשינגטון (ע"ר וע"צ). המנהיג הסובייטי מיכאיל גורבצ'וב עומד להיפגש עם הנשיא רייגן ועם הנשיא הנבחר בוש בחודש הבא באו"ם בניו־יורק, מסרו מקורות דיפלומטיים אתמול.

המקורות אמרו, כי גורבצ'וב יבוא לאו"ם בדצמבר וינאם בפני העצרת הכללית ובהזדמנות זו הוא ייפגש עם רייגן ועם בוש. הם אמרו, כי הפגישה העתידה תהיה במתכונת "ביקור נימו־סין", ולא ועידת. פסגה במשמעות כלשהי של מונח זה.

ראש הממשלה מרגרט תאצ'ר הודיעה במפתיע שלשום, על ביקורו של המנהיג הסובייטי מיכאיל גורבצ'וב בבריטניה בדצמבר, זמן מה לפני חג המולד.

גב' תאצ'ר, ערב צאתה לוואשינגטון לפגישה עם הנשיא הנבחר ג'ורג' בוש, סטתה מן הנוסח הכתוב של נאומה בסעודת ערב חגיגית במרכז הפיננסי של לונדון והביעה את שמחתה על שגורבצ'וב ואשתו ראיסה יבואו לביקור ב-12 עד 14 בדצמבר.

"אנו נכון להם קבלת פנים חמה ביותר", היא הצהירה לקול תשואות ציבור אנשי העסקים והתעשיינים.

ההודעה הפתיעה פרשנים מדיניים ודיפלומטים מאחר וביקור של גורבצ'וב בלונדון לא היה צפוי עד מארס או אפריל בשנה הבאה.

ביקורת על ריבוי הסמכויות של גורבצ'וב שיתמנה לנשיא

מוסקווה (ע"ר). משפטן סובייטי טען במאמר שפורסם שלשום ב"איזווסטיה" כי טיוטת השינויים בחוקה הסובייטית מרכזת יותר מדי סמכויות בידו של אדם אחד.

המשפטן בוריס קוראשווילי כתב כי נשיא בעל כוח ביצוע נרחב כזה מתאים רק למדינה שבה קיימת שיטת שלטון רב־מפלגתית. הוא העיר כי בסופו של דבר תופתח שיטה כזו גם בארצות הקומוניסטיות, אך היא טרם הופיעה בהן.

קוראשווילי אינו נוקב בשמו של גורבצ'וב, אשר יקבל ב-1 באוקטובר בשנה הבאה את הסמכויות הנשיא שיוענקו לו על־פי החוקה החדשה. הלוחם למען זכויות האדם אנדריי סחרוב יצא בביקורת דומה זה במוסקווה וגם בארה"ב, בביקורו הנוכחי שם. דבריו לא פורסמו בכלי התקשורת בבריה"מ.

התיקונים בחוקה הסובייטית, כפי שהם מופיעים בהצעת הטיוטה, קוראים לבחירת קונגרס של נציגי העם, שיבחר פרלמנט קבוע עם נציגות מצומצמת. המוסד המצע יוליך את הסובייט העליון, עם כהונתו של נשיא בעל סמכויות ביצוע.

"האם התהליך של חיזוק סמכויות הביצוע אינו מדויק לבת מדיי", שאל קוראשווילי, ודקטר לחוקי המשפט וחוקר במכון למדינה וחוק באקדמיה הסובייטית למדעים, במאמר.

"כדי להשיג פיקוח אפקטיבי של הפרלמנט, יש צורך בהנהגת שיטת ממשל רב־מפלגתית, ומשמעות הדבר היא אופוזיציה פרלמנטרית", כתב קוראשווילי.

נציגים מקובה, אנגולה ודרום־אפריקה אשר נועדו אתמול בז'נווה לישיבת מליאה בראשות ארה"ב. ראש המשלחת הקובאנית, נראה תשוש בצאתו את בית־המלון בו נערכות השיחות. "הדיונים מפרכים", אמר לכתבים.

הושג הסכם על עצמאות נאמיביה ונסיגת חיילי קובה מאנגולה

לואנדה (ע"ר). נציגי קובה, אנגולה ודרום אפריקה הסכימו אתמול על תנאים ולוח זמנים לנסיגת החיילים הקובניים מאנגולה, תמורת עצמאות לנמיביה. כך מסר דובר דרום־אפריקאי.

ההסכם טעון אישור מצד שלוש הממשלות. "אם הממשלות שלנו יאשרו את המסמך שגיבשנו כאן, אנו צופים לפגישה בבראזאוויל כדי לחתום עליו", אמר ראש משלחת דרום אפריקה במשא ומתן ניל ואן הרדן לעיתונאים, בפגישה משותפת כובדו משתתפיה בשמפניה רבה.

פתיחת בקבוקי השמפניה נערכה לאחר שנציגי שלוש המשלחות נועדו עם הנציג האמריקאי, צ'סטר קרוקר, במלון בז'נווה, בתום חמישה ימים של שיחות מבושכות.

מומחי תעשיית הנפט בארה"ב צופים ירידת מחירים נוספת

ניו־יורק (ע"ר). מומחי תעשיית הנפט האמריקאית יצאו בתחזית, לפיה יימשכו המחירים הנמוכים בשוק הנפט העולמי ותימשך אי־הוודאות באשר ליכולתו של קרטל אופ"ק לרסן את תפוקת המדינות החברות – דברים אלה נמסרו באסיפה השנתית של מכון הנפט האמריקאי שלשום.

כישלון אופ"ק לרסן את תפוקת הנפט של המדינות החברות גרם להצפת שוקי הנפט בעולם, בעודפי נפט אדירים. מצב זה לחץ על מחירי הנפט מאז אוגוסט, ובשבועות האחרונים ירדו המחירים בניו־יורק לשפל שלא היה כמותו מזה 26 חודשים.

נוסף על כך – ציינו המומחים – העודפים הגדולים שנוצרו לאחר הפקת היתר של חברות אופ"ק, יצרו מאגרי נפט גדולים שישמשו עד הרביע האחרון של השנה הנוכחית.

מדינות אופ"ק מפיקות כיום 21.7 מיליון חביות, בעוד שהביקוש ה־עולמי נאמד ב-18 עד 18.5 מיליון חביות ליום.

המחיר המוסכם של אופ"ק הוא 18 דולר לחבית, אולם מאז העודפים הג־דולים בשוק, מחיר זה הוא בבחינת מטרה שקשה מאד להשיגה.

יש לך מערכת רב־קווית של "יורוקום"?

יש לנו שירות ארצי ממוחשב בשבילך!

"אינטרפון"(א. קלאר)בע"מ החברה הותיקה והמקצועית ביותר למערכות תקשורת שמחה להודיע על פתיחת מוקד שירות ארצי ממוחשב ומהיר למערכות "יורוקום" רב קווית – 2 עד 5 קווים.

★ שירות מהיר ללקוחות.
★ טכנאים מקצועיים ומיומנים.
★ ביצוע כל השינויים והתוספות למערכות.
★ קשר אלחוטי ביחידות השירות.
★ חוזי שירות שנתיים.

טלפון מוקד שרות ארצי
03-7519194

אינטרפון
מע' תקשורת (א. קלאר) 1987 בע"מ

התנגשויות בין מפגינים וחיילי או"ם בקפריסין

ניקוסיה (ע"צ). התנגשויות אלי־מות פרצו אתמול בניקוסיה בין מפגינים קפריסאים־יוונים לבין חיילי או"ם באזור החיץ בין שני חלקי העיר, ביום השנה החמישי להכרזת הרפובליקה הטורקית של צפון קפריסין.

דובר האו"ם מסר כי תשעה חיילים של כוח האו"ם נפצעו. כוח זה נמצא באי מאז 1964.

המפגינים, שאלפים מהם לנו בלילה בקרבת "הקו הירוק", ביקשו להפגין נגד נוכחות הצבא הטורקי באי. הם ניסו להתקרב לאזור הטורקי וכאשר נתקלו בחיילי האו"ם, יידו לעברם אבנים וסטילי ברזל וכן בקבוקי מולוטוב.

ירה ללא אבחנה והרג 3 שחורים בלב פרטוריה

יוהאנסבורג (ע"ר) גבר לבן שירה ללא אבחנה בנשק אוטומטי, הרג אתמול שלושה שחורים ופצע לפחות 16, בלב העיר פרטוריה.

האיש ירה לעבר עוברי אורח מתוך בנין התיאטרון הממלכתי של פרטוריה, בטרם עצרה אותו המשטרה.

צפוי חידוש היחסים בין סוריה ובריטניה

לונדון (ע"מ). העיתון "אל שרק אלאווסט" מוסר כי צפוי חידוש הקשרים הדיפלומטיים בין סוריה לבריטניה.

אבן־נגף עיקרית לחידוש היחסים הוסרה בעקבות ביקור המשלחת הפר־למנטרית בדמשק.

את הביקור והפגישות הסדיר מאמק נבאר, האחראי על משרד הייצוג הסורי בלונדון.

ארה"ב תכריז על "מערכת תחבורה נקיה מסמים"

וואשינגטון (ע"ר). בדיקות סמים ייער־כו בשנה הבאה לאחראים, מלבד עובדי תחבורה ממשלתיים, בעלי תפ־קידים ביטחוניים או קשורים בביט־חון. כך אמר שלשום ראש משרד התח־בורה האמריקאי.

"התוצאות המסוכנות העשויות להיגרם אפילו מטעות אחת, כתוצאה משימוש בסמים, אילצו אותנו לפרסם תקנות אלה ...העם האמריקאי דורש ומצפה למערכת תחבורה נקייה מסמים", הודיע ראש משרד התחבורה ג'ים ברנלי בוואשינגטון.

הבדיקות ייערכו על נהגי משאיות אוטובוסים, עובדי תעופה, ימאים, עובדי רכבות ועובדים של חברות גז ונפט מסוכנים.

כל העובדים שאצלם יתגלו סי־מנים של שימוש בסמים יועברו מתפ־קידיהם, ואפשר יהיה להחזירם רק לאחר שיקומם וההסכמת רופא.

הבדיקות ייעשו לגבי שימוש במאריחואנה, קוקאין, מוצרי אופיום, אמפטאמינים ופנציקליד.

פרויקט להגנה מפני סכנת קרינה גרעינית – יוקם במזה"ת

אבו־דאבי (ע"מ). הסוכנות הבינ־לאומית לאנרגיה גרעינית עומדת להקים במזרח התיכון פרויקט אינטגרלי, כדי להגן על האיזור מפני סכנת קרינה.

שר השמל והמים במדינות המפ־רץ, שהשתתף בוועידה ה-32 של הסו־כנות, מסר ל"אלביאן", שהפרויקט יעסוק בתחומים הבאים: הגנה מפני קרינה השימוש במכשירים מקרינים לצורכי־רפואה, קביעת מנות הקרינה למיתקנים רפואיים והשימוש במשק־פים נגד קרינה בתעשייה האלקט־רונית הגרעינית.

השר הבהיר, שהפרוייקט ניתן מכל הכסית ע"י אנשי מקצוע בסוכנות.

25 מיליון דולר עבור "אימהות" של פיקאסו

ניו־יורק (ע"ר וע"צ). עבור תמונת פיקאסו מתקופת "התקופה הכחולה" שלו ובה אם המנשקת את בנה, שולם שלשום מחיר של 24.75 מיליון דולר הבכך נשבר שיא קודם של מחיר בעד תמונת פיקאסו במכירה פומבית.

"אמהות" היא יצירתו של פיקאסו מ-1901. היא נמכרה במכירה פומבית של בית כריסטי בניו־יורק והיא מאוסף ויליאם האריס בק. התמונה נמכרה ללקוח אנונימי שהשתתף במכירה הפומבית באמצעות טלפון פתוח. דובר מסר על המחירים שהוא מוכן לשלם. ידוע על הקונה רק כי הוא דרום אמריקאי.

91 מדינות באו"ם התנגדו לתקיפת מתקנים גרעיניים

ישראל וארה"ב הצביעו נגד ההחלטה ● 30 נמנעו

מרכז האו"ם (ע"ר). ישראל, שמטוסיה הרסו כור גרעיני עיראקי לפני שבע שנים, הצטרפה לארה"ב בהצבעה נגד החלטה באו"ם שלשום האוסרת התקפות צבאיות על כורים גרעיניים כלשהם.

נציגים של 91 מדינות הצביעו בוועדה הפוליטית של העצרת בעד ההחלטה.

לפי ההחלטה, התקפה על מתקן גרעיני כמוה כמלחמת קרינה, מכיוון שבעקבותיה עשויה להתפשט רדיואקטיביות בסביבה.

חיל האוויר הישראלי הפציץ את המרכז הגרעיני "תמוז" ליד בגדד ב-7 ביוני '81. ישראל טענה כי היה חשש שעיראק מתכוונת לפתח פצצה אטומית.

הנציג הישראלי באו"ם טען כי ישראל אינה מתנגדת לאיסור התקפות על כורים גרעיניים לצורכי שלום. הנציג האמריקאי טען כי אין זה מדוייק לטעון שכל התקפה על כורים גרעיניים חייבת להביא להפצת רדיואקטיביות בסביבה.

30 מדינות, בהן כל מדינות השוק המשותף, נמנעו מהצבעה.

168 עובדי או"ם נעצרו או נחטפו בשנה האחרונה

או"ם (ע"ר וע"צ). 168 עובדי האו"ם ב-16 מדינות נעצרו או נחטפו בשנה האחרונה – הודיע שלשום המזכיר הכללי של האו"ם, פרז דה קויאר.

מקרים אלה מרובים במיוחד בקרב עובדי סוכנויות הסעד של האו"ם בגדה המערבית וברצועת עזה, בעקבות ההתקוממות שם, נאמר בהודעה.

עובדים אחרים מוחזקים בלבנון ובסוריה בידי הצבא הסורי וגורמים בלתי ידועים.

20 אנשי או"ם נעדרים, חטופים או עצורים באפגניסטאן, בחריין, אתיופיה, סין וקניה.

עצומה הנושאת את חתימותיהם של 4,000 מעובדי האו"ם הוגשה לפרז דה קויאר. בעצומה הם קוראים למדינות החברות באו"ם לכבד את התחייבויותיהם כלפי הארגון, לשחרר את אנשי האו"ם המוחזקים על ידם באופן שרירותי ולספק אינפורמציה על הנעדרים.

מרבית המפעלים בסוריה גורמים לזיהום הסביבה

דמשק (ע"מ). שר המדינה לנושא שימור הסביבה גילה בראיון ל"תשרין" כי מרבית המפעלים בסוריה גורמים לזיהום המים או האוויר, בפרט המפעלים השורפים דלק ומאווררים ופולטים גזים רעילים.

רוב המפעלים שהוקמו בשנים האחרונות, אינם מצויידים ביחידות טיהור מספיקות ואלו הקיימות מקולקלות תדיר.

הוא אמר כי מונו ועדות מקומיות לנושא שימור הסביבה בכל מחוז ומחוז. כמו כן, פרסום חקיקה מיוחדת בנושא אקולוגיה יאפשר להכין תוכנית, תקנות וחוקים, המסוגלים לשמור את איכות הסביבה במסגרת מדיניות כוללת ולהביא בכך לשימור המקורות הטבעיים של סוריה.

3,289 מתו עד כה מהרעלת הגז שאירעה בהודו ב-'84

ניו דלהי (ע"ר). בתשובה לשאילתה בפרלמנט ההודי מסר שר התע־שייה כי עד כה מתו 3,289 אנשים כתוצאה מדליפת גז רעיל ממפעל יוניון קרבייד בבופאל, בדצמבר 1984.

עוד מסר השר כי כאלף אנשים עדיין מקבלים טיפול בבתי חולים כתוצאה מן ההרעלה, ומאה אלף מקבלים טיפול מחוץ לבתי החולים.

ממשלת הודו דרשה פיצויים בסך 3.3 מיליארד דולר מחברות יוניון קרבייד בארה"ב ובהודו, והגישה תביעות פליליות נגד המנהלים הבכי־רים של חברות אלה.

מצרים מוכנה למכור נשק מתוצרתה לכל מדינות ערב

לונדון (ע"מ). שר ההגנה של מצרים, אבו־ראלה, הצהיר כי התעשיה הצבאית המצרית נועדה בעיקרה לשירות המטרות הבין־ערביות. מצ־רים, אמר, מוכנה למכור אמצעי לחימה לכל מדינות ערב ובכללן סוריה ולוב – כך מוסר "אלשרק אלאוסט".

הוא אמר עוד כי הנשק המצרי הוכיח עצמו במלחמה נגד איראן.

שליט קטאר, חליפה בן חמד אל ת'אני, יגיע בדצמבר למצרים לבי־קור רשמי לפי הזמנת קהיר, עם חידוש היחסים בין שתי המדינות.

לדעת העתון שליט קטאר מקווה לקנות נשק מצרי ולהסכם על פרויקטים כלכליים משותפים.

צו חיפוש אחר מנהלת המוטל שבחצרה נתגלו שבע גופות

סקרמנטו (ע"ר). משטרת סקרמנטו הוציאה צו חיפוש אחר מנהלת מוטל, החשודה במעורבות ברצח שמונה קשישים שגופותיהם נחפרו ונ־חשפו בגן של המוטל.

כל משטרות ארה"ב מחפשות אחר המנהלת דורותיאה פואנטה, שנעלמה בשבת. השוטרים החלו לחשוף גופות, במדשאה הנ־תונה בצל העצים סביבה ואשר לידה ניצב המוטל הבנוי בנוסח ויקטור־יאני ועל גגו פסל הקדוש הנוצרי סנט פרנסיס.

אחד השכנים של המוטל, ויל מקנטייר, אמר כי המוטל מזכיר את "מוטל בייטס", הנראה בצורה כה בולטת בסידרת הסרטים "פסייכו" בה מופיע השחקן אנתוני פרקינס בתפקיד הראשי. מקנטייר שנזכר בסרט "פסייכו" אמר: "אנשים נכנסים לתוכו אבל אף פעם לא יוצאים".

הוא אמר, כי זה מכבר התלוננו השכנים בפני המנהלת מנטלוז כי ריח של רגים רקובים עולה מן הגן שלה. "היא אמרה כי זהו ריח של דשנים שהיא פיזרה להמרצת גידול הפרחים שלה". המשטרה שהודיעה כי היא ממשיכה בחפירות הגן, הוציאה צו חיפוש אחר המנהלת מונטלוז (59) בחשד של מעורבות ברצח המוני.

דובר המשטרה מסר, כי המהומות פגמיה שהגיעו על שמות האנשים שגופותיהם נתגלו, נפרדו בבנקים.

ניסתה להציל את אביה – ונדרסה ע"י 20 מכוניות

פאריס (ע"ר). ילדה בת 12 שנה נדרסה למוות על ידי בעשרים מכוני־יות, כאשר ניסתה לעצור מכוניות באוטוסטרדה כדי להציל את אביה שנפצע בהתהפך מכוניתו. הילדה ואחותיה הקטנות ממנה ניסו לשווא לקרוא לעזרה.

התאונה אירעה על קטע הלקלק של האוטוסטראדה א-4 מדרום־מזרח לפאריס, ביום ראשון בערב.

אשה בת 30 הסגירה ביום שני את עצמה למשטרה, לאחר ששודרו כשלוויזיה פרטים על התאונה, באומרה כי היא סבורה שהיתה אחראית להפלת הנערה. המכונית השכורה של האשה, ניזוקה קשה והיתה מכוסה דם.

האב מת מאוחר יותר בבית החולים.

המשטרה מסרה כי האשה שהסגירה את עצמה כנראה תואשם בהרי־גת אדם ללא כוונה, אי־עצירה אחרי התאונה וסירוב להגיש עזרה לאנ־שים במצוקה.

גל שביתות מאיים על סודן

מאת יורם המזרחי, שליח "הארץ" במצרים

קהיר (מיוחד ל"הארץ"). פדרציית האיגודים המקצועיים בחארטום קבעה את ה-3 בדצמבר "כמועד אחרון לביצוע העלאות שכר", והודיעה שאלפי פועלים יפתחו בשביתות.

בתוך כך נמשכות ההפגנות והמהומות באזורים שונים של המדינה, בעיקר על רקע המחסור החמור במוצרי יסוד, תוצאות פגעי טבע ומלחמת האזרחים.

מאידך אבבה נמסר בינתיים על הסכמה עקרונית לסיומה של מלחמת האזרחים, שהושגה בשיחות בין נציגי סודן לקולונל גרנג.

גם שר ההגנה הסודני תומך בהסכם שלום, אך אחת משותפות הקו־אליציה הסודנית, והקיצונית שבהן, "מפלגת החזית הלאומית האיסל־מית", הגדירה את ההסכם הצפוי עם המורדים "כניעה מחפירה". מפלגה זו דורשת להחיל את החוק האיסלאמי במדינה.

10 חיילים רוסיים נהרגו בקאבול; דובר משרד החוץ במוסקווה: ננקום

מוסקווה (ע"ר) עשרה חיילים סובייטים נהרגו והאחד עשר נוספים נפצעו במהלך התקפת טילים שערכו המורדים והכוונה נגד מטוס נוסעים בשדה התעופה של קאבול ביום ראשון השבוע. זאת גילה אתמול דובר משרד החוץ הסובייטי גנדי גראסימוב.

הוא הוסיף ואמר, כי המטוס לא נפגע וציין כי "מכת תגמול הנוגעת על התוקפים".

עוד אמר גראסימוב, כי בריה"מ לא יכולה להשאר אדישה נוכח התקפות מסוג זה. "יותר על כן אין אנו יכולים להשלים עם הריגתם של אנשים סובייטים כתוצאה מפעולות אלה". הוא הבטיח שהתגובה תהיה מכריעה ביותר.

גראסימוב לא פירט לאיזה סוג של פעולת תגמול הוא מתכוון. במהדש שעבר סיפקה בריה"מ לצבא האפגאני כמה טילי קרקע־קרקע מדגם "סקאד" לשימוש נגד המורדים האפגאניים.

לאחר מכן הודיעה בריה"מ שהיא דוחה את התחלת השלב השני של נסיגת החיילים הסובייטיים. עם זאת הטעימו נציגים סובייטיים כי הנסיגה תושלם במועד – ב-15 בפברואר 1989.

מעבורת החלל הסובייטית שוגרה בהצלחה, ביצעה שתי הקפות ונחתה

מוסקווה (ע"ר וע"צ). מעבורת החלל הסובייטית "בוראן" ביצעה אתמול טיסה מוצלחת ראשונה לחלל ונחתה בסיוע נווט אוטומטי במרכז החלל הסובייטי בייקונור, לאחר שתי הקפות של כדור הארץ.

ספינת החלל שוגרה ללא צוות בשעה 03.00 לפי שעון גריניץ', כשהיא צמודה לטיל הענק "אנרגיה". היא חזרה ב-06.25, בהתאם לתוכנית. כך מסרה סוכנות "טאס".

בידיעה נאמר כי המעבורת "בוראן" (סופת שלג) נחתה כמו מטוס על מסלול הבטון, הנמצא במרחק של 12 ק"מ מכן השיגור.

מהירות המעבורת בזמן הנחיתה היה בין 310 ל-340 קמ"ש לאורך 2,000 מטר על פני המסלול. היא נעצרה במרחק בליטה.

הצלחת השיגור העלתה את בריה"מ המועצות לשלב נוסף בחקר החלל, שלב שנשלט עד כה על־ידי ארה"ב בלבד.

קודם לכן הראתה הטלוויזיה הסו־בייטית סרט על שיגור המעבורת.

השיגור הצוצלח בוצע שבועיים לאחר ניסיון שיגור שבוטל ברגע האחרון.

2,000 אסירים בטורקיה שובתים רעב במחאה על עינויים והכאות

איסטנבול (ע"ר). אסירים נוספים הצטרפו אתמול לשביתת רעב בבתי הכלא בטורקיה, וכיום מגיע מספר השובתים ל-2,000 אסירים. שביתת הרעב פרצה במחאה על עינויים והכאות. כך מסרו פעילים לזכויות האדם בטורקיה.

גל שביתות הרעב החל במחצית אוקטובר, עם מימושו של צו חדש מה-1 באוגוסט. הפעילים אמרו כי על־פי צו זה, ייאלצו האסירים בכל בתי הסוהר ללבוש מדים, קרוביהם לא יהיו רשאים יותר לשלוח להם מזון, ואסירים בתנועה ייכבלו.

פאוזי ארגון, חבר אגודת זכויות האדם באנקרה, אמר: "העינויים ויחס משפיל לאסירים הם סיבות נוספות לשביתות הרעב ...המצב בינתיים מוקפא. אין תקווה שהממשלה תבטל את הצו בקרוב".

סוכנות הידיעות הטורקית מסרה כי משטרת איסטנבול עצרה קרוב ל-20 קרובים של אסירים שיצאו בהפג־נה ליד משרדו של מנהל בית־הסוהר במחאה על בריוניות.

דיפלומטים ציינו כי שביתות הרעב הרעישו את מצב זכויות האדם בטורקיה, דבר המהווה כבר כיום מכ־שול עיקרי בבאמצי איסטנבול להצ־טרף לשוק האירופי המשותף.

בכלא אסקישהיר, שבו שובתים רעב 311 אסירים, נכנסה השביתה ליומה ה-28. פעילי זכויות האדם אמרו כי יותר מ-40 שובתי רעב מסר לושה בתי־כלא הועברו לבתי חולים וארבעה מהם איבדו את ההכרה.

המשכים מעמוד 1

הבית הלבן: אין שינוי בעמדתנו

יפריעו בעתיד. זכות הגדרה עצמית זהו שם אחר למדינה פלשתינית. אפילו מבחינת הפלשתינים אין שום סיכוי, שדרישה שלהם תתקבל לפני שיתקיים מו"מ. אני לא אומר שדרי־שה שלהם תתקבל אחרי מו"מ, אך ודאי שלא לפני קיומו. במיקרה של־פנינו, הבעיה היא כרגע זה איננה איך לפתור את הסכסוך בינינו לבין הפלשתינאים, אלא איך לפתוח במו"מ. בלי מו"מ, או במהלך מו"מ, לא יהיה פתרון לבעיה".

שרון: חייבת הממשלה לנקוט בהחלטת הצוק הישראלי על חלק מהאזורים ביהודה, שומרון ועזה. צעד כזה מסרתו להסביר, שכוונותיה של ישראל יהיו פרוס בכל השטח, בכל הסדר שיוחה בעתיד. עצם נקיטתו של צעד כזה תמנע בעתיד הקמת מדינה פלשתינית שניה, בנוסף למדינה הפלשתינית שכבר קיימת מעבר לירדן. היום זהו הפתרון היחיד, אף שטוב יותר היה להודיע מראש מפני אפשרות כזאת, כפי שביקשתי בחודשים האחרונים. אם לא נעשה הדבר, ראוי שהוא יעשה היום".

תגובות השמאל

"באלג'יר לא הושגה פריצת דרך אבל אש"ף עלה על הדרך לפריצת הדרך" הגיב ח"כ יוסי שריד מר"צ. לדעתו אש"ף המכבים להחלטת הארץ ולהכרה עקיפה בישראל תבגון למשא ומתן כבר אינגו מפילא מה שהיה כאשר דבק רק באמנה הפלשתינית.

סיעת מפ"ם בכנסת קראה אמש לממשלה לא להתעלם ברזויה על הסף של החלטות המועצה הלאומית הפלשתינית. ישראל חייבת להבחין בין חלקה החיוביים של החלטת אלג'יר ולהאבק בהם כפתח לדיאלוג לקראת משא ומתן על שלום, לבין החלקים השליליים. אש"ף ביצע שלב נוסף בתהליך התנתקותו מהאמנה הפלשתינית וצעד באופן משמעותי לקראת שילובו כנציג העם הפלש־תיני במשא ומתן על השלום באיזור. לדעת מפ"ם תעזה ישראלית עשויה לממש את נוסחת "יריב־שם טוב".

הנהלת חד"ש קידמה בברכה את החלטות המועצה הפלשתינית וקבעה כי ההכרזה על הקמת מדינה פלשתינית והחלטות המועצה הן בעלות משמעות הסטורית. לדעת חד"ש, למ־משלת ישראל אין שום נימוק רציני לסרב להיענות בינלאומית. הקריאה להקמת מדינה פלשתינית יחד עם הקריאה להיעתד בינלאומית לשלום על בסיס החלטות 242 ו-338 של מועצת הבטחון מסייעים רבות לבר־חות השלום בישראל להאבק להכרת ישראל באש"ף, לנסיגה מהשטחים הכבושים ולהקמת מדינה פלשתינית בצד מדינת ישראל לטובת השלום, הבטחון והעתיד המאושר לשני העמים.

תגובת ארה"ב

הנשיא רייגן והנשיא הנבחר בוש הודיעו לפני כן כי הם מקדמים בברכה ידיעות כי הנהגת אש"ף עומדת להכיר בהחלטה 242 ובכך הם מכירים בקיומה של ישראל.

דובר הבית הלבן חזר והטעים כי לא חל שינוי בעמדתה של וואשינג־טון. "ארה"ב לא תכיר ולא תנהל מו"מ עם אש"ף כל עוד לא יכיר ארגון זה בזכות קיומה של ישראל ולא יקבל את החלטות 242 ו-338 של מועצת הבטחון. אין אנו סבורים שיש לתת תפקיד כלשהו בתהליך השכנת השלום לאלה שלא יוותרו על הטרור או על האלימות".

בארה"ב מתקבלת הכרזת אש"ף על מדינה פלשתינית עצמאית, קבלת החלטת האו"ם 242 והכרזה על זניחת דרך הטרור בברכה מסויגת והנך הרגשה כי יש לראות כיצד יתפתחו הדברים בהמשך. אישים בכ־משל ומחוצה לו מרגישים כי אין ספק שהמהלך, הדרמטי לכל הדעות, האח־רון של אש"ף היה מכוון יותר כלפי ארה"ב מאשר אל ישראל. בעיקר לקראת כניסתו הקרובה של ממשל חדש לכהונתו ורצונו של אש"ף לזכות בהכרתו ובאפשרות לשאת ולתת עמו.

תגובות יהודיות

ועידת הנשיאים היהודיים החליטה אמש לפתוח במסע הסברה נרחב בכלי התקשורת האמריקאים במטרה להפריך את מה שהוגדר כפירושים המסולפים שהתקשורת האמריקאית העניקה להחלטות המועצה הלאומית של אש"ף באלג'יר.

מצרים לומדת לומדת את מסמכי אלג'יר של המועצה הלאומית הפלש־תינאית לפני שתקבל החלטה אם להכיר ביישות החדשה. "אנו תומכים בכל החלטה נבונה של אש"ף אך אני ממתין עד שאקרא את כל ההחלטות של המועצה הלאומית הפלשתינית" אמר אתמול הנשיא חוסני מובארק.

מפעל הפיס
שינוי תכנית הגרלה מס' 1/1988
(שינוי מס' 1)

מפעל הפיס מודיע בזה בהתאם לסעיף 40 לתכנית ההגרלה מס' 1/1988, שפורסמה בילקוט הפרסומים מס' 3512 מיום 27.12.87 עמ' 534 ואילך (להלן – התכ־נית), על שינוי התכנית, כדלקמן:

1. **החלפת סעיף 23 (ג):**
בסעיף 23 לתכנית, סעיף־קטן (ג) – בטל, ובמקומו יבוא:
"(ג) בכל הגרלה חודשית יועלו בגורל 40 כרטיסי־מנוי שכל אחד מהם יזכה במערכת מחשב־אישי יבמ־2 דגם 25, כולל מקלדת, מסך צבעוני וכונן אחד בלבד (להלן – מערכת־המחשב), עם אחריות לשנה אחת מטעם הספק. דגם מערכת־המחשב מוצג להדגמה במשרדי המפעל בתל־אביב בקומה 6 חדר 602 בשעות העבודה הרגילות, בימי א'–ה'.

2. **החלפת סעיף 24א'**
סעיף 24 א' לתכנית – בטל, ובמקומו יבוא:
"24א. אופן ביצוע ההגרלות החודשיות
(א) בהגרלות החודשיות (שבכל אחת מהן יועלו בגורל 40 מערכות־מחשבים כאמור בסעיף 23 (ג), יושתתף אך ורק כרטיסי־המנוי שהם בתוקף במועד קיומה של אותה הגרלה חודשית (להלן – כרטיסי־המנוי התקפים).
(ב) לקראת כל הגרלה חודשית יכין המפעל רשימה מעודכנת של כרטיסי המנוי התקפים, שתהיה ברשותו של נציג המפעל המשתתף בהגרלה.
(ג) כל הגרלה חודשית תבוצע כדלקמן:
1. המערכת האלקטרונית תופעל כך שב־לוח הצגת המספרים יופיע מספר בן 6 ספרות (להלן – המספר שהופיע) ואם המספר שהופיע יימצא ברשימת כרטיסי־המנוי התקפים – ייחשב הדבר כעליתו בגורל של אותו כרטיס מנוי תקף, שמספרו זהה למספר שהופיע;
2. היה אם המספר שהופיע אינו נמצא ברשימת כרטיסי־המנוי התקפים – תבוטל העלאתו של המספר שהופיע והמערכת האלקטרונית תופעל מחדש עד שיופיע מספר בזה שהוא נמצא ברשימת כרטיסי־המנוי התקפים;
ואותו כרטיס־מנוי תקף שמספרו זהה למספר שהופיע יזכה במערכת־המחשב אחת.
3. המערכת האלקטרונית תופעל כאמור בכל הגרלה 40 פעמים לשם העלאתם בגורל של 40 מערכות־המחשבים באותה הגרלה.

3. **החלפת סעיף 27**
סעיף 27 לתכנית – בטל, ובמקומו יבוא:
"27. אופן מסירת מערכות־המחשבים לזוכים
(א) המפעל ירכוש או יחזיק מלאי מספיק של מערכות מחשבים (שיהיו מהדגם ובהרכבים הנזכרים בסעיף 23 (ג)) ולכל הגרלה חודשית יוקצו 40 מערכות־מחשבים כאמור.
(ב) עלה בגורל כרטיס־מנוי שזכה במערכת־מחשב לפי תכנית א (להלן – הזוכה) יודיע לו המפעל על המועד והמקום שבהם עליו להו־פיע לשם קבלת מערכת־המחשב, ולשם חתימה על המסמכים המפורטים בסעיף־קטן (ד). המועד שיקבע כאמור יהיה בהקדם האפשרי לאחר מועד קיום ההגרלה החו־דשית, ולא יאוחר מאשר 15 יום לאחריו.
(ג) המקום שבו תימסר מערכת־המחשב לידי הזוכה יוכל להיות במשרדו הראשי של המפ־על, או במשרדו של ספק מערכת־המחשב, או בכל מקום אחר שהמפעל יקבע ויוכל במעמד מסבי. בנוכחות נציגי המפעל, אנשי ציבור וכלי התקשורת, ואנשים אחרים הכל כפי שהמפעל יקבע.
(ד) הזוכה שקיבל הודעה כאמור בסעיף קטן (ב) יהיה חייב להופיע במועד ובמקום שנקבעו לו כאמור, ולקבל לידיו את מערכת־המחשב וכן לחתום על אישור קבלתה לרשותו ועל אישור הסכמתו לפרסום שמו ותצלומו במעמד הטקס של מסירתה לידיו הכל בנוסח שייקבע לכך על ידי המפעל.
למען הסרת ספק, נאמר בזה במפורש כי פרט לתעודת האחריות לשנה אחת מטעם הספק של מערכת־המחשב האמורה לא יהיה זכאי לשום תביעה כלפי המפעל בגין תקלה או פגם שיתגלו במערכת המחשב בכל עת לאחר מסירתה לידיו. והמפעל לא יהיה אחראי כלפיו לטיב מערכת־המחשב או לטיב השירות שניתן או אמור להינתן ע"י הספק.
(ה) אם הזוכה לא הופיע במקום ובמועד שנקבעו לכך כאמור בסעיף קטן (ד), או במקום או במועד אחרים שנקבעו לכך על ידי המפעל בתיאום עם הזוכה (ובלבד שהמועד הזה יחול בתוך 6 חודשים לאחר מועד ההגרלה), על מנת לקבל את מערכת־המחשב ולשם חתימה על האישורים כאמור בסעיף־קטן (ד), לא יהיה המפעל חייב למסור לזוכה את מערכת־המחשב שזכה בה, והמפעל יהיה רשאי לבטל את הזכייה ולנהוג בה כפי שימצא לנכון, ולזוכה לא תהיה כל תביעה דרישה או טענה כלפי המפעל עקב ביטול הזכייה כאמור. בוטלה הזכיה כאמור, יהיה המפעל רשאי לכלול אותה בהגרלה אחרת או לנהוג בה מנהג בעלים לכל דבר ועניין, ללא כל הגבלה שהיא."

4. **תחילת תוקף השינוי**
השינוי הזה ייכנס לתוקפו מיד עם פרסומו ברבים ויחול על ההגרלה החודשית מס' 11/88 שתתקיים בסוף חודש נובמבר 1988 ואילך.

5. **שינוי זה – חלק בלתי נפרד מהתוכנית**
שינוי זה מהווה חלק בלתי־נפרד מהתוכנית והחל ממועד תחילת תוקפו כאמור בסעיף 4.
כל יתר סעיפי התוכנית – נשארים בתוקפם הטלא.

גדעון גדות
יו"ר הדירקטוריון

مكنز من الاصل

חדשות

שר המשטרה: 1000 נוהגים בלי רשיון

(ע). שר המשטרה חיים בר לב מסר אתמול לוועדת החקירה הפרלמנטרית לתאונות דרכים, כי כ־1,000 אזרחים במדינה נוהגים עם רשיון נהיגה שאינו בר תוקף וכ־1,000 נוספים נוהגים בכלי רכב שהרישוי על ריכבם אינו תקף.

השר בר לב הוסיף, כי בששת החודשים האחרונים הגיש המשטרה כ־400,000 דו"חות תנועה נגד נהגים שעברו על כללי הנהיגה וכ־140 רשיונות נשללו מידי שבוע. השר סבור שריבוי התאונות נובע מאי מיומנות של הנהג הישראלי ומתשתית ירודה של הכבישים בארץ.

מנכ"ל משרד המשפטים, מר חיים קלוגמן, סבור, כי יש מקום לפשט את פקודת התעבורה שאינה ברורה. המנכ"ל הביע הסכמתו עם טענת חברי הוועדה, כי יש מקום לקצר את תהליך הבאת הנהג העבריין לדין. מר קלוגמן הציג בפני חברי הוועדה את המלצות הוועדה לבדיקת ההליכים ודרכי הענישה בעבירות תעבורה וכן את המלצות הוועדה לסדר הדין הפלילי בעניין סדרי דין בעבירות התעבורה.

המודיע המשטרתי משראווי חשוד במעורבות ברצח יו"ר הוואקף ביפו

מאת ראובן שפירא
סופר "הארץ"

סלומון משראווי, אחת הדמויות הידועות ביפו, שבעבר היה מודיע משטרתי, וכיום הוא מפעילי הציבור הערבי ביפו, נעצר אתמול בבוקר על ידי המשטרה בחשד למעורבות ברצח יו"ר ועד הנאמנים של הוואקף המוסלמי אחמד פנג'רי שנרצח לפני כחודשיים על ידי מתנקש שארב לו ליד ביתו ביפו. מעצרו של משראווי מהווה התפתחות מפתיעה בחקירת פרשת הרצח המסעירה עד היום את הציבור הערבי ביפו. נראה כי בידי המשטרה יש עדויות חדשות הקושרות את משראווי לחשד מעורבות ברצח פנג'רי. עם זאת גורמים מוסמכים המעורים בחקירה אמרו אמש כי המשטרה מתייחסת בזהירות להתפתחות החדשה ובודקת היטב את המידע שבידיה. חוקרי המשטרה מעריכים כי בידיהם יש עתה קצה חוט העשוי להביא לפיענוח פרשת הרצח.

פרקליטו של משראווי עו"ד פנחס גולדשטיין אמר אמש לסופר "הארץ" כי להערכתו מעצר משראווי נועד למטרות של קבלת מידע ממנו על היבטים שונים שהמשטרה חוקרת בעקבות רצח פנג'רי, כמו פרשת החשדות לשחיתות בוואקף המוסלמי ביפו. אחיו של משראווי טען בשיחה עם סופר "הארץ" שסלומון נפל קורבן לעלילה שרקמו נגדו גורמים ביפו המעוניינים לפגוע בו. לדברי האח, בחודשיים האחרונים כבר היו שני נסיונות, אחד מהם של סוחר סמים ידוע ביפו, לבדות עדויות הקושרות את סלומון לרצח פנג'רי.

יצויין כי ביום הרצח של פנג'רי ב־9 בספטמבר כבר עוכב סלומון משראווי לחקירה במשטרה, לאחר שאלמנתו של הנרצח העידה כי ראתה את משראווי במקום הרצח, סמוך לשעת היריות שהרגו את בעלה. משראווי מסר אליבי שנבדק בקפדנות על ידי חוקרי המשטרה ואומת. הוא שוחרר לאחר שחוקרי המשטרה השתכנעו באותו יום שהוא לא יכול היה להיות ביריות הירי בעקבות העדות שמסרה אלמנת הנרצח והאיומות בעיתונות שבהן חזרה האלמנה על גירסתה, תבע משראווי ממנה באמצעות פרקליטו לחזור בה מגירסה שבהם ראה משום לשון הרע, ולפצותו בסכום של 150 אלף שקלים. הוא הודיע שהוא שוקל הגשת תביעת נזיקין נגדה לבית המשפט אם לא תענה לדרישת ההתנצלות שלו.

נראה כי משראווי נחשב ביפו כמי שיכול היה להיות לו מניע לפגוע באחמד פנג'רי, משום שבשנה האחרונה הוא ניהל מאבק ציבורי נגד אחמד פנג'רי ועוזריו בוואקף שהוחשדו על ידי משראווי ואחרים בשחיתויות ובאי סדרים בניהול נכסי הוואקף. בשיחה עם סופר "הארץ" באחרונה אישר משראווי שהוא אמנם ניהל מאבק בפנג'רי, אבל טען כי הטענות שהיו לו ולאחרים כלפיו לא הצדיקו רצח. לטענתו נרצח פנג'רי משום שידע יותר מידי על השחיתויות בוואקף ומישהו רצה לסתום את פיו לנצח.

תלמיד טבע ב"עין המערה" בנגב במהלך טיול בי"ס

(ע). תלמיד תיכון מקריית גת טבע אתמול ומת ב"עין המערה" בהר חריף שבנגב. התלמיד שמצא את מותו בטביעה הוא אבי לוי ז"ל, שהיה בן 17 במותו. הודעה על האסון נמסרה לבני המשפחה.

תלמידי כיתות י"א וי"ב של בית ספר "סלאנט" בקריית גת עשו אתמול בסיור של של"ח מטעם בית הספר באזור הר חריף בנגב. בשעות הצהרים הגיע קבוצת התלמידים להר המערה שבאזור הר חריף. במקום מצויה מערה שכינויה "עין המערה" בשל היותה מוצפת במים עד התיקרה. התלמידים קפצו למים ובתוך כך גילו, שאבי לוי לא עלה בחזרה מעל לפני המים.

המדריכים ניסו לאתר את התלמיד בתוך מערת המים ותוך כדי כך גם הזעיקו סיוע.

חיילי צה"ל שהגיעו למקום, הצטרפו לסריקה, ומשו את אבי לוי מהמים, ללא רוח חיים.

43% מהתלמידים בישראל בעד הרחקת מעשני סמים

מאת סופר "הארץ"

תלמידי התיכון בישראל אינם מקלים ראש בנושא הסמים. קרוב למחציתם (43%) מתמידים מאוד וסבורים, כי יש להרחיק מבית הספר לצמיתות תלמידים שנתפסו מעשנים סמים – נמסר על ידי דובר משרד החינוך והתרבות.

19% המליצו להרחיקם מבית הספר לתקופה מסוימת. כשליש (32%) צידדו בשיחה עם התלמידים המעשנים סמים ו־4% אמרו שיש לנזוף בהם. רק אחוז אחד מהתלמידים סבור היה, כי לא צריך לעשות מזה עניין.

המחקר נערך על־ידי אגף החינוך ההתיישבותי במשרד החינוך והתרבות. המחקר הקיף כ־1400 תלמידים, מחציתם תלמידי י"ב ומחציתם בוגרים.

פרופ' אברהם כלום, מהאוניברסיטה העברית בירושלים, שעמד בראש צוות החוקרים, מסר, כי ממצאי המחקר מצביעים על כך שהתלמידים ראו בחומרה את נושא עישון הסמים וכי רובם המליצו לטפל בנושא זה בצורה חולטית. מעניין להדגיש, כי רוב התלמידים סבורים שיש לטפל בבעיה בגישה חינוכית.

תובע את עורכי דינו – אב ובתו שניצלו לרעה את כספו

(ע). יצחק פרילינגר, בעל סוכנות "עמירון" להפצת מכשירי חשמל, תובע מעורך הדין טוביה גולדברג ובתו עורכת הדין איריס סיון 500,000 ש"ח בטענה, כי השניים ניצלו כספים שהגיעו לו כדי לעשיית רווחים אישיים, נהגו בכספיו כאילו היו כספיהם, לא העבירו לרשותו כספים שגבו עבורו ולא דיווחו לו על כספים שגבו עבורו. טרם הוגשו כתבי הגנה.

התובע טוען, כי הנתבעים טיפלו עבורו בתביעות שהגיש להוצאה לפועל נגד חייבים שלא עמדו בהתחייבויותיהם. זאת, בתמורה לשכר טרחה שהוסכם בין הצדדים. לדבריו, פנה לעו"ד גולדברג, לאחר שנרקמו ביניהם יחסי ידידות טובים, עוד מימי היותם בשירות צבאי. לפיכך, לא היה ער לדרך בה עשק אותו ידידו הטוב, בו היתה לו אמונה מלאה במשך שנים ארוכות, טען.

התובע מציין, כי בניגוד למקובל שכספים אשר עורך דין גובה עבור לקוחו נשמרים בחשבון פקדונות מיוחד עבור הלקוח, רק ביולי 88 פתחו הנתבעים חשבון נפרד עבור כספיו. הם לא השקיעו את כספיו בשום צורה שהיא, גם בתקופה בה הגיעה האינפלציה לשיאה.

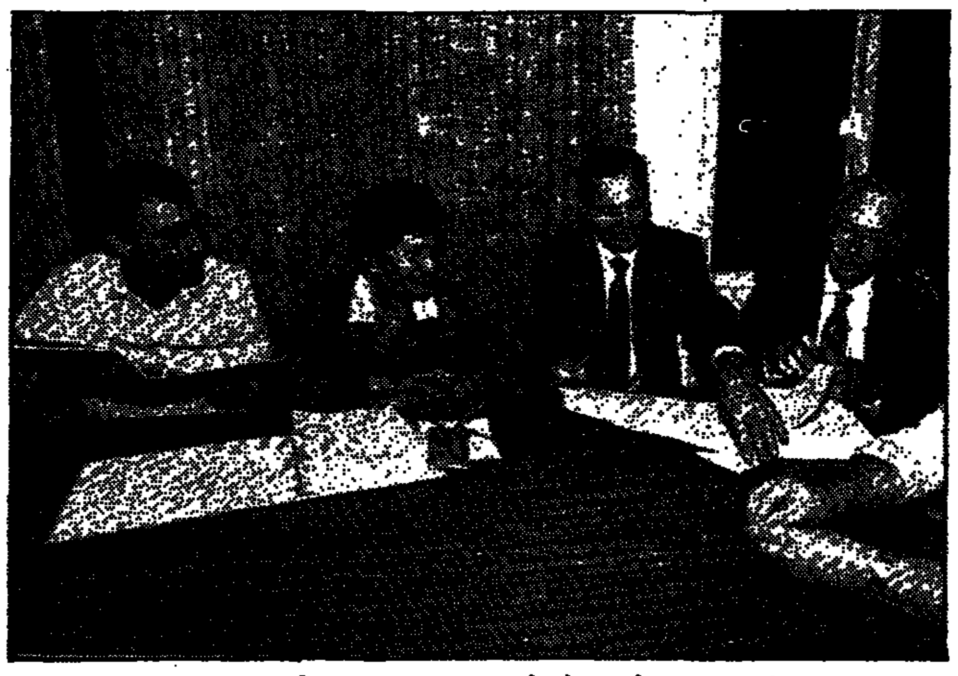

מנכ"ל טכם יחזקאל זקירא ומנכ"ל דיגיטל גיל ויזר (מימין) חותמים על הסכם המיחשוב יחד עם שרת הבריאות ארבלי אלמוזלינו ומנכ"ל משרד הבריאות, פרופ' יורם לס
צילום: יונתן מלינגר ישראל סאן

נחתם הסכם המיחשוב הגדול ביותר בסקטור הממשלתי: מערכת הבריאות

העסקה בהיקף של 20 מיליון שקלים תיפרס על פני 3 שנות תקציב

מאת אדר גרנות ועדנה אריאלי

משרד הבריאות, בית התוכנה טכם וחברת המחשבים דיגיטל חתמו השבוע על הסכם למיחשוב מערכת הבריאות הממשלתית. היקף העסקה – בעשרים מיליון שקלים, לתקופה של שלוש שנות תקציב.

ההודעה על זכיית דיגיטל בפרוייקט התפרסמה כבר לפני למעלה מחודש. בתקופה שחלפה, ניהלו הצדדים משא ומתן משלים.

פרוייקט מיחשוב משרד הבריאות הינה העיסקה הבודדת הגדולה ביותר, שנחתמה מעולם בסקטור הממשלתי האזרחי, בנושא המיחשוב. הפרוייקט כולל את מיחשוב כל בתי החולים בארץ, לשכות הבריאות המחוזיות והמרפאות לבריאות הנפש.

בסך הכל, מדובר בכשבעים מחשבים ואלף מסופים, שיותקנו בכל רחבי הארץ ויקושרו ברשת תקשורת, שתאפשר להנהלת המשרד קבלת מידע בזמן אמיתי, שליטה וניהול בתנועת המאושפזים, כוח אדם, מלאי תרופות וציוד, כספים ותמחיר.

על פי התכנון, יותקנו בששת החודשים הקרובים מערכות ניהול, קבלה ושחרור ומלאי בכל בתי החולים הכלליים. במקביל, יעסקו מומחי בית התוכנה טכם בפיתוח התוכנה המשלימה. בשלב השני, יותקנו מחשבי דיגיטל בבתי החולים הפסיכיאטריים והגריאטריים.

ערבי שהורשע ברצח ישראלים חשוד ברצח חברו לתא

מאת איתן רבין
סופר "הארץ"

רצח של אסיר ביטחוני בוצע אתמול בכלא אשקלון, שבו כלואים אסירים ביטחוניים. הרצח בוצע כנראה בשעות הלילה של יום אתמול והתגלה רק אתמול בבוקר.

מדובר ברציחתו של איש הג'יהאד האסלאמי רפיק אחמד סלאח סוסי (30), שריצה עונש של 15 שנות מאסר על פעילות חבלנית. על־פי חקירה ראשונית עולה כי הנרצח נחנק באמצעות כבל או חוט, והחשוד העיקרי הוא חברו לתא, אף הוא חבר הג'יהאד האסלאמי, המרצה עונש של מאסר עולם לאחר שהורשע ברציחתם של שני תושבי אשקלון לפני שנתיים.

משהתגלתה הגופה, הזעיקו הסוהרים את מפקד הכלא סגן גונדר אליעזר לשם. החשוד ברצח אמר לו, לדברי הסוהרים, "בוא תיקח את הכלב".

ארבע שנות מאסר לזורק בקבוק תבערה

(ע). צעיר ערבי מירושלים נידון אתמול לארבע שנות מאסר בפועל ולשלוש שנים על־תנאי בבית המשפט הצבאי בלוד, לאחר שהורשע בהשלכת בקבוק תבערה על אנשי מג"ב.

ג'מל מוחמד קואסמה (18) מאסור נעצר בביתו אחרי הפגנה ב־21 בדצמבר '87. בכתב האישום נטען כי הוא השליך את בקבוק התבערה על סיור של משמר הגבול במהלך ההפגנה. הוא החטיא, איש לא נפגע ולא נגרם נזק.

התובע הצבאי דרש מבית המשפט למצות את הדין עם המשתמשים בנשק זה.

"לפסול את מינוי רפאל פרבר לנציג מש' התיירות בארה"ב"

תובעת הסתדרות עובדי המדינה בכתב תביעה שהגישה לביה"ד לעבודה

מאת זוהר בלומנקרנץ
סופר "הארץ" לענייני תיירות

דרישה לפסול את מנכ"ל משרד התיירות לשעבר רפאל פרבר מלשמש בתפקידו החדש כנציג המשרד הממשלתי בארה"ב ולמנוע משני עובדים בכירים אחרים, יועצו לשעבר של שר התיירות, שמואל צוראל וראש מחלקה ראובן הדלי מלגשת למכרז אחר לניהול לשכת התיירות הממשלתית בבריטניה, כלולים בסיכומי התביעה שהוגשה לבית הדין האזורי לעבודה, ע"י הסתדרות עובדי המדינה בירושלים.

אמש נודע, כי פרקליטות המחוז לא עמדה בקביעה של בית הדין ולא המציאה עד המועד האחרון אשר חל שלושה ימים קודם לכן כנדרש בצו, את כתב הסיכום שלה לבית המשפט ולבא הכוח המשפטי של התובעת, באמצעות מועצת פועלי ירושלים, עו"ד מאיר אבידן.

פרבר וצוראל כבר יצאו לתפקידיהם בחו"ל, אולם ישנה התנגדות של הפרקליטות להחזירם לישראל במקרה של פסיקה נגדם ע"י בית המשפט. הסתדרות עובדי המדינה, באמצעות מועצת פועלי ירושלים, עותרה לבית הדין לעבודה, נגד מינויים במכרזים פנימיים במשרד הממשלתי.

בתשובה לפניית סופר "הארץ" אמר התובע, עו"ד מאיר אבידן, כי איש מהפרקליטות או בא כוחם המשפטי של הנתבעים לא פנה אליו עד אתמול, כדי לבקש לדחות את מועד הגשת כתב הסיכום.

עד כה לא העביר משרד המשפטים את תגובתו בנושא.

מנהל לשעבר בעיריית חיפה זכה במכרז מטעמה

מאת ירון טל
סופר "הארץ" בחיפה

ועדת המכרזים של עיריית חיפה אישרה מתן ביצוע עבודה במערכת הדרכים בחיפה, למנהל אגף לתכנון דרכים בעיריית חיפה לשעבר, שמואל אזובי. המכרז הוא במתן שירות הנדסי לסימון כבישים, צמתים, תמרורים וסימני צבע בהיקף של 57 אלף שקלים.

תקופת העבודה היא ל־6 חודשים, כשהיקף העבודה החודשי הוא 100 שעות בחודש.

מעיריית חיפה נמסר בתגובה, כי אזובי פרש לגימלאות לפני כשנתיים. העירייה ביקשה הצעות ממספר משרדים, אולם אף משרד לא היה מוכן לתת שירות חודשי במחיר מוזל, כפי שהציע אזובי.

עובדי "יובל גד" לשעבר כונסו לסדנה שדנה במצבם וזכויותיהם

ניתן לקלוט את עובדי הייצור במפעלים אחרים בשכר נמוך יותר

(ע). 200 ממובטלי מפעל "יובל גד" מאשקלון, התכנסו אתמול בבוקר לסדנה לתעסוקה ב"בית רוה"ר", מרכז סמינריונים של ההסתדרות שעל חוף הים באשקלון.

בכנס הופיע פסיכולוג, ששוחח עימם על נושא התמודדות עם המעבר מתעסוקה לאבטלה ועד למציאת מקום תעסוקה חדש.

נציג המוסד לביטוח לאומי הדריך את הפועלים על זכויותיהם כמובטלים.

מזכיר מועצת פועלי אשקלון, שיזם את הסדנה, הרצה בפני הפועלים על מכלול הבעיות הכרוכות בפיטוריהם ובכלל זה זכויות פיצויים, זכויות לדמי אבטלה ועוד.

מנהל שירות התעסוקה באיזור הדרום, יוסף כהן, אמר ששירות התעסוקה מסוגל לתת פתרונות תעסוקתיים במספר מפעלים, להמציא עובדים מוגבלים, עובדי שירותים ומהנדסים.

לדבריו, בשני מפעלים לבתים טרומיים באשדוד, "אשטרום" ו"אשגט", ניתן לקלוט פועלי ייצור רבים.

כן אפשר למצוא מקומות עבודה באתרי בנייה רבים בנגב. יחד עם זאת, קיימת בעייה לגבי פועלי יובל גד, ששכרם היה צמוד לשכר עובדי מתכת, שהוא גבוה מהשכר המקובל בענף הבנייה, הוא אמר.

התכנסות התנהלה באווירה שקטה והפועלים העלו שאלות רבות בקשר למצבם, זכויותיהם וגורלם.

תיקון טעות

בידיעה שהתפרסמה אתמול תחת הכותרת "מנהל בכיר באגרקסקו...", נשתבשו המספרים ונמסר בטעות, כי המשכורות עם ההטבות הגלומות בחוזה לאריך הסתכמה בכ־21 אלף דולר לחודש. צריך להיות כ־12 אלף דולר לחודש.

עיריית אשדוד
הוועדה המקומית לתכנון ולבניה
הודעה מרחבית/ שימוש חורג עפ"י הוראות סעיף 149
לחוק התכנון והבניה – תשכ"ה 1965
בהתאם לסעיף 149 (1) לחוק התכנון והבניה תשכ"ה 1965, ניתנת בזה הודעה כי הוגשה לוועדה המקומית בקשה להיתר שימוש חורג מתכנית מפורטת מס' 121/03/3 (תיק בניה 4136)
שם המבקש: חברת החשמל לישראל בע"מ
במגרש ה.ר. 10 חדש.
מהות הבקשה: [illegible]
כל המעוניין יוכל לעיין בבקשה ובתכנית הנ"ל במשרדי הוועדה המקומית לתכנון ולבניה אשדוד.
כל הרואה עצמו נפגע או עלול להפגע מהבקשה רשאי להגיש התנגדות מנומקת בכתב במשרדי הוועדה תוך 14 יום מפרסום הודעה זו.
[illegible]
יו"ר הועדה המקומית לתכנון ולבניה, אשדוד

מאסר לחייל מעין חרוד על הוצאת נשק מצה"ל

מאת נורית כהנא

סמל בצה"ל, בן קיבוץ עין־חרוד, נידון בבית־המשפט הצבאי המחוזי לחודשיים מאסר בפועל, ול־4 חודשי מאסר על תנאי, לאחר שהורשע בהוצאת נשק מרשות הצבא. כמו כן, הורשע במתן עדות שקר.

בחודש מארס 88, טען התובע אריה בלכמן, נכנס הנאשם, בהיותו מ"כ בגדוד גולני, למגורי חיילי חיל־האוויר במוצב, ונטל עמו מכשיר מסים – לדבריו, מתוך סקרנות. לדעתו, הסמל התכוון לקחת את המכשיר הביתה, אמר התובע. כשנתגלה דבר העדרו של המכשיר, נערך חיפוש, והוא נמצא בתיקו.

המרחב האווירי של ישראל יסגר לסירוגין היום ומחר

מאת זוהר בלומנקרנץ
סופר "הארץ" לענייני תעופה

המרחב האווירי של ישראל יסגר למשך זמנים קצובים וקבועים במהלך הימים הקרובים לתנועת מטוסים אזרחיים מהארץ ומחו"ל, בשל תרגיל התגוננות גדול של צה"ל שיערך בנמל התעופה בן גוריון. התראה על כך הועברה לכל גורמי התעופה, כדי שיוכלו להערך בהתאם ולשנות את תוכניותיהם עפ"י הצורך. תנועת המטוסים הבינ"ל הסדירה לישראל תיפסק באותם זמנים.

המרחב האווירי של ישראל יסגר היום ומחר לסירוגין בין השעות 09.00 ל־10.30 בבוקר ובין השעות 14.00 ל־14.30 בצהריים. בנתב"ג יתקיים תרגיל משולב של כוחות צה"ל אשר יכלול הסתערות של חיל רגלים יחד עם תקיפות של מטוסי חיל האוויר.

אבי המשפחה
קרל ולר
איננו
ההלוויה תתקיים בבית העלמין בחולון (השער הראשי) היום, יום רביעי, ז' כסלו, 16.11.88, בשעה 12.00 בצהריים.
אבלים: אביבה ויורם ארידור
רונית ויורם יעקבסון
הנכדים והנכדות
יושבים שבעה בבית המנוח, רח' שינקין 69, תל־אביב

בצער רב אנו מודיעים על פטירתה
בשיבה טובה של אמנו היקרה
שרה טורנר ז"ל
אבלים:
אנה מורון | יהושע ואילנה טורנר
עמליה טורנר | ראובן ומוניק
גבריאל ובקי טורנר | וכל נכדיה וניניה
הובאה לקבורה ולמנוחה אתמול יום שלישי ו' בכסלו תשמ"ט 15.11.88 בבית העלמין "הדרום" בגבול חולון בת־ים.

לחברנו **נח בן־עמי**
מבקר עיריית חולון
משתתפים בצערך על מותה הטרגי של בתך
גילה בירן ז"ל
ומביעים תנחומים לך ולמשפחתך
איגוד מבקרי העיריות בישראל

קואופרטיב דן
משתתף בצער הנהג
הגימלאי צבי פרידנברג והמשפחה
על מות
הבן ז"ל

במלאת ארבע שנים לפטירת יקירנו
אדריכל
מרדכי שושני ז"ל
נעלה לקברו ביום שישי ט' בכסלו תשמ"ט (18.11.88)
בשעה 11.00 לפנה"צ
נפגשים בשער בית־העלמין בקרית־שאול
המשפחה

זקוק דחוף למונית!
מודמון
לשירותך 24 שעות ביממה
03-38 38 38
לבעלי כרטיסי אשראי בלבד

לחברנו היקר
משה ספיר
משתתפים באבלך במות
אביך ז"ל
דניאל וחנה קוס

לדורית ומיכל
אתכן באבלכן
על מות אמכן
אירנה שביט ז"ל
אדלה ודני פרנקל

לישראל תמיר
השתתפותנו הכנה באבלך על מות
אמך ז"ל
סהר חברה ישראלית לביטוח בע"מ

עובדי בנק כללי אבלים
על מותו בטרם עת של
אהרון ברלינסקי ז"ל
ומשתתפים בצער המשפחה

קואופרטיב דן
משתתף בצער החבר
יהודה סמורודינסקי והמשפחה
על מות
האח ז"ל

דחפון
לבעלי כרטיסי אשראי
03-611001

בצער רב אנו מודיעים על פטירת יקירנו אבי המשפחה
איסר גולדברג
ההלוויה תתקיים היום ז' בכסלו תשמ"ט (16.11.88)
בשעה 3.00 אחה"צ בבית העלמין גדרה.
המשפחה האבלה

ליהודה וחגי גולן
ובית מעיד־צבי
יחד אתכם מתאבלים על
דבורה ז"ל
הרעיה, האם והסבתא
מנופים ומשאות | שמיר
חברה להובלות בע"מ | חברה להובלה בע"מ
אמנון אודמן

במלאת שלושים לפטירתו של המהנדס
אלכסנדר זרחין ז"ל
נעלה לקברו ונתייחד עם זכרו ביום חמישי
17.11.88 בשעה 14.30 אחה"צ
בבית העלמין הדרום גבול חולון בת־ים.
המשפחה | הנדסת התפלה לישראל (תהליך זרחין) בע"מ

מינהל המחקר החקלאי
מרכז וולקני, בית־דגן
משתתפים באבלה של המשפחה על פטירת
זולטן (זולי) קאופמן
חשבות המינהל והמח' לבנא"ם

למשפחת גטניו
תנחומינו באבלכם
על מות יקירכם
הרבט גטניו
מכל ידידיכם בפלקר
כפר רופין

אנו מודיעים בצער רב על פטירתה
של חברתנו היקרה
קלרקה רייך
מותיקות קבוצתנו
ההלויה תתקיים בקבוץ מזרע היום יום רביעי
ח' בכסלו תשמ"ט 16.11.88 בשעה 15.00
המשפחה
וקבוץ מזרע

קדיש
טיפול בכל סידורי הלוויה
03-653030
שרותי לילה: 413080
שרותי קבורה

ספורט
בעריכת יחיאל ארדי

כדורגל / נבחרת לאומית

שניאור: לא ריאלי לנצח ברומניה, תיקו יחמיא לנו

ניר לוין ואלי דריקס מועמדים להחליף בחוד ההתקפה את יגאל מנחם, במישחק הבין־ארצי בשבוע הבא

מאת משה הר־נעש
סופר "ספורט הארץ"

"הרומנים טובים יותר. לנצח אותם בחוץ זה כמו קריעת ים־סוף ולא כל כך ריאלי. אבותנו לא משלים את עצמנו. תיקו יהיה מחמאה עבורנו. בנסיון למגור נכון ואולי להפתיע על־ידי התקפות מתפרצות", אמר אתמול בבילוי לב יצחק שניאור, המאמן את נבחרת ישראל בכדורגל עם יעקב גרונדמן.

שניאור שוחח עם כתבים, המסקרים את הנבחרת, עם סיום מחנה האימונים השבועי במכון וינגייט, הי אחרון לפני היציאה לרומניה במוצאי השבת הקרובה לאחר חצות.

שניאור אמר כי עדיין לא נקבע ההרכב הפותח למישחק שיהיה ביום ד' בשבוע הבא, ה־23 בנובמבר, בעיר סיביו. "עוד לא החלטנו לגבי כמה תפקידים. ניר לוין ואלי דריקס מועמדים להחליף בחוד את יגאל מנחם, שיחמיץ את הנסיעה בגלל הרחקה בשבת. ישנה אפשרות ששניהם ישחקו, אך ההרכב יכלול כנראה חמישה קשרים חזרה אחורה", הסביר שניאור.

אמש נמסר רשמית כי גם המגן שימי מכלוף שחזר מהסגל. כל השחקנים שחוזרים יצרפו אוטומטית לסגל לאחר המישחק עם רומניה, ויש כוונה לצרף שחקנים נוספים. שניאור וגרונדמן יצפו בסוף השבוע בכמה ממישחקי המחזור העשירי ויבחרו כ־13 משחקני הסגל.

שניאור הדגיש כי הקריטריון הקובע ביותר אצל מאמני הנבחרת יהיה היכולת של השחקנים, והתוצאה תהיה חשובה פחות. "אני מוכן לקבל תמישיה ברומניה ולבנה את אוסטרליה", אמר שניאור.

בעניין יגאל מנחם הבהיר שניאור, כי פרשת הרחקתו הסתיימה והוא יוזמן לאחר המישחק ברומניה כמו כל האחרים שלא יסעו.

מאמן נבחרת צרפת מישל פלאטיני (מימין) עם הכדורגלן הותיק ז'אן טיגאנה, שפרש מהסגל הלאומי וחזר לקראת מישחק הגביע העולמי עם יוגוסלביה, שיהיה בשבת. פלאטיני ערך אתמול אימון אישי לטיגאנה בקליירפונטיין, אשר מדרום לפאריס. צילום: איפי.

כדורגל / אין עניין בפרידות

רק 1000 באו לראות את שלום אביטן נפרד בשער

אחרי 1–1 בדקה ה־90 הוכרע משחק הפרידה לשחקן הותיק בבעיטות 11 מ' בהן ניצחה באר שבע 4–5

מאת סופר "ספורט הארץ"

שלום אביטן הבטיח וקיים. אתמול בבאר־שבע, במשחק הפרידה שהיה לכבודו נגד נבחרת כוכבים, כבש את שער השיוויון לבאר שבע, 1–1, ואחר כך היה שותף לחגיגת הבקולים בסיומה ניצחו המקומיים 5–4.

קצת יותר מ־1000 צופים, שבאו להיפרד מאחד הכדורגלנים הססגוניים בליגה הלאומית, ובבאר שבע בפרט, נהנו מאווירת כדורגל בעיטה ובביצועים של מיטב הכוכבים בליגה. לאחר טכס מרגש בו הוענקו לשלום אביטן גביעים ושי פרידה, החל המישחק בו רצה חתן השימחה להראות כי שכוחו עדיין במותניו. ואכן כמה כדורים ששלח אביטן לעבר שערו של אבי חדד הוכיחו את העובדה. אך בדקה ה־62, תיכבר בזכות שערו האחרון של שלום: סימלי אליי מאת הכדור לשער העניק לו, כעל מגש של כסף, לא אחר מאשר אחיינו יוסי אביטן.

זה היה שער שיוויון, לאחר שנבחרת הכוכבים עלתה ליתרון, משער נגיחה של אלי דריקס בדקה ה־9, לאחר הגבהה של מישל דיין.

משנסתיים המישחק בתיקו 1–1, ניגשו השחקנים להכריע בבעיטות 11 מטר. באר־שבע ניצחה 4–5 והכובשים לזכותה היו: ש. אביטן, נ. אביטן, שושני, עזרן, ספפורטס. לכוכבים כבשו: מלמיליאן, ג.בכר, איוניה, אבי כהן. שפט צבי שריר בעזרת הקוונים באור ומאיר לוי.

● הפועל באר שבע: רחמים, בן חמו (אלמילג), דוידי, אילוז, גונן (ג. אביטן), עזרן, אלימלך (ספפורטס), שושני, אזרן (אסרייאן), בישר, מימון (כהן), ש.אביטן.

● נבחרת הכוכבים: חדד, אבי כהן (מכבי), גבות ר"ג, אבי כהן (מכבי), פרסלר, אלי כהן, איוניה, סיסם כהן, מלמר ליאן, דיין, דמתי (סינה), דריקס.

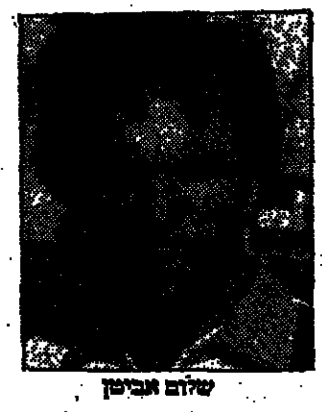

שלום אביטן

בוזגלו נקנס ב־5,000 שקל על נסיון פגיעה במאמן קפיטולניק

יעקב בוזגלו, חלוץ הרכש הותיק של בית"ר רמלה, נקנס ב־5,000 שקל על ניסיון פגיעה במאמנו אהרון קפיטולניק. התקרית היתה לאחר מישחק הליגה הארצית עם מכבי יפו.

משה בוקר

פסק זמן

מדיניות היד הרכה

אילן פיש

סיום מישחק הדרבי התל אביבי ביום ראשון, בין מכבי אביב להפועל, מצא את ראשי מכבי כועסים ורוגזים על השופטים דוד דגן וראובן וירזבניק. המכבים לא רגזו, הם הלילה, על ניצחון שניגזל מהם בשניות האחרונות, שהרי מכבי זכה בניצחון ברור 97–85. הזעם הופנה על כך, שאנשי המשרוקית לא הבחינו באירוע חריג שארע בשניית הסיום ממש.

השריקה לסיום המישחק מצאה את חן ליפין מהמכבי ודניס ויליאמס מהפועל במאבק על הכדור. ליפין נותר שרוע על המשטח, נאנק בכאביו. אפו זב דם. אחר כך התברר, כי נישבר אפו של ליפין.

אין זה המקום הראוי לדון אם פגע ויליאמס במזיד בליפין, או שמדובר בתיקול מצער. ההגיון אומר שיש להשאיר זאת לשופטים, כי רק לשופטים הסמכות לקבוע אם הפגיעה היתה במתכוון. זו אחת הסמכויות שניתנה בידיהם.

אולם מסתבר, שלשופטים לא היתה אפשרות לדון בסוגיה זו. הם פשוט לא ראו את מה שקרה לו. לכן כועסים במכבי. בצדק.

באחד העיתונים מצוטט וירזבניק כאומר ליו"ר מכבי שמעון מזרחי: "אני לא יודע על מה אתה מדבר. אחרי השריקה הלכתי לכיוון המזכירות ולא ראיתי דבר". חשוב להעיר שגם התיקול בין ליפין לויליאמס אירע כשהכדור ביניהם, ולא בפינה מרוחקת ונסתרת מעינם של השופטים. לכן תמוהה העובדה כאשר שני שופטים בכירים לא מבחינים באירוע אותו ראו 10,000 זוגות עיניים ביציע.

* * *

לא הייתי נדרש לדון על המיקרה בהרחבה, אילמלא היה לכך תקדים. גם הוא ביד אליהו, עם צמד שופטים בכירים טור ורדניק וחזר דגן, ועם קהל אלפים. היה זה בסיום המישחק בו ניצח מכבי תל־אביב את הפועל חולון 82–85. במאבק על הכדור פגע קורין מני ממכבי במתכוון באורל ויליאמס מחולון – מיד אחרי השריקה. ויליאמס רגז, רדף אחרי מני בביזיון וחדר המלבשה, תוך קריאות זעם. ורדניק ודגן לא ראו, לא שמעו. גם המשקיף, יו"ר איגוד השופטים עמירם שפירא, לא ציין דבר בדו"ח. גם הוא לא ראה את מני פוגע ואת אורל משתולל בזעם. וגם כאן, עדותם של 7,000 צופים, עסקנים ושחקנים משתי הקבוצות, בציצי כלי התקשורת על מגיה השנים, לא שוה מול הדו"ח הנקי.

האם מותר להבין מכך שאצל שופטי הכדורסל נוהגים במדיניות יד רכה?

* * *

מעניין לעניין באותו עניין: אליצור רמלה ספג לפני שבועיים עונש דריוס עד סוף העונה. התאורים על התפרעות הקהל ברמלה, בתום מישחק הניצחון 98–99 של מכבי ראשון־לציון על אליצור המקומי בשניה האחרונה, הין מסמרי שיער ומזעזעים. השופטים טור ורדניק וחן בורנשטיין הגישו דו"ח חריף, עליו אמר מזכיר ועדת המשמעת ורכז הליגות באיגוד הכדורסל נפתלי גושן, כי דו"ח כזה לא ניכתב בכל 15 שנות עבודתו באיגוד.

ועדת המשמעת מצאה לנכון להטיל עונש דריוס משבעה מישחקים, בתוספת קנס כספי. מי שקרא את הדו"ח, הראי תוהה על העונש הקל.

האם מדובר במדיניות יד רכה?

* * *

דו"ח המישחק בין אליצור רמלה למכבי ראשון־לציון מעורר בעיה נוספת. האם בהתנהגות המאפקת של השופטים באריץ, בשלילת הדרך לאליפות ביציעה. מדו"ח המישחק ברמלה עולה, כי ארבע פעמים הופרע המישחק קשות. פעם אחת הטיחו אוהדי רמלה את הסל אליו קלעה ראשון־לציון. הכדורים שנזרקו אליו לא מצאו, כמובן, את המטרה המיועדת.

בשתי הפעמים הבאות נזרקו חפצים אל המישטח. ובפעם הרביעית התגודדו אוהדים רבים ליד המיגרש, אחד מהם אף אחז בידו של השופט טור ורדניק. המישחק נימשך אז לאו.

ורדניק ובורנשטיין – שיקול דעתם עימם – בחרו להמשיך את המישחק. מדוע לא הפסיקו אותו? והאם בכל מה שקרה לא היה די?

יד רכה בוודאי לא תשלים פרה. ההיפך נכון.

כדורסל / נבחרת ישראל

פליישר מתאושש מהניתוח, ישוב להתאמן בסוף השבוע

מאת אילן פיש
סופר "ספורט הארץ"

עופר פליישר, הגבוה עם סגל נבחרת ישראל בכדורסל, ישוב לאימונים סדירים בסוף השבוע. פליישר עבר בתחילת השבוע ניתוח בקרסולו השמאלי.

פליישר, שנפגע לפני מישחק הגומלין של הפועל גליל־עליון עם אורטסלאבי בעבאוס מהונגריה, בגביע אירופה למחזיקות גביע, מתאושש בצורה מהירה ומעודדת. הוא כבר מולך באופן חופשי.

מאימון הנבחרת אמש נעדרו, מלבד פליישר, גם אבי מאור והקפטן דורון ג'מצ'י, שהיה עסוק בהעתקת דירתו. מאור הפצוע עשוי לחזור היום לאימונים.

נבחרת הכדורסל הלאומית, המצויה במחנה אימונים במכון וינגייט, תקיים מחר מישחק מיבחן נגד קבוצה שתורכב מנבחרת המתאזרחים של הליגה הלאומית, מתוקה ברניס ויליאמס ולינטון סאנדס מהפועל ת"א. למאמן רלף קליין ולעוזרו משה ויינקרנץ תינתן הזדמנות ראשונה לראות את הנבחרת בפעולה, לא רק באימונים. על כך אומר ויינקרנץ: "רק אחרי ארבעת מישחקי המיבחן נדע היכן הנבחרת עומדת".

לבד מהמישחק נגד המתאזרחים תשחק הנבחרת עם מכבי ראשון לציון, מכבי רמת־גן ואליצור נתניה. המישחק נגד נתניה הוקדם למוצאי שבת, ולא יהיה ביום ב' כפי שנקבע תחילה.

קליין התייחס בסיום האימון לעובדה שפליישר אינו משחק העונה, אלא רק מתאמן בגליל־עליון. "ודאי שהמעמד שלו בנבחרת היה אחר אילו שיחק בגליל. אבל הוא צריך לדעת שהמעמד שלו בנבחרת איתן מאד. בשום פנים ואופן לא נוותר עליו. נשתדל לעזור לו בכל האפשר. הוא שחקן מצויין".

האימונים מתנהלים באווירה טובה והשחקנים מגלים מוטיבציה גבוהה. רגע חרדה עבר על הנוכחים באימון, כשלפני סיומו נפל לאוון מרסר ונחבל בראשו ובגבו. אולם מרסר התאושש כעבור זמן קצר.

קליין חוזר ומציע: שלושה ישראלים ורק שני זרים בחמישיה

מאת אילן פיש
סופר "ספורט הארץ"

מאמן נבחרת ישראל בכדורסל הופיע אתמול בפני הנהלת איגוד הכדורסל והציג בפניה את תביעותיו להפעלת הנבחרת, כפי שגיבש יחד עם משה ויינקרנץ, עוזר המאמן.

קליין חזר על דרישתו, שבעתיד יהיו בחמישיה בעת מישחק שלושה ישראלים ושני זרים בלבד. קליין דורש גם ששחקן שלא יסכים לשחק בנבחרת יעמוד לדין, ועד או לא יוכל לשחק בליגה. כן אמר קליין לנוכחים, כי שחקני הנבחרת לא יקבלו תמורה כספית על הופעתם בנבחרת, אלא התשלומים יבוצעו על ידי הקבוצות.

בישיבת הנהלת איגוד הכדורסל נבחרה הועדה המקצועית. כיו"ר נבחר מעם נוספת איתן חפר.

רק ארל וויליאמס עדיין לא אישר הופעתו במישחק הצדקה לעיוורים

מאת יאיר עמיקם
סופר "ספורט הארץ"

עשרה מבין אחד־עשר הכדורסלנים, שהוזמנו לנבחרת המתאזרחים אשר תקיים מחר ביד אליהו מישחק צדקה למען העיוורים בישראל, נגד סגל הנבחרת הלאומית, אישרו בואם לאימון שיתקיים הערב ב־8 ביד אליהו.

השחקן היחיד שעדיין לא אישר השתתפותו הוא ארל ויליאמס. ארל הבטיח למנהל נבחרת המתאזרחים, ידידיה רשפורט, תשובה סופית הבוקר, לאחר שקיבל הסבר על מהות המישחק. ארל שאל: "מה יקרה אם אפצע?". ידידיה השיב שלכל שחקן שהוזמן נעשה ביטוח לצורך המישחק. גם בלעדי ויליאמס יהיו בסגל 10 שחקנים שבכוחם להלהיב את הקהל. ג'יימס טרי, ג'רג קורנליוס, סטיב מאלוביץ ודייוויד בורמן הם השחקנים הגבוהים שיחד עם ברד לייף, ויליי סימס, דוויד בלאס, קארל נורמון ושני הזרים לינטון סאנדס ודניס ויליאמס עשויים להוות יריב חזק לנבחרת.

● חן ליפין, רכז מכבי תל־אביב ששבר את אפו בדרבי התל־אביבי ביום א', יגיע היום לאימון הקבוצה ועשוי ליטול בו חלק. ליפין חש הקלה גדולה באיזור הפגיעה ומתכונן להתאמן חלקית בתרגילי הכושר. לפני האימון יתפנו היום האלופים לצילום "תמונת המחזור השנתית" שלהם, שתופץ בגלויה לאוהדים.

כדורסל

הפועל ר"ג מארח את הפועל ראשל"צ

מאבק הצמרת בין הפועל רמת־גן האלוף והפועל ראשון־לציון (אוניברסיטת תל־אביב) יעמוד במוקד המחזור ה־6 בליגה הלאומית.

★ המישחקים האחרים: מכבי רחובות – אליצור הרצליה, הפועל פתח־תקוה – מכבי קרית־שרת/חולון יהודה, הפועל טנרים – מכבי נתניה (רמת הכובש), מכבי ראשון־לציון – מכבי פתח־תקוה, א.ס. נס־ציונה – הפועל רחובות. השעה הראשית למישחקים – 20.30. יוסף חכם

בונדסליגה

באיירן כפתה 3–3 על שטוטגארט

מינכן (מיוחד ל"ספורט הארץ"). 65 אלף צופים היו עדים אמש למישחק מלהיב בין מובילת הבונדסליגה באיירן מינכן לשניה בדירוג, שטוטגארט, שהסתיים בתיקו 3–3. במישחק הרוחי הובילה שטוטגארט 3–1, אבל באיירן השיגה שוויון על־ידי תון (81) ואקסטרום (83).

שנהר הוזמן להצטרף למחלקת המחקר של מכון וינגייט

מאת פיני איתן
סופר "ספורט הארץ"

שמעון שנהר, מאמנה הבוגרת של קבוצת הנוער והפועל כפר־סבא, נמצא על כוונת כמה קבוצות בליגה הלאומית, אם כי לא הוגשה אליו שום פניה רשמית. לעומת זאת קיבל שנהר הצעה להצטרף למחלקת המחקר של מכון וינגייט, הוא יבקר במכון כדי לבדוק בדיוק במה דברים אמורים. שנהר ישיב כנראה בימים הקרובים להצעה זו, ובינתיים הוא נמנע מלבקר במישחקי הליגה הלאומית מחשש "ליצירת לשנות דעות" סברייה.

"הנערים בירוק" בספרד, הרכב בלגי חסר בצ'כיה

מישחקי ידידות: הולנד ברומא, אנגליה בסעודיה

קדם עולמי

מאת נדב יעקבי

באירופה התורף כבר בעיצומו והכדורגל עומד להיכנס לפגרה, בעיקר בטורניות מרכז אירופה צפונה. למעט סיבוב אחד בגביע אופ"א, יחודשו מישחקי גביעי אירופה לקבוצות רק בחודש מארס 1989. ארבעת מישחקי הגביע העולמי שיהיו השבוע – שלושה הערב ואחד בשבת – גם הם כמעט האחרונים שיתקיימו עד לאביב הבא.

המשחק המענין ביותר יהיה דווקא זה שיתקיים בשבת בבלגראד, שם תארח יוגוסלביה את צרפת, עם מאמנה החדש מישל פלאטיני. בצרפת מקווים כי פלאטיני יהיה ה"משיח" החדש ויציל את הנבחרת הלאומית מהביזיונות שהיו מנת חלקה מאז פרש מפעילות וזמן קצר לאחר הטורניר העולמי במכסיקו, בו זכתה צרפת במקום השלישי.

לא הצלחה מקרית

אבל לפני כן יהיו הערב שלושה מישחקים. ספרד המתחדשת, בעקבות הכישלון באליפות אירופה בגרמניה הקיץ, תארח בבית 6 את אייר – והפתעה הגדולה של אליפות אירופה. ג'ק צ'רלטון, המאמן האנגלי של הנבחרת האירית מעוניין להוכיח, כי ההצלחה בגרמניה לא היתה מקרית וכי "הנערים בירוק" הפכו לנבחרת איכותית, חזקה וכוח עולה שיש מעמה להתחשב בו.

ההרכב האירי יהיה דומה לזה שהצטיין כל כך בגרמניה, בתוספת משמעותית של החלוץ טוני קסקארינו ממילוול. קסקארינו נכלל בסגל האירי לגרמניה אולם לא שיחק. אלא שהעונה הוא "מפציץ בצורתו" בליגה האנגלית והרבה בזכותו מדורגת מילוול, העולה החדשה, במקום השלישי.

ספרד, לעומת זאת, מגמגמת. לואיס סוארז הוא המאמן החדש, אך בינתיים אין תניכו משבצים. לספרד יהיה זה מישחק ראשון במוקדמות הגביע העולמי, בעוד שאייר כבר שיחקה וסיימה בתיקו 0–0 ב"דרבי" עם צפון אירלנד בבלפאסט.

שני המישחקים האחרים יהיו בבית 7. צ'כיה תארח את בלגיה. המאמן הותיק גי תיס מוטרד בשל מכת הפציעות שנחתה עליו. ארבעה שחקני מפתח לא יוכלו לשחק: יאן קולמאנס, ליאו קלייסטרס, ברונו ואר־מבאל ופרנסיס סבריינגס. גם הקשר אנצו שיפו שנפצע התלים עדיין לא חזר לכושרו הטוב, אתו הפגין בגביע בוורז בתחילת העונה.

פורטוגל תנצח בוודאי את לוכסמבורג במישחק האחר, אך המטרה של הפורטוגלים היא להבקיע שערים רבים ככל האפשר. ייתכן שהפרש השערים יהיה בסופו של דבר מה שיקבע את גורל העולה למונדיאל של 1990 באיטליה. לפורטוגל זה מישחק הפתיחה במוקדמות הגביע העולמי, בבית בו משחקת גם שוייץ.

בעידן הקונקורד

מישחק ידידותי מסקרן יהיה הערב באולימפיקו ברומא בין איטליה להולנד, אלופת אירופה. מהרכב האיטלקי ייעדר רוברטו דונאדוני, שנפצע קשה במישחק גביע אירופה של מילאן בשבוע שעבר בבלגראד. אולם למאמן ההולנדי תיס ליבריגטס יש בעיות קשות יותר. רוד חוליט כנראה לא ישחק ומלבדו ייעדרו בשל פציעות גם אריה הערארלה, ארווין קומאן, ג'והני בוסמאן, יאן ווטרס, ווים קיפט ושוער־המישנה יופ היילה.

בריאד תארח היום נבחרת סעודיה את אנגליה, שהגיעה לשם (וגם תחזור) בטיסת קונקורד מיוחדת. הסעודים מייחסים למישחק הזה יוקרה רבה וראשי ההתאחדות המקומית הבטיחו לכל אחד משחקניהם מענקים בסך 60 אלף דולאר במקרה של ניצחון סנסציוני. מנהל נבחרת אנגליה בובי רובסון ויתר במסע זה על השוער הותיק (102 הופעות) פיטר שילטון, וכלל בסגל שלו חמישה משחקני ארסנל (אדאמס, רוקאסל, מארווד, תומאס וסמית), שרובם עשויים לשחק.

אינדונזיה הורתה להחרים ספורטאי ישראל ודרום אפריקה

ג'אקארטה (איפי). ממשלת אינדונזיה הורתה לספורטאיה שלא להתמודד עם ספורטאים מדרום אפריקה ומישראל בשום ענף – הודיע כאן אתמול מיניסטריון הנוער והספורט. שר הספורט אבכאר טאנג'ונג הורה גם, בתקנה שפורסמה רק עתה בפומבי, כי כל קבוצת ספורט אינדונזית המבקשת לצאת לתחרויות בחו"ל חייבת לקבל תחילה היתר ממשלתי. "תקנה זו תוקפה גם לגבי תחרויות בינלאומיות באינדונזיה", אמר דובר מיניסטריון הספורט, שביקש להישאר בעילום שם. אותו מקור הוסיף, כי אינדונזיה לא תזמין לתחרויות ספורטאים מדרום אפריקה ומישראל.

החלטה זו נעשתה בתמיכתה הבלתי מסויגת של אינדונזיה להגביר את הלחץ על דרום אפריקה, כדי שתשים קץ למדיניות האפרטהייד הנהוגה בה, וכן בגינוי הגלוי של אינדונזיה במאבקם של ערבים נגד ישראל.

נאור נגד וויידנפלד בחצי גמר טורניר המאסטרס היום באילת

טניס / סבב פרנקל

טניסאי ישראלי אחד יבטיח היום השתתפותו בגמר סבב פרנקל בטניס, בשלב המאסטרס המתקיים במלון אביה סונסטה באילת.

בחצי הגמר האחר יתמודדו רביב ויידנפלד ועמית נאור, שניהל אתמול משחק דרמטי ברבע הגמר בסום גבר על בועז מרנשטיין 7–5, 6–7 (3–7 בשובר השוויון). ויידנפלד ניהל מישחק קל יחסית וניצח את השוודי הולמבלד 3–6, 2–6. בחצי הגמר האחר יתמודדו המדורג 1, דויד אנגל משוודיה, שניצח את ארון מטוחאסל 6–3, 2–6, 5–7 עם מול של קשינסקי מארה"ב שגבר על גודנבור מלוכסמבורג 6–0, 2–6.

מישחקי הזוגות יחולו בשעה 1 בצהריים ואילו ב־4 יתקיים מישחק גמר הזוגות. שלמה גליקשטיין ודייוויד ג'ייקובסון, שזרעו ראשונים, נוצחו אתמול בחצי הגמר על ידי ויידנפלד ומרנשטיין 4–6, 6–4, 2–6. ג'ייקובסון נפגע שלשום בברכו ואתמול צלע במשך כל המישחק. יכולתו הטובה של גליקשטיין לא הספיקה לניצחון. המנצחים יתמודדו בגמר עם בובאסטרה והבראזין מהולנד שגברו על גודנבור מלוכסמבורג והריגס מיזון 6–3, 6–2. הגמר המנצח היום יזכה ב־394 דולאר והמפסידים ב־206 דולאר.

גם אוקר ונסטאסה

שניים מכוכבי העבר בטניס, ההולנדי טום אוקר והרומני איליה נסטאסה, אמורים להגיע היום לסידרת מפגשי ראווה באילת. כן יתמודדו עם אורחי המלון ועם משתתפי סבב פרנקל, בהם שלמה גליקשטיין, שישתתף עימם מפעלה בזוגות. הפרסים (2,000 דולאר) נתרמו על ידי חברת רפי זהב.

טניס

מנסדורף הודח בסיבוב הראשון ביוהאנסבורג

יוהאנסבורג (שרות "ספורט הארץ"). עמוס מנסדורף הודח כאן אמש בסיבוב הראשון של טורניר הפרס הגדול ביוהאנסבורג. הוא נוצח על ידי ניקולאס פריירה מוונצואלה, אלוף הנוער של ווימבלדון 6–3, 6–4. מנסדורף זכה בטורניר יוהאנסבורג ב־1986. אשתקד נוצח ברבע הגמר.

ישראל – אוסטריה היום באוסטרליה

נבחרת הנערים של ישראל בטניס עד גיל 16 תתמודד היום בפרת שבאוסטרליה מול נבחרתה של אוסטריה, בסיבוב הראשון של גמר אליפות העולם בטניס לגיל זה. בנבחרת אבי פרלון, עמית בידור ושי פרידמן. המאמן הוא דורון מולכו וראש המשלחת משה חביב. ישראל מדורגת במקום השמיני והמקום הראשון מדורגת שוודיה. בין הנבחרות המשתתפות גם מרוקו שאמורה להתמודד מול ארה"ב.

טורניר ווימבלדון גרף השנה רווח של 7.7 מיליון ליש"ט

ווימבלדון, אנגליה (איפי). בטורניר ווימבלדון האחרון, שהיה בקיץ השנה, היתה הכנסת שיא של 7.7 מיליון ליש"ט (כ־13.8 מיליון דולאר).

ההכנסות נטו מהטורניר גדלו ב־3.6 אחוזים לעומת השיא הקודם, שנרשם בקיץ 1987. כל ההכנסות מיועדות לקידום הטניס בבריטניה.

שטפי גראף השלימה ניצחון 45 ברציפות

ניו־יורק (איפי). בסיבוב הראשון בטורניר הטניס בסידרת וירג'יניה סלימס, זכתה כאן אמש לאתמול המדורגת ראשונה בעולם, שטפי גראף, בניצחון ה־45 ברציפות שלה מאז אפריל. גראף, המייצגת את מערב־גרמניה, ניצחה 6–1, 6–4, 6–1 את בת ארצה קלאודיה קודה־קילש. המישחק היה בפני קהל מועט, אך קולני, במדיסון סקוור גארדן. ב־73 מישחקיה האחרונים נוצחה גראף רק פעמיים, על ידי הארגנטינית גבריאלה סאבאטיני.

במישחק נוסף בסיבוב הראשון ניצחה האמריקאית פאם שרייבר (מדורגת 65 בעולם) 6–3, 6–4 את סילויה האניקה ממערב־גרמניה.

כדורגל

מירמוביץ': אני מפסיק לאמן את מכבי תל־אביב

מאת פיני איתן
סופר "ספורט הארץ"

יוסף מירמוביץ', מאמן מכבי תל־אביב, אמר אמש כי בכוונתו לסיים את תפקידו לאחר המחזור הקרוב בו תתמודד קבוצתו עם בית"ר ירושלים בבלומפילד.

מירמוביץ' התלבט בימים האחרונים לגבי המשך דרכו בקבוצה. בשבוע שעבר הביעה ההנהלה אמון בדרך עבודתו של המאמן, ויו"ר הקבוצה דני לאופר אף חזר והדגיש עובדה זו. אולם מירמוביץ' הגיע למסקנה שבמצב הנוכחי אין הוא יכול לתרום עוד למכבי.

מירמוביץ' עדיין לא מסר על החלטתו להנהלה. אתמול סירב דובר הקבוצה, שלום לזרוביץ', להתייחס לאפשרות כי המאמן אכן יפסיק את עבודתו.

אן.בי.איי.

גולדן סטייט ניצחה 96–100 בניו־ג'רזי

ראטרפורד, ניו־ג'רזי (איפי). במישחק יחיד שהיה אמש לאתמול באן.בי.איי. ניצחה כאן גולדן סטייט ווריורס את הנטס המקומיים 96–100. כריס מולין קלע 33 נקודות למנצחים ומיץ' ריצ'מונד הוסיף 21. השחקן המוליך לסקר קונר היה הבולט בין קלעי הנטס עם 15 נקודות.

ניצחון שני לרוסים בקרוליינה, 71–86

צפון קרוליינה (איפי). אוליביאס סאבוניס קלע כאן אמש לאתמול 17 נקודות והוליך את נבחרת בריה"מ, האלופה האולימפית בכדורסל, לניצחון 71–86 על נבחרת מדינת צפון קרוליינה, בשני מתוך 12 המישחקים המתוכננים לנבחרת הרוסית בסיורה הנוכחי בארה"ב. גם במישחק הראשון ניצחה בריה"מ את צפון קרוליינה. עוד קלעו לבריה"מ: טיחוננקו 16, מארצ'ולוניס 13, וולקוב 13, קורטינאיטיס 10.

במישחק בינלאומי שהיה בסירקיוז, מדינת ניו יורק, ניצחה הקבוצה היוגוסלבית צ'יבונה זאגרב את האוניברסיטה המקומית 78–86.

טניס־שולחן

ניצחון לבית"ר "מיכה" רייסר בראשון לציון

מאת סופר "ספורט הארץ"

בטכס מרגש ומרשים הוסב אמש שמה של קבוצת בית"ר ראשון־לציון לבית"ר "מיכה", על שמו של חבר הכנסת מיכה רייסר ז"ל שנהרג בתאונת דרכים. במישחק שהיה באולם בית־ספר ישורון ניצח בית"ר 3–7 בדרבי ידידותי את הפועל. בין מאות הצופים היו גם חברי הכנסת מנחם גולדשטיין, יו"ר ועדת הספורט דוד מגן, וכן ראש העיר מאיר ניצן.

על רגל אחת

מאת יהושע שגיא

לשנן היטב את הלקח של אוחנה

ההתאחדות לכדורגל החליטה לשלוח בשבוע הבא את המנכ"ל יעקב אראל לבלגיה, למסע שתדלנות שמטרתו להבטיח את הופעת רוני רוזנטל ואלי אוחנה בנבחרת ישראל.

רוני אהב מאד ומתמיד לשחק בנבחרת. גם כאשר נדרש למאמץ רב נסע במרס לאוקיאניה פעמיים. בלגיה־אוסטרליה־בלגיה־אוסטרליה, עשרות שעות באויר, כדי לתרום לנבחרת את תרומתו. על כך הוא ראוי להערכה.

אלי אוחנה, לעומתו, סירב להופיע בנבחרת. מכן שראשי מאלין איימו עליו שאם יעדיף את הנבחרת על קבוצתו הבלגית, יעמיד הדבר בספק את עתידו במאלין.

אלי אוחנה עוד היה אז טירון אירופי, רק שנה ראשונה בניכר, והאמין באמת ובתמים שהקבוצה חשובה יותר מהנבחרת. נדמה כאילו לא הבין את כל אלה שדיברו על כבוד לאומי, על מחויבות לאומית, ועוד מלים יפות ורמות. כאשר זכה עם קבוצתו בגביע אירופה היה על גג העולם.

אחר כך החלה העונה החדשה בבלגיה. רוני רוזנטל החליף קבוצה והוא עושה חיל במדי סטאנדרד ליאז'. אלי אוחנה, אחרי כמה הצהרות עוקצניות בעיתונות על קבוצת מאלין והנהלה, ביקש להחליף קבוצה – אבל ראשיה סירבו לשחררו. עכשיו יושב אוחנה על הספסל, לא משחק בליגה הבלגית, אין לו מקום בהרכב. סופר־סטאר תקשורתי, חביב המצלמים, אהוד המקורבים – על הספסל.

אילו נסע עם הנבחרת לאוקיאניה הראי היו טוענים, שבגלל הנסיעה איבד את מקומו בהרכב במאלין.

מכיוון שויתר על הנבחרת, שולחים עכשיו את המנכ"ל להתחנן שתאופשר נסיעתו הבאה של אוחנה לאוקיאניה באפריל הקרוב.

מוסר השכל: הדבר היחיד שנשאר תמיד שלך הוא המדינה, הלאום, הנבחרת הלאומית.

האם ילמדו כדורגלנינו את הלקח הזה ממקרה אוחנה, דיינו.

כדורגל

ארסנל ואוורטון מתבקשות לבחון הנבחרת בדצמבר

מאת משה הר־נעש
סופר "ספורט הארץ"

ההתאחדות הישראלית פנתה לכמה מועדוני צמרת באנגליה, בבקשה למצוא יריבת אימון לנבחרת ישראל בדצמבר. בין היתר היו פניות לארסנל ולאוורטון.

בתבנית מישחקי ההכנה הבינלאומיים של הנבחרת בתקופה הקרובה נותרה משבצת ריקה רק בדצמבר, לאחר שפורץ הודיעה סופית כי אין בכוונתה לבוא. ראשי ההתאחדות ומאמני הנבחרת מקווים למצוא יריב אימון ראוי לשמו בזמן הקצר שנותר.

בנושא אחר, החליטה אתמול סיעת הפועל בהתאחדות כי גד גרלינגסקי יהיה מ"מ יו"ר ההתאחדות במקום חיים ציגר שהתפטר.

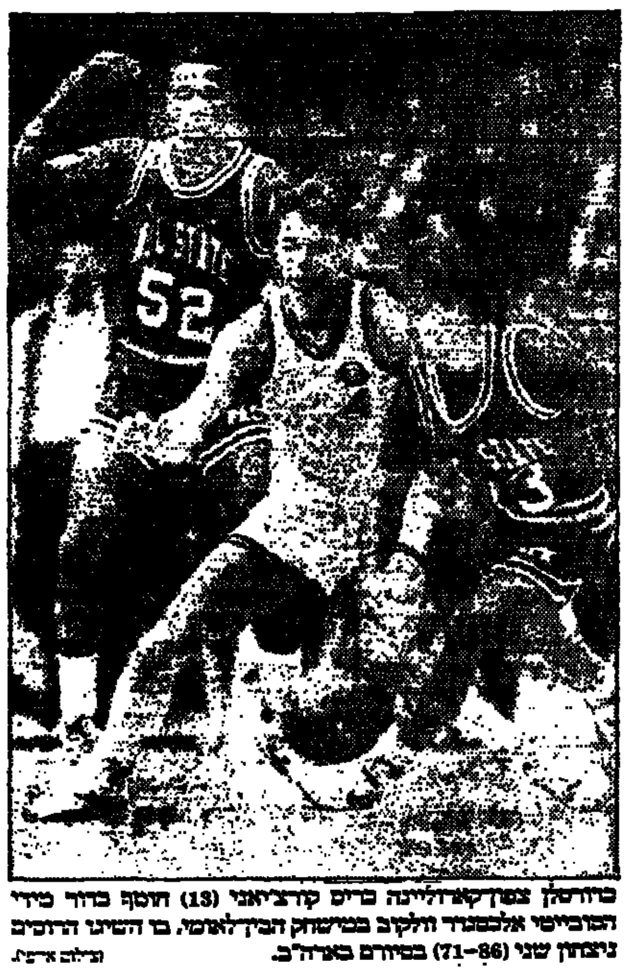

בוהוסלב צווקלאדוליינה בריס קורציאגי (13) חוסם בדרך כדורי הכדורסלאי אלכסנדר וולקוב במישחק הבין־לאומי. בו השיגו הרוסים ניצחון שני (86–71) בסיורם בארה"ב. צילום: איפי.

מרתון טבריה / בפעם ה־12

המנצח יקבל 4,000 דולר, המנצחת תסתפק ב־3,000 ד'

מאת משה הר־נעש
סופר "ספורט הארץ"

פרסים כספיים בסך 12,500 דולרים יוענקו למנצחים במרתון טבריה שיהיה בפעם ה־12 בבוקר יום ו' ה־30 בנובמבר – כך נמסר אתמול במסיבת עיתונאים שהיתה בבית מקלוב בתל־אביב. למנצח יוענק פרס של 4,000 דולר ולמנצחת 3,000 דולר. פרסים כספיים יוענקו גם למסיימים במקומות שני ושלישי. כן יוענקו פרסים כספיים לרצים שיקבעו תוצאות מעולות לפי קריטריונים שנקבעו מראש.

המועמד לניצחון הוא הדני אלן זכריאסן בן ה־33 ששיאו 2:11.05 ד' תמנה בשנים האחרונות על הצמרת העולמית. אלן ניצח בעבר במרתון ברצלונה וסיים השנה תשיעי במרתון רוטרדאם, בו נקבע השיא העולמי. פייבוריטים נוספים הם שני רצי מרתון מפולין. ויקטור סביצקי בן 33, אלוף ארצו ששיאו 2:11.18 ד' וחברו לנבחרת ויסלאב פודמנבק ששיאו האישי 2:13.12 ד'. רץ מצטיין אחר הוא מרסי האגיו מפינלנד שזכה במדליית הכסף באולימפיאדת לוס־אנג'לס בריצת 10,000 מ' (המדליה נלקחה אחר כך עקב פסילתו) ונמנה על השורה הראשונה בעולם של רצי המרתונים בעשור האחרון.

במירוץ הנשים מועמדת לנצח האיטלקיה סילבנה קרציני, שקבעה לפני כמה שבועות 2:31.23 ד' במרתון בלוניה. האיטלקיה תתמודד הראי על הבכורה עם הפינית מיה הרנן, שניצחה במרתון אשתקד ששיאה 2:39.07 ד' ותבוא להגן על תוארה, וכן המערב גרמניה זיגריד חולש שקבעה השנה 2:39.31 ד'.

הועדה המארגנת בראשות אריה קוקס החליטה להקדים את שעת הזינוק ל־8.00 בבוקר, על מנת לאפשר ריצה במזג אויר קריר יותר שיאפשר שיפור הישגים. גם נקודת הזינוק הוזזה כ־300 מ' לכיוון בן העיר, כדי לאפשר זינוק נוח יותר לרצים ללא צורך בסיבוב כבר לאחר כ־300 מ'.

מרתון טבריה הוכר לראשונה כחבר באירגון המרתונים העולמי וצורף לשורה הראשונה של מירוצי המרתון בעולם. ב־24 בנובמבר יגיע לישראל עלי סגירוד, המארגן של מרתון מינכן, שימדוד את מסלול המרתון בנוסף למדידותיה של מחלקת המדידות והועדה המארגנת.

יום לפני המרתון יהיה מירוץ עממי למרחק 10 ק"מ שנועד להביע הוקרה עם צה"ל. במירוץ זה ישתתפו יחידות מובחרות והוא יהיה גם אליפות צה"ל הקטנטנית.

מרתון טבריה מאורגן ע"י ההתאחדות לספורט והמינהל בשיתוף עיריית טבריה והמרכז לתיירות ונופש.

הוכתרו אלופות הג'ודו

אלופות הפועל בג'ודו הוכתרו אתמול ברמת השרון בסיומה של האליפות שהתנהלה על רמה גבוהה. ואלה האלופות: 48 ק"ג – כנית פרבדו מערן מראשל"צ; עד 52 ק"ג – מירב כץ מלה; עד 56 ק"ג – רות מגן מנוה השרון; עד 61 ק"ג – דנה גרינברג מרמת השרון; עד 66 ק"ג אביבה – הופרס מקריות.

קבלת מודעות
ל"לוח העיר"
לא מכרת
לא שילמת
03-384291
לבעלי כרטיסי אשראי

המשכים מעמוד 1

לא תהיה ממשלה רחבה

(סוף מעמוד 1)

שמיר בראשית השבוע הבא.

הבוקר ב־11 יתכנס בלשכתו של שמעון פרס במשרד החוץ פורום "שרינו", שיכנס את צמרת השרים, ושם יוחלט אם יש טעם בכינוס לשכת המפלגה כדי שתעניק לצוות המשא והמתן מנדט רשמי להמשך השיחות. סמוך לחצות אמש סיים צוות המשא והמתן של המערך התייעצות ראשונה בביתו של שמעון פרס, שם סוכם כי ללא חלוקה שוויונית מלאה של עמדות הכח בממשלה ("עקרון הפאריטי"), אין מה לדבר על השתתפותה של מפלגת העבודה בממשלה. סוכם כי לאחר ישיבת "שרינו" תהיה פניה לקבלת הבהרות משמיר, אם אכן אין ברצונו להקים את הממשלה על בסיס שוויוני.

פגישת ראשי המפלגות נמשכה פחות משעה, בלשכת ראש הממשלה בירושלים. מיד בתחילת הישיבה הבהיר ראש הממשלה כי קוי היסוד של הממשלה הבאה צריכים להיות מבוססים על קוי היסוד של הממשלה היוצאת, למעט מספר תיקונים ועדכונים. שמיר הדגיש מיד כי הבסיס למדיניות החוץ של הממשלה יהיה תהליך השלום על־פי קאמפ דייויד ומשא ומתן ישיר. לנושא הועידה הבין־לאומית, אמר שמיר, לא יהיה מקום, והיא לא תוזכר בקוי היסוד של הממשלה או בהסכם הקואליציוני.

שמיר ציין כי נשיא המדינה הטיל עליו את הרכבת הממשלה, ולכן אינו חושב שיש מקום להזמניה. הוא ציין כי חשוב מאד שבממשלה יהיו הסדרים שיבטיחו את תפקודה התקין על־פי קוי היסוד, ויימנע מצב של שני קולות או שני קווי מדיניות. שמיר הבהיר כי אין מה לדבר כעת על קבינט, והדגיש כי יבקש לצרף לממשלה את כל הסיעות והמפלגות שתמכו בו אצל נשיא המדינה.

ויצמן קם לעזוב

לקראת סוף דבריו של שמיר קם השר עזר ויצמן וביקש לעזוב את חדר הישיבות. הוא טען כי דברי שמיר מונעים כל אפשרות למשא ומתן, ומפלגת העבודה לא תהיה מסוגלת להשתתף בממשלה כזו. "זה רבה. אין על מה לדבר. אלו חילוקי דעות תהומיים, כמו באבל את המגדורים תלך הביתה", אמר ויצמן. אך בלחץ חבריו נשאר ויצמן עד סוף הפגישה.

לאחר תום דברי שמיר אמר שמעון פרס כי הוא מודה על ההזמנה, אך אינו מבין על מה מוכן הליכוד לוותר כדי שאפשר יהיה להביא להקמתה של ממשלת אחדות. "מה אתם מציעים? האם אתה מציע לנו להצטרף לממשלה שאתה עומד להקים, או שאתה מתייחס אלינו כאל מפלגה גדולה ושותפה, שביחד עמה תקים את הממשלה. האם לממשלה זו יהיה קבינט שיאמן את יוסף הבהתנדב?" שאל פרס.

שמיר השיב לו כי אי־אפשר בשלב זה לדון בכל העניינים, ויש לקבוע רק מבנים להמשך המגעים. "אין אנו מדברים כרגע על קבינט, אך אל תדאגו – איש לא רוצה לקפח אתכם", אמר שמיר.

שרון: נגד

השר משה שחל אמר: "השאלה המרכזית היא האם הממשלה עתידה לקום על־פי מודל הממשלה הקודמת, על בסיס של שוויון, או שאתם מציעים שנהיה בה גלגל נוסף".

גם מזכ"ל מפלגת העבודה עוזי ברעם שאל אם הממשלה תהיה פריטטית, אם הליכוד ומפלגת העבודה יקבלו את אותו יחס התיקים והמשרדים.

על כך ענה שמיר: "יהיו בממשלה שתי מפלגות גדולות וחזקות ההסדר, אך בשלב זה לא יהיה קבינט ולא יהיה פאריטי". הוא אמר עוד כי הבהיר למפלגות שעמן ניהל משא ומתן קואליציוני שלא ילך בלעדיהן לממשלת אחדות עם מפלגת העבודה, אך הדגיש בפניהם כי במקרה של הצטרפותה של מפלגת העבודה, הם יואלצו לוותר על חלק מתביעותיהם.

בהמשך הישיבה הביעו השרים אריאל שרון, יצחק מודעי ודוד לוי את דעתם באורח נחרץ נגד ממשלת האחדות. השרים משה קצב, משה ארנס ומשה נסים צידדו, עקרונית, בהקמתה.

בצוות מפלגת העבודה הוביל המזכ"ל עוזי ברעם את ההתנגדות התקיפה ביותר לממשלת האחדות, והקשה בשאלות כלפי הליכוד. בסיום הפגישה לא נקבע דיון נוסף.

עם תום הפגישה אמר פרס כי היו בדברי שמיר דברים ברורים, אך גם מעורפלים. "נתייעץ ונחליט. לא היה אצלנו עדיין כל דיון מוסכם ברוח זה", הדגיש פרס.

שמיר: רק שיחה ראשונה

בתום הפגישה אמר ראש הממשלה: "זו היתה שיחה ראשונה. לא ציפיתי לתשובה חיובית מיידית כאשר להגיד כי הם מצטרפים לממשלה בראשותי. הסברתי למערך כי טובת המדינה דורשת להקים ממשלה רחבה, אני מודע לכך שיש כמה נקודות מעוררות מחלוקת. אני מקווה שעוד נמשיך לקיים שיחות, אך ההכרעה חייבת ליפול במהרה. בכוונתי היא להגיע במהירות להקמת הממשלה".

פגישת צוות המערך והליכוד נועדה... שני הצוותים נפגשו לפגישות הבאה. שמיר הזמין לשיחה בארבע עיניים את דוד לוי ואריאל שרון, והסביר להם מדוע חשובה לליכוד הצטרפות מפלגת העבודה.

במשך כל שעות היום אתמול היו לוחצים גדולים בשתי המפלגות בעד ונגד הקמתה של ממשלת האחדות הלאומית. משלחת של צעירי הליכוד בראשותו של מיכאל רצון נועדה עם שר הביטחון יצחק רבין והביעה לפניו כנגד כי יוביל את מפלגת העבודה לממשלה בראשותו של שמיר.

במפלגת העבודה סוכם אתמול על כינוס יזמה דחוף של כל המנים הקבוצות במפלגה שיתקיים מחר לקבלת ההחלטה נגד הקמתה של ממשלת האחדות.

פסגה ערבית – כנראה בדצמבר

מאת יורם הזוהרי
שליח "הארץ" ב[illegible]

קהיר (מיוחד ל"הארץ"). העיתון "עוכאז" היוצא לאור באיחוד האמירויות הערביות כותב כי ועידת הפסגה הערבית שיזום השייח זייד בן־סולטן אל נאהיאן, נשיא האיחוד, תתכנס כנראה בדצמבר. הועידה תדון במצב בלבנון, בשאלה הפלסטינית ובנושאים בין־ערביים אחרים.

העיתון ביסס את דבריו על מקורות של הליגה הערבית בתוניס.

שליח לוב, אבו־באכר יונס, עומד להגיע בקרוב לקהיר בראש "משלחת של רצון טוב של ממשלת לוב".

هكذا من الأصل

חדשות כלכלה

הבנקים לא קיבלו כל שיעבוד בגין הלוואה לחברת העובדים

תמורת ההלוואה בסך 10 מיליון דולר היתה חברת העובדים אמורה לשעבד 40% ממניות יכין ● דירקטוריון יכין לא אישר את העסקה

מאת יהודה שרוני

הבנקים לא קיבלו כל שיעבוד תמורת ההלוואה בסכום של 10 מיליון הדולר, שהועברו לפני כ־10 ימים לחברת העובדים. זאת בניגוד להערכות עד כה, כאילו מניות חברת העובדים ביכין חקל שועבדו למטרה זו, לטובת הבנקים השונים.

דירקטוריון יכין חקל, שהתכנס שלשום, סירב לאשר את שיעבוד המניות. נציגי הסוכנות בדירקטוריון, המחזיקים 50% במניות החברה, סירבו לאשר את העסקה כיוון שהם חוששים משמיטת השליטה מידיהם. לטענתם, אי פרעון ההלוואה המיוחדת בתוך השנה שהוקצבה לכך, עלולה לגרום להעברת השליטה ביכין חקל לידי הבנקים, בשעה שלסוכנות יש זכות סירוב ראשונית, לגבי העברת המניות לצד ג'.

בנתיים נודע עוד, כי חברת העובדים אמורה היתה להעביר רק 40% ממניות יכין חקל ולא 50% כפי שפורסם תחילה.

כן נודע, כי שווי יכין חקל, נמוך בהרבה מ־20 מיליון דולר ההון העצמי של החברה בדצמבר 1987, עמד על 9.5 מיליון דולר. זאת לפני תיקון סעיפי המלאי, שגרמו להפחתת ההון בסכום של כ־1 מיליון דולר.

דובר בנק הפועלים אישר בתגובה, כי העברת הכסף נעשתה תוך העובדה שהבעיות המשפטיות הקשורות לביצוע השיעבוד, לא נפתרו עדיין. דובר בנק לאומי מסר בתגובה, כי למיטב ידיעתו בעיית השיעבוד אמורה היתה להיפתר, באחריות בנק הפועלים, אך בכל מקרה, לבנק יש כיסוי על הכסף שהועבר.

ארגון מחדש במוטורולה ישראל; יורחב ייצור מערכות הפלאפון

מאת מיכל רוה

חברת מוטורולה ישראל עומדת להרחיב את קווי הייצור של מערכות התקשורת הסלולאריות – פלאפון. מערכות אלה יוצרו עד כה ע"י החברה במפעלה בערד, שנחנך בתחילת השנה, אולם עתה יורחב הייצור ויבוצע גם במפעל בת"א.

בעקבות ההחלטה על הגדלת ייצור מערכות הפלאפון בארץ נעשית כפועל יוצא של מדיניות החברה האם, בעקבות הגידול בביקוש למוצר זה בארה"ב, יפן ואירופה.

מוטורולה ביצעה הארגון של חטיבותיה, שבמסגרתו נעשו הגדרות תפקידים חדשות של כמה מבכירי החברה.

אבכף. מערך חדש

חנן אבכף, סגן נשיא מוטורולה ישראל, שכיהן כמנהל כללי של מוטורולה תקשורת, יעמוד בראש המערך שיטפל בנושאי הפיתוח והייצור של הפלאפון ושיווקו בישראל ובשוקי חו"ל. בנוסף למינוי זה, אבכף יהיה אחראי לתחום הייצור והשיווק של מערכות אלקטרוניקה צבאיות וייצוג בישראל של חברות עתירות ידע מובילות.

בחברה יוקמו 3 חטיבות עיקריות: חטיבת התפעול, הרכש והמינהל שבראשה יעמוד גרשון גולן, סגן נשיא סקטור התקשורת של מוטורולה ארה"ב. חטיבת מוצרים ומערכות לשוקי יצוא, שבראשה יעמוד אלישע ינאי וחטיבה מוצרים ומערכות לשוק המקומי ולאפריקה, שבראשה יעמוד נתן גורדון.

משמעותית בייצור מערכות הפלאפון, עומדת החברה להקים משרדי שיווק במקומות שונים בעולם. קודם לכן נעשה השיווק ע"י שלוחות של החברה האם האמריקאית.

צור: להעלות נושא האבטלה בערי פיתוח לדיון בממשלה

(עש"ת). השר יעקב צור פנה אתמול לראש הממשלה ודרש להעלות בדחיפות על סדר יומה של הממשלה, את בעיית האבטלה הגוברת בארץ ואת נושא סגירת מפעלי תעשיה בערי הפיתוח. מגמה הגוררת הגירה שלילית למרכז הארץ.

במכתבו למזכירות הממשלה, מבקש השר צור כי הממשלה תחליט על הקמת ועדת שרים. ועדה זו תבחן בדחיפות את הבעיה ותמליץ בפני הממשלה על דרכים לבלימת המפולת בתעשיה באזורי הפיתוח ובכן תחפש דרכים להבטחת תעסוקה לתושביהם.

השר צור אמר, כי מספר רב של מפעלים בערי הפיתוח נסגרו ועתידים להיסגר בתקופה הקרובה בקריית שמונה, באופקים בדימונה ובאור עקיבא.

הוא הוסיף, כי על הממשלה להודיע אם בכוונתה להתייחס לתופעה זו מתוך ראייה ממלכתית או שמא בכוונתה לעמוד מנגד, נוכח קריסתם של מפעלים ופיטורים המוניים של עובדים.

ש.ח.כ.
שרות חקירות כללי
מקבוצת "השמירה"
כל אשר רצית לדעת
31 שנות נסיון והצלחה בארץ ובעולם
לשרותך
כל סוגי החקירות ביסודיות, באמינות ובסודיות מוחלטת
ש.ח.כ.
דרך פתח-תקוה 19
תל אביב 183 66
טל: 623084; 621975; 614636
FAX; 623995

שביתה של עובדי פולגת במחאה על הפיטורים

(ע). כל עובדי חמשת המפעלים של תשלובת "פולגת" בקרית גת, השביתו את מפעליהם אתמול בשעה 10 בבוקר למשך שעתיים. העובדים מוחים על כוונת בעלי התשלובת, קונצרן כלל לפטר לצמצם ואף לסגור מפעלים.

השביתה הקיפה כ־2,800 עובדים והיא הוכרזה ע"י ארגון הגג של נציגי חמשת המפעלים.

יו"ר ועד הגג, שלום שינולה, מסר שהשביתה נפתחה ללא תיאום עם מועצת הפועלים במקום. עוד מסר שינולה, כי בחודשים האחרונים היו צימצומים ופיטורים בכל המפעלים, אבל מדאיגה במיוחד הכוונה לסגור את מפעל ליגת, שנקלע לקשיים ומועסקים בו למעלה מ־200 עובדים.

צבן: להחזיר קיצבת הילד הראשון

מאת צבי זרחיה

ח"כ יאיר צבן (מפ"ם), תובע להשיב את קיצבת הילד הראשון ולבטל המס על קיצבאות הילד השני והשלישי.

צבן דורש לשפר את קיצבאות הביטוח הלאומי ובמיוחד את הקיצבאות, המיועדות להבטחת הכנסה. כן תובע צבן תיקון הרפורמה במס ההכנסה על ידי העלאת ספי המס, ריווח מדרגות המס והכבדת המס על העשירון העליון.

צבן. התרחבות פערים

ח"כ צבן אמר אתמול, כי דו"ח הביטוח הלאומי, המצביע על 634 אלף איש, החיים מתחת לקו העוני בישראל, מהווה כתב אישום חמור מעין כמותו למדיניות הכלכלית והחברתית של ממשלת האחדות הלאומית. נתון זה מצדיק את הביקורת החריפה, שמתחה מפ"ם בתקופה האחרונה על מדיניות הממשלה.

כמו כן טען, כי התרחבות הפערים הכלכליים בחברה הישראלית הגיעה למימדים מסוכנים, ואין ספק כי השפעת הרפורמה במס ההכנסה, שבוצעה בשנתיים האחרונות העמיקה פער זה.

רווח סאיטקס מראשית '88 הגיע ל־9.2 מיליון דולר

לעומת הפסד של 6.4 מיליון דולר בתקופה המקבילה אשתקד

מאת מיכל רוה

גידול נוסף ברווחי סאיטקס. ברבעון השלישי של השנה הרוויחה החברה 3.8 מיליון דולר, בהשוואה לרווח נקי של 986 אלף דולר, ברבעון המקביל ב־1987.

ברבעון השני של 1988 היה הרווח הנקי של החברה 2.8 מיליון דולר, לאחר הפרשה חד פעמית של 900 אלף דולר. הפרשה זו נעשתה בעקבות הסדר פשרה בנוגע לתביעות שהוגשו נגד החברה ע"י בעלי מניות. התביעות היו בגין אי גילוי נאות של מצב החברה, בתשקיף הנפקת מניות בשנת 1985.

הכנסותיה של סאיטקס ברבעון השלישי של השנה גדלו ב־19% אחוזים והגיעו ל־47.7 מיליון דולר, לעומת 40.8 מיליון דולר ברבעון המקביל אשתקד.

במכירות הרבעון הנדון, נכללו לראשונה מכירות של מערכת "ויזוגר" – המערכת החדשה לעיצוב ועימוד גראפי.

הרווח הנקי של סאיטקס ב־9 החודשים הראשונים של השנה הסתכם ב־9.2 מיליון דולר, לעומת הפסד של 6.4 מיליון דולר בתקופה המקבילה אשתקד. הרווח למניה הגיע ל־0.81 דולר למניה לעומת הפסד של 0.59 דולר למניה בתקופה המקבילה אשתקד.

מחלוקת על הפרשות לפנסיה מונעת הסכם שכר ב"אל על"

מחלוקת נוספת עם הטייסים היא על החלת תוספת שכר גם על רכיב המט"ח

מאת זוהר בלומנקרנץ
כתב "הארץ" לענייני תעופה

הנהלת אל על הביעה את הסכמתה להקצות סכום של 600 אלף דולר, כדי לכלול את עובדי החברה בתוכנית פנסיה. אולם העובדים דורשים, כי ההנהלה תגדיל סכום זה, כדי שניתן יהיה לרכוש מרכיבים נוספים במסגרת תוכנית זו.

נושא הפנסיה יחד עם דרישת הטייסים להחיל את תוספת השכר גם על מרכיב מטבע החוץ במשכורתם, מהווים את שתי נקודות המחלוקת, אשר מונעות חתימה על הסכם עבודה חדש בחברת התעופה. באל על התעופה אין היום תוכנית פנסיה.

אמש נודע, כי לגבי נושא דרישות הטייסים, קיימת בעיה משפטית בלתי צפויה. הטייסים דורשו להחיל את תוספת השכר עליהן הוסכם בהסכם העבודה החדש במשק הציבורי, על מלוא משכורתם, כולל מרכיב מטבע חוץ. ההנהלה היתה מוכנה להחיל את תוספות התשלום רק על המרכיב השקלי.

עפ"י הסכמה שהושגה, אמורה היתה ועדת המעקב בראשותם של יו"ר האגף לאיגוד מקצועי בהסתדרות, חיים הברפלד והממונה על השכר במשרד האוצר, יעקב דנון להכריע בנושא המחלוקת בין נציגי שני הצדדים. כעת התעוררה הבעיה, אם מוסמכת ועדת המעקב להכריע בנושא, כיוון שההסכם החדש לא נכנס עדיין לתוקף לגבי החברות הממשלתיות. לגבי המחלוקת בנושא תנאי ההפרשה לפנסיה, ההנהלה דורשת היום מנציגות העובדים, לגבש הצעות לגבי רכיבי השכר מהם תמומן תוספת התשלום להגדלת סכום תוכנית הפנסיה.

עובדי דיסקונט יקבלו תוספת שכר של 8%; יועלו דמי ייצוג

מאת אריה לביא

הסכם שכר חדש נחתם אמש בין הנהלת בנק דיסקונט לבין ועד העובדים. ההסכם הושג לאחר שבועות של חילוקי דעות, שגרמו בין היתר להשבתת הבנק ולשיבושים בפעילות המחלקות השונות.

על פי ההסכם, שנחתם אמש, יקבלו העובדים תוספת של 8% במבלת השכר שלהם ובנוסף לזה יועלו להם דמי הייצוג בשיעור של 2.5%. ההסכם מהווה פשרה בין תביעות ועד העובדים, שדרשו תוספת שכר של יותר מ־20% לבין עמדת הנהלת הבנק בשלבים הראשונים של המשא ומתן לשלם 3 עד 4 אחוזים בלבד.

בשלב זה טרם הושג הסכם שכר בבנק לאומי, לאחר שבבנק המזרחי ובבנק איגוד הושגו הסכמי שכר.

עובדי בנק הפועלים אינם חלק מהסיבת עובדי הבנקים בהסתדרות ולכן הם לא היו חלק מהמשא ומתן המתנהל בין העובדים בוועדת עובדי הבנקים לבין הנהלות הבנקים.

התחזקות קטנה של הדולר ערב פרסום נתוני הסחר של ארה"ב

אתמול נרשם שיא שלישי ברציפות בבורסת ניירות הערך של טוקיו

לונדון (אי־פי). הדולר האמריקאי עלה במקצת לעומת מרבית המטבעות האירופיים אתמול. גורמים פיננסים רבים העדיפו שלא להשתתף במסחר ולהמתין לפרסום נתוני הסחר האמריקאיים לחודש ספטמבר היום. "אנו צופים גרעון אמריקאי של 10 עד 11 מיליארד דולר", אמר פקיד בכיר בבנק מערב־גרמני גדול. באוגוסט הסתכם הגרעון המסחרי האמריקאי ב־12.18 מיליארד דולר.

בטוקיו, שם נגמר יום המסחר מוקדם יותר מבאירופה, היה שער הדולר בעת הסגירה 123.25 יאן – 0.25 יאן יותר מאשר ביום ב'. הלפנים אמרו, כי התערבויות רצופות של הבנק המרכזי של יפאן הן שמנעו את נפילתו של הדולר.

שער הליש"ט היה 1.8 דולר, ללא שינוי מיום ב'.

מחיר הזהב עלה אתמול בפרנקפורט ל־422.80 דולר האונקיה, לעומת 420.95 דולר ביום הקודם.

בהונג קונג עלה מחיר הזהב ב־1.56 דולר והגיע ל־424.07 דולר לאונקיה.

טוקיו (ע"ד). שערי המניות בבורסת טוקיו הגיעו אתמול לשיא, זו הפעם השלישית ברציפות. עלייתו של היאן בימים האחרונים נתנה אות זינוק למשקיעים והביאה לעליה רצופה בשערי המניות מאז יום שישי. התחזקותו של היאן תבטיח שערי ריבית נמוכים ותעודד לקניית מניות יצואניות להשקעות אחרות.

מדד ניקיי עלה 308 נקודות שהם 1.08%. בסגירה היה המדד 28,829.41 לאחר שבאמצע היום הגיע המדד ל־28,854.43 נקודות.

ענף גידול הבקר נקלע לקשיים; מש' החקלאות יתמוך בשיווק הבשר

(ע). ענף גידול הבקר לבשר בישראל נקלע לקשיים. למעלה מ־4,000 עגלים, שעברו קבת פיטום, נותרו בידי המגדלים, שאינם מצליחים למכור אותם.

מאז תחילת המהומות בשטחים, ישנה ירידה בביקושים של הערבים, שהם צרכנים עיקריים של בשר עגל. בנוסף לכך, מחירי הבשר הקפוא המיובא, מקשים על מכירת הבשר הטרי בארץ. צרכנים גדולים כמו בתי מלון ומסעדות, מעדיפים רכישת חלקי בקר מיבוא על פני בשר ישראלי מסיבות כשרות. כך טענו אתמול ראשי ענף הבקר לבשר, שהתכנסו בבית המרכז החקלאי בתל אביב.

מנכ"ל משרד החקלאות, מאיר שמיר אמר, כי הבעיה של הענף נובעת מהתארגנותו הרעועה יחסית לענפים אחרים. שמיר הטעים, כי לא תהיה הרחבה של עגמים מוגנים וגידול עגלים לבשר לא יוכבד על חשבון עדרי החלב. עם זאת, משרד החקלאות יעמיד שני מיליון שקלים בתמיכה למערך השיווק.

גידול של 234% ברווחי אי־סי־איי מתחילת השנה

מאת מיכל רוה

חברת אי־סי־איי הגדילה מאוד את רווחיה ב־9 החודשים הראשונים של 1988. מן הדו"חות הכספיים של החברה, שפורסמו אתמול, עולה כי הרווח הנקי של אי־סי־איי הסתכם ב־1.7 מיליון דולר, לעומת רווח נקי של 510 אלף דולר בתקופה המקבילה ב־1987. גידול של 234% ברווח.

הרווח ברבעון השלישי הסתכם ב־650 אלף דולר לעומת 290 אלף דולר בתקופה המקבילה ב־1987.

סלקום מייצרת ציוד תקשורת, המבוסס על טכנולוגיות דיגיטליות. מערכות אלה מיועדות להגדלת הקיבולת של רשתות טלפון בקיים מקומיים ובינלאומיים.

מכירות החברה ב־9 החודשים של 1988 גדלו ב־45% והסתכמו ב־25.5 מיליון דולר, לעומת מכירות בהיקף של 17.6 מיליון דולר בתקופה המקבילה אשתקד. ברבעון השלישי של השנה גדלו מכירות החברה ב־53% ל־9.7 מיליון דולר, בהשוואה למכירות בסך 6.3 מיליון דולר בתקופה המקבילה אשתקד.

חברת סלקום נמנית על קבוצת כלל תעשיות ומניותיה נסחרות בבורסה בארה"ב.

יעקבי: הממשלה שתקום תבצע השקעות סרק ביו"ש

מאת איתן אבריאל

"הסיכוי שממשלה חדשה, בהרכב המסתמן היום, תוכל להנהיג כיוון חדש במשק – קלוש ביותר", כך אמר שר הכלכלה והתקשורת, גד יעקבי, בטקס סיום קורס מנהלי יצוא וסחר בינלאומי של אורט.

השר הסיק, כי הממשלה שתקום עלולה לגרום להגברת המתח הביטחוני ולבצע השקעות סרק ביהודה ושומרון. השקעות אשר יקטינו את המאמץ בבניין המשק ובפיתוח החזית הטכנולוגית ויגרמו לנסיגה כלכלית ולאומית.

יעקבי התריע מפני התהליכים החמורים שחלו השנה וציין, כי מאז ראשית השנה גדלה האבטלה ב־65%. כן חלה נסיגה בתחום ההשקעות ואלפי מפעלים מתמוטטים וקורסים.

מנהל חדש לסניף חברת "פאן אמריקן" בישראל

מאת זוהר בלומנקרנץ

חילופי מנהלים בצמרת חברת התעופה "פאן אמריקן" בישראל. רן דנציגר (32) מונה למנהל סניף חברת התעופה בארץ, במקומו של גד מודיין, אשר התפטר מתפקידו כמנכ"ל. דנציגר ימשיך בתפקידו הנוכחי כמנהל תחנת חברת התעופה בנתב"ג והממונה על תיפעולה.

דנציגר מסר ל"הארץ", כי חברת "פאן אמריקן" החליטה על שינוי המבנה הארגוני שלה. תפקיד המנכ"ל, אשר היה ייצוגי בעיקרו, בוטל והועבר לתפקיד של מנהל אופרטיבי, אשר יהיה אחראי גם על הצד הביצועי. במקביל יוקם אגף שיווק וכעת מראיינים מועמדים לתפקיד החדש.

חתום מנוי בגלובס וזכה ב"ניהולית מיצובישי"

הכוללת
■ כלבו־פון דגם 3000 + V.S.P + שלוחה אחורית
■ פקסימיליה RICOH של אלקטים ■ בר משקאות ■ שולחן משרדי

גלובס. עיתון העסקים של ישראל. מגיע מדי ערב לביתם של אלפי מנויים – מנהלים בכירים ואנשי עסקים. עבורם גלובס הינו כלי עזר ניהולי רב עוצמה. בעניין!
גלובס מוביל. מבצע המנויים של גלובס לשנת 89. בין החותמים כמנוי בגלובס תוגרל ניהולית מיצובישי. מכונית ביטוד מפוארת שהותאמה במיוחד עבור גלובס. המבצע בתוקף עד 31.1.89.

מוקד תל אביב 253211, 03-250001 (24 שעות) ● מוקד חיפה 04-670315, 04-666227 (24 שעות) ● מוקד ירושלים 02-419021 ● מוקד באר שבע 057-70021

גלובס העתון שיודע ראשון

טיולי חורף עם נאות הכיכר
נאות הכיכר – עולם נסתר

מצרים
8 ימים – יציאה בכל שבוע.
14 יום – 11.1.89, 13.2.89, 27.3.89

קניה
9, 16 יום ספארי –
1.12.88, 19.1.89, 16.2.89
טיול מיוחד, לדוברי אנגלית
9 ימים – 11.12.88 – 1.1

דרום אפריקה
15, 22 יום – 16.1.89, 20.2.89

הודו ונפאל
הטיול המתוח – 35 יום
יציאות בחודשים ינואר פברואר 1989.

דרום אמריקה בתקופת הקרנבל
יציאות בחודשים ינואר פברואר 1989.
ירושלים – קרן היסוד 36, טל. 02-636496
תל אביב – הירקון 252, טל. 03-5463111
חיפה – הרצל 52, טל. 04-672605
ואצל סוכן הנסיעות שלך.

אליסון וכן לאלו
שמחים להודיע על
הולדת בנם
דין אבות
וושינגטון די.סי. 11.11.88

צבי רימון | P.R. יועצי תקשורת בע"מ
הסברה – כלכלית, פוליטית • יחסי ציבור
כתובתנו החדשה:
רח' פינסקר 7, ת"א 63323
טלפונים: 292190, 03-296384
את הספר "יחסי ציבור" מאת צבי רימון, ניתן לרכוש במשרדי החברה. שלח 75 ש"ח (כולל מע"מ ודמי משלוח) לפקודת P.R. יועצי תקשורת והספר ישלח לביתך.

הכנסת
לתשומת לב בעלי כרטיסי כניסה קבועים לבנין הכנסת
לרגל פתיחת הכנסת הי"2
לא יהיו כרטיסי הכניסה הקבועים לכנסת תקפים,
ביום שני, י"ב בכסלו התשמ"ט, (21/11/88)
בכל שעות היממה.

הודעה לציבור לקוחותינו
החל ממחר, יום ה' ח' בכסלו (17.11.88)
תופעל מרכזיה ממוחשבת חדישה.
מספרי הטלפון החדשים שלנו:
"אמישראגז"
החברה האמריקאית ישראלית לגז בע"מ, רחוב אחד העם 34, תל-אביב.

משרד ראשי	03-5124124	סניף אחד העם:	
אגף השיווק	03-5124100	■ מכירות והתקנות	03-5124153
שירותים טכניים		■ הזמנות גז	
למוסדות ולתעשיה	03-5124120	ושירות תיקונים	03-5124141

אנו מתנצלים מראש על אי הנוחות הזמנית העלולה להיגרם בעת ההחלפה.
יש הרבה אנרגיה ב- אמישראגז

מתפנה
איש מדיה
12 שנות נסיון
ידע ונסיון רב במרמ ומגע עם כל צינורות הפרסום
אפשרות להשתלב הן כמנהל מדיה במשרדי פרסום והן כ"דילר" בתוך חברות שונות
הצעות יש להפנות לת.ד. 14105 תל־אביב
עבור "איש מדיה"

הארץ

יום ד', ד' בכסלו התשמ"ט
16 בנובמבר 1988

מערכת, הנהלה, מודעות, הפצה ומנויים: תל אביב, רחוב זלמן שוקן 21, טל' 5121212 ת"ד 233 תל אביב 61001 מברק 810012, טלקס 33748
ירושלים: רחוב הסוללה 2, טל' 02-224249, ת"ד 275 י־ם 91002 פקס' 02-224249
חיפה: רחוב הנדיבים 20, טל' 04-661146, ת"ד 5259 חיפה 31052 פקס' 04-670715

המו"ל: הוצאת עתון הארץ בע"מ, רח' זלמן שוקן 21, תל־אביב
העורך: גרשום שוקן   עורך המשנה: חנוך מרמרי

אין המערכת אחראית לתוכן המודעות והיא מחזירה כתבי־יד

HA'ARETZ Daily Newspaper, P.O.B 233 Tel Aviv 61001 Israel
21 Salman Schocken St., Tel (03)5121212, Telex 33748, Fax 810012

אש"ף טרם השתנה

המועצה הלאומית הפלשתינית, הפרלמנט של אש"ף, בכינוסה באלג'יר לא הסתפקה בהכרזה על מדינה עצמאית. היא פרסמה גם הודעה מדינית ובה הכירה את החלטות מועצת הביטחון 242 ו־338 כבסיס להתכנסותה של ועידה בינלאומית שתדון בבעיה הפלשתינית, בהשתתפות חמש החברות הקבועות של מועצת הביטחון וכל הגורמים הנוגעים בדבר, לרבות אש"ף עצמו. אפשר לפרש את המלים "כל הגורמים הנוגעים בדבר" כמכוונות גם למדינת ישראל. יש גם מקום לראות באיזכורן של שתי ההחלטות האלו משום הכרה, בעקיפין, במדינת ישראל. יאסר ערפאת הצליח לשכנע את רוב המועצה כי אין עוד מנוס מהיענות להפצרות ארה"ב, בריה"מ ומצרים. בהשוואה לג'ורג' חבש ונאיף חוואתמה, ובמיוחד לאחמד ג'יבריל ואבו מוסא – ערפאת קורא את המפה הבינלאומית בעין פקוחה יותר.

אולם מנהיג אש"ף סייג את נכונותו להכשיר את החלטות 242 ו־338 בכך שהוא תובע, בהודעה המדינית, כי הן "יבוצעו על פי הצורך להבטיח את הזכויות הלאומיות והמדיניות של העם הערבי־פלשתינאי, ובראש ובראשונה זכותו להגדרה עצמית, בהתאם להחלטות האו"ם הנוגעות לבעיה הפלשתינאית".

"ביצוע" כזה היה חורג, כמובן, מגדר ההוראות המהותיות וגם העינייניות של שתי ההחלטות הנ"ל. אש"ף אינו מקבל אותן ככתבן וכרוחן, אלא רק מתוך תוספת שמועצת הביטחון לא חשבה על שכמותה – לא בשנת 1967 ולא בשנת 1973.

בין החלטות האו"ם נמצאת החלטה 181 (כ"ט בנובמבר 1947). אם אש"ף מקבל אותה, הוא מקבל גם את קיומה של מדינה יהודית בחלק של ארץ־ישראל המנדטורית. אבל ההחלטה הזאת התקבלה על יסוד הדו"ח של ועדת אונסקו"פ, עם גבולות מסויימים, אשר הצד היהודי היה בשעתו מוכן לקבלם. לעומת זאת, הצד הערבי – לא זו בלבד שדחה את הגבולות האלה, אלא את עקרון החלוקה בתור שכזה. ואין לצפות כי ישראל, אשר הדיפה את הגבולות ההם במלחמה שצבאות ערב כפו עליה בפלישתם לארץ, תיסוג מהם בשנת 1988.

עצרת האו"ם שהתכנסה בפאריס בסוף 1948, קבעה כי יש להרשות לפליטים לשוב לבתיהם, או לקבל פיצויים. ישראל היתה מוכנה לשלם פיצויים תמורת "קרקעות שננטשו", ובשנת 1949 אף להחזיר מאה אלף פליטים, אבל בדיוני ועדת הפיוס בלוזאן סירבו הערבים אפילו לשבת יחד עם הישראלים. בין החלטות עצרת האו"ם ישנה גם זו המגנה את הציונות כתנועה גזענית (1974). אם אש"ף מתנה את קבלתן של החלטות 242 ו־338 בקבלתן של כל שאר החלטות העצרת, מאבדת ההכרה העקיפה בקיומה של מדינת ישראל את מרבית ערכה.

ערפאת תיאר, בראיון עיתונאי שנתן באלג'יר, את המדינה הפלשתינית כמדינה דמוקראטית וחילונית "שבה יחיו יחד, שכם אל שכם, המוסלמים, הנוצרים והיהודים". מכאן, שראש אש"ף שולל את הלאומיות היהודית. היהודים, לפי תפיסתו, הם עדה דתית ותו לא. תפיסה זו מקבלת, מבין יהודי ישראל, על נטורי קרתא, ועליהם בלבד.

יתכן כי החלטות אלג'יר מסמנות תחנה ראשונה בדרך של התקרבות אש"ף אל המציאות הפוליטית באזורנו. אבל מוקדם לומר כי אש"ף "השתנה". השקפתו המקורית עדיין ניכרת בכך היטב.

מועצת עסקת החבילה

הודעת אש"ף באלג'יר צמודה, בניסוח לולייני, לבסיס הרחב של כל החלטות או"ם, הכולל בהכרח התייחסות עקיפה לקיומה של ישראל

מאת עודד זראי

היה זה ראש "החזית הדמוקרטית", נאיף חוואתמה, אשר גילה למהדורה הבינלאומית של העיתון הכוויתי "אל־קבס", המופיעה בלונדון, כי הנהגת אש"ף מעולם לא נחשפה ללחצים כה כבדים וגרועים מצד "האומות הערביות ומדינות העולם הידידותיות". מצרים וירדן מזה וברה"מ ואיטליה מזה פעלו במשך השבועות האחרונים אצל ערפאת ושותפיו, בסיוע מדינות אחרות, כדי שהמועצה הפלשתינית אכן "תספק את הסחורה". המדובר, בעיקר, ב"סחורה" המבוקשת בוואשינגטון, ואשר תמורתה תסיר ארה"ב את מחוייבותה לחרם על אש"ף ותצרף את הארגון למאמצי השלום בצורה הניתנת. בעקבות אמנה אתמול, כי מאמצים אלה הולו למעשה עוד לפני שבועיים, אך ערפאת ועמיתיו להנהגת הארגון דחו פעמים רבות ברגע האחרון נכונות להכיר במישרין ובמפורש בהחלטות מועצת הביטחון 242 ו־338, להתחייב להפסקת הטרור, היינו לשים קץ "למאבק המזויין" ולהכיר בזכות קיומה של ישראל.

לא בכדי נדרש אתמול הנשיא מובארק להודעת אלג'יר של אש"ף, כמי שהיה שותף לסוד העניינים אצל ערפאת, אפשר היה לצפות לתגובה נרגשת ומפורשת. אך הנשיא מובארק העדיף ללמוד את נוסח הודעת אש"ף ולהסתפק בהערה כי מצרים "תומכת בכל החלטה הגיונית של אש"ף". מן המשתמע מתגובה הערבי של התשובה אפשר להבין, כי לא כל מה שהודפס לפנות בוקר באלג'יר תואם במדויק למה שהוסכם עליו קודם לכן בעקבה, בקהיר ובמקומות. מסקנה דומה אפשר להסיק מדברי שר ההסברה הירדני, ד"ר האני אל־חסאונה, לכתבת רדיו "מונטה־קרלו" בעמאן, כי לא בדיוק כך ייעצה ירדן לאש"ף עוד לפני שנתיים בעניין החלטות מועצת הביטחון 242 ו־338.

נעזר במסמכים

מי שמבקש לקבוע כי אש"ף, בהודעתו אתמול באלג'יר (ההודעה המדינית ומסמך העצמאות), הכיר או קיבל את החלטות 242 ו־338 כבסיס לכינוס הוועידה הבינלאומית, מוצא ביודעין דברים מוקשים. מי ששמע במישרין מפי ערפאת אתמול את הנוסח המלא של "מסמך העצמאות" וקרא לאחר מכן את "ההודעה המדינית", כפי שהועברה על־ידי סוכנויות הידיעות הערביות, אינו יכול שלא להתפעל מאומנות הניסוח. המכנון של משפטים ארוכים הנושאים עשרה פסוקים ויותר רק נקודה אחת בסופן, החוסים כמקשה אחת ללא אפשרות של תקיעת סיכה ביניהן – עובר בנוסח השני ולאורך שני המסמכים כאחד. יתרה מזו – המנוסחים, וכהם משפטנים, דאגו בקפידה רבה לסדר הכרונולוגי של האירועים כדי להזוק את התוצאה הסופית המבוקשת. הדבר מסביר ללא ספק את העובדה שהסעיף השישי בלבד שבהודעה המדינית הובא להצבעה כדי לאפשר ל־56 נציגי "חזית" חבש הצרים להתנגד או להמנע. כל שאר הסעיפים, לרבות "מסמך העצמאות", לא היו מתקבלים על־ידי חזיתות חבש וחוואתמה מצד אחד, ללא הלוליניות בניסוח הזה היצמדות בסופו של כל סעיף כמעט למושג הרחב של החלטות או"ם, או הפסגות הערביות, או המושבים הקודמים של המועצה הפלשתינית. זאת הכוונה טובה לרצון המשותף של שלושת ארגוני אש"ף פת"ח, העממית הדמוקרטית, שלא לחרוג מעקרונות היסוד של הארגון.

ניסוח סעיף הוועידה הבינלאומית משמש אחת הדוגמאות לכך. כבר בראשיתו קובע הסעיף כי הבסיס הוא מסמך העצמאות, היינו לאחר, או במקביל, או על־ידי כינון "מדינת פלשתין על האדמה הלאומית". אגב, אין זה מקרה כי לאותה "מדינת פלשתין" לא נקבעו גבולות, והשימוש בהקשר זה הוא המונח "אדמתו הלאומית", שהוא מונח היסוד של "תוכנית השלבים" המוסכמת על כל ארגוני אש"ף. המועצה הפלשתינית, נאמר בסעיף זה, מעוניינת בהסדר כולל הצודק של העימות הערבי־ישראלי ומהותו הבעיה הפלשתינית, לאמר (כביכול לעתודה הסורית) כי ללא פתרון פלשתיני, לא ניתן לסיים את העימות. אולם אותו הסדר כולל וצודק צריך להיות מושתת על החלטות או"ם, הלגיטימיות והחוק הבינלאומיים, החלטות הפסגות הערביות. יתכן כי מישהו לא הסתפק בנגיעה ההרמטית של החלטות או"ם הפסגות הערביות שנתקבלו על־ידיעת ולעתים ביוזמת אש"ף. לפיכך באה לאחר־מכן הסעיף של אותו סעיף המפרש את החלטות אלו (או"ם והפסגות הערביות): "להבטחת זכויות העם הפלשתינאי לשיבה, להגדרה עצמית ולכינון מדינתו הפלשתינית העצמאית על אדמתו הלאומית פלשתין".

הסוף הוא העיקר

דומה כי הסוף הוא העיקר, משום איזכור "הזכות המשולשת" המנוגנת ביסוד "האמנה הלאומית": זכות השיבה "לפלשתין הכבושה מ־1948", זכות ההגדרה העצמית לכל הפלשתינאים באשר הם, לרבות ערביי ישראל, וזכות כינון "המדינה הדמוקרטית החילונית". בהודעה המקורית מאתמול אין, כמובן, איזכור לכותרת "המדינה הדמוקרטית", אך את מהות הרעיון ניתן למצוא בסעיפים הבאים לאחר־מכן, המתארים את מימשלה הדמוקראטי של המדינה המתחייב להבטיח וחופש הפולחן לכל הדתות השמימיות. רק אחר־כך מופיעה הפיסקה המתייחסת לצורך כינוס הועידה הבינלאומית האפקטיווית על בסיס החלטות 242 ו־338, אשר ביצוען מחייב הבטחת הזכויות הלאומיות המדיניות של העם הפלשתינאי, ובראש ובראשונה זכותו להגדרה עצמית. במקביל, לא ניתן לאזכר ולהתייחס להחלטות או"ם בלי שהדבר יכלול ולו במשתמע הכרה בעובדת קיומה של ישראל. אדרבה, "תוכנית השלבים" המקובלת גם על ד"ר חבש מבחינה בין הכרה (אפשרית) בעובדת קיומה של ישראל לבין הכרה (בלתי אפשרית) בזכות קיומה. מכאן ברור כי ערפאת יוכל לדרוש הכרה הדדית בין "המדינה הפלשתינית" לבין ישראל, בלי לחרוג מאותה תוכנית מקובלת.

גם ערפאת וגם חוואתמה הודו אחד ליום אתמול, בראיונות לטלוויזיה האלג'ירית, כי "מסמך העצמאות וההודעה המדינית" מהווים "מתנה מתארצה" להתקוממות. אך באותה מידה הם הדגישו את ציפייתם "לשינוי חיובי" של יחס הממשל האמריקאי הבא בראשות ג'ורג' בוש לעניין הפלשתיני. זאת ללמדך, כי מה שאירע באלג'יר בארבעת הימים האחרונים מהווה גם ניסיון מצד אש"ף להתיישר עם ההתקוממות, בלי להתכחש לעקרונות היסוד של הארגון, ולזכות להכשר מצד מימשל בוש – אם זה יסתפק בעסקת החבילה שיגיש ערפאת.

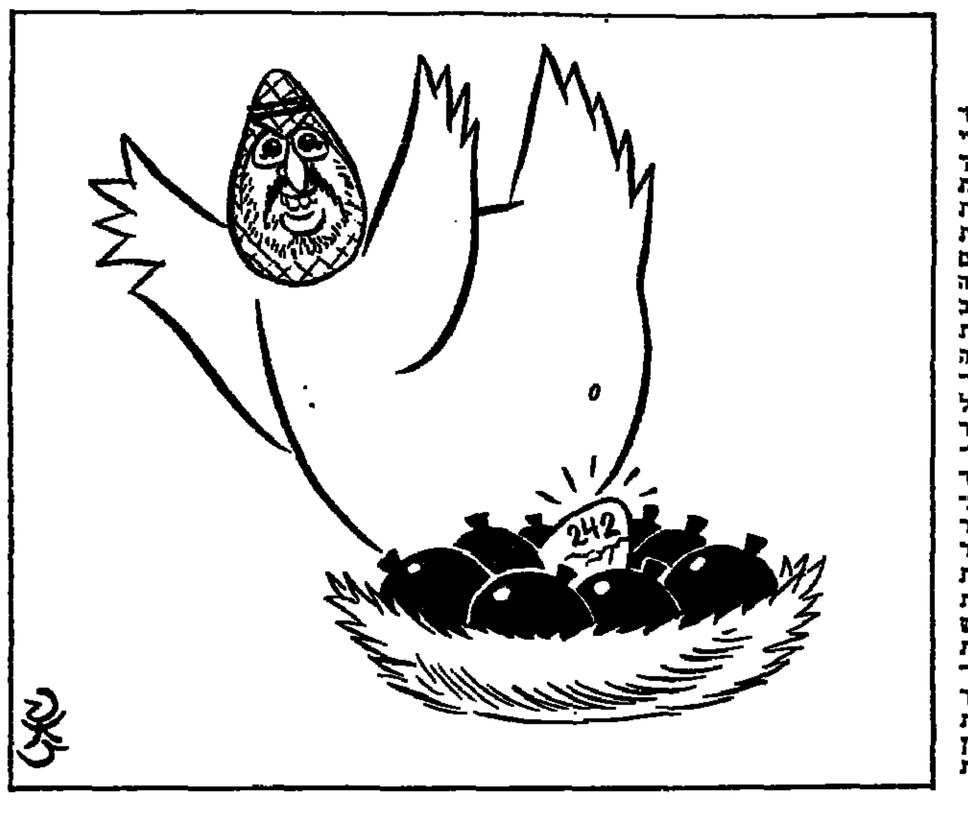

יש עוד חצים באשפה

מאת גדעון סאמט

המאבק עכשיו הוא על פני המדינה, תרבותה ואורחות חייה. קרב קשה, אך לא אבוד, בתנאים אחרים

זה נשמע כמו פיליטון, או כמו פרק מסיפור עתידני על השתלטות החרדים. אבל זה לא מבחוץ ש"ס למשל, בין שאר תביעותיה, רוצה את רשת א' של קול ישראל כדי לעשותו גל דתי.

אפשר לשמוע בזמן האחרון הרבה דיבור־הרגעה על כך שלא צריך להתרגש, שהרי בעצם לא קרה שום דבר נורא: גם החרדים הם בני־אדם, יש לתת להם לחיות, ועוד יתברר, בעזרת השם, שאפשר להסתדר אתם לא רע. זאת תבונה אנושית ידועה, חלק ממנגנון הגנה־עצמית מופלא, המאפשרת לבני־אדם להתרגל לנסיבות קשות ואף לשכנע את עצמם שהמצב שנקלעו אליו איננו אלא תמיסת־מרפא. את האשליה הנוכחית מוטב להפיג בהקדם: נוצר אצלנו מצב גרוע מאוד.

הממשלה־בדרך מתכוונת למה שאומרים אנשיה. לא האמנתי, על־פי מהלך המו"מ הקואליציוני, ואין מקום להאמין עכשיו שהמערך יוכל להצטרף לממשלה. אפילו יוחל על תוכנה על נוונע, הוא יישחק בה. את עמדתו המדיניות הוא יוכל לשכוח, והמיד יכתיבו לו – אם יצטרף לצמצם את הישגי החרדים – כי הוא עצמו לא הציע להם פחות מהליכוד. בעיקר מיוח, שהוכיחה שב את כוחה הרב, סיפר יצחק פרץ שלשום שהמערך היה מוכן לתת להם אפילו יותר.

* * *

יצחק שמיר לא הסכים לכל דרישות הדתיים אלא כדי להגשים את אמונותיו הפוליטיות. אם פרס נתן לומר שהוא מוכן להיכנע מלאכול חזיר למען השלום, שמיר מוכן לאכול צפרדעים כדי לשמור על שלמות ארץ־ישראל. המפלגות הדתיות לא זכו בבחירות עליונות לחזור על משחק מפירות ניצחונן. הם מתכוונים לרשת־שיגור דתית. הם לא ירפו עד שיקבלו (בתוך ששה שבועות, הם רוצים) את שינוי חוק השבות, הרחבת חוק הפטור, חוק ההסכמה, וזה רק למנה ראשונה. הם לא ירפו משום משרד ומשום מנכ"לות לפי האריתמטיקה המקובלת של חלוקת שלל הקלפי. האמת היא, שכל מה שהם רוצים מגיע להם, בהתאם לחשבון המקובל, לא פחות מכפי שהיה ראוי בעבר למפא"יניקים ולחרותניקים ליהנות מפירות ניצחונותיהם שלהם.

אבל ההשבצאת הזאת איננה מחייבת את אנשי המבנה האחר. לכל המרגיעים למיניהם יש להזכיר, שאנחנו נכנסים עכשיו למאבק רציני על פני המדינה, תרבותה ואורחות חייה. לא מדובר עכשיו במירוץ אל הנשיא

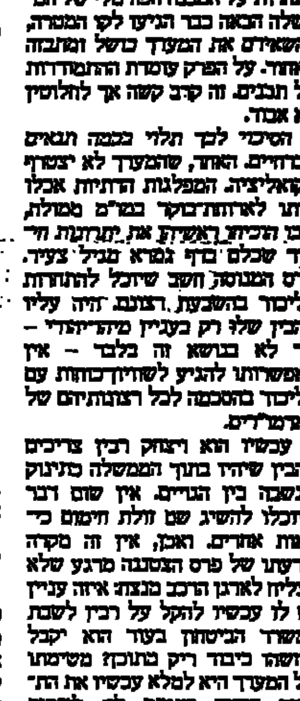

פרץ. "קול התורה" איננו בדיחה

ואל משרדי הממשלה. המצבים בתחרות על המבנה הפורמלי של הממשלה הבאה כבר הגיעו לקו המטרה, בהשאירם את המערך כושל ומתבוסס מאחור. על הפרק עומדת ההתמודדות על תכנים. זה קרב קשה אך לא להלוטין לא אבוד.

הסיכוי לכך תלוי בכמה תנאים הכרחיים. האחד, שהמערך לא יצטרף לקואליציה. המפלגות הדתיות אכלו אותו לארוחת־בוקר במו"מ ממולח, שכן הכירו ראשית את יתרונות הדור שכלם [illegible] מגל צעיר. פרס המנוסה, חשב שיוכל להתחרות בליכוד בהשבעת רצונם. היה עליו להבין שלו רק בעניין מיהו־יהודי – אך לא בנושא זה בלבד – אין באפשרותו להגיע לשחרור־כוחות עם הליכוד בהסכמה לכל רצונותיהם של האדמו"רים.

עכשיו הוא ויצחק רבין צריכים להבין שיהיו בתוך הממשלה כתינוק שנשבה בין הגויים. אין שום דבר שיוכלו להשיג שם זולת חימום כיסאות אחרים. ואכן, אין זה מקרה שדעתו של פרס הצטננה מרגע שלא הצליח לארגן הרכב מנצח: איזה עניין יש לו עכשיו להקל על רבין לשבת במשרד הביטחון בעוד הוא יקבל איזשהו כיבוד ריק מתוכן? משימתו של המערך היא למלא עכשיו את התפקיד היחיד שנותר לו: לשמור כמיטב יכולתו על פרצוף המדינה מול כוונות רציניות, שאין לזלזל בהן, להתאים את פניה לשאיפות האידיאולוגיות־[illegible]־הלכתיות של המפלגות הדתיות. אבל למערך אין כבעט סיכוי להשפיע אם לא יפעל במרכזה של חזית רחבה.

התנאי השני הוא איפוא שמפלגת העבודה תתפוס את עצמה מעתה ועד להודעה חדשה, בתנאים לנסיבות שנוצרו, לא כמפלגה השוחרת לבורה להוזר לשלטון אלא כתנועה פוליטית־חברתית המשתפת פעולה עם מפלגות וגופים אחרים בבלימת מגמות הדתיות בחברה ובפוליטיקה. פעולתה צריכה להיות גם חוץ־פרלמנטרית, כהמגן שנקטה, למשל, רצ למען פתיחות בתי קולנוע בשבת וביליכות להון הדדי בתחומים אחרים.

תנאי לכך הוא שתהיה פתוחה מנופחת, שתהיה מוכנה לרדת על ברכיה ולעשות גם ספוגה כשצריך בדירות שהשאירה עד כה למפלגות ולגופים ולמתנדבים שונים: לתת ייעוץ משפטי, ליזום ולעודד עתירות לבג"ץ, לארגן אסיפות, לגייס דעת קהל כאשר יגבר הלחץ החרדי, להקים מועדונים, להפעיל שכבות צעירות. בקיצור, להפסיק לחוס על עצמה ולהתחיל להפשיל את השרוולים יחד עם שאר מרכיבי המחנה שאתם חלמה להקים ממשלה.

* * *

תנאי חשוב אחר לבלימת השיטפון הלאומני־חרדי שצפוי כאן הוא תיאום נמרץ עם יהדות המערב. כבר ראינו שאין לסמוך הרבה על מנהיגי יהדות אמריקה כאשר הם ניצבים מול ממשלה מכהנת בישראל. הם התקפלו מהר מאוד, או הודעתו בוריחות להשואותיהן, בימי שמיר כמו בימי בגין. אבל יש סימנים גוברים לכך שגם סבלנותם פקעה.

אם פרס חשב שהוא מסוגל להביא את הוסיין יחד עם משלחת פלשתינית ונציגי המעצמות לוועידה בינלאומית שתבשר את השלום, נראה אותו עכשיו מפעיל את יכולתו בגיוס המנהיגות היהודית הרלוונטית בתפוצות נגד המגמות המסוכנות המתבשלות אצלנו. אף פעם לא נוצרו תנאים נוחים כל־כך לפעולה משותפת, ללחוץ נגד חוק ומתאם, של גורמים ציבוריים בארץ עם הזרמים המתקדמים ביהדות, שהם רוב גדול בתפוצות. הם בעלי רוב הדעה וגם – לא לשכוח – בעלי המאה.

מו"מ להסדר עם ירדן והפלשתינאים מוסר עכשיו מעל הפרק לזמן ממושך. הבחירות דחקו מסדר היום את נושא השלום – אפילו המערך יפרוץ דרך לממשלה – והעלו לראשו את השאלה, איך נוכל לחיות כאן בשלום עם עצמנו. אנחנו בוכל, כלשון הסלנג, אבל לא אזלו החצים באשפה.

מקום טוב באמצע התור

מאת דן מרגלית

הקריירה האישית של שמעון פרס איננה צריכה לעמוד לנגד עיני ראשי המערך בבואם להכריע אם להצטרף אל ממשלת יצחק שמיר או להיפלט לאופוזיציה. גם לא ברור מה לטובתו. יצחק רבין מקווה שהצטרפות לממשלת הליכוד תנוסל את פרס ותשים קץ לשותפות הכפויה שנכפתה על שניהם. שרים אחרים סבורים שדווקא הליכה לאופוזיציה תחזק את ישוב ראש המפלגה לשוליים. יתכן, אך פרס הוא סוס־קרבות ותיק ואין לדעת איזו מהזירות – הקואליציה או האופוזיציה – נוחה להדיוט.

לפני 56 שנים – כתב ויליאם מנצ'סטר ב"האריה האחרון" – סיפרה ליידי אסטור הנודעת על שלוחו של יוסף סטאלין בקרמלין, "מה עם וינסטון צ'רצ'יל", שאל המנהיג הסובייטי, והאנגלייה השנונה השיבה בלעג "הוא מחוסל". שמונה שנים לאחר מכן היה ה"מחוסל" לראש ממשלת בריטניה. הפוליטיקאים נולדו כנראה עם נשמת עוף־החול, הם אינם מתים לעולם כל־כך מהר. גם פרס צריך להבין זאת ולא להיחפז אל ממשלה בראשות יצחק שמיר, כאילו רק השתתפותו בה תאפשר לו לצוף על פני המים ולגבור על הגלים המאיימים עליו במפלגתו.

שרי המערך עודדו שלשום רושם מראיע, ששיקולים משניים כאלה מילאו תפקיד מרכזי בהתייחסותם להצעה להצטרף לממשלה. טרם שקיבל שמיר את המינוי כבר מצאו רובם את עצמם בתוה. נפשו של רבין נקשרה בתיק הביטחון, עמיתיו מתענגים בדמיונם על החיים המתוקים הצפויים להם בפנים, ופרס אינו שולל. הוא גייס את הנימוס הטוב כדי להצדיק את להיטותו להידבר עם הליכוד.

צמרת המערך איננה ערה לאירוע המיוחד שאיפיין את בחירות־88. פרס ורבין הסבירו לציבור הרחב כי יתכן שרצ רגישה מהם במאבקה לזכויות האזרח, ומפ"ם הירבתה לעשות למען הנימלאים, אבל רק המערך מחזיק במפתח לשלום, והוא העיקר ואין בלתו. תמורתו ראוי להקריב את החברה, הרווחה, הדת, הרוח והכלכלה ולסלוח על משגי כור ולמחול על הסתבכות בקשתו הליבר.

מוסר המנטנוטי

בתגובת אותה מערכת הסברה קיבלו פרס ורבין מנדט לנהל מו"מ עם משתמטי־צה"ל וסותרי מיהו־יהודי ועושי רצונו של הרבי מברוקלין ושאר החרדים שמתנהלים עתה על פרק תקציביה האומללים של המדינה כדי לסחטם. הרצון בשלום, הסביר פרס שהירבה בוויתורים מפתים לחרדים, גבר על מיאוסו מהם.

לא ייתכן שהכל נשכח מרגע שהטיל הנשיא על שמיר להרכיב ממשלה, ולפתע שרי המערך בעד משא ומתן עם הליכוד על הצטרפות־קבע לממשלתו בת ארבע השנים. זו ציניות בעיני הציבור. למען הסיכוי לנהל מו"מ מדיני עם הערבים הרשה לעצמו פרס להיכנע לחרדים בפרשת מיהו־יהודי, אבל עתה, על אותו שלום עצמו מוכן המערך לוותר תמורת חמש כורסות־שרים ליד שולחן הממשלה. זה מוסר המנטנוטי, שלא יתקבל על דעת חלק ניכר מבוחרי המערך.

הדיגיון שהעמיד את הסיכוי לשלום מעל ולפני כל עניין, והעיקרון שכשמו תבע המערך את אמון הציבור, גם אם נכשל בתחומים רבים אחרים, אינו שולל כמובן בכל מצב הקמת ממשלה בהשתתפות הליכוד. אך תנאי־המינימום של המערך חייבים להישמר בקפדנות. פרס ורבין יכולים לומר "כן" רק לממשלה שתסכים לוועידה בינלאומית ולתוכנו של המסמך שנחתם באפריל '87 עם חוסיין, ולמו"מ עם כל פלשתינאי שיחדל מן הטרור ויכיר בזכות קיומה של ישראל. בשם המנוף הזה ביקש המערך מציבור הבוחרים לתמוך בו – חרף סיבות כלכליות וחברתיות מוצקות שלא לעשות כן – לתת בו אמון, שעה שהיה ראוי להפנות לו עורף. עתה הוא יתעלם מעמדת עצמו רק מפני שראשיו רוצים לעצמם כמה תיקים?

יטורפד כל ניסיון

אמנם רבין הבטיח להצטרף לממשלה בתנאים סבירים, אבל הוא יודע היטב כי בבוא ההכרעה במליאת הכנסת יכריז שמיר בלשון ברורה כי אין, ולא תהיה, ועידה בינלאומית. הליכוד יטרפד כל ניסיון למו"מ המבוסס על פשרה טריטוריאלית. אפילו יישבע בשם האוטונומיה ז"ל של הסכם קמפ־דייוויד, אין בדעתו להחיותה.

היתה הבריחה. ארבעה מנופים נטשו את המערך לטובת הליכוד. משרדי החוץ והביטחון שייכים לאריאל שרון ולמשה ארנס, ואולי בסדר הפוך. בליכוד טוענים כי הם יודעים כיצד לשים קץ לאינתיפאדה בלי להרוג את עצמה ובלי טרנספר, ובלי להידבר עם אש"ף ובלי להרגיז את ג'ורג' בוש.

עכשיו תורו של ה"ליכוד", כלשונו של פרס – "צריך לתת צ'אנס".

איפה היה חיים

איומי הברנפלד מפני הניסיון לפטר ב"כור" ללא הסכמת הוועדים, מחדדים את הדילמה שבקיום איגוד מקצועי ומשק הסתדרותי תחת גג אחד

מאת יהודית וינקלר

תוכנית ההבראה של "כור" לא הפתיעה איש מבין ראשי האיגוד המקצועי בהסתדרות. גם אם הם נדהמים ונשמעים עתה מופתעים מתוכנית הפיטורים הנלווית לה, הם בוודאי אינם מופתעים. למן היום שבו מונה בני גאון לעמוד בראשו של הקונצרן הקורס, ברור היה הן לאיגוד המקצועי והן לגופים אחרים בוועד הפועל, כי כל תוכנית הבראה בגוף המשקים הקיימים תחייב הצטמקות של האימפריה התעשייתית כמעט בכל תחום עסקי ריבוי.

בוודאי השאלה שהודתה בוועידת המפלגה הדמוקרטית בארה"ב, אפשר לשאול: "איפה היה חיים" כששמעו הארגונים שבקשו נחקמה תוכנית ההבראה־פיטורים בידי גאון והנהלת "כור". האזהרות המשמעותיות עתה מפי חיים הברנפלד, ראש האגף לאיגוד מקצועי, לעבר "כור" מפני כל ניסיון ליישם את תוכנית ההבראה, קרי פיטורים נרחבים, ללא הסכמת הוועדים והאיגוד המקצועי, אינן העמדת פנים: יש בהן משום הדילמה הקשה שבה נתונה צמרת ההסתדרות, המבלבלה ביותר שאת את קישאון תפקודה.

ראשיתו של התהליך בהתמוטטות סולל־בונה. המידע על מצבו הלך טיפטיפין עד שהיה לשיטפון ולאחר־מכן ראשון. אולם בהסתדרות ידעו את האמת זמן רב קודם לכן. באותן שנים עוד ניתן היה לייחס, כלפי חוץ, את המשבר לאירוע נקודתי ולא לקריסה כוללת של המערכות המשקיות שבבעלות חברת העובדים. האיגוד המקצועי טיפל במשבר בהתאם לכך. על רקע זה נולדה "פסיקת הברנפלד" המפורסמת, שתירשם כויכוח הממשי הראשון בין חברת העובדים לאיגוד המקצועי. המנכ"ל המתפטר של חברת הבנייה ההסתדרותית, אהרן שילה, הטיל את על הברנפלד את עיקר האחריות להתמוטטות סולל־בונה, בשל הפיטורים הנרחבים שנפסקו לעובדים הממוסדים.

בשולי המשבר בסולל־בונה נשמעו בוועד הפועל של ההסתדרות רמזים ראשונים למצבו ההולך ומידרדר של כור. הרמזים צצו לכלל מידע של ממש, בשלב ראשון בכל הנוגע לעסקי הקונצרן בחו"ל. וכאן שב חזר תסריט סולל־בונה. בוצפיה ניתנו הסברים הדוקים על היוושות הולך בשוקי חוץ ועל צמצום הפעילות הכלכלית בעולם באזורים מתגובים שבהם היתה כור מעורבת. המשבר שוב הוצג כנקודתי, וקיצור זר הביע אמון מלא בישעיהו גביש, המנכ"ל הקודם. האיגוד המקצועי השקיף מן הצד, לא נועץ לתבוע דיווח מלא, נזהר לא להתעמת עם קיסר, הנושא באחריות־על.

קצר־רואות לא היה נחלתו הבלעדית של האיגוד המקצועי. למעשה, שום גורם רציני בהסתדרות לא תבע להקדים רפואה למכה, בבחינה מחודשת כוללת של יחסי הגומלין בין חברת העובדים והאיגוד המקצועי – אותה דילמה המשמשת סלע־מחלוקת מרכזי בין השמאל לימין בוועד הפועל למן כינוסם של חוגות הליברלים להסתדרות בשנות ה־60. עתה נשמעים מתוך מפלגת העבודה קולות ראשונים בזכות הפרדה בין חברת העובדים לאיגוד המקצועי, מתוך הכרה הולכת וגוברת בכישלון השילוב במציאות של שנות ה־80.

גבריאל ברסל, עוזר פרסומים בוועד הפועל, המושב למסמה בתולדות תנועת העבודה ההסתדרותית, קרא במאמר חתום שפורסם בשבוע שעבר בעיתון "דבר" לצמצם את מעורבותה של ההסתדרות כמעסיק ישיר של עובדים שכירים. ברסל כתב, כי עתיד קיומה של ההסתדרות כתנועה חברתית דמוקרטית ערכית מותנה ביכולתה לבקר את עצמה ולחדש את דרכיה, ללא קידוש מסגרות או שימור דפוסים קיימים.

גם בישיבה מיוחדת של סיעת המערך בהסתדרות, שכונסה תחת רושם הקשה של תוצאות הבחירות לכנסת, השמיעו אנשים מהדרגים רמים בכיוון זה. בפרוטוקולים מסופר על האכזבה מדפוסי ההצבעה דווקא ביישובים שבהם עשתה חברת העובדים מאמצים לשקם מפעלים קורסים או להמשיך ולקיים מפעלים בלתי רווחיים, ובלבד שלא לגרום לפיטורים שמשקלם ביישובים קטנים משנה את מאזן ההעסקה מהקצה אל הקצה.

אין ספק שבהסתדרות מתחיל עתה תהליך של הבנת שאלות על המשך דרכה כמעסיק וכאיגוד מקצועי גם יחד. השאלות יתחדדו ויובלטו בניסיון ההבראה של כור. יש גבול למאבק שהאיגוד המקצועי יכול לנהל בתנאים אלה לטובת המפוטרים: הוא יידרש ללוליינות כדי לגשר בין האינטרסים של הקונצרן לבין תפקידו כמגן העובדים. ולקסמים ממש, לנוכח העובדה שבשנה הבאה ייערכו בחירות להסתדרות על רקע תהליך הפיטורים הרחב. מי שמפקפק כיצד תיראה התמונה, יכול לדעת את דיוקנו בעוללות עובדי אליאנס. אמנם היום הצוות המוקטן של אליאנס (בכשליש) מייצר יותר מכפי שייצר במפעל ערב המשבר, אך את הנזק האלקטורלי לא ניתן היה לתקן ערב הבחירות לכנסת, כשם שקיים חשש כי מפלגת העבודה תאבד אחוזים ניכרים בבחירות למוסדות ההסתדרות עקב ביצוע תוכנית ההבראה של כור.

בשבועות הקרובים יונהל הוויכוח בין האיגוד המקצועי לבין כור סביב שאלות נוהל: מדוע לא שיתפה כור את האיגוד המקצועי בגיבוש תוכנית ההבראה; מדוע מעמידים אותם בפני עובדות מוגמרות; מדוע הבנקים קודמים, וכו'. באותה מידה ראוי לשאול את האיגוד המקצועי, במישור המהותי, מדוע לא תבע את שיתופו בגיבוש התוכנית. שהרי כולם שותפים במטבחי הנהלת הקונצרן. מדוע לא תבע האיגוד המקצועי מהנהלת חברת העובדים לדון בתוכנית לפני שזו נמסרה לבנקים. התשובה פרוזאית: קיסר והוועד [illegible] המנהלת לדון בתוכנית לפני שזו נמסרה לבנקים, הם גם האחראים לכך שהדיונים היו מנותקים מהאיגוד המקצועי.

להברנפלד יש מוניטין של איש נאמן, גם אם הוא חולק על קיסר. הוא לא התעמת איתו עד כה וספק אם יעשה כך בעתיד. הוא יוציא את הערמונים מהאש, ייתכן, ואולי יהיה גם זה שיוביל בעוד מספר שנים את ההסתדרות להכרעה היסטורית בין תפיסת־העולם של כלליותה לבין תפיסת־המציאות המצביעה יותר ויותר בכיוון הפרדתו של האיגוד המקצועי מהמשק ההסתדרותי.

עוד יתברר שלאו אינו חרד דיו

מאת חיים הנדוורקר

חיים לא קלים צפויים לרבה הראשי של תל־אביב ישראל מאיר לאו. שבוע ימים לאחר שהוכתר מתוך תחושה שהצבה על בימת היכל התרבות בעיר לצלילי שופרות, מצטיירת תמונה מורכבת למדי של הצפוי לרב הראשי החדש.

זה שנים אחדות נמצאת הרבנות בתל־אביב במשבר. מאז מותו של הרב ידידיה פרנקל נוצר חלל. שנתיים לא היה בעיר רב אשכנזי, עקב פרשת אי־שילובן של נשים בגוף הבוחר את הרב, שיוצר משבר בציבור החילוני פגע בציבור הדתי. הרב חיים דוד הלוי, המכהן רבה הספרדי של העיר, לא הוכיח בתקופה זו פעילות מרובה ולא צבר יוקרה בציבור החילוני ובציבור הדתי כאחד.

לאו יצטרך למלא חלל זה. אלא שהוא נתון בין הפטיש לסדן. מחד גיסא נוצר הרושם שהוא זוכה לפופולריות בקרב הציבור החילוני. בראש תומכיו בקרב החילונים עומד ראש עיריית תל־אביב, שלמה להט, המבהיר כי יפעל להשאיר את מקומות הבילוי של העיר פתוחים גם בשבתות. מאידך גיסא, זוכה לאו לתמיכתו של הציבור הדתי החרדי. במהלך טקס הכתרתו ביקש לדבר גם חבר מועצת העירייה מטעם־אגודת־ישראל, הרב בנימין שצרנסקי. לא היה ברור כל־כך מה עושה שצרנסקי על הבימה לצידם של ראש הממשלה יצחק שמיר, הרבנים הראשיים לישראל ועוד בעלי תפקידים רשמיים.

שצרנסקי רצה לדבר, וגם לאו היה מעוניין בכך. משמעות הופעתו היתה בכך, שלאו זכה לתמיכה של חוגי החרדים. חוגים אלה אומרו ללאו: אתה הרב שלנו ובתור שכזה יש לך גם מחויבות כלפינו.

לאו נהנה לפי שעה מתמיכה מכל הצדדים. יש אמנם החוששים ממנו ואומרים כי מאחורי מלות הנועם שלו מסתתרות עמדות נוקשות. על־פי הערכות, נראה כי לא יחלוף זמן רב וחוגי החרדים בתל־אביב יתבעו את ליטרת הבשר שלהם. לאו יצטרך להוכיח שהוא מסוגל להפעיל את כושר השכנוע שלו על להט ולסגור את מקומות הבילוי בשבת. בכל הידוע, הדעה שהתגבשה בקרב העסקנים הדתיים היא לא לפעול בביזיון של סגירת העיר כולה בשבתות, אלא לפעול לסגירתם של מקומות בילוי ציבוריים, כמו "הבימה", הקאמרי, בר־דאגן תל־אביב. על לאו יהיה להחליט אם הוא נוהג לפי תביעת הציבור הדתי ויצא נגד להט, או שימלא את פיו מים ויזכה לביקורת קשה מצד הדתיים.

ללאו קשרים טובים עם גורמים במפלגות השונות. מבחינה זו, יזכה לאו להידמות לקודמו הרב פרנקל ז"ל. ואולם החיכוך ההולך וגדל בין הדתיים לחילונים עשוי להעמיד את לאו דווקא במרכזה של מחלוקת.

גורמים בציבור הדתי אומרים לנו כי אפשר שמבחנו הגדול של לאו יהיה בנושא של הפעלת מקומות בילוי בשבתות. כיום יש אמצעים טכניים המאפשרים הפעלת רמקולים ותאורה ללא חילול שבת. עד היום חששו רבנים להעז ולהכשיר שימוש באמצעים אלה בשבתות, ובכך לפתור במידה רבה את בעיית חילול השבת.

נושא נכבד אחר יהיה בעיית הכשרות בעיר. זה 17 שנים לא מאויש התפקיד ראש מחלקת הכשרות. בשנה האחרונה החליט רבה הספרדי של תל־אביב, הרב חיים דוד הלוי, לטפל בנושא והוא קיבל מספר החלטות שעוררו זעם רב. למשל, ההחלטה לתבוע מכל מסעדה להעסיק שני משגיחי־כשרות, תמורת אלפי ש"ח לחודש. לא מכבר נתן הלוי את המנדט לניהול נושאי הכשרות בעיר לרב לאו. הבעיה היא, שמערכת הפיקוח על שמירת הכשרות במסעדות, בבתי מלון, באיטליזים ובמפעלים אינה מתפקדת היטב, לטענת החרדים שהנהיג הלוי. לאו יצטרך איפוא למנות רב לתפקיד ראש מחלקת הכשרות, ולפעול לשיפור מצב הכשרות. צעדים כאלה עלולים לפגוע, בתנאים מסוימים, בציבור החילוני שיביע את התמרמרותו.

גם המצב בבתי־הדין הרבניים בעיר אינו טוב. לפי שעה אין לאו יכול לבצע במערכת זו כל שינוי – משום שטרם קיבל תעודת כשיר לדיינות מטעם מועצת הרבנות הראשית. תעודה כזאת מקבלים לאחר בחינות מתמידות, או על סמך הכרה של מועצת הרבנות הראשית כגדול בתורה. אלא שנראה כי עלול לחלוף זמן רב, בשל מניעים פנימיים ברבנות, עד שיזכה לאו בתואר זה.

בתי־הדין בתל־אביב משוועים לשינוי. הסדרים האדמיניסטרטיביים לקויים. יש להמתין זמן רב לדיונים, והדיונים נמשכים לאורך פרקי־זמן ארוכים. דיינים מאחרים לבוא לדיונים ומקדימים לעזוב. שאלת השאלות בנושא זה: עד כמה ישתפו עמו הדיינים פעולה ועד כמה ירצה להתעמת עמם לטובת שיפור השירות לציבור.

לאו גם יידרש לטפל בבעיית המקוואות. מצבם אינו משביע רצון וש"ס, למשל, תלחץ עליו כי יפעל לממש את מצעה בבחירות האחרונות, שתבע "מקווה לכל דורש". לאו יאלץ להפעיל לחצים בנושא זה על העירייה ועל המועצה הדתית. בימים אלה, כאשר לעירייה אין כסף, עשוי גם נושא זה להיות פרובלמטי למדי.

במוניות א
המשלוח של
נוסע "ספ

מוניות אביב 50 שנה על המפה

- העברות דחופות.
- שירות מסניף לסניף, מסניף לבית.
- שירות מבית לבית — בת"א, ירושלים וחיפה.
- משלוחי גוביינא — בכל סכום שהוא.
- ביטוח משלוחים מלא.
- אשראי חודשי ללקוחות קבועים.

נשלחתי ע"י
מוניות אביב

סניפי מוניות אביב ברחבי הארץ:

★ ירושלים 02-224034
★ תל־אביב 03-622888
★ חיפה — הדר 04-666333
★ חיפה — עיר 04-672674
★ טבריה 06-720098
★ עפולה 06-522922
★ חדרה 06-332499
★ קרית שמונה 06-949901
★ נתניה 053-342136
★ רמת־גן 03-7513506
★ נצרת עלית 06-572858
★ רעננה 052-31450

צלצל - והמשלוח בדרך בטוחה.

שרותי דואר חבילות ונוסעים ברחבי הארץ

هكذا من الاصل

مكنز من الأهل

חולי נפש — סכנה לציבור?

מאת פרופ' מיכאל מור

דיווח, קליפורניה

האגודה הפסיכיאטרית האמריקאית יצאה באחרונה במינשר אודות מיעוט הסכנה שחולי נפש מהווים לציבור. כדי להבין את משמעות המינשר ואת החידוש שבו, צריך להתעמק לרגע אחר השינויים שהתחוללו ביחס לחולי נפש בארה"ב.

במשך עשרות בשנים המוסדות הציבוריים לחולי נפש לא היו אלא אכסניה עבור החולים — אכסניה שבלעה כמויות גדלות והולכות של חולים, של עובדים ושל משאבים. חוסר היכולת לשפר את מצבם של חלק האדיר מבין החולים הפך מוסדות אלה למקומות מדכאים ביותר, קודרים, מבודדים מהסביבה, סגורים על מנעול ובריח, ומזכירים יותר בתי־סוהר כמקומות ריפוי.

בתחילת שנות ה־50 המצב הגיע לידי כך, שהשהות הממוצעת של חולה נפש במוסד ארכה שמונה שנים. מעל למחצית המיטות בכל בתי החולים בארה"ב היו תפוסות על־ידי כשלושת רבעי מיליון חולי נפש. קרן האור הראשונה שחדרה לאפלה זו נבעה באותה מידה מגילוין של תרופות חדשות, כמו מהעזתם של רופאים אחדים לשנות את הגישה לחולה הנפש. לקראת סוף שנות ה־50 נערכו עשרות ניסיונות ברחבי העולם המערבי, במגמה לשנות את התדמית השלילית של בית החולים לחולי נפש. יחד עם השימוש הגובר באמצעים פסיכו־פרמקולוגיים, המהפכה המודרנית בפסיכיאטריה החלה לתת את אותותיה. אולם השינוי הדראסטי העיקרי התרחש רק בתחילת שנות ה־70, כאשר בלחץ ציבורי וממשלתי, בתי החולים החלו לשחרר לרווחה את חולי הנפש.

ואכן, השינוי היה גדול. על אף הגידול שחל באוכלוסיה כולה, מספר המאושפזים בגלל סיבות נפשיות

בארה"ב ירד בשלושה רבעים, והגיע ל־140 אלף ב־1980.

מטרד ציבורי

רוב רובם של החולים המשוחררים האלה לא נקלט בחברה, אלא הפך למטרד ציבורי. הם לנים בתחנות רכבת, בגנים ובשירותים הציבוריים, מסתובבים ברחובות ולא פעם גורמים אי־נוחות לעוברים והשבים האחרים. על רקע זה האגודה הפסיכיאטרית האמריקאית הרגישה צורך לעסוק בחינוך הקהל ובשיפור גישתו לחולי הנפש הרבים שמסתובבים בקירבו.

ותחילה — מה באמת מספרם? לדעת האגודה הפסיכיאטרית, כל אדם חמישי סובל ממחלת נפש שניתנת לאיבחון ולטיפול. כמובן, חומרת המחלה יכולה להיות מזערית, שאינה דורשת כל התערבות מקצועית, או שהיא יכולה להיות כה גדולה, עד שהאדם זקוק לאשפוז דחוף. אך בכל מקרה, מציין המינשר הפסיכיאטרי, הסובלים ממחלת נפש אינם מסוכנים או אלימים יותר מכל קבוצת חולים אחרת. יתרה מזו — רובם כה מפוחדים שתגובתם הנפוצה לסביבה היא נסיגה והתרחקות.

אילו חולי הנפש המשוחררים היו אלימים במיוחד, אפשר היה לצפות שהם לעתים קרובות ייעצרו בידי המשטרה. מחקרים אחדים מראים בבירור, שאין הדבר כך: מגע בין חולי נפש למשטרה הינו דבר נדיר. באחד המחקרים, למשל, רק 4% מבין האחרים [?] שבאו במגע עם המשטרה סבלו ממחלת נפש, ובין אלה פחות ממחצית נעצרו בגלל פעילות פלילית [?].

עוד נמצא במחקר, שנערך בבית הספר לרפואה של אוניברסיטת נורת'־ווסטרן, שבכמחצית מהמפגשים בין חולי הנפש למשטרה, החולים בעצמם בוקשו לעזרה (שיעור זה כפול ממה שנמצא לגבי אנשים רגילים). גם אותם המעטים שנעצרו, לא בהכרח סיכנו את הסובבים אותם, ורק כ־10% מתוך העצורים הראו התנהגות אלימה. אחת מעורכות המחקר, ד"ר לינדה טפלין, סיכמה את ממצאיה כך: "הנתונים מראים שחולי הנפש לא היו מעמס מיוחד למשטרה מבחינת מספר המפגשים ביניהם. חשוב יותר מזה שהם לא ביצעו פשעים חמורים בשיעור חריג. לכן, חבל מאוד שתעשיית התקשורת והבידור ממשיכות להציג את חולי הנפש כמשוגעים וכאלימים."

אם כי תבנית השחרור של מאות אלפי חולי הנפש, ללא מציאת מסגרות חלופיות ומסייעות עבורם מוטלת בספק, האזרח האמריקאי יכול להתנחם בכך שמשוחררים אלה מהמוסדות לחולי נפש אינם מסכנים את ביטחונו הפיזי.

מערכת בשחור־לבן בקו מאופק עם הומור. רמזים לפליסה ומעט וולנים. עיצוב של פופי מורני מפאריס ל"חותם הצמר" במגמות לשנת 1990

חור בכיס / רשימות אפריקאיות (ג')

אצל קרונה הזקן

מאת אברהם טל

במרחק של כשעה וחצי נסיעה מקייפטאון, בלב ארץ הכרמים והיינות, משתרע עמק טולבה הפורה. אי־שם בעמק המוריק נגלית לעין הנוסע חוות הכרמים של משפחת קרונה, ושמה "שני רווקים צעירים". בדיוק היא נקראת כך, כי החווה נוסדה בשנת 1710 על־ידי שני רווקים צעירים שהגיעו מהולנד, ונשארה מאז בבעלות אותה משפחה. למר קרונה לא ברור איך בדיוק התגלגלה המשפחה כצאצאיה של שני רווקים, אבל לא את כל חידות ימי ההתיישבות הראשונים ניתן לפתור היום.

הארון והגברת קרונה, שניהם בשנות השבעים, בפנסיה. הם גרים בווילה יפהפיה, הבנויה בלב גן־עדן: על גבעה, לצדו של אגם, מוקפים באלפי דונמים (6,000 — אם השמעתי נכון) של כרמי גפן יין. ארון קרונה, כאמור צאצא של ראשוני המתיישבים, משקיף מבעד לחלון העצום של חדר המגורים אל שטחי הכרמים המשתרעים עד לאופק ואומר כי הניהול השוטף של "העסק" הוא עכשיו בידי שני בניו, אבל כמובן, הוא מוסיף לעקוב אחר העניינים מקרוב.

"העסק" הוא גידול ענבי יין לשם עיבוד ביקב המשפחתי הנמצא בתחומי החווה. מדי שנה מעבדים 2,000 טונות של ענבי יין מתוצרת עצמית ליין לבן, יבש ויבש־למחצה, המשווק תחת השם המסחרי טי־ג'יי, קיצור של "שני רווקים" באפריקאנס. הסמל המסחרי ידוע למדי היין נחשב בחוגי הקונוסרים לטוב בעולם. "פעם בפעם", אומר קרונה, "אנו מצליחים להפיק יין משובח במיוחד, המשיג מחירים גבוהים". טעמנו קצת, ועוד קצת, ועוד קצת, ואחר כך עוד קצת. הלבן־היבש אינו אמור לערפל את החושים, אבל הכל הרי שאלה של כמויות. אם אחדים מהפרטים הנמסרים כאן מתוך הרשימות שעשיתי בחווה של קרונה אינם מדויקים במאת האחוזים, הסיבה היא בלבן היבש.

שחורים וצבעונים

העבודה בכרם וביקב מתבצעת בידי 150 עובדים קבועים, שחורים וצבעונים, הגרים בתחומי החווה. יש ביניהם בני דור שני ושלישי, וגם כאלה שהורי־הוריהם עבדו כאן במעמד של עבדים. הם גרים בשכונת מגורים בתחום החווה, בבתים פשוטים אך נאים, נקיים ומסודרים. על־פי הכללים של משפחת קרונה, מי שעובד בחווה במעמד קבוע וגר במקום, זכאי להישאר בבית גם לאחר צאתו לגימלאות. כעת מנהל קרונה, יחד עם מספר חוואים נוספים בסביבה, מאבק עם השלטונות, שמטרתו לאפשר לפועלים לרכוש בעלות על בתיהם. לפי החוקים הקיימים, הדבר בלתי אפשרי. "בעלות יוצרת יציבות" אומר קרונה הזקן.

קרונה הצעיר מדריך אותנו בסיור ביקב. בסיום הוא אומר: "עכשיו אראה לכם משהו שהבאתי מישראל". אנו מגיעים למבנה לבן בן שתי קומות, שמתוכו בוקעת שירה (היום הוא יום ראשון). "כאשר ביקרתי בישראל", אומר קרונה הצעיר, "לקחו אותי למתנ"ס. זה מצא חן בעיני. החלטתי להקים מתנ"ס בחווה. קראתי לוועד הפועלים, הסברתי להם מה זה מתנ"ס, הודעתי שאנו נספק את כל חומרי הבנייה והצעתי שהם יעשו את העבודה. תוך שמונה חודשים קם לנו המתנ"ס הנאה הזה, המנוהל על־ידי קהילת העובדים. יש פה גם מטבח המספק ארוחות לפועלים".

אפרטהייד ועד: לפי חוקי העבודה בדרום־אפריקה, פועלים לא־לבנים בחקלאות (בניגוד לענפים אחרים) אינם רשאים עדיין להתאגד. אבל בחווה של קרונה יש ועד, והוא בעל סמכויות בלתי רגילות: הוא מחליט, לדוגמה — אמנם אחרי התייעצות עם ההנהלה — על קבלת פועלים ועל פיטוריהם.

ילדי הפועלים לומדים בבית־ספר בעיירה שחורה סמוכה, בעוד ילדי קרונה למדו בבית־ספר בעיירה לבנה סמוכה. "זה היה ונשאר מוזר בעיני", אומר קרונה הצעיר, "עד גיל בית־ספר שיחקנו ביחד פה בחווה הזאת, ופתאום הפרידו בינינו". בדרום־אפריקה יש גבול למה שיכול לעשות גם האדם הנאור ביותר.

קצת פוליטיקה

המלווה שלנו מקייפטאון מספיקה ללחוש לנו כמה מלות רקע על המשפחה. אחרי שנולדו להם שתי בנות ובן, החליטו לאמץ עוד שניים: בן (זה המדריך אותנו ברחבי החווה) ובת. הבנות עזבו או עתידות לעזוב את הבית. אנו מספרים לקרונה הקשיש על בעיית הבנים במושבים בישראל — מי הממשיך, מה יעשה מי שאינו ממשיך, וכו'. מפה לשם אנו מבינים כי הבעיה במשפחת קרונה אינה כה חמורה: נוסף לחווה זו יש בבעלותה עוד חוות בקר, בת כמה עשרות אלפי דונם במדבר קארו, כמאה קילומטרים מכאן.

בחווה, בסלון של משפחת קרונה, קצת פוליטיקה. קרונה היה תומך נלהב של מפלגת היוניון ששלטה [?] אחרי עליית קרנם של האפריקנרים בשנות הארבעים, ונשאר מעריץ של מנהיגה, יאן סמאטס (שמח אגב לשמוע ששמו זכור לטוב בישראל וגם הונצח). הוא סולד ממשטר האפרטהייד ומאמין כי במוקדם או במאוחר יבוא עליו הקץ. "לבנים באזורים יחד עם הצבעונים, השחורים ובני הודו יכלו לשים לו קץ כבר היום, אילו רק התאחדו".

יש בפיו מלים טובות על הנשיא בותה בזכות הרפורמות שביצע, אבל באחרונה התאכזב ממנו. "לפני שבועיים הושיט יד־אחים לכל הלבנים, והכוונה שהתכוון לשמרנים. איך הוא יכול לעשות דבר כזה?" אין לו שום התנגדות לכך שיינתן לשחורים לקנות קרקעות בסביבה ולפתח חוות כמו זו שלי. "למה מצרי [?] שיהיו חוואים שחורים, חומים, כחולים וירוקים. אם הם אוהבים את האדמה, אתן להם עצות טובות איך להפיק ממנה כל־טוב".

אמרנו לקרונה שלא כל החוואים מדברים ונוהגים כמוהו, וכי למדנו שהחוואי האפריקנר הטיפוסי הוא פרקרמפט — גזען קשוח ושמרני. כאן לבשו פניו של קרונה מין ארשת קשוחה — אפריקנרית — והוא הפטיר: "אולי, אבל לא פה, באזור הקייפ. את כל אלה שאתה מדבר עליהם שלחנו לפני 150 שנה במסע הגדול צפונה, לטרנסוואל ולפריי־אורנג'". אגב, המסע משוחזר בימים אלה לכל פרטיו, לציון יובלו ה־150.

אחרי ה"בריי" (ברביקיו אפריקנרי), על הגזוזטרה הנשקפת לנוף הגרהרון שמסביב, נפרדנו מהמארחים. איחלנו להם שהישועה המיטיבה תובא לשלום־בית הזה, במהרה בימינו.

(הרשימה אחרונה בסדרה)

כן, לחסן נגד שפעת

מאת צילה שני

לכל השואלים המהססים אם כדאי, רצוי וחשוב לקבל חיסון נגד שפעת, משיב הפרופסור איזדור רוזנפלד מניו־יורק הוספיטל ו[illegible]: כן, ומדי שנה. פרופ' רוזנפלד נחשב לאחד הרופאים של רשתות הטלוויזיה בניו־יורק, והוא מחברם של ספרי רפואה ידועים (שניים מהם, "ייעוץ נוסף" ו"מניעת מודרניות", תורגמו לעברית).

לדעת רוזנפלד, שאותו ראיינתי בניו־יורק, יש צורך לחסן את כל האוכלוסיה שעברה את גיל 65, ובמיוחד את אלה הנכללים בקטגוריה של סיכון גבוה. בקטגוריה זו נכללים חולים במחלות כרוניות למיניהן: חולי ריאה, סוכרת, אנמיה, חולים הסובלים מבעיות כבד וכליות, חולי סרטן המקבלים טיפול כימותרפי, נשים הרות בסוף ההריון ועובדי קהילה.

לדברי רוזנפלד, בארצות־הברית בלבד נפטרים מדי שנה בין עשרת אלפים ל־20 אלף איש מסיבוכים של מחלת השפעת, ואם פורצת מגיפה, המספר עולה ל־40 אלף ויותר. "גם אם אינך מת, ואתה נכלל בקבוצות הסיכון, גדול הסיכון שאתה עלול לחלות מאוד", הוא מוסיף.

שאלה: אם החיסון כל־כך חשוב לקבוצות הסיכון, מדוע אינך ממליץ לחסן את כולם?

רוזנפלד: ראשית, זה עולה ביוקר. שנית, ידוע שעצם קבלת המחלה מחסנת יותר מאשר החיסון עצמו. מי שנדבק בשפעת מפתח נוגדנים נגד הזן שהוא נדבק בו, וזה מסביר את העובדה שככל שאתה מבוגר (אבל לא זקן), אתה נוטה להתקרר פחות. ילדים נוטים יותר לחלות בהתקררות, משום שגופם לא פיתח עדיין נוגדנים למחלה.

שאלה: מי אינו יכול לקבל חיסון?

רוזנפלד: אנשים הרגישים לחלבונים.

שאלה: מה תאמר לאנשים המהססים לקבל את החיסון מחשש שמא יחלו בשפעת?

רוזנפלד: זו שטות שיש להוציא, מאחר שהחיסון עשוי מווירוס מת. ייתכן, שאותם אנשים חלו בשפעת קודם שקיבלו את החיסון, ולא היו מודעים לכך, שכן פעולת החיסון מתחילה רק מקץ שבועיים. או שהם נדבקו ימים אחדים אחרי שחוסנו.

פרופ' רוזנפלד. מרק עוף

שאלה: האם החיסון גורם לתופעות־לוואי?

רוזנפלד: רוב האנשים אינם מפתחים תופעות־לוואי, להוציא ילדים, או צעירים, שאף פעם לא חלו בשפעת, או שלא קיבלו חיסון, ויש להם נוגדני וירוס מעטים בגופם. אלה עלולים לפתח חום כלשהו וכאבים בפרקים, שיחלפו בתוך 24 שעות, עם נטילת אספירין.

שאלה: מה ניתן לעשות לגבי אוכלוסיה מבוגרת שלא קיבלה חיסון במקרה של התפרצות מגיפת שפעת?

רוזנפלד: בעיקרון, זה מאוחר מדי. אך אם מסיבה כלשהי לא קיבלו חיסון בזמן והתעוררו אל תוך מגיפת שפעת, ניתן לטפל בתרופה הקרויה אמנטדין (רק במקרה של שפעת מסוג A. לנשים הרות ומיניקות אסור). כדורי האמנטדין לא רק שהם מונעים שפעת, הם גם מקצרים ומקלים את המחלה. חשוב לקחת את האמנטדין מיד עם הופעת הסימן הראשון של השפעת. אם ממתינים יותר מ־24 שעות, התרופה תפסיד מהשפעתה. במקרה של מגיפת שפעת, יש לקבל מיד חיסון, ובמקביל להתחיל בנטילת אמנטדין, שכן החיסון משפיע רק כעבור שבועיים. בתום שבועיים יש להפסיק את האמנטדין.

שאלה: על מה תמליץ יותר — על חיסון או אמנטדין?

רוזנפלד: בין השניים הייתי ממליץ על החיסון. זאת משום שהתרופה עלולה לגרום לתופעות־לוואי, כמו סחרחורות ושינויי התנהגות. אך שוב, בהשוואה לסיבוכים אפשריים, ברור שעדיף אמנטדין מאשר לא לעשות דבר נגד השפעת.

שאלה: מה לגבי חיסון נגד דלקת ריאות שעלולה להיגרם בשל סיבוכי השפעת?

רוזנפלד: כל אחד מעל גיל 50 צריך לקבל חיסון נגד דלקת ריאות, אף שהממשלה קובעת לקבלו רק מגיל 65. חשוב לזכור שמדובר בחיסון שמקבלים אותו פעם בחיים. השנה מתים בארצות־הברית כ־75 אלף איש מדלקת ריאות. חשוב גם לזכור שככל שאתה צעיר, גופך מגיב טוב יותר לדלקת ריאות. מבוגר, אפילו יקבל כמות גדולה של פניצילין, יגיב קשה לדלקת ריאות.

שאלה: האם נטילת אנטיביוטיקה תמנע סיבוכים אפשריים?

רוזנפלד: ברוב המקרים התשובה היא לא, שכן לאנטיביוטיקה אין השפעה אנטי־ויראלית, אבל מאחר שווירוס השפעת מגרה את דרכי הנשימה ומנפח אותן, הוא מאפשר בכך חדירת חיידקים לאוור. ילדים נוטים לפתח בעיות באוזן והמבוגרים יפתחו ברונכיטיס, או דלקת ריאות, ומאחר שאנטיביוטיקה מחסלת את אלה, מומלץ ליטול אנטיביוטיקה. זאת כמובן בתנאי שהשפעת נמשכת שבוע, או במקרה של חום גבוה שנמשך יותר מ־24 שעות ברציפות.

שאלה: האם נטילת ויטמין סי מונעת הצטננות?

רוזנפלד: רוב האמריקאים מאמינים שזה אכן מונע, אף שקהילת הרופאים אינה מאמינה בכך. עם זאת, כמעט כל רופא שאני מכיר, וגם אני, נוטל ויטמין סי באופן סדיר. מגדילים את הכמות עם הופעת הסימנים הראשונים של הצטננות.

שאלה: ומה לגבי מרק עוף?

רוזנפלד: מחקרים שנערכו במיאמי וב"מאיו־קליניק" מצביעים על כך שמרק עוף אכן מפחית מחומרתם של הסימפטומים. הסבתות טענו כך מזמן.

השקט שלאחר הסערה

מאת שולמית קיסרי

הסריגים של החורף הבא מבטיחים בוקר שקט — השקט שלאחר הסערה. שקט של ההירגעות בסריגים שייכת לעונות שחלפו. מלאי המחשב בתעשיית הסריגים הביא בעונות אלה שפע של דוגמאות בשלל צבעים וריגומים: לבשו סריגים ועליהם סיפורים ודמויות, פרחים, פסים ואורנאמנטים, כתמים, נקודות, פסי זברה ועלי ג'ונגל ומה־לא. מכיוון שתעשיית הסריגה יכלה לבצע כל דגם בשפע של צבעים, התוצאה הנוכחית היא עייפות העין של הקהל.

לפי האוספים הנוכחיים בעולם ובארץ, הלקוחות שבעים משפע ה"סיפורים" על הסריגים. הכל מחפשים דגמים קלאסיים, נקיים, לכל היותר סיפור קטן ולא בולט במיוחד. רצוי סוודר חלק, לכל היותר דו או תלת צבעוני, אבל העיקר שיהיה קנייה לטווח ארוך, בלא ציון מיוחד של החורף 1989, ושיהיה שמיש גם בעונות הבאות.

תקופת הסריגים העשירים החלה פורחת ב־1985. המעצבים התייחסו אל סריג עליון כאל סווטשירט, או קולאז', והעמיסו עליו פיסות עור, קטיפה, חרוזים, רקמות ועוד קישוטים שונים. לעומת זאת, בולט הסבבון [?] העכשווי כניגוד מוחלט לעומס שאפיין עונות קודמות, ושובה להצלחה גדולה. מעצבים מוכשרים מיצו את משחק הקולאז'ים והאפליקציות. כיום מסתפקים ברקמות ובמשפטים באנגלית, בשפה קלה, לא מתוחכמת במיוחד ומובנת לצעירים או לצעירים בגיל.

הסריגים העליונים לנשים וגברים מקפידים להישאר בגבולות הפשטות המאופקת, קו סמרטוטי, פתוחי וי, מפתח עגול לצווארון או צווארון־גולף, שחוזר לאופנה לפני כשנתיים, לחורף ולקיץ.

הריגום השקט מופיע הן אצל מעצבים בעלי שם, המשתמשים בצמר נקי, צמר אנגורה, או בשילובי צמר וחוטים סינתטיים וכן סריגי כותנה נקייה, והן אצל מעצבי סריגים העשויים חוטים סינתטיים זולים יותר. הצבעים מתחלקים לשתי קבוצות: צבעים בסיסיים — כחול, ירוק עז, אדום, שחור ולבן, או צבעים מאופקים קלאסיים כבז', אפור, כחול מרווג [?], ירוק מרווג, כחול כהה ומשחקי שחור־לבן. צבע העונה הוא הסגול.

בתצוגה של תוויות לשנת לחורף 1990, שנערכה בתל־אביב על ידי ארגון פיתוח הצמר, "חותם הצמר הבינלאומי", בולטות אותן המגמות: הסריגים צמודים ולא ענקיים כפי שהיו בעבר, והצבעים החלקים שולטים ולכל היותר מופיעים שלושה צבעים, כשהשולט בהם הוא השחור והצבעים האחרים נלווים. משחקי השחור־לבן הם ה"בטוחים" ביותר. בתחזיות של "חותם הצמר" מופיעים דאופרדים [?] קלאסיים וקרדיגאנים (סוודר עליון עם כפתורים), החוזרים לאופנה יחד עם כל האלמנטים הקלאסיים. היצירתיות בסריגים לנשים מאופקת במיוחד: וולאנים מרומזים, סריגת פליסה מעורנת, כיסים שובבים המוסיפים מעט הומור להופעה, פרפי רקמה בהשראה בארוקית וגדילים הלקוחים מעולם מסכי התיאטרון או מחלונות עשירים מעוטרים, המוסיפים שמחה ודמיון לקו האופנה.

הצבעים לשנה הבאה אף הם ללא מהפכות. אין שינויים ואין חידוש אחר סערות. תעשיית הסריגים, כמו תעשיית האופנה בכללותה, משתדלת לצעוד בהודות בעקבות המגמה הכלכלית שלפיה קונים פחות, אבל הקנייה טובה, בטוחה ואפשר להשתמש בה לאורך זמן.

הצעקה האחרונה

המלה האחרונה בגרביים

החידושים של גרבי "ציבור סבינה" מביאים לארץ את המלה האחרונה בתחום הגרביים העונתיים, מבד הרכב, החוטים כמו גם מבד הדיגום. "ציבור סבינה" מייצגת ומייצרת בעבור חברות עולמיות, ומכאן שהמבחר הישראלי דומה למבחר הארצות בחו"ל. החידוש הוא חוטי לייקרה עם חוטי ניילון — הרכב המעניק לתוצר תוקף רגוף [?]. הלייקרה מעניקה את החוק האלסטיות, מחזיקה את היטב את הרגל, בצמודות אליה ומשמשת כבגד־גוף, כשמדובר בגרבוני מכנס. החידושים הם בגרביים בסריגים, כבר־ערב ודקים בשחור והגרביים לשעות הפנאי. כל מה שהוא בעונה שנה ולכולם ברק חדש ומיוחד.

הגרב ש"סבינה" מייצרת בעבור "צדרוס", בית אופנה איטלקי, הוא גרב־ערב דו־צדדי, בעל מראה שונה בכל צד. צד אחד חלק יותר ובצד השני בולטים פסים בדירוגי גוונים. גרביים אלה מוצעים באפור, חום ושחור ומחירם 15 שקל. מבחר הגרביים הנוסף הוא גדול וכולל גרבי־מכנס לילדות וגרבי־כותנה בשלל צבעים. לילדות מציעים גם גרבי תחרה לבנים, כחולים ומעליזים [?]. גרבי "קאן קאן" מוצעים בחוטים עבים יותר ובמבחר צבעים אופנתי. המחירים — מ־2 שקלים ומעלה.

פעילה בכל מאודה

מאת אסתר בלווה

"מטרתנו העיקרית היא להדק את הקשרים בין הנשים היהודיות בעולם, לקדם מנהיגות נשים ולחזק את היהדות הציונית", אומרת סטלה רוזן, נשיאת המועצה הבינלאומית של נשים יהודיות, השוהה בימים אלה בארץ. רוזן, בעלת המראה האצילי והעידון הצרפתי, עומדת בראש איגוד מתנדבות, המונה מיליון נשים יהודיות בכל רחבי העולם.

סטלה רוזן. בר"ח פורמי [?]

היא ילידת בלגיה, שעשתה את תקופת מלחמת העולם השנייה בצרפת הכבושה, כאשתו הצעירה של רופא, איש המחתרת הצרפתית האנטי־נאצית — ה"מאקי". יחד עמו הבריחה יהודים לשווייץ.

באחד המסעות הליליים נעצרה ליד הגבול השווייצרי, מיד לאחר שהעבירה אל המעבר קבוצת ילדים. הביטחון הרב שהפגינה, כמו גם הקסם האישי שלה, חילצו אותה ממוות בר, אולם היא החליטה לקחת פסק־זמן בירידה למחתרת.

לאחר שעשתה הפסקה במחתרת, גידלה סטלה רוזן שני ילדים ופעלה במישורים שונים. בתום המלחמה הגשימה חלום ישן שלה: היא הקימה בית חולים פרטי, הנחשב לגדול ביותר מסוגו בצרפת. כיום היא חברת הנהלה כלכלית. עוסקת בפעילות קהילתית ענפה, בעוד שניים מארבעת ילדיה מנהלים את בית החולים. רוזן הפכה לאחת המנהיגות הבולטות במועצה הבינלאומית של נשים יהודיות והמבאריבתן [?] של מנהיגות יהודיות ולא יהודיות בעולם, פעילה בכל מאודה.

עשרות מילגות

הארגון שבראשו היא עומדת החל לפעול ב־1893 בארה"ב ואת קשריו עם ישראל יצר כבר בשנת 1947. באותה שנה סייע הארגון למחלקה לחינוך של האוניברסיטה העברית בתחום הכשרת מורים, והעניק עשרות מילגות לאנשי חינוך מישראל והחל במפעל "מכל הלב", הנמשך עד היום. לזכותו יש לזקוף את הקמתו של המכון לחקר הטיפוח בחינוך באוניברסיטה העברית, לפני 20 שנה.

"מבחינת איכותו וכוחו אפשר להשוות את הארגון לקונגרס היהודי העולמי", אומרת רוזן, "אלא שהנשים אצלנו לא מתארחות במלונות חמשה כוכבים ואין להן מערכת יחסי ציבור משומנת. לסמינר שהתקיים במעלה [?] החמישה הגיעו 140 מנהיגות, מ־28 מדינות. הן באו על־חשבונן, כדי להביע לישראל בת ה־40 ולהפגין סולידאריות בזמנים קשים. הסמינר, המתקיים אחת לארבע שנים, התמקד בנושאים של חינוך, ילדים ונוער, קידום מנהיגות נשים וחיים יהודיים. אלה הנושאים שבהם אנו עוסקות משך כל ימות השנה, כל אחת באזור מגוריה. הקול שלנו נשמע ב־35 מדינות בכל היבשות, נגד גזענות, רצח עם ואנטישמיות, ובעד זכויות הפרט, הנשים והילדים. יש לנו נציגות בכל הארגונים הבינלאומיים: במועצת אירופה, ביוניצ'ף, באונסקו". [illegible] היא הנציגה שלנו בז'נווה. היא לוחמת למען זכויות האדם, מארגנת את נושא זכויות הילד. היא וחברותיה מוכרות באירופה, מפגינות נגד מרוץ, בעד הצלת יהודי סוריה ובעד אסירי ציון. יש לנו קשרים מצוינים עם ארגוני הנשים בעולם וכמה מן הפרויקטים שלנו, כמו מועדונים לקשישים, "ארוחות על גלגלים" לבני גיל הזהב המרותקים לבתיהם, שהפכו מודל לחיקוי בארצות רבות. לנו יש עניין רב בחיזוק כוחן של נשים בארץ ואנו לנוכח הייצוג הדל שלהן בממשלה הבאה. אנחנו תומכות לכך, שיהיה להן חלק בהחלטות שיקבעו את צורת החיים ואיכותם בישראל".

בחנות ובשוק

החיים המתוקים של ים המלח

אם אתם שייכים לאלה המסוגלים להעביר את חייהם בין בית מלון אחד לשני, בין מרחצאות לסאונות, ומשם למיטות התעמלות שעושות למענכם את העבודה, להכשות בוץ, לטיפולים ומסאז'ים וכל זאת בחופי ים המלח — יש עבורכם בשורה: מלון "הוד" של הסתדרות העובדים הלאומית, קופת חולים לאומית וקרן ביטוח, שנפתח זה לא כבר לחופי ים המלח. במקום נחנך בימים אלה מכון בריאות המכיל את כל הפינוקים האפשריים. נוסף למחיר השהות, הנע בין 63 דולר לבודד עם ארוחת בוקר ועד 146 דולר לזוג בפנסיון מלא, לכל פעילות נוספת יש מחיר משלה.

כניסה לבריכת ים המלח המשוממת בתוך המלון — 5 דולר, כניסה לחדר הכושר — 5 דולר (כניסה משולבת 7.5 דולר), עיסוי — 20 דולר, טיפול בוץ — 15 דולר. על המחירים הללו יש להוסיף מע"מ.

האוויר הבריא המיוחד לאזור הזה, האור הרך, צבעי התכלת־לבן של הים והשתקפות ההרים האדומים ממול — הם בחינם. לשאלה מדוע על הישראלי לשלם בים המלח יותר מאשר באתרי מרפא בהונגריה, רומניה או אוסטריה, בכלל מחירי הטיסה, השיב מנהל המלון, דן רצ'קובסקי, כי בניגוד לארצות מזרח אירופה, המלונות בארץ אינם מסובסדים, ואילו באוסטריה המחירים עלו באחרונה. הוא הוסיף עוד, כי באזור ים המלח עלות אחזקת כוח האדם, כולל הסעתו היומיומית למקומות מרוחקים, ועלות השירותים השונים, בהיעדר עורף אורבאני, הם יקרים ביותר. במקום תיירים גרמניים, שקופות החולים שלהם מממנות חודש של שהות באתרי המרפא בים המלח, וכן גם מקבלי פיצויים מגרמניה, או משתתפי קונגרסים (המקום חביב על מארגני כנסים, שכן משם לא "מתפזרים", בהיעדר מוקדי משיכה מחוץ למלון). אך לנו, שאיננו מצליחים לקבל מימון משום מוסד, לא נותר אלא להיאנח בצער ולקחת את האיברים והכאבים שלנו לאתרים זולים יותר.

(יהודית קפלר)

צרפת מתארחת במשביר

השבוע החל בכל סניפי המשביר לצרכן ברחבי הארץ מבצע "שבועיים צרפת", בשיתוף פעולה עם שגרירות צרפת בישראל. במהלך המבצע נמכרת סחורה צרפתית, בין השאר אופנת נשים, סריגים לגברים, גרביים, חולצות, תכשיטי אופנה, כלי בית ומוצרי חשמל, ריהוט קל, צעצועים, מוצרי פארם ומזונות ומבחר המרקים [?]. המוצרים הצרפתיים נמכרים בהנחה. המטרה להציף רק במכולת [?] אופנת נשים והתאכזבו מן הביגוד השמרני והבלתי־מושך.

אמריקה, אמריקה

ברשת השופרסל וההיפרכל נפתח אתמול "פסטיבל אמריקה", בו יוצעו למכירה כ־300 מוצרי מזון אמריקאיים. במקביל יתקיים בארה"ב בחודש נובמבר שבוע מזון ישראלי. חברת היבוא של השופרסל "איי אס אימפורטינג" התנה [?] הסכם עם רשת "סופר־ווי" האמריקאית, שלפיו תייבא שופרסל לרשת האמריקאית מוצרים ישראליים בשווי של כמיליון דולר.

הבולטים במוצרים האמריקאיים שייובאו כאן הם: גבינות, רטבים מרכים במיגוון טעמים, מיונית, תערובות מוכנות לעוגות, מילוי לפאי, סוכר, מוצרי מאפה, עוגיות, דגנים, "שרימפס" כשרים, מבחר מוצרים מתוצרת "היינץ", ביניהם קטשופ ורוטב ברביקיו, ומוצרי ניקוי וסבונים. המוצרים כשרים.

כמה מחירים לדוגמה: מיונית 450 מ"ל — 4.85 ש"ח, פסטה צרפתית 340 גרם — 3.40 ש"ח, רוטב קטשופ עם בצל 500 גרם — 4.90 ש"ח, תערובת לעוגיות עם פירורי שוקולד 497 גרם — 6.90 ש"ח, רוטב מיונז מתוק חריף 284 גרם — 2.75 ש"ח, גבינת פרמזן מגוררת 113 גרם — 6.90 ש"ח, ממרח גבינת פרמזן (פיזות [?]) (טעים מאוד) 170 גרם — 5.70 ש"ח.

(לאה פורת)

חומרים טבעיים ומריים [?]

סדרת מוצרים חדשה, המבוססת על עקרונות המזון הטבעי, הבעלת ערך תזונתי גבוה היא סידרת מעדני "צמחוני" [?]. הסדרה משווקת על ידי אינטרנשיונל פוד בע"מ, והיא כוללת שניצל צמחי מלא, שניצל צמחי עם פטריות, חטיפי צמחונות ותכולות [?]. המוצרים עשויים מחלבון צמחי, ללא כולסטרול, ומעובדים מחומרים טבעיים ומריים [?]. הציפוי עשוי מקמח חיטה, עשבי תיבול, שמן כותנה, מלח ותבלינים. המחירים: שניצל פטריות (600 גרם) — 6.70 שקל, חטיפים (400 גרם) — 7.20 שקל.

מנעול אלקטרוני לווידיאו

הגילוי של ילדים הצופים בסרטים הכחולים בווידיאו של ההורים אינו סוד. לאלה הסבורים כי מטעמי חינוך, מטעם טוב ובכלל, מוטב שילדיהם ישקעו בכדורגל או יקראו ספר שעה שהם לא בבית, ואת עובדות החיים ילמדו בשלב מאוחר יותר, המציאו בחברת "גרונדיג" את ה"אנטי־צבצן" [?]. זהו פיתוח חדשני, המאפשר "לנעול" את מכשיר הווידיאו בקוד סודי. בעלי המכשיר מתכנתים את הקוד הסודי למכשיר הווידיאו בעזרת שלט רחוק.

נוסף למניעת צפיית הילדים בחומר מסוג, נעילת המכשיר מונעת גם גניבות, שכן ווידיאו שאי־אפשר להפעילו אינו אטרקטיבי עוד לגנבים. המחיר 2,260 שקל וניתן להשיג את המכשיר בכל חנויות האלקטרוניקה והחשמל המובחרות.

טבליות אקונומיקה

טבליות אקונומיקה הן החידוש האחרון של חברת כימגת 2000 בע"מ. הטבליות נמסות במים, ויתרונן בכך שהן חוסכות מהומה מבקבוקים, הנוחים לשפוך, ומאפשרות הכנת ריכוזים שונים. למשל, הוספת טבלית אחת ל־5 ק"ג כביסה לבנה, הוספת טבלית לדלי מים לניקוי רצפות, שיש וקרמיקה, המסת טבלית אחת במיכל ההדחה ובאסלת השירותים לחיטוי ולהלבנה.

טבליות האקונומיקה התוססות מוצעות בתבניות [?] לחמשי ניקוי באריזה הכוללת [?] בת 9 יחידות, במחיר של 4.60 שקל.

מה אתה עושה כשאתה קם בבוקר

תכנון, הכנות ושיתוף פעולה יכולים להקל את "שיגעון הבוקר"

מאת גלעד דותן

דומה שאצל רוב המשפחות שעות הבוקר הן הקשות ביותר והמתיחות הכרוכה בהן מתקבלת כגזירה משמים. את הסיבות לא קשה לנחש: על כל בני הבית להספיק לעשות את כל הנדרש בלחץ של זמן, העומס על השירותים ועל המטבח בשיא, אנשים רבים "אינם במיטבם" לאחר שנת הלילה.

מה עושים? ד"ר קליפורד סיינר, פסיכיאטר ויועץ להורי נישואין, סבור ראשית־כל שהרבה בעיות יימנעו אם ההורים יקומו ממיטתם לפני ילדיהם, כדי לשפר את שליטתם בשעה. שנית — גורם המוסמה [?] — "תכנן, תכנן, תכנן, תכנן בכל שתוכל". מכיוון שהוא עצמו אב לארבעה ילדים, מן הראוי לבחון את הצעותיו המפורטות בעיון:

- מדי לילה הקשב לתחזית מזג האוויר לבוקר הבא.
- בהתאם לתחזית זו יש להכין את הבגדים המתאימים לכל בני המשפחה.
- ילדים רבים מתקשים להתעורר ולקום, כמו גם מבוגרים רבים. ילד כזה יש להעיר לפחות עשר דקות לפני הזמן שבו עליו לקום, כדי שיישאר לו די זמן להתכרבל ולהתמתח במיטה.
- אם יש חדר־שירותים אחד, צריך להחליט על סדר קדימויות בשימוש בו לפי העיקרון של הקם ראשון או הנדרש לצאת ראשון מן הבית. את רחצת הגוף כולו לא רצוי במקרה זה לעשות בבוקר.
- ארוחת הבוקר חייבת להיות פשוטה להכנה במידת האפשר ויש לסכם עם הילדים מדי ערב מה יאכלו למחרת בבוקר. הדבר חוסך מריבות ויכוחים ומאפשר להכין דברים מסוימים מראש. מכיוון שמבוגרים רבים אינם יכולים בבוקר בלי קפה, רצוי להפעיל את הפתרון הנוח המהיר ביותר להכנתו של השחור־השחור הזה.
- יש לעודד את הילדים להתלבש בעצמם, תוך התחשבות בגילם ובקצב התפתחותם האישי.
- ויכוחים בין ההורים — בנושא שאינו דורש פתרון מיידי — רצוי לדחות לערב.
- אין לדחות הכנת שיעורי־בית לבוקר. כאשר ידוע שהילד יזדקק לסכום כסף מסוים על־פי דרישת המורה, או לצרכיו, יש להכין את הסכום המדויק מראש.
- ארוחה לילד לגן או לבית־הספר יש להכין ערב קודם. כדי למנוע ויכוחים — מוטב להתייעץ עם הילד. אין צורך להקדיש מאמצים מיוחדים לגוון ארוחות אלה, כל עוד הילד מרוצה מן התפריט הקיים.
- בכל הכרוך בתכנון הנסיעה בתחבורה ציבורית, יש להביא בחשבון לא רק את הנסיעה אלא את זמן ההמתנה לאוטובוס.
- הכנת הילדים בבוקר איננה בשום פנים תפקידה הבלעדי של האם. נכון שהאב אינו יודע לקלוע צמות, אבל עליו לקחת חלק פעיל באותם דברים שהוא מסוגל לעשות. הוא הדין בילדים. בנוסף להתלבשות ורחצה, ניתן ללמדם למזוג את החלב, למרוח את המרגרינה על הלחם, להסיר את הכלים מהשולחן ועוד.
- על ההורים להתייעץ עם רופא ילדים, כדי שיידעו לטפל בהפרעות קלות כגון הצטננות, כאב־בטן וכו' ולהחזיק בתרופות המתאימות לכל צרה שלא תבוא.
- אם אחד הילדים נמצא בשעות ההיעדרות של ההורים בהשגחתה של מטפלת, יש לחשוב מראש על פתרון חלופי כשזו איננה יכולה למלא את תפקידה הרגיל.

עזרת הבעל והילדים חשובה לא רק בשעה דחוסה זו, אלא גם לניהול משק־הבית בכלל. יש לדאוג לחלוקת עבודה כללית, שתחסוך מהאם העובדת בשובה מעבודתה "קבלת פנים" משעות הבוקר: כיור מלא כלים מזוהמים, מיטות לא מסודרות, בגדים מושלכים לכל עבר, וכו'. אפשר להתגבר על כך על־ידי עזרה מבחוץ או בכוחות עצמיים, אולם בכל מקרה אין לצאת מנקודת הנחה שהדברים "יסתדרו איכשהו".

פרישתה של יושבת־הראש

מאת סופרת "הארץ"

נעמי שורר, יו"ר תנועת "עם יפה עם אחד", הודיעה, במהלך האסיפה הכללית השנתית של התנועה, שנערכה שלשום, על החלטתה לפרוש מראשות התנועה. שורר (60) מכהנת בראשות התנועה בהתנדבות משנת 1983, לאחר שמילאה תפקידים בכירים בצה"ל ובמשטרת ישראל, ושימשה מזכ"ל נעמ"ת תל־אביב־יפו.

צעד זה נועד, לדבריה, לשחרר אותה מעומס הפעילות הכרוך במילוי תפקידה, כדי שתוכל להתמסר להשלמת עבודת הדוקטוראט שלה במסגרת החוג לפילוסופיה באוניברסיטת תל־אביב, עבודה שהוזנחה בשש השנים האחרונות לטובת פעילותה בתנועה. במקביל מתכוונת שורר להתמסר לכתיבת ספר, שיכלול את חוויותיה האישיות כילדה ניצולת שואה בהונגריה, שכל משפחתה נספתה, למעט אחיה הקטן.

נעמי שורר קוראה לכל תנועות ההתנדבות בארץ להתאחד לצורך פעילות משותפת ומתואמת לקידום מטרות זהות, כדי למנוע כפילויות במנגנונים והבנה של משאבים וכוח אדם. לפי נתונים שבידה, פועלים בישראל כ־3,000 ארגונים וולונטאריים, ול־127 מהם כבר פנתה בעניין זה "אך לרוב ללא הצלחה".

נעמי שורר. סמל של השראה

תנועת "עם יפה עם אחד" מונה כיום כ־100,000 מתנדבים מכל שכבות האוכלוסיה ברחבי הארץ. התנועה הוקמה לפני 12 שנה, במגמה לעשות למען שיפור איכות החיים והחברה בישראל, בתחומים כמו טוהר לשון, אדיבות, חינוך לדמוקרטיה ועזרה לזולת. בין מיבצעיה "אביב ישראלי" — לשיפור היחסים [?] בין נותני השירותים ללקוחותיהם, "המגן לבן זהב" [?], שבמסגרתו נאספו 1,800 ערכות מיגון לקשישים ומיבצע לעידוד האדיבות [?] ברשויות הדואר, שהחל בימים הקרובים גם בסניפי "בנק".

תלונות הציבור לתיבה, וחסל

מאת זאב יפת

כמו לכל גוף מסחרי, גם למשטרה ישנה יחידה שתפקידה לבדוק תלונות אזרחים ולטפל בהן. בראש "היחידה לתלונות הציבור" עומד סגן-ניצב יוסף פרג, פנסיונר העובד בחצי משרה, שלושה ימים בשבוע.

שם היחידה מעיד על אופי פעולתה – עליה לטפל בתלונות הציבור, והיינו לבדוק ביסודיות אם התלונה מוצדקת ולהעביר את המסקנות לגופים האחראים, כדי שידאגו כי מקרים דומים לא יתרחשו בעתיד. אורח המתלונן בפני היחידה, מצפה שתלונתו תיבדק היטב בידי אנשים, האמורים להיות אובייקטיביים, אף כי הם עצמם אנשי משטרה.

כל זאת להלכה. בשטח שונים פני הדברים. ביוני '86 החנה יעקב בן-יעקב ממושב שערי-אפרים את מכוניתו בשולי הכביש סירקין-קלקיליה. מכונית של אזרח ישראלי תושב טייבה פגעה ברכב החונה. הנהג הפוגע הציג בפני בן-יעקב את פוליסת הביטוח של רכבו והתנצל על הפגיעה. האיל ולא היו נפגעים, לא דווח המקרה למשטרה.

בן-יעקב תיקן את הנזקים והעביר את הקבלה, בצירוף הפרטים שקיבל מהנהג הפוגע, לחברת הביטוח שלו. בינתיים, ובלא קשר לתאונה, אושפז בן-יעקב בבית-חולים. עבר ניתוח קשה והחודשים אחרים היה מרותק למיטתו. בתחילת מארס '87, כשחזר לפעילות שגרתית, פנה לחברת הביטוח וביקש לברר מדוע לא הוחזרו לו הכספים שהוציא על תיקון הרכב. הוא נענה כי קיבל פרטים בדויים: אין פוליסת ביטוח כזאת. בן-יעקב התלונן במשטרת כפר-סבא וציין שאם מספר הפוליסה אינו נכון, הרי הנהג כלל לא היה מבוטח בעת התאונה, על כל ההשלכות שיש לכך.

כעבור יותר מחצי שנה, מכיוון שלא קיבל כל תשובה ממשטרת כפר-סבא, פנה ליחידה לתלונות הציבור. בתגובה קיבל את המכתב הבא, בחתימתו של יוסף פרג: "את מכתבך מ-11.10.87, שהגיע ליחידתנו, העברנו למפקד תחנת כפר-סבא וביקשנו בירור והתייחסות".

כשחלפו יותר משלושה חודשים בלא שקיבל תשובה, שלח בן-יעקב תזכורת, ובתשובה הובטח לו מהיחידה לתלונות הציבור כי תלונתו הועברה לגורם המתאים וכי "נכתב ונאמר להשיב לפנייתך". כעבור חודש נוסף שוב שלח המתלונן תזכורת. בתשובה הודיע ראש היחידה לתלונות הציבור, בחודש ספטמבר השנה, כי התלונה הועברה לעיונו ולידיעתו של ראש לשכת התנועה במרחב השרון. "ביקשנו לזרז מתן תשובתו אליך".

בחודש מארס השנה קיבל המתלונן את תשובתו של רב-פקד יצחק לירן, ראש לשכת התנועה במרחב השרון, ובה הוסבר שהתלונה הוגשה למשטרה כמעט שנה מאז התאונה, וכי: "על-פי הנוהלים, על מעורב בתאונה לדווח למשטרה תוך 48 שעות מהתרחשותה. מאחר שלא נעשה כך, החומר נגנז ללא כל טיפול נוסף".

האורח המתלונן חזר ופנה ליחידה לתלונות הציבור. הוא ציין, כי כאזרחים רבים אחרים, כלל לא ידע שיש לדווח למשטרה בתוך 48 שעות, גם כאשר מדובר בתאונה ללא נפגעים, כאשר אין ויכוח בין הנהגים ומחליפים פרטים ברוח טובה. עוד הוסיף המתלונן, כי מדי יום קורות בארץ מאות תאונות ללא נפגעים, ואם כל המעורבים בהן יפנו למשטרה, פעילות המשטרה תשובש כשל גל הפניות. המתלונן כתב: "לו פרטי הפוליסה היו נכונים, ברור שלא היה כל צורך בפנייה למשטרה. כיוון שפרטי הפוליסה מפוברקים, המסקנה המתבקשת, שלרכבו של הנהג הפוגע לא היה כיסוי של ביטוח, ואם אין זו עבירה פלילית, הרי שאיני יודע מהי עבירה פלילית".

בתשובה ענה ראש היחידה לתלונות הציבור, בחודש אפריל השנה: "מצאנו לנכון להעביר מכתבך לעיונו ולהתייחסותו של ראש לשכת התנועה של מרחב השרון".

באוקטובר השנה שיגר המתלונן מכתב ליחידה לתלונות הציבור ובו ציין שהוא עדיין ממתין לתשובה. מפקד היחידה השיב למתלונן כי "מכתבו הועבר לעיונו של ראש לשכת התנועה לכל טיפול שימצא לנכון".

מתברר כי לכל אורך הדרך משמשת היחידה לתלונות הציבור מעין תיבת-דואר. היא מקבלת תלונה ומעבירה אותה ליחידה הנוגעת בדבר – וממתינה לתגובה. חמור מכך, היא מודיעה מראש שאלה שאליהם הועברה התלונה יטפלו בה כפי שימצאו לנכון. בכל התשובות אין התייחסות, לא במישרין ולא בעקיפין, לסחבת הרבה במתן התשובות וגם לא לעצם התלונה.

יש לזכור כי בטייבה ובכפרים שבסביבה נחשפו בשנים האחרונות כנופיות של עבריינים יהודים וערבים, שעסקו בזיופים בקנה-מידה גדול של רשיונות רכב ותעודות ביטוח לרכב של מכוניות גנובות.

אזרחים הפונים ליחידה תולים בה תקוות. בפועל, היא אינה בודקת, אינה ממליצה, אינה מבקשת את התיקים האישיים של האחראים להחלטות, כדי לבדוק אם לא קרו כבר בעבר תקלות דומות. פעילותה מסתכמת בהעברת התלונות לגורמים האחראים למי שנגדם התלוננו האזרחים. "אני לא יכול לתת הוראות", אמר לי פרג. "אני צינור להעברת התלונות".

אם זה תפקידה של היחידה, אולי רצוי לבטלה – כדי שהציבור לא יטעה לחשוב שביכולתה לבחון תלונות לגופן. בנוסף, תחסוך המשטרה תקנים יקרים הקשורים בפעילות השוטף של היחידה, על מזכירותיה ופקידותיה. אבל דומה שבתפקיד נאות, כמו זה של מבקר המשטרה, יכולה היחידה לתרום רבות לתיקון פגמים, תקלות והתנהגויות שוטרים מלבצע את המוטל עליהם.

זיכוי ללא נשיקות

אתמול זכה מנהל סניף בנק דיסקונט של בורסת היהלומים, ריימונד דרוויש, מעבירה של קבלת שוחד משני היהלומנים האחים אהרון וישראל משולם. שני האחים הואשמו במתן השוחד לדרוויש כדי לזכות בתנאי אשראי נוחים ממנהל הסניף.

מיד עם השמע תוצאת הכרעת-הדין המזכה, החלו שלושת הנאשמים להתחבק ולהתנשק. שופט בית-המשפט המחוזי בת"א, אליהו מצא, העיר לנאשמים, שלאור הקביעות בהכרעת-הדין אין הוא בטוח שיש להם סיבה להתנשק. ואכן, זיכויים של הנאשמים הוא מחמת-הספק. לפני משפט זה זכה דרוויש מ-3 כתבי אישום אחרים, הנוגעים לעסקי הבנקאות של יהלומנים עם הבנקים.

בדין ובצדק / צבי הראל

התביעה טענה שבינואר 78' יצאו הנאשמים – דרוויש ואהרון משולם – בחברת נשותיהם לטיול משותף בגרמניה, באוסטריה ובצרפת, ואת הוצאות ההשתתפות של דרוויש ורעייתו (אסתר) בטיול שילמו האחים משולם. כן נטען שכאשר יצאו האחים משולם עם משפחותיהם [illegible] (78') לשיט-עינוגים בים, נטלו עמם לטיול את בתו של דרוויש, והם שילמו את הוצאותיה.

סניגורו של דרוויש, עו"ד אורי סלונים, טען כי בין משפחת דרוויש למשפחות משולם נרקמו יחסי ידידות (בילדים משותפים), עוד לפני ששני היהלומנים היו ללקוחות בסניף הבנק בניהולו של דרוויש. עוד טען סלונים, שכל הכספים בעבור שני הטיולים שולמו ע"י דרוויש, חלקם מראש וחלקם בזמן הטיולים ובשובם ארצה. הכספים, טען סלונים, שולמו לאהרון משולם במזומנים ולא בשיקים. עוד טען סלונים, שדרוויש לא ידע על הצטרפות בני-הזוג זהבה ואהרון משולם, ורק פגש אותם בשדה התעופה; דרוויש גם לא ידע שבתו יצאה לשיט עם משפחות משולם.

באשר ליחסי הידידות בין המשפחות קבע השופט מצא, שאכן היו כאלה. באשר לגירסת דרוויש שלא ידע לפני הטיסה שהוא טס לחו"ל יחד עם זהבה ואהרון משולם, כתב השופט שבאמות-מידה של סבירות והגיון גרידא יש לדחות גירסה זו. כך כתב השופט מצא: "היעלה על הדעת שאישה לא תשתף את בעלה בידיעתה, כי במסעם לחו"ל נלווים אליהם בני-זוג שרק באחרונה קשרו עמם יחסי חברה וידידות, מה גם שמדובר באיש, אותו רואה הבעל ופוגש מדי יום-ביומו, הן במסגרת עבודתו והן מחוץ למסגרת עבודתו? יתר על כן: גם אם אסתר דרוויש היא אישה 'שתלטנית' – כפי שהעידה על עצמה (...) כיצד בכל זאת ניתן להסביר שדבר המסע המשותף לא נודע לנאשם דרוויש מפי ידידו אהרון משולם? והלא איש אינו טוען כי [illegible] של תוכנית המסע, בשיתופה של אסתר דרוויש, האשר הזמין את הכרטיסים, התבקש לשמור בסוד את דבר המסע ואת פרטיו מידידו, עמו הרבה להפגש" (הכוונה למנהל סניף הבנק).

באשר לטענת התביעה כי האחים משולם מימנו את נסיעת בתו של דרוויש לשיט-עינוגים, אמר מנהל סניף הבנק שלא ידע על כך אלא רק בחקירתו במשטרה, כשנשאל על הדבר ע"י החוקר. השופט מצא לנכון להזכיר את הודעת הבת במשטרה, שסיפרה כי לפני הפלגתה אביה צייד אותה במט"ח. בעדותה במשפט העידה הבת, כי מסרה במשטרה גירסה לא נכונה בגלל מצב בריאותה הלקוי, עקב לחץ החקירה במשטרה. השופט מצא לא השתכנע מהסברה באשר לשינוי גירסתה בביהמ"ש. השופט קבע ש"החשד לא הופג, אך ראיה מספקת להרשיע – אין".

בהכרעת-הדין מתח השופט ביקורת על התובע עו"ד אמנון רודה, שהכין את כתב האישום. השופט מצא מציין כי על רודה היה לחקור את העדים בנושאים שהיו יכולים לבסס את טענות התביעה.

הזיכרון של כספי

אחרי שהתברר במשפט הפגישה הלילית כי עו"ד יגאל ארנון אינו זוכר מה אירע בפגישה, נראה כי גם עו"ד רם כספי אינו זוכר חלק מהאירועים הקשורים לפרשה זו.

כספי הוא אחד משבעת הנאשמים במשפט [illegible] להעיד. עדותו השבוע נגעה רק לאירועים שהתרחשו לפני הפגישה הלילית. במהלך העדות בפני השופטת המחוזית בת"א שרה סירוטה נעשה ניסיון לברר את אחת השאלות במשפט: מה נאמר לכספי במשרדו ביום שבו נערכה הפגישה הלילית, ע"י ח"כ שלמה עמר ובעיקר ע"י החוקר הפרטי אביטל למברסקי, כאשר באו אליו למשרד סמוך לשעה 11 בבוקר.

למברסקי טען בעדותו בביהמ"ש, כי מסר לכספי בפגישת הבוקר על השתלשלות העניינים ביומיים שלפני כן, בקריית-שמונה. ביומיים אלה, העיד למברסקי, הוא וחברו החוקר הפרטי אהרון יקים אספו חומר כדי לסתור את גירסת אלברט אוחיון, כפי שבאה לביטוי בכתבה ב"ידיעות אחרונות". אוחיון החשיד את עמר בעבירת שוחד וטען שסייע לו לשרת בקריית שמונה במקום בלבנון.

בעדותו השבוע אמר כספי כי הוא זוכר שלמברסקי אמר לו שאוחיון מבקש לחזור בו מגירסתו שפורסמה ב"ידיעות אחרונות", תמורת הבטחה שלא תוגש נגדו תביעת דיבה, ולמסור את כל האמת בפרשה. על השאלה אם כספי שמע מלמברסקי דברים באשר לאיסוף החומר החקירתי נגד אוחיון, נקט הנאשם (כספי) לשון אחרת: הוא לא דיבר על זיכרון, אלא על שחזור הזיכרון שלו, כאשר הוא מכיר את עצמו. בשלב זה קם ממקומו עו"ד מיכאל קירש, סניגורו של עמר, וביקש מהשופטת להורות לכספי להעיד לפי זיכרונו בלבד, ולא לשחזר. השופטת קיבלה את הערת קירש. אז חזר כספי ואמר, שהוא קושר את חוסר הזיכרון לאירועים הרבים והחולפים שלו בעבודתו כעורך-דין, העובר שעות רבות ומנהל מדי יום בין 10 ל-16 ישיבות.

קבינט ויז'ניץ

הטור שלי / נתן דונביץ

תסריט: שר הביטחון והמטכ"ל מבקשים להגיש לממשלה תוכנית למיבצע נועז ומסוכן, דוגמת כמה שכבר בוצעו, בהצלחה, בעבר. לשם כך, הם מבקשים את הגיבוי המלא של הממשלה. אם, חלילה, ייכשל המיבצע יהיה המחיר גבוה מאוד, באנשים ובציוד. אם יצליח, מותר לכולם ליטול חלק בחגיגות ובטקסים.

אם הממשלה צרה, ימין-דתיים, יבקשו השרים החרדים לקבל את ההחלטה עד שייוועצו במוסדותיהם התורניים, המועצות של "חכמים", "גדולים" וכו'. במציאות, אגב, לא כולם גאוני עולם – אבל נניח לזה. אני מדבר על כך שמביאים את ההכרעה לפני ישישים, שגדול כוחם בתורה, אך ענייני צבא וביטחון ידועים להם רק מן הספרות ההלכתית. שום שר חרדי לא יצביע בסוגיות קשות כאלו בלי שיבקש את עצת הרבנים שלו. כמו בשידוך, כמו בריפוי. ואם יושב הרבי מעבר לים, ישלחו אליו שליח או שדר, לקבל את אישורו ואת ברכתו. קצינים יסבירו בעזרת מפות, רבנים יחליטו בעזרת השם. דמיוני? לא. שרון הלך אל הרב שך, בן ה-92, מצוייד במפות.

במצב דברים זה, יהפכו מועצות-רבנים, שיתכנסו במלון ויז'ניץ בבני-ברק, או בבלזן בירושלים, לקבינטים לענייני חוץ וביטחון. הכל יתכן, גם אם הדבר הזוי ביותר, גם אם צריך לנצל, ברביים, שעת-כושר. גם בכך כבר היו דברים מעולם. ולא נדבר על עניינים פעוטים כמו ביטוח-שרה, שיחה טרנס-אטלנטית גלויה בסלי-פון, אברכים ושמשים הנדחקים סביב שולחן הרבנים, ברינותם.

אם רפאל איתן לא יהיה שר בממשלה, לא יהיה בממשלה – לאחר תקופה ארוכה – רמטכ"ל-לשעבר. אם לא יהיה רחבעם זאבי חבר בממשלה, יהיה אריאל שרון האלוף-לשעבר היחיד בממשלה, ואילו הצירוף אריק-רפול כבר הציג, בעבר הלא-רחוק, את מסע הדמים ההרפתקני ללבנון, על כל בזיונותיו ומהלכיו. רוב שרי הממשלה, ללא שני אלה, לא שירתו שירות מלא בצה"ל. הסיבות והנסיבות לגבי כמה מן השרים עדיין לוטות בערפל. הנוגעים בדבר לא ניסו לפזר אותו.

אם בעת מלחמת לבנון עוד היה מרדכי צפורי שהתנגד למהלכים בהיותו קצין-בכיר בדימוס – הפעם לא יהיה בממשלה איש כזה. בממשלת האחדות הלאומית, על כל חסרונותיה, היו שלושה רמטכ"לים-לשעבר (רבין, גור, ברלב) ומפקד לשעבר של חיל-האוויר (וייצמן). כשהביאו מפות אל שולחן הממשלה ופרשו תוכניות מיבצעיות, היו שהבינו כל מלה וכל משמעות. לא בעזרו לחסדי שמים ולברכת הרב אדמו"ר.

עתה, נניח שכל השלושה – שרון, רפול וגנדי – בממשלה, כמומחים היחידים. מולם, שורת האדמו"רים-מליצים, וילונים חרדים. עם שלישיה כזאת בפנים, כדאי למטכ"ל להכין הרבה מפות של הדרך לשוף. בלבנון כבר היינו.

לפני זמן מה ראיתי בשולי הכביש לירושלים מכונית שנדוקה קשה בתאונה. היתה קרועה ושסועה. אבל, הסטיקר הבטחוני שעל שמשתה נותר בשלמותו: "ישראל, בכח בטח".

פרסום חינם

אם אתה אזרח אלמוני ואינך רוצה להיות כזה, כדאי לך להשתתף במסע הבחירות לכנסת. זול יותר בכל אמצעי פרסום אחר, והגיע לכל בית בישראל. בטלוויזיה וברדיו. הזול לחסוך עכשיו, כי יתכן שהבחירות הבאות יהיו קרובות הרבה יותר ממה שקבע החוק. אולי בעוד שנה, אולי בעוד שנתיים. במחירי 88', יספיקו לך 20,000 ש"ח. במחיר מכונית משומשת אתה מפורסם. כמו ויקטור תייר, או יעקב גרוס מ"הכוח השקט". אחרי מסע הפרסום האדיר הזה, תעבור ברחוב ואנשים ייעצרו ויאמרו זה לזה: "האיש מהטלוויזיה".

מדוע שתשאר אלמוני, כאשר הדמוקרטיה הישראלית מאפשרת לך במחיר מצחיק להודיע לאומה כולה שאתה בעד סבסוד בפרדס-חנה או אוניברסיטה בנתניה, או סתם לספר בדיחות. גם אשתך וילדיך יכולים להכנס לתמונה, ללא תוספת מחיר. במצלמת וידאו יצלם אתכם מכר או ידיד בצבע, ועל כל רקע שתרצו.

עוד לא קפצת על המציאה? אמת, עדיין אין מאפשרים לך לעשות כל זאת בשיטת "התפרסם עתה, שלם בשנה הבאה". צריך לשלם במזומנים.

לפני שנים רבות, 33 שנים ליתר דיוק, עשו סרט קולנוע, שזכה להצלחה רבה בעולם כולו. באנגלית היה שמו "זה חייב לקרות גם לך", את השם העברי איני זוכר. לא חשוב. בסרט שיחקה ג'ודי הולידיי, כוכבת קומית גדולה ומפורסמת בימים ההם, בתפקיד הראשי. היא גילמה דמות של שחקנית קטנה ואלמונית, שביקשה להיות מפורסמת. לבסוף, מצאה דרך להגיע אל התהילה. בתוך זמן קצר, התמלאה העיר בשלטי-ענק שנשאו את שמה. דבר שגרם לה הנאה רבה. הכל החל כשזכתה בסכום כסף והשקיעה אותו בפרסום הראשוני. השאר בא מעצמו. הציעו לה עסקים, שידוכים, הכל. היא נעשתה מפורסמת מאוד.

כל אחד יכול לרוץ לכנסת, ובלבד שאינו חבר מוצהר באש"ף או שנוהג גזענות מובהק. אפילו אחד שזורק בשעתו רימון בכנסת, נכלא ויצא, יכול לקרוא בטלוויזיה "נוער-נוער נוער".

אחר כך, אחרי הבחירות, נבקש מסע הפרסום. גבי גזית אולי יזמין אותך לתוכנית האירוח שלו, בשעה של שיא הצפייה, בליל-שבת. עיתונים ותבנ"עת יכתבו פרופילים וראיונות. כמעט כל מי שהביא לוועדת הכנסת 1,250 ש"ח ולא הרבה חתימות, רץ לכנסת. המדינה, ברוחב ליבה ובדאגתה לדמוקרטיה, הדפיסה לכל רשימה מיליון פתקים, פחות או יותר. אם חוש הפרסום שלך מפותח, אתה יכול לבקש את מהה שתזכיר את בית-העסק שלך (מותרות גם שלוש אותיות, כגון זעם, רעם או אפילו מפם). מתחת לאות ידפיסו את שמך, אם תבקש. אתה מתאר לעצמך את גודל הענייה הזאת? בנוסף להופעותיך בטלוויזיה וברדיו, בין גדולי האומה (הבל יוסי, כמובן) [illegible] בית ישראל באחורי המחיצות בתנועות ההצבעה, ולנגד עיניהם המתוקים. כם זה הנושא את שמך.

נתראה בבחירות הבאות. מבטיח לצפות בך בטלוויזיה.

בימה חופשית

נבחרי ההסתדרות – לא עובדים שכירים

מאת ישראל גיל

הכותב הוא משפטן המתמחה ביחסי עבודה

ממש הפתעה משפטית. בית הדין לעבודה על שתי דרגותיו פסק כי נבחר של מוסד הסתדרותי (באותו משפט דובר על מזכיר מועצת פועלים) אינו במעמד של "עובד שכיר", ולכן אין בית הדין האמור מוסמך לדון בעניינו ולא יושיט לו עזר בתביעתו לשכר-עבודה, פיצויי-פיטורים, תוספה שנתית וכו'.

נוצר מצב מביך: אותם נבחרים המופקדים על מערכות העבודה ויחסי העבודה בישראל, ורבים מהם מייצגים עובדים בפני בתי הדין לעבודה – בעניינם עצמם נעולים שערי בתי הדין הללו.

הלכה משפטית מעניינת זו חידש השופט מרדכי כליף בבית הדין האזורי לעבודה בבאר-שבע. הוא פסק כי יחסי מזכיר מועצת-פועלים והסתדרות הכללית, אותה הוא משרת, אינם יחסי עובד-מעביד כפשוטם. אינו דומה לפקיד עירייה, למשל, המתקבל לעבודה באמצעות שירות התעסוקה או מכרז וצפוי לפיטורים בכל עת. מזכיר כנ"ל הוא בסטטוס מיוחד של "נבחר", כמו חבר-כנסת או ראש-עיר. גם אלה מקבלים משכורות, הפרשות שנתיות, ביטוחים סוציאליים לסוגיהם, ואף-על-פי-כן אינם במעמד של עובדים שכירים.

הפסיקה ניתנה בתביעתו המפסקית של מאיר ברגיגי נגד ההסתדרות הכללית. הלה כיהן כמזכיר מועצת הפועלים בבאר-שבע מ-16.3.82 עד 15.10.85. הוא לא נבחר לכהונה נוספת, וחדל לכהן כמזכיר המועצה. לפיכך תבע את ההסתדרות בביה"ד לעבודה, שם דרש הפרשי פיצויי פיטורים, תוספה שנתית והודעה מוקדמת.

השופט כליף פסק כי חסרים במזכיר של מועצת פועלים שני סממנים חיוניים של "עובד שכיר": (א) אינו מתמנה לתפקידו אלא נבחר ע"י מליאת מועצת הפועלים; (ב) אין מפטרים אותו כפי שמפטרים שכיר רגיל, כהונתו נפסקת או בסיום הקדנציה אליה נבחר, או על-ידי הדחתו במליאה.

לפיכך נקבע בפסק הדין שהמזכיר הוא נבחר של מועצת הפועלים, ואינו "עובד שכיר" שלה. יחסיהם ההדדיים מזכירים את מערכת היחסים שבין ראש-עיר לעירייה, בין ראש מועצה מקומית למועצה או בין ראש-ממשלה לממשלה. כל אלה אינם יחסים חוזיים בין עובד למעביד, שבמרכזם מתן עבודה תמורת תשלום שכר. מזכיר מועצת פועלים הוא "נבחר" במהות פוליטית, המבוססת על הצבעתם של נציגי מפלגות. הן הבחירה הן הפסקת כהונתו הם בשלמותם בתחום יחסי הכוחות בין קואליציה ואופוזיציה, ואין בהם דבר וחצי דבר עם "מינוי" לתפקיד ויצירת "יחסים חוזיים" לקבלת עבודה.

"השאלה היא, אם ההסתדרות היתה מסוגלת, לאחר שהוחלט על בחירתו של מזכיר פלוני, להוליכו מיוזמתה ועל-פי רצונה הבלעדי על הטלת כהונת המזכיר על אדם אחר. ברור כי התשובה על כך היא שלילית. להסתדרות, כבואת, אין כל מעמד לעניין בחירתו של המזכיר, כמו שאין לה כל מעמד בכל הקשור להפסקת כהונתו. הזכות לפטר היא אחד מסימני ההיכר לזיהויו של מעביד. במקרה שלפנינו לא היה, כאמור, בכוחה של ההסתדרות לפטר את התובע מתפקידו".

מזכיר מועצת-פועלים גדולה הביע באוזני תמיהה לבשמע פסה"ד, שהרי חוקת העבודה לעובדי מוסדות ההסתדרות חלה עליו כעל כל עובד ארגוני אחר של ההסתדרות.

אלא שפסק הדין עבר בערעור, ואושר (נפסק ב-25.8.88 והדיה פורסם). ביה"ד הארצי לעבודה בירושלים קבע מפי השופט ד"ר מ. אוילה "מקובלות עלינו קביעות בית הדין קמא: (א) המערער נבחר ולא נתקבל או נתמנה. כך עולה מתקנון היסוד למועצות פועלים; (ב) הפסקת עבודתו של מזכיר מועצת פועלים אינה יכולה להיעשות ע"י פיטורים, כמו פיטורי עובד, אלא רק בהתאם להליך של הדחה שנקבע בתקנון; (ג) קבלת שכר, פיצויי פיטורים, פנסיה, תוספה וכו' אינה מוכיחה קיום יחסי עובד-מעביד. מזכיר מועצת-פועלים מקבל תנאים אלה על-פי החוזה (חוקת העבודה), תקנון מועצת הפועלים, ולא בשל היותו "עובד". הייל, סיפוי חבר-כנסת מקבלים שכר, זכויות פנסיה, תוספה שנתית, הבר"ל, בלי שמעמדם יהיה במעמד של "עובד"".

הנה כי כן, שערי בתי הדין לעבודה הסוגים בפני מזכירי מועצות הפועלים, כיוון שבתי-דין אלה מוסמכים לדון אך ורק בסכסוכים בין עובדים שכירים למעסיקיהם. פועל יוצא מכך הוא, שאפילו הולנו סכרם או פיצויי הפיטורים שלהם – לא יוכלו להסתמך על חוקי עבודה שאינם חלים עליהם ולתבוע, לדוגמה, פיצויי הלנה.

היכן אפוא יגישו תביעתם? התמדכה בפני רשות השיפוט בהסתדרות, המוסמכת מכוח חוקת העבודה לעובדי מוסדות ההסתדרות. ואם הוא להם השגה כנגד הפסק שתוציא (במסגרת חוק הבוררות) – אזי ערכאת השיפוט אליה יפנו תהיה בית משפט השלום או המחוזי, לפי סוגי הנושא, אך לעולם לא בית הדין לעבודה.

גשרים אפריקאיים על הנילוס

מדינות אגן הנילוס התכנסו לוועידתן בקהיר. לא במקרה. מצרים היא החברה החשובה ביותר בארגון, הדואגת לגשר, לייצב, לסייע

שואבים מים מהנילוס. מועדון אוורירי המאוחד סביב "עורק המחבר את כולנו ומזין את כל האיברים"

מאת יורם המזרחי

קהיר

מבעד לחלונות האולם הממוזג של מלון "מרידיאן" הקהירי, שם נפגשו לוועידת אגן הנילוס המזרחי, יכלו שרי החוץ של מדינות "אונדוגו" (בסוואהילי "שיתוף") לראות את נהר הנילוס הגבה-זרם, המאחד אותם במועדון שבו חברות שש מדינות – מצרים, סודאן, זאיר, אוגנדה, בורונדי ורואנדה.

המועדון האוורירי הזה מאוחד סביב נתיב המים החיים, שתואר בפי אחד מנציגי סודאן – "עורק המחבר את כולנו ומזין את כל האיברים". הפקיד הסודאני, חבר המשלחת של שר החוץ שלו אל סיד מוחמד, ועמיתיו ידעו היטב שמאחורי הוזם המצרים שבעו נחת מעצם כינוס הוועידה דווקא בקהיר, והם כיוון שבימים אלה יודעת מדיניות החוץ המצרית עדנה לא רק בזירה הבינלאומית, המזרח-תיכונית, והבין-ערבית, אלא גם בגוש המדינות הבלתי-מזדהות, בין חברות הארגון לאחדות אפריקה ובעולם השלישי, והכן מדינות שהוקיעו ונידו את מצרים כאשר זו חתמה על הסכם השלום עם ישראל ועכשיו הן מחזרות על פתחה.

"אנו שבים בהדרגה, אך במהירות, לעמדה מובילה" אומרים משקיפים מדיניים ומשבחים את משרד החוץ המצרי, המתאם את המאמץ הבינלאומי המופנה גם לאפריקה. ביבשת זו יש למצרים לא רק אינטרסים אחרי כוחה אלא גם יתרונות טכנולוגיים, כלכליים ומדיניים ויכולת להשפיע, יותר ממדינות אפריקאיות אחרות, על המערב העשיר.

את הוועידה פתח מזכיר המדינה המצרי לענייני חוץ ד"ר בוטרוס גאלי ונציג הארגון לאחדות אפריקה ד"ר אידריס מוהמד נור, שבירכו את המתכנסים במלון "מרידיאן". אלה כללו מלבד שרי החוץ של המדינות החברות, גם נציגי ארגונים בינלאומיים, אורחים, יועצים ומומחים בתחומים אפריקאיים שונים.

קריצה לאתיופים

גאלי, הזהיר, שקול ובסגנון אפיפני מתקצע, הירצה לא רק על חשיבותו המסלית והמעשית של הנהר שעל גדותיו נערכה הוועידה, אלא גם על נושאים אפריקאיים ואחרים המעסיקים בראש ובראשונה את מצרים אך נוגעים גם למדינות האזור. ב"אזור" הכוונה היא, אומרים פרשנים בקהיר, לא רק למזרח התיכון אלא גם לאפריקה, ולפחות חלקה הצפוני המזרחי. מבחינה אידאולוגית-דתית מתייחסים המצרים לרוב היבשת והעולם השלישי בכלל.

בכל הקשור ל"אונדוגו" ולשיתוף פעולה אזורי באגן הנילוס, ממעטת בכך אתיופיה המארקסיסטית, "היושבת על הברז" – מדינה שבה מצויים רוב מקורות הנילוס וזה שנים, עוד מימי הקיסר היילה סלאסי, יודעת את ערך הנכס שבידיה ומדי פעם רומזת על אפשרות של סתמנות פוליטית, המעוררת חששות אצל שכנותיה.

אין ספק שגאלי התבונן גם לאתיופים כשקרא "למדינות נוספות באגן להצטרף ל'אונדוגו'" וכי ברקע הדברים מהדהדים מהלכים אתיופיים שונים, כגון פגישות בין שליט אתיופיה מנגיסטו היילה מריאם לנשיא סוריה אסד בדמשק, בירה שבה מתרכז חלק של פעילות "הארגון לשחרור אריתריאה" הלוחם בממשלת אדיס-אבבה. כתבים מערביים העוקבים אחר האירועים בקרן אפריקה אמרו לי שלדעתם "היילה מריאם הלך לאסד כדי לבקש לגרש את אנשי אריתריאה". איש מהכתבים לא ידע, כמובן, איזה מחיר יידרש מריאם לשלם תמורת סיוע סורי, אם בכלל, אך הכל הבהיר את רגישות מעמדה של אתיופיה ואת מיקומה גם בזיקה למקורות הנילוס.

ד"ר גאלי דיבר על הגברת שיתוף הפעולה הטכנולוגי בין חברות "אונדוגו", חיזוק מגמות התיאום המדיני ביניהן, בזיקה לצרכים אפריקאים, הצעות נדיבות "למתן שירותים מצריים טובים לחברות הארגון ולשכנותיה". הדבר ייעשה תוך ניצול יתרונותיה הטכנולוגיים של מצרים, תעשייתה המתפתחת במהירות, גידול ההשקעות המעורבות בה ויכולתה להשפיע על מדינות עשירות ועל קרנות בינלאומיות להפנות לאפריקה עוד משאבים.

ראש מחלקת אפריקה במשרד החוץ המצרי, נביל אל סלאוי, אמר לכתבים שהוועידה בדקה לא רק את התחום המדיני אלא גם שאלות מעשיות מתחומי הטכנולוגיה, החקלאות, מניעת בזבוז מים, שיקום קרקע והפרחת שממה, אנרגיה והפקת חשמל ממפעלים הידרו-אלקטריים. ד"ר גאלי אמר באוזני עניין, ששיתוף הפעולה עם חברות הארגון ומדינות אחרות יכלול כבר בעתיד הקרוב יוזמות שונות, למשל, התוכניות לסלילת מערכת כבישים ומסילות ברזל שיקשרו בין החברות. כל זאת כבר פיתוח אמצעי תחבורה הקשורים לנהר ומבצעי ייבוש ביצות מהגדולים בתולדות היבשת. מבצעי הייבוש חיוניים לא רק לצורכי תוכנית התשתית התחבורתית אלא גם לשיפור חייו של מי הנהר וניקוים לתועלת האזור.

בלובי של מלון "מרידיאן" סיפרו על השטפונות האחרונים שפקדו בסודאן, לרבות אזורי חרטום ואום דורמאן, פגעי טבע שהרסו אזורים מיושבים אך גם שטפו לכדבר כמויות מים אדירות שירדו לטמיון.

אחד מבאי הוועידה שהשקיף אל הנילוס ואל מערכת הגשרים והכבישים המסועפת של קהיר, אמר לי שהאפריקאים ביקשו במפורש לעזור להם בתחומי תעבורה ותקשורת, מתוך הכרה שיכולתה של מצרים לפעול בתחומים אלה גדולה הרבה יותר מזו של כל חברות "אונדוגו" גם יחד. ד"ר גאלי שאינו יכול בלי ניתוח מדיני כולל, המריץ את באי הוועידה לדון גם בהיבטים שונים של הפשרת יחסי המעצמות והשפעת התהליך על מדינות האזור והעולם השלישי, ובלי שאמר זאת במפורש הציב את ארצו בראש המחנה.

ארה"ב עוקבת בסיפוק

הדיונים באולם "מרידיאן" כללו גם ניתוחים והצהרות על המצב במזרח התיכון, בדרום-אפריקה והפרס באתיופיה. הנשיא מובארק שקיבל את שרי החוץ האורחים במשלחות אף נפגש בנפרד גם עם כמה מהם, כדי לדון "ביחסים דו-צדדיים", שמע הרבה הצהרות מכות יוזמת השלום שלו ועידות הודאה בעקבה ובנגוד. ההצהרות הובלטו מיד באמצעי התקשורת המצריים והמרכזיים, כפי שהובלטו "סיפורים אפריקאיים" אחרים הקשורים למצרים, כמו הכוונה להקים באסואן אוניברסיטה אפריקאית, הפעולות לייסוד שוק אפריקאי משותף שיתחיל לפעול עד שנת 2000, חתימת הסכמים שונים בתחומי החקלאות, פיתוח אוצרות טבע ואנרגיה. אחד מאלה הוא הסכם בין ממשלות מצרים וזאיר שנחתם תוך כדי הוועידה.

משקיף אמריקאי, מיושבי שגרירות ארה"ב השוכנת בלב שכונת "גארדן סיטי" הקהירית, אמר לי ש"ארה"ב עוקבת בסיפוק אחר מהלכי מצרים באפריקה, מפני שאלה תורמים ליציבות, מגבירים את השפעת העולם החופשי ומגבילים את השפעת המדינות הקיצוניות". הוא הוסיף כי "ישראל תזכה ברווחים סמויים, מפני שכל מהלך מצרי מוצלח מחזק את מעמדה של מצרים ויקל על מדינות שונות לשפר את יחסיהן עם ישראל".

באי הוועידה לא עסקו מעל לבהרן במהוקף שמסב-בינלאומי מהסוג שבו התעסקו הדיפלומטים האפריקאים, גם לא מיהרו להצהיר אבותם לכאן זה או אחר. השרים האורחים דיברו על הנהר שאיחד אותם לוועידה במאמצי אפריקה, קרוב לים התיכון, התרשמו מיכולתה של מצרים להנהיג מאמץ טכנולוגי כלכלי ולגשר בינה לבין המדינות העשירות. מצרים גם הצהירה כבר מבקשת לייצב ולהרגיע מדינות-נילוס בתוהות, כמו סודאן הסבוכה. "הנילוס הוא של כלנו אך יש בו דגים רבים וגדולים שונים", אמר [illegible] באפריקה השוררת. לא היה ספק מיהו הדג הגדול והחשוב ביותר בנהר ובמדינות הסבוכות.

סיוט איכות החיים

מאת נורית אמיתי

כ-6,000 בתים פרטיים נבנו בחמש השנים האחרונות בפריפריה הצפונית והדרומית של תל-אביב. אנשים העוברים איכות-חיים באווירה כפרית ובמחיר סביר. העלות הישירה תואמת גם את כיסם של אלו שלא הצליחו בעשירון עליון. המחיר המתלווה לאיכות-החיים עובר בפקקי-תנועה מתישים בדרך לעבודה וממנה, לעתים בוויתור על משכורת שנייה, בשילובה של מטפלת צמודה במשק הבית וב"העצבות המשרד" לרכב באמצעות טלפון או מכשיר-קשר, שרכו ניתן, במהלך השהייה בפקקי התנועה, לנהל את העסקים.

מתכננת הערים ד"ר רינה דגני, מחברת "גאוקרטוגראפיה – המכון למחקר מרחבי בע"מ", חקרה את הנכונות לשלם עבור איכות מגורים בשולי המטרופולין. במסגרת זו נחקרו 512 בתי-אב פרטיים ביבנה, ראשון-לציון, רמות-צהלה, רמת-השרון, הרצליה, רעננה, כפר-סבא, אבן-יהודה ורמת-פולג.

העיר תל-אביב מהווה מוקד-תעסוקה ל-42% מהגברים ול-27% מהנשים שנחקרו. בשיעור הגברים המועסק בת"א לא חל כל שינוי לאחר המעבר לאזור המגורים החדש, לעומת זאת פחת שיעור הנשים בסקיע זה. וחלק עבר לעבוד באזור מגוריהן החדש, ושישה אחוזים מהן פרשו כליל משוק העבודה.

נשים, טוענת ד"ר דגני, מתקשות לעבוד בשעות גמישות, בגלל סוג עיסוקן המקצועי, ובשל היותן מטופלות בילדים בגיל בית הספר, כך שרבות מהן יוצאות לעבודתן בשעות העומס ושיא הצפיפות בכבישים.

רוב הגברים המתגוררים באזורים שנחקרו יוצאים לעבודה בשעות גמישות. הדבר בא לידי ביטוי בעיקר ביכולתם להקדים את שעת היציאה (לפני שבע בבוקר), ולחסוך מעצמם את העומס בכבישים.

ייתכן שאחד הגורמים שמאפשרו מגורים בשולי המטרופולין הוא האפשרות של שיעור גבוה מהאוכלוסייה (כ-47% מהגברים) לעבוד בשעות גמישות, ובשבוע עבודה מקוצר (כ-68% מהנשים), מסבירה ד"ר דגני.

יש שהתגברו על בעיית השהייה הממושכת בדרך לעבודה באמצעות של מטפלת ו/או עוזרת צמודה למשק הבית. כך נוהגת רינה שביט, שעברה מחולון לבית פרטי בהרצליה הירוקה. המטפלת-עוזרת מסייעת לה בסידורי הבוקר, ומאפשרת לה יציאה מוקדמת לעבודה. לעתים מסייע הבעל, במיוחד זה העוסק במקצוע חופשי, בהסעת הילדים למוסדות החינוך, ומשחרר בכך את האשה לדרכה לעבודה בתל-אביב במוקדם יותר.

"בימים שבהם אני מאחרת לעבודה עלי להשלים את השעות החסרות ולשוב מאוחר יותר הביתה", אומרת רינה שביט, המתגוררת במקום הנמצא בסמוך לה במקום העבודה. "מכל מקום, היא מכירה, יש לה חברות שנאלצו לעזוב את מקום העבודה, משום שלא יכלו לעמוד בקשיי התחבורה. "חברה אחרת שלי, עצמאית, העבירה את העסק שבבעלותה לקרבת בית המגורים".

יוכבד זהבי, המתגוררת באזור רעננה-כפר-סבא, לשם עברה מרמת-אביב, מספרת כי המעבר חייב אותה לעזוב את בית הספר היוקרתי בו הועסקה בנושרון. כיום היא מורה בבית-ספר מקומי ליד ביתה ומרוצה. "החשש מפקקי התנועה והתלות בתנאה שבקרבה לבית הספר, אליו אני מגיעה בחמש דקות הליכה ברגל, מבלי להיות קשורה לרכב פרטי". זהבי גם מספיקה לסדר את הבית בבוקר, להלביש את הילדים ולשלחם לבית הספר. בעלה, העובד במסגרת תעשייתית גדולה, נוסע למקום העבודה בהסעה מאורגנת. הרכב המשפחתי משמש להסעה לחוגי אחר-הצהריים, קניות וכו'. גם העובדה שהתחבורה הציבורית מגיעה מאזור מגוריה לכל מקום בארץ, מקילה להעדיף את השימוש בה על שימוש ברכב הפרטי.

המגורים בשולי המטרופולין העלו ב-13% את מספר המשתמשות ברכב פרטי לנסיעה לעבודה.

יהודית רז, המתגוררת בנווה-אילן שביבנה, מרגישה את המנוף שבאחזקת שני כלי-רכב – "אותה זה סיוט", היא אומרת, המרשת את "סידור העבודה היומי", הכולל הבאת הילדים למוסדות החינוך בבוקר, נסיעה לעבודה בתל-אביב, חזרה במהירות הביתה כדי להספיק ולהוביל את הילדים לחוגים שונים ביישוב, קניות וכו'. זאת למרות שבבית מועסקת מטפלת לילדים במהלך כל שעות היום.

"המגורים במקום החדש השפיעו על ההתנהגות התחבורתית של נשים יותר מאשר על זו של גברים, ש-80% מהם מגיעים למקום עבודתם ברכבם הפרטי, תשעה אחוזים בתחבורה ציבורית ואחוז דומה בהסעות מאורגנות", אומרת ד"ר דגני.

ד"ר דגני אומרת כי משקל השפעתן של נשים בבחירת מיקום המגורים פחות מזה של הגברים, והן מגבלות עצמן, בגמר של דבר, לאזור המגורים החדש. עבודה זו שבה ועולה במפורות, אף שהיא אינה עולה בקנה אחד עם מודלים חדישים, הנוטים לייחס לשני בני הזוג משקל שווה בהחלטה על מיקום המגורים. עם זאת, מבהירה החוקרת, תוצאות המחקר מורות בעליל שנשים שהשכלתן גבוהה, או כאלו העוסקות במקצועות חופשיים, נוטלות חלק נכבד יותר בהחלטה האמורה, ומעריכות את איכות החיים בסמיכות למרכז המטרופוליני.

ובינתיים, עד שיוכשרו דרכים נוספות ומהירות משולי המטרופולין למרכזה, יהיו כאלו שיוסיפו לסבול את "איכות החיים הכפרית" בירידה בבניין בתל-אביב רבתי.

هكذا من الاصل

מכזן الاحل

כלכלה וע

בנק הספנות, תקוות

כשסוכמה העסקה למכירת השליטה בבנק הספנות לחברת "פורט־מילר הולדינג", הנשלטת על־ידי איש העסקים בר זאבי ולווינגסטון קרסבריג, נשמו בפיקוח על הבנקים לרווחה. מצבו העסקי של הבנק היה בכי רע: בדו"ח סודי שהוכן בפיקוח לפני שנה, ושתוכנו פורסם בלעדית ב"הארץ", הובעה הסברה כי היקף ההפרשה לחובות מסופקים בבנק אינו מתאים למציאות, וכי יש צורך להפריש סכומים גדולים בהרבה.

מנכ"ל הבנק משה מירב, ויו"ר הדירקטוריון דוד גולן, זומנו לפיקוח על הבנקים לשיחות הבהרה. בשנתיים האחרונות, כמעט ולא היתה התמוטטות עסקית שבנק הספנות לא היה מעורב בה בצורה זו או אחרת. קריסת רוזל, ממלכת הקפה של אדרי רוטשילד, הותירה את הבנק עם חסר־כיסוי בביטחונות לחוב בהיקף של מיליון דולר, וזאת עקב כריזמתו של איש העסקים ליאון דגן מהארץ.

מניה על הכוונת / יהודה שרוני

התפתחויות נוספות של הבנק – חברת יבוא הסוכר, עומר. יבואן ברזל ידוע מבצרת, הממכן קונצרן כור. בכור היה השיא: בשכל הגופים העסקיים נמנעו ממתן אשראי נוסף לקונצרן, העביר לו בנק הספנות, ב־אמצעות מתווכי כספים בשוק האפור, סכום של כמיליון דולר.

לא ברור על איזה רקע ניתנה הלוואה תמוהה זו, ומדוע ניתנה דרך מתווכי כספים, שם שותף בנו של מנכ"ל הבנק, ולא ישירות לקונצרן, כפי שפורסם בשעתו ב"הארץ". אחד ההסברים הוא שיטת התגמול של מנהלי הבנק: הם מקבלים אחוזים מהרווח השנתי, והאינטרס שלהם היה

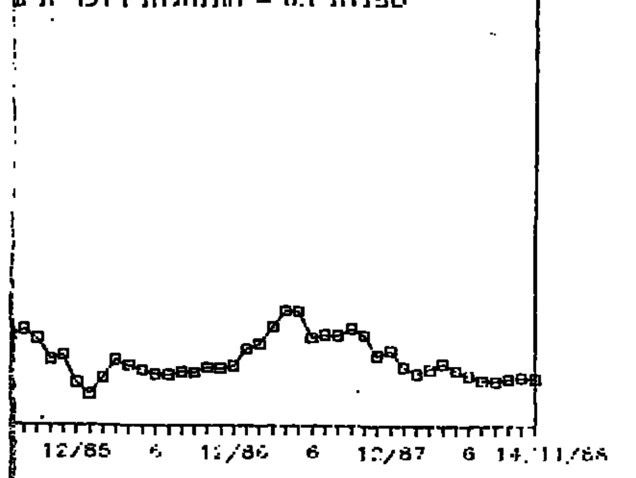

להגדיל את הרווח כמה שיותר כלפי מעלה, ולהפחית ככל האפשר את ההפרשות לחובות מסופקים.

מבדיקות זה התאפשר משום שלבנק הספנות לא היה למעשה בשלוש השנים האחרונות בעל־בית אמיתי. קבוצת אייזנברג, שהחזיקה ב־אמצעות חברת "פרייבורך" 12% מהון הבנק, לא גילתה עניין רב בנעשה. כך גם בנק הפועלים, המחזיק ב־15% בהון, לא גילה עניין בנעשה, הבוודאי לא הקיבוצים, שקיבלו את אחזקתם בחברה בדרך של מקרה (כביטחון להלוואות שניתנו לרוזל בלאס).

חברת "פורטמילר" רכשה לפני מספר חודשים מהקיבוצים 34.8% בהון ו־36.4% בזכויות ההצבעה, תמורת 4.2 מיליון דולר. בנק הפוע־

עדשות־מגע חד־פעמיות ישווקו בישראל

רשת האופטיקה "הבינלאו־מית" החלה בימים אלה לשווק בארץ עדשות־מגע חד־פעמיות מתוצרת החברה האמריקאית "ג'ונסון את ג'ונסון". המדובר בע־דשות שהשימוש בהן טוב לחודש ימים בלבד. את העדשות החד־פעמיות יש להסיר לצורך ניקוי רק לילה אחד בשבוע, כך שהשי־מוש בתמיסות הניקוי הוא מזערי.

...ינו "רשימה שחורה" שאינם משלמים בזמן

...שך השנה וכך לרכוש סחורה בלי לשלם בעבורה

יזומי הבנת הרשימות הסביר ל"הארץ" את מניעיהם: "התחבר לנו שקבלנים נהגו לטייל בין ספקים שונים במשך תקופה ארוכה ותמנעו מלכבד חשבונות. לפי שיטת האשראי המקובלת בענף, שוטף פלוס 45 יום, יכול היה קבלן לקנות חומר בינואר ורק באמצע מארס היה עליו לשלם. עד שמגלים שההמחאות שלו חוזרות, מתחיל חודש אפריל, ואז הוא פונה לספק אחר. משך שנה הוא יכול לב־דוד בין שלושה ספקים שונים, וכך לקנות בלי לשלם".

רק בענף הבטון המוכן התופעה פחות חמורה, שכן בענף זה לא מקובל "לשפוך בטון על בטוח", כעגת הקב־לנים. במלים אחרות – חברה להספקת בטון מוכן אינה מתחילה לעבוד במקום שחברה אחרת הפסיקה, משום שהחברות אינן רוצות להחזיק באחריות אם מתברר שהבטון אינו עומד בתקן. עם זאת, גם בקרב יצרני הבטון המוכן יש רשימות של קבלנים שמפגרים בתשלומים.

...ור 50% מתדיראן

...אן תעבור לרווחיות ב־1989

שנתי של הצבא האמריקאי לייצור מכשירי קשר בהיקף של כ־300 מי־ליון דולר לשנה. אולם עד כה לא נמצאו לה משקיעים, בעיקר משום שהקבוצה שקועה בהפסדים.

על־פי התוכנית שהתגבשה בהנה־לת כור, מנסה בני גאון לארגן קבוצת משקיעים מחו"ל ומהארץ שתיכנס לשותפות בתדיראן כולה. אם יצליח, תימכר מניית הקבוצה או אף יותר

כבר בחודשים הקרובים, עוד לפני שתוכנית ההבראה תביא לשיפור בתוצאות.

יש לציין, כי במסגרת תוכנית ההבראה מוצע גם למצוא שותף לחברת מכתשים. החברה זו אמורה לסיים את 1988 בהפסד של 15 מי־ליון שקל. גם בחברה זו צופים לעבור לרווחיות בשנת 1989, ולמכור את החברה ב־1990.

...ק ירדו בסכום ...זקל בשבוע אחד

/ אריה לביא

הביטחונות. בנק הפועלים והבנק לפיתוח התעשייה בנים מרמת ביט־חונות טובה יחסית לבנקים האחרים. הביטחונות לשני בנקים אלה הם בדרך־כלל שעבודים על ציוד ובנכי ברלין של המפעלים שבבעלות הקונצרן, בעוד שהבנקים האחרים נתנו אשראים לקונצרן כור על סמך ערבות של כור־תעשיות. עובדה זו גם מקשה בעת דיונים בין הבנקים, כאשר מי שביטחונותיו טובים פחות, מתנה מתן אשראי נוסף לקונצרן כור בשיפור הביטחונות שבידיו על חשבון הביטחונות של בנק הפועלים.

לא צמודות של עד 60 אלף שקל לת־קופה של עד 24 חודש בריבית הבסי־סית בתוספת 0.95% לחודש, שהיא כיום 2.2% לחודש. מסלול אחר הוא של הלוואות צמודות למדד בסכום של עד 60 אלף שקל לתקופות של עד 8 שנים בריבית של 9.5%–10%.

בל"ל הכין מדריך לאנשי עסקים מחו"ל

בנק לאומי החל להפיץ בימים אלה מדריך שהכין לאנשי עסקים ולמשקיעים פוטנציאליים מחו"ל, המציג את יתרונות ההשקעה בישר־אל. המדריך כולל ניתוח מגמות כלכ־ליות, סחר בינלאומי, תהליך ההפרטה ותכנית הרפורמה במסים.

הנושאים הפיננסיים כוללים ני־תוח שוק ההון, מערכות הממשלה במערכת הפיננסית, פעילות המט"ח והמימון הבינלאומי.

בנק הפועלים מנסה למשוך את האיכרים

למרות קשיי הסקטור החקלאי מנסה בנק הפועלים להגדיל את מעי־לותו בקרב החקלאים. הבנק מציע לחברי התאחדות האיכרים, שאינם נמנים בדרך־כלל עם לקוחות הבנק, "חבילת מימון" שנבנתה ביחד עם התאחדות האיכרים.

חברי התאחדות האיכרים יוכלו לקבל, בהמלצת ההתאחדות, הלוואות

...ורווחי הבנקים

הבנק	התיק לבורר במיל' שק	ההפרשה במיל' שק	חלק ההפרשה מהתיק ב־%	רווח נקי במיל' שק
פועלים	893	80*	9*	95.3
לאומי	240	60	25	132.0
דיסקונט	66	19	29	55.9
מזרחי	72	20*	27*	טרם פורסם
בינלאומי	42	20	47	34.2
פיתוח תעשיה	64	8*	12*	9.9
סך הכל	1377	207	15	

* הערכה

גדל משקלו של היצוא האזרחי בתחום תעשיות האלקטרוניקה

מאת מיכל רוה

משקלו של היצוא האזרחי בתחום האלקטרוניקה מתוך סך יצוא מוצרי האלקטרוניקה, עלה בתשעת החודשים הראשונים של 1988, כך עולה מסיכום נתונים שנערך ע"י אגף האלקטרוניקה בהתאחדות התעשיינים.

על־פי הנתונים, הסתכם היצוא של תעשיית האלקטרוניקה בחודשים ינואר־ספטמבר ב־1.050 מיליארד דולר, גידול של כ־20% לעומת התקופה המקבילה אשתקד.

מתוך הסכום הכולל, הגיע היצוא של מוצרים אזרחיים ל־570 מיליון דולר, לעומת 413 מיליון דולר בתקופה המקבילה אשתקד – גידול של 38%. היצוא של מוצרי אלקטרוניקה ביטחוניים הסתכם ב־480 מיליון דולר – גידול של כ־4% לעומת התקופה המקבילה בשנת 1987.

יו"ר אגף תעשיות האלקטרוניקה בהתאחדות התעשיינים, משה שמיר, טוען כי למרות הגידול ביצוא נמשכת השחיקה של רווחיות היצוא בענף, בעיקר בשל הקפאת שער החליפין והגידול בעלות העבודה.

יציבות במחיר הדולר השחור פעילות מצומצמת בליליגבלום

מאת דורון פרנסיס

הדולר השחור שמר בשבועיים האחרונים על יציבות. מחירו נע בין 1.87 שקל ל־1.89 שקל לדולר. הפעילות בשוק שקטה, הסוחרים מצר־מצמים, והסוחרים תמהים על ידיעות שפורסמו השבוע בחלק מעיתוני הערב, שלפיהן עלה מחיר הדולר ל־1.9 שקל.

חלק מהסוחרים, ברחוב ליליגבלום, אכן מנסים למכור את הדולר במחיר של 1.9 שקל, אבל לאחר משא ומתן קצר יורד המחיר ל־1.88 שקל. בכמויות גדולות יחסית, נמכר הדולר במחיר של 1.87 שקל. הפעילות בשוק השחור שגרתית למדי.

יציבות מחיר הדולר השחור מוסברת בהיצע גדול של דולרים, היו־דר ציפיות לפיחות בשבועיים הקרובים והיחלשותו הנמשכת של הדולר כנגד המטבעות האירופיים. עם זאת, ברור שהמחיר הנוכחי מגלם בתוכו כבר את הפיחות במלואו: לפני כחודש, באמצע אוקטובר, נסגר הדולר השחור במחיר של 1.83 שקל כאשר השער היציג היה 1.6235 שקל. מחיר הדולר השחור היה אז גבוה בכ־5% ממחיר הדולר־נוסעים. כיום נסגר הדולר השחור במחיר זהה למחיר הדולר לנוסעים.

הלירש"ט נמכרת בימים אלה בשוק השחור במחיר של כ־3.27 עד 3.3 שקלים, מחיר המארק הגרמני הוא כ־1.05 שקל. מחירים אלה נמוכים בכ־3% ממחיר המטבע לנוסעים לחו"ל.

הביטוח הלאומי יערוך את הדו"חות "בצורה מודרנית"

מאת יהודה שרוני

הנהלת המוסד לביטוח לאומי החליטה לקבל המלצות דו"ח שהוכן בידי רואה החשבון יצחק סוארי, ולהתחיל בהליכים לקראת העסקתו של משרד רואי חשבון שיערוך את דו"חות המוסד "בצורה מודרנית".

דו"חות המוסד לביטוח לאומי היו ערוכים עד כה בצורה תקציבית, בלי שאפשר היה לדעת את מצבו האקטוארי האמיתי של המוסד בכל אחד מענפי הביטוח שבו מבטח הציבור הרחב. נודע כי מספר משרדי רואי חשבון הגישו בקשות לביצוע ביקורת המוסד, וכבר נעשה מיון ראשוני.

לארגון ציבורי דרוש

סמנכ"ל

* השכלה אקדמית באחד התחומים: מינהל עסקים, שיווק, עיתונאות.
* נסיון מוכח בשיווק, פרסום, תקשורת המונים.
* איש ביצוע בעל תפיסה כוללת, כושר ניהול צוות עובדים.
* בעל חוש מסחרי.

המעוניינים מתבקשים לפנות בכתב לת.ד. 546 תל־אביב 61004

בנק עצמאות למשכנתאות ולפיתוח בע"מ

רחוב מונטיפיורי 35–37, תל־אביב, טלפון 202776 ★ ת.ד. 29600 מיקוד 61294

מקבוצת הבנק הבינלאומי הראשון לישראל בע"מ

הודעה על כינוס אסיפה כללית שלא מן המנין

ניתנת בזאת הודעה כי אסיפה כללית שלא מן המנין של בעלי המניות של החברה תתקיים ביום ב', 13.12.88, בשעה 10.00 לפנה"צ, באולם הישיבות של הבנק הבינלאומי הראשון לישראל בע"מ, רחוב אחד העם 9, תל־אביב, קומה 6, חדר מס' 638.

על סדר היום:

לדון ואם יראה הדבר, לקבל החלטה מיוחדת בדבר החלפת תקנון ההתאגדות של החברה בתקנון חדש מעודכן.

התקנון החדש ניתן לעיון ע"י בעלי המניות במזכירות הבנק ע"י הבנק הבינלאומי הראשון לישראל בע"מ בכתובת הנ"ל החל מהיום.

בעל מניות הזכאי להצביע באסיפה הנ"ל, רשאי למנות מיופה־כוח שיהיה זכאי להצביע במקומו. מינוי מיופה־כוח צריך להיעשות בכתב ויחתם ע"י הממנה. כתב המינוי יופקד במשרדי הבנק לפחות 48 שעות לפני מועד האסיפה.

בפקודת הדירקטוריון

בנק עצמאות למשכנתאות ולפיתוח בע"מ

א. רוזנברג – מזכיר

* או בכל מועד אחר בו תידחה האסיפה, בהתאם לתקנות החברה.

הערה: הודעה זו באה במקום ומבטלת את ההודעה שפורסמה ביום 13.11.88 בעיתון "הארץ" בנושא הנ"ל.

טלקום

מבצע

פקסימיליות

ב־12 תשלומים

ת"א, רח' החשמונאים 107, טל. 03-5610591 – 5610984

במרכז תל־אביב

600 מ"ר חנות הכוללת מחסן, משרדים ותצוגה.

סוחרים רציניים יפנו לת"ד 25011 ת"א 61250

קבלת מודעות ל"לוח העיר"

לא מכרת לא שילמת

03-384291

לבעלי כרטיסי אשראי

שעורי מטבע חוץ 15.11.88

המטבע	בנק לאומי – מזומנים – קניה	בנק לאומי – מזומנים – מכירה	בנק לאומי – העברות והמחאות – קניה	בנק לאומי – העברות והמחאות – מכירה	בנק הפועלים – מזומנים – קניה	בנק הפועלים – מזומנים – מכירה	בנק הפועלים – העברות והמחאות – קניה	בנק הפועלים – העברות והמחאות – מכירה	בנק דיסקונט – מזומנים – קניה	בנק דיסקונט – מזומנים – מכירה	בנק דיסקונט – העברות והמחאות – קניה	בנק דיסקונט – העברות והמחאות – מכירה	שער יציג	השינוי היומי
1 דולר	1.56	1.63	1.5811	1.6009	1.55	1.63	1.5801	1.5999	1.56	1.63	1.5811	1.6010	1.5908	−0.0022
1 לישט"ש	2.82	2.94	2.8634	2.8992	2.81	2.94	2.8585	2.8941	2.81	2.95	2.8626	2.8986	2.8778	0.0051
1 מארק גרמני	0.90	0.94	0.9071	0.9185	0.89	0.93	0.9063	0.9176	0.89	0.93	0.9071	0.9185	0.9116	0.0002
1 פרנק צרפתי	0.26	0.27	0.2650	0.2683	0.25	0.27	0.2654	0.2687	0.26	0.27	0.2650	0.2683	0.2669	0.0004
1 גולדן הולנדי	0.79	0.83	0.8032	0.8133	0.79	0.83	0.8037	0.8138	0.79	0.83	0.8039	0.8140	0.8082	0.0005
1 פרנק שוויצרי	1.07	1.11	1.0815	1.0950	1.06	1.11	1.0823	1.0958	1.06	1.11	1.0822	1.0958	1.0885	0.0031
1 כתר שוודי	0.26	0.27	0.2604	0.2637	0.25	0.27	0.2603	0.2636	0.25	0.27	0.2604	0.2637	0.2618	0.0001
1 כתר נורבגי	0.24	0.25	0.2394	0.2424	0.23	0.25	0.2392	0.2422	0.23	0.25	0.2393	0.2423	0.2408	−0.0010
1 כתר דני	0.23	0.24	0.2345	0.2375	0.23	0.24	0.2345	0.2375	0.23	0.24	0.2347	0.2377	0.2360	0.0001
1 מרק פיני	0.38	0.39	0.3822	0.3870	0.37	0.39	0.3817	0.3864	0.37	0.40	0.3819	0.3867	0.3845	0.0001
1 דולר קנדי	1.27	1.32	1.2823	1.2984	1.26	1.32	1.2815	1.2975	1.26	1.32	1.2813	1.2974	1.2893	−0.0071
1 דולר אוסטרלי	1.29	1.42	1.3503	1.3672	1.30	1.40	1.3495	1.3664	1.31	1.40	1.3487	1.3656	1.3580	0.0021
1 ראנד דרא"פ	0.43	0.52	0.6613	0.6696	0.40	0.55	0.6607	0.6689	0.42	0.58	0.6603	0.6686	0.6651	0.0033
10 פרנקים בלגיים	–	–	0.4327	0.4381	–	–	0.4326	0.4380	0.42	0.44	0.4327	0.4381	0.4349	0.0002
10 שילינג אוסטריים	1.27	1.33	1.2874	1.3036	1.26	1.32	1.2868	1.3028	1.27	1.33	1.2907	1.3069	1.2965	0.0009
1000 לירטות איטלקיות	1.20	1.26	1.2186	1.2338	1.19	1.27	1.2183	1.2335	1.20	1.29	1.2195	1.2348	1.2232	0.0009
100 יינים יפאניים	1.27	1.32	1.2834	1.2994	1.26	1.32	1.2788	1.2948	1.26	1.32	1.2833	1.2995	1.2886	0.0018

אל על מטענים ל...

יש לך מטען מיוחד? לצוות אל על מטענים ציוד מקצועי המותאם לכל סוגי המטען.

ELAL אל על

שלח לקרובים בחו"ל מתנה מקורית: פרי ישראלי

באירופה הקרה "מתים" על הפרי הישראלי. לשלוח תיבת תפוזים או אשכוליות לבית הקרובים והידידים בלונדון, פריז או בכל מקום אחר באירופה - אין מתנה יפה מזו. פנה אלינו בכתב וציין את הפרטים הבאים: סוג הפרי, מסי תיבות מבוקש, כתובתך המדוייקת וכתובת מלאה של הנמען באותיות לטיניות. צרף המחאה לפקודת פרדס סינדיקט. את השאר נעשה אנחנו.

פרי הדר (אשכוליות או תפוזים): תיבה במשקל 14 ק"ג.

אוסטריה, אירלנד, אנגליה, בלגיה, גרמניה, דנמרק, הולנד, לוכסמבורג, צרפת, שוויץ: 70 ש"ח התיבה.*

איטליה (אשכוליות בלבד), נורבגיה, פינלנד, שבדיה: 95 ש"ח התיבה.*

*המחירים כוללים הובלת משלוח עד בית המקבל.

**קבלת קהל 08.00-13.00.

פרדס סינדיקט של מגדלי הדר בישראל בע"מ

טל: 03-253326 03-210121, טלקס: 33600, פקסימיליה: 03-255087

רח' קפלן 8 ת.ד. 1290 ת"א, מיקוד 61012.

"עמית" קופה לפנסיה ותגמולים בע"מ

רחוב נחמני 47, תל־אביב 67776 ★ ת.ד. 622, תל־אביב 61000 ★ טלפונים: 623280, 03-623270

פרסום המאזן האקטוארי ל־31/12/87 בהתאם להוראות סעיף 51 ב' לתקנות מס הכנסה (כללים לאישור וניהול קופות גמל).

להלן ריכוז תוצאות המאזן האקטוארי ל־31/12/87 (במליוני ש"ח).

הנחות				
ריבית ריאלית	5.3%	6.3%	6.3%	6.3%
גידול ריאלי שנתי בשכר	3%	3%	2%	2%
שיטת הצמדת הפנסיה	תוספת יוקר	מדד	מדד	תוספת יוקר
נכסים				
נכסים שנצברו	10.8	10.6	10.6	10.6
הכנסות עתידיות				
מדמי גמולים	14.5	13.2	11.9	11.9
סה"כ נכסים	25.2	23.8	22.5	22.5
התחייבויות				
לעמיתים פעילים	35.3	31.7	26.7	23.1
לפנסיונרים קיימים	0.9	1.0	1.0	0.9
סה"כ התחייבויות	36.2	32.7	27.7	24.0
עודף/חוסר נכסים על התחייבויות	−11.0	−8.9	−5.2	−1.5

הנהלת הקופה הגישה לאוצר הצעה לשינויים בתקנות אשר כוללת בין היתר שינוי בשיטת חישוב השכר הקובע לפנסיה ושינוי סולם הפנסיה למצטרפים חדשים.

להלן פירוט המאזנים האקטואריים ל־31/12/87 בהנחה שהאוצר יאשר את השינויים בתקנות.

הנחות			
ריבית ריאלית	6.3%	6.3%	6.3%
גידול ריאלי שנתי בשכר	3%	2%	2%
שיטת הצמדת הפנסיה	מדד	מדד	תוספת יוקר
נכסים			
נכסים שנצברו	10.6	10.6	10.6
הכנסות עתידיות			
מדמי גמולים	13.2	11.9	11.9
סה"כ נכסים	23.8	22.5	22.5
התחייבויות			
לעמיתים פעילים	26.8	23.2	20.6
לפנסיונרים קיימים	1.0	1.0	0.9
סה"כ התחייבויות	27.8	24.2	21.5
עודף/חוסר נכסים על התחייבויות	−4.0	−1.7	+1.0

הערה: המאזנים אינם כוללים את ההרחבה האקטוארית החיובית שתיווצר כתוצאה מהצטרפותם של חברים חדשים לקופה או כתוצאה מהפסקת החברות בקופה שלא כתוצאה מפטירה, נכות או פרישה לפנסית זקנה.

הצהרת האקטואר

1. אני מאשר שהמאזן האקטוארי הרצ"ב הוכן ונחתם ע"י.
2. המאזן הוכן בהתאם לחוזרי והוראות הממונה על שוק ההון ביטוח וחיסכון.
3. המאזן מבוסס על ההתחייבויות הממשיות של הקרן.
4. הקרן איפשרה לי גישה חפשית לכל מסמכי הקרן.
5. אין לי הסתייגויות הנוגעות ל־:
   א. המסד הסטטיסטי של המאזן האקטוארי.
   ב. שיטות החישוב.
   ג. נתונים שהתקבלו מהמאזן החשבונאי.
   ד. הגישה והטיפול במסמכי הקרן.
   ה. זכויות והסדרים החורגים מתקנות הקרן.
   ו. נושאים אחרים.
6. אני מצרף בזה הסתייגויות בלוחות ובפקטורים שנקבעו ע"י המפקח:
   א. את שיעורי הנישואין קבעתי עפ"י פרסומי הביטוח הלאומי והנחתי שהפרש הגיל בין 2 בני הזוג הינו 4 שנים.
   ב. מחוסר נתונים קבעתי את שיעורי העזיבה לצורך מאזן ס' בהתאם למפורט בנספח ד'.

ישעיהו אורדיצר
אקטואר

גלגל הבורסה / דורון סונסינו

התחדשות עליות השערים

במסחר במניות ההפסיות נרשמה אתמול מגמה של יציבות ועליות שערים. 186 מניות נסחרו ללא שינוי שער. שערן של 164 מניות עלה. 85 מניות נסחרו בירידות שערים. בבורסה הסבירו את העליות בהתחזקות הציפיות לפיחות שער השקל בעקבות הדיונים שקיימו גופי הפיקוח בבנק ישראל בנושא. מקצת הסוחרים טענו כי המגעים בין הליכוד למערך על הקמת ממשלה רחבה תורמים גם הם לאווירה החיובית בשוק המניות. מחזור המסחר במניות חופשיות הצטמצם אתמול והסתכם בכ-9.2 מליון שקל. כ-80% מנפח המסחר התנהל בעליות, 15% מנפח המסחר התנהל ללא שינוי בשער.

	מדד	שינוי ב-%
מדד מניות כללי	104.05	+0.77
כללי ללא בנקים	85.67	+1.69
מדד משתנים	90.87	+2.88
מדד אג"ח כללי	121.97	−0.06
אג"ח צמוד מדד	122.53	−0.06
אג"ח צמוד מט"ח	118.84	−0.08

ביקושים לאי.די.בי דיסקונט השקעות

כבר בשלב הראשון למסחר, שלב המר"ק, נרשמו עליות חדות בשערן של כמה מהמניות שספגו ירידות חדות שלשום. ביקוש בסכום של כ-300 אלף שקל למניית המפעלים הפטרוכימיים סופק בעלייה של 5.4%. אי.די.בי פיתוח עלתה ב-4.5%, אלרון והחברה לישראל עלו ב-3% כל אחת.

בסיבוב הראשון למסחר במשתנים עלה מדד המניות ב-2.5%, בסיבוב השני התחזק במקצת העליות ובסיום המסחר עלה המדד הקובע בכ-2.9%. מחזור המסחר במשתנים ובמר"ק הסתכם ב-5.2 מיליון שקל.

שערה של אי.די.בי פיתוח עלה אתמול ב-5.25%. מחזור המסחר במניה הסתכם ב-840 אלף שקל. גם במסחר חד במניית דיסקונט השקעות נרשם מחזור גדול יחסית: 495 אלף שקל. שער המניה עלה ב-3.75%. בבורסה מסבירים את הפעילות הערה במניות אי.די.בי ודיסקונט השקעות בציפיות לשיפור רווחיות הקבוצה במחצית השנייה של 88.

ירידות חדות ב"מניות יום ג'"

במסחר בחלק מהמניות הנסחרות רק פעם אחת בשבוע, בימי ג', נרשמו אתמול ירידות שערים חדות. היצע בסכום של כ-90 אלף שקל לעסיס נקלט בירידה של 14.8%. היצע בסכום של 13,000 שקל למניות מן לא נקלט גם בירידה של 10% ולמניות נרשם שער מוכרים בלבד. שערה של הסנה ירד ב-3% נוספים לרמה של 98%.

שערה של לינת צנח אתמול ב-33.5% לאחר יומיים בהם נרשם למניה שער מוכרים בלבד.

אוצר התיישבות היהודים ממשיכה לטפס

גם אתמול נרשם לאוצר התיישבות היהודים ביקוש גדול ושערה עלה ב-10%. בשלושת השבועות האחרונים עלה שערה של המניה בכ-110%. מרכז הקבלנים עלתה אתמול ב-13%, לאחר יומיים בהם נרשם למניה שער קונים בלבד. גם במניות זגלכל נמשכת הפעילות הספקולטיווית. אתמול עלה שערה של זגלכל 5 ב-9.7%.

ביקושים לבנקאיות שבהסדר

למניות הבנקאיות המגיעות לפדיון ב-1991 נרשמו אתמול ביקושים בסכום של כ-5 מיליון שקל. למניות המגיעות לפדיון ב-1989 הופיעו היצעים קטנים ושערן ירד עד 1%.

בשוק אגרות החוב נטו השערים לרדת. שערן של האגרות הצמודות ב-80% למדד נטה לעלות. שערן של אגרות החוב הצמודות למט"ח המשיך אתמול לרדת בגלל רמת התשואה הגבוהה.

היום מנפיק בנק ישראל בבורסה אגרות חוב מסוג גלבוע בסכום של 25 מיליון שקל. בהמשך השבוע תונפקנה אגרות מסוג גליל ושגיא בסכום של 45 מיליון שקל.

למק"מ נרשמו אתמול בדרך כלל הצעים. מחזור המסחר במק"מ הסתכם ב-19 מיליון שקל.

הסידרה	ימים לפדיון	שער	תשואה שנתית
1138	0	ה.מ.	ה.מ.
1148	7	99.66	19.45
1158	14	99.34	19.00
1218	21	98.99	19.30
1228	28	98.66	19.30
1238	35	98.39	18.59
1248	42	98.04	16.80
119	49	97.68	19.15
129	56	97.44	18.45
139	63	97.14	18.30
149	70	96.73	18.95
219	77	96.40	19.80
229	84	96.21	18.30
239	91	95.99	17.85
249	98	95.50	18.70
319	105	95.12	19.00
329	112	95.27	17.10
339	119	94.51	18.90
349	126	94.46	17.95
359	133	94.06	18.30
419	140	93.89	17.85
429	147	93.23	19.00
439	154	92.92	19.00
449	162	92.55	19.05
519	168	92.25	19.15
529	176	91.84	19.30

הודעות הבורסה

● הנהלת הבורסה מסרה, כי סך כל המכירות בחסר במניות ההפסיות לסוף אוקטובר 88 עמד על 4.6 מליון שקל. גידול של 57% לעומת יוני 88. בסך המכירות בחסר, כלול מניות הבנקים שבהסדר, חלה ירידה של 30% כתוצאה מפדיונן של חלק ממניות הבנקאיות בחודש אוקטובר. המכירות בחסר שבוצעו באגרות החוב להמרה היו כ-11% מסך המכירות בחסר.

● ביום ה', ה-17 בנובמבר, יפתח המסחר באגרות החוב וכתבי האופציה של החברה לבנין ובנייה מישור הלוף.

● אלרדסק הודיעה לבורסה, כי חברת הבת אלרון ציוד אלקטרוני בע"מ ביחד עם חברת בריטית זכו במכרז להקים בארצות הברית וכן בבריטניה לאספקת מערכת של סמכה התעות נייר למדידות וזהום אויר לאיגוד הערים של חיפה. מחזור העסקה – 990 אלף דולר.

● האסיפה הכללית השנתית של חברת פמה תיערך ביום א' ה-27 בנובמבר. על סדר היום אישור הדוחות הכספיים ומינוי רו"ח.

● ישום אחזקות הודיעה לבורסה כי פרישתו של שלום שטילמן מן החברה היא מסיבות אישיות ואינה כרוכה בכל סיבות שיש להביאן לידיעת בעלי המניות של החברה.

תשואה שנתית באחוזים

	פדיון 1989 תשואה הלית	פדיון 1989 תשואה כורית	פדיון 1991 תשואה הלית	פדיון 1991 תשואה כורית
בליל 0.1	+0.20	−3.86	+5.42	−0.52
הפועלים ש	+0.85	−3.27	+5.69	−0.27
אי.די.בי. רג	+0.03	−4.03	+5.31	−0.64
דיסקונט א	−0.11	−4.18	+5.45	−0.51
המזרחי ש	+0.57	−3.52	+5.41	−0.54

דחפון
שרות מודעות טלפוני של הארץ
לבעלי כרטיסי אשראי
03-611001

שערי קרנות הנאמנות

הקרן	מחיר יחידה	מחיר פדיון	השינוי נקודות	השינוי אחוזים
אב	5853.09	5814.26	62.40	1.08
אבוקה	384.25	376.93	2.16	0.58
אבני	304.24	302.12	−0.03	−0.01
אגם	117.79	116.99	0.17	0.15
אדיר	2071.76	2056.97	10.10	0.49
אדם	161.70	160.56	2.43	1.54
אופיר	186.01	184.77	0.34	0.18
אור	453.69	449.97	0.80	0.18
אוריין	129.24	128.27	0.23	0.18
אורלי	334.25	331.64	1.30	0.39
אורן	939.46	932.79	3.66	0.39
אייל	6227.01	6105.17	−0.94	−0.02
איריס	6151.86	6065.87	−2.45	−0.04
איתן	908.80	890.65	1.35	0.15
אלון	730.33	724.58	−0.01	−0.00
אלמוג	744.04	729.56	1.03	0.14
אלניסם	113.16	110.50	1.30	1.19
אמ"ש	117.30	115.66	0.22	0.19
אמירה	107.63	105.02	2.17	2.11
אנקור	105.24	103.51	1.48	1.45
ארד	211.06	206.96	2.83	1.39
ארז	149.38	146.19	2.62	1.97
אשל	199.80	198.42	0.00	0.00
אתגר	91.67	89.94	1.38	1.56
אתרוג	292.98	290.87	0.48	0.17
ברלה	154.35	153.33	1.49	0.98
ברוש	592.02	587.83	4.65	0.80
ברק	509.64	505.67	3.60	0.72
ברקת	357.85	356.22	0.38	0.11
גביש	1722.77	1710.72	9.95	0.59
גבע	128.75	127.80	0.36	0.28
גורן	526.23	516.06	1.99	0.39
גיא	118.72	117.86	0.12	0.10
גיל	3530.56	3506.73	15.71	0.45
גלית	737.76	732.32	2.26	0.31
דובדבן	395.64	392.94	2.50	0.64
דוכיפת	569.85	558.76	5.54	1.00
דולב	280.79	278.57	0.06	0.02
דורון	165.72	162.69	0.03	0.02
דיונון	316.40	310.57	0.26	0.08
דליה	632.14	620.00	1.56	0.25
דרור	347.98	341.72	2.03	0.60
דקל	379.54	376.88	5.36	1.44
הדס	435.33	432.26	2.34	0.54
הילה	455.97	453.91	0.00	0.00
ורד	624.60	612.88	0.81	0.13
זהבית	2040.19	2000.19	−0.84	−0.04
זוהר	125.01	124.08	0.37	0.22
זיו	154.46	153.32	0.32	0.21
זינוק	109.67	107.37	0.52	0.49
זיק	84.34	82.32	0.35	0.43
זכיר	445.21	436.60	6.55	1.52
חדוה	190.60	189.30	0.10	0.05
חלימון	163.73	163.30	0.26	0.16
חלמיש	234.73	233.65	−0.44	−0.19
חן	170.01	169.33	0.06	0.04
טופז	130.78	129.62	0.23	0.18
טל	6934.96	6844.05	25.32	0.37
יובל	539.90	529.45	1.68	0.32
יהלום	175.75	174.57	2.44	1.42
יהודית	384.31	380.34	3.78	1.00
יערה	522.41	519.07	−0.43	−0.08
כוכב	305.76	299.83	3.27	1.10
כחל	137.56	136.62	0.31	0.23
כלנית	689.44	676.05	1.82	0.27
כספית	300.10	298.67	−0.02	−0.01
כרמל	135.03	132.93	0.64	0.48
כתר	1308.08	[illegible]	6.36	0.39
לבונה	[illegible]	[illegible]	13.66	0.26
למשקיע	140.05	138.19	−0.03	−0.02
לפיד	308.94	303.01	1.40	0.46
לשם	2208.25	2190.63	1.88	0.09
לשם	453.99	451.91	−1.15	−0.25
מכתר	1587.74	1576.72	−0.87	−0.06
מבטח	4595.03	4563.51	3.67	0.08
מגן	300.56	298.41	0.61	0.20
מנור	4266.19	4236.53	26.50	0.63
מור	1754.63	1742.81	30.41	1.78
מורן	960.69	953.56	8.18	0.87
מטח	27670.92	27260.96	171.23	0.63
מיטב	1195.20	1186.80	2.86	0.24
משוש	5133.87	5098.23	63.68	1.26
מעיין	809.39	803.78	0.96	0.12
מקשה	454.47	452.40	−0.50	−0.11
מגלי	100.56	99.86	1.62	1.65
מרווה	144.64	144.11	0.04	0.03
מרום	1567.44	1556.37	1.87	0.12
נגה	166.57	165.33	0.55	0.33
נפיך	289.73	288.56	3.98	1.40
נטע	488.03	480.68	5.87	1.24
ניר	136.70	135.69	1.44	1.07
סביון	680.75	667.58	4.94	0.75
סגולה	152.70	151.57	0.43	0.28
סלע	440.18	438.14	0.51	0.12
סנונית	623.19	619.05	−0.28	−0.05
סער	418.20	410.15	5.31	1.31
ספיר	179.71	179.70	0.35	0.20
עדיף	395.41	387.82	4.28	1.12
עידית	828.99	825.17	3.91	0.48
עידן	576.60	568.28	0.89	0.16
ענבר	119.41	118.39	0.00	0.00
ענת	2352.33	2334.83	4.21	0.18
עמרני	596.90	585.24	0.84	0.14
ערמון	128.69	127.82	−0.02	−0.02
פיא	1753.87	1741.28	14.94	0.87
צבר	566.16	562.28	0.11	0.02
צופית	526.41	516.21	2.98	0.58
צוק	142.93	142.93	−0.05	−0.03
צמיר	1306.53	1296.43	2.68	0.21
צפירה	574.85	566.66	2.93	0.52
צפורת	164.48	163.30	0.58	0.36
צרית	116.72	115.15	0.27	0.24
קלע	183.44	182.98	1.61	0.89
קשת	120.65	118.33	−0.03	−0.03
רגלית	18267.83	18108.09	142.89	0.80
רימון	154.03	153.76	0.04	0.03
רעות	1020.03	1003.51	10.27	1.03
רשף	472.35	468.73	1.05	0.22
שביט	541.04	530.57	0.80	0.15
שחם	390.82	388.76	0.13	0.03
שחף	111.40	109.23	0.09	0.08
שירה	494.40	490.88	3.98	0.82
שמיר	479.17	475.72	0.73	0.15
שניר	729.77	724.46	12.06	1.69
שקד	762.78	757.50	12.47	1.67
שקמה	204.69	203.27	−0.03	−0.01
תאנה	268.56	266.65	2.37	0.90
תדהר	569.32	567.90	5.93	1.06
תירוש	639.39	634.72	2.26	0.36
תנשמת	115.39	114.52	0.17	0.15
תמר	299.39	297.40	−0.16	−0.05
תפוז	231.60	229.99	−0.09	−0.04
תרשיש	125.44	124.56	0.05	0.04
תשרי	615.46	610.32	2.02	0.33

שערי אגרות החוב

שגיא 4.25%

סדרה	שער	שינוי ב-%
4101	473	−−
4102	189.3	+0.4
4103	182.3	+0.4
4104	177.1	+0.4
4301	177.1	+0.4
4302	168.4	+0.5
4303	167.8	+0.6
4304	170	+0.6
4105	150.3	−−
4106	146.8	−−
4107	142.7	−−
4108	144.3	−−
4109	140.3	+0.5
4110	139.1	+0.5
4201	172.4	−−
4204	161.5	−−
4205	158.9	+0.1
4206	155.7	−0.5
4207	155.6	−0.5
4208	153.8	−0.5
4209	150.9	−0.5
4210	147.3	−0.5
4211	145.1	−0.6
4212	145.5	−1.7
4213	148.4	−1.7

3% מלווה מדינה (100% הצמדה)

סדרה	שער	שינוי
3601	51507	−26
3602	47516	−23
3603	44328	−25
3604	39698	+44
3605	36319	+42
3606	34291	+41
3607	32468	+11
3608	30791	+11
3609	29387	+11
3610	26380	+10
3611	25533	+9
3612	24841	+9
3613	25529	+106
3614	22640	+106
3615	20945	+100
3616	19252	+88
3617	18199	+86
3618	17308	+84
3619	16252	+6
3620	15371	+6
3621	14631	+5
3622	13001	+39
3623	12230	+37
3624	11536	+36
3625	10563	+78
3626	9698	+4
3627	9112	−88
3628	8329	+4
3629	7865	+3
3630	7385	+2
3631	6928	+3
3632	6517	−37
3633	6178	+2
3634	5427	−18
3635	5206	+2
3636	4952	+24
3637	4657	+22
3638	4333	+17
3639	3973	+16
3640	3262	+2
3641	2851	+1
3642	2590	+76
3643	2295	+67
3644	1985	−−
3645	1791	+1

גליל 4.25%

סדרה	שער	שינוי
3701	1528	+16
3702	1164	+1
3703	1035	+1
3704	887.6	+0.4
3751	487.3	+1.5
3752	190.1	−−
3753	182.7	−−
3901	175.3	−0.7
3902	167.2	−0.7
3903	166.2	−0.8
3904	168.1	−0.7
3754	169.3	−−
3755	163.5	−−
3756	158	−−
3757	155.2	−0.1
3758	152.5	−0.2
3759	152.2	−0.2
3760	150.3	−0.3
3761	147.3	−0.2
3762	143.6	−0.2
3763	139.4	−0.3
3764	140.8	−−
3765	137.6	−−
3766	136.2	−−
3791	139.5	−0.9
3792	140.9	−0.8
3826	166.3	+0.1
3827	163.4	−−
3828	158	+0.1
3829	155.3	+0.1
3830	152.8	−0.6
3831	152.6	−0.5
3832	150.7	−0.6
3833	147.7	−0.5
3834	144	−0.6

4%, 6%, 7% פיתוח (80% הצמדה)

סדרה	שער	שינוי
3539	142100	−−
3540	142300	+300
3541	136400	+200
3542	136600	+200
3543	130000	+200
3544	132200	+1100
3545	127200	+300
3546	130000	−−
3547	127500	+300
3548	128200	+900
3549	121300	+700
3550	122000	+400
3551	121600	+200
3552	111900	−−
3553	111500	+300
3554	112812	+112
3555	112400	−−
3556	106800	+200
3557	107320	+220
3558	106900	+200
3559	103100	−−
3560	98100	+1500
3561	96500	+200
3571	96700	−−
3572	98000	+1100
3573	97800	+700
3574	89900	+600
3575	89500	+600
3576	89200	+200
3577	89700	+300
3578	83100	+509
3579	82500	+417
3580	77200	+150
3581	71100	−−
3582	68330	+340
3583	64800	+1400
3584	61000	−−
3585	57400	+200
3586	53293	+1552
3587	52259	−−
3588	51457	−500
3589	47500	−300
3590	47000	−−
3591	47300	−−
3592	47300	+200
3593	47400	+400
3594	45400	+400
3595	44950	+400

5% מלווה פיתוח (ברירה כפולה)

סדרה	שער	שינוי
2025	139400	−−
2026	140000	−−
2027	132800	−−
2028	133000	−−
2029	126925	−−
2030	144704	+4215
2031	125000	−3023
2032	130812	−−
2033	134207	+3911
2034	126698	−−
2035	139841	−−
2036	115996	−−
2037	122559	−−
2038	104000	−3130
2039	121284	−−
2040	111089	−−
2041	96000	−2931
2051	95396	−2950
2052	91047	−2816
2053	91129	+2654
2054	92319	−2855
2055	89671	−2773
2056	88821	−2747
2057	86532	−−
2058	91438	−−
2059	81144	−2510
2060	101942	−−
2061	58096	−−
2062	55000	+1650
2063	67788	+1974

צמודות זהב

סדרה	שער	שינוי
5 יר'	91.2	+1.2

רמון

סדרה	שער	שינוי
7006	213.9	−1.2
7007	199.6	−1.4
7008	190	−1.3
7009	184.2	−0.2
7010	175.8	−0.2
7011	165.2	+0.4
7012	159.7	+0.4
7013	150.4	+0.2
7014	135.9	+0.6
7015	113	−0.2
7016	115.1	−0.1
7017	112.8	−0.2
7018	115.8	−0.1
7019	116.3	−0.2
7020	116.2	−0.1
7021	115.1	−0.2
7201	116.5	−0.2

גלבוע

סדרה	שער	שינוי
6101	15604	+378
6102	9345	−54
6103	8475	−11
6104	7723	−9
6105	7488	−10
6106	7209	+4
6107	6931	+4
6108	4940	−15
6109	4705	−14
6110	4628	−14
6111	3892	+10
6112	3771	+10
6113	2556	+13
6151	1016	+8
6152	972	+7.4
6153	847.1	−1
6154	831	−1.1
6155	562.2	−17.6
6156	440	−0.6
6157	328	−0.4
6158	310.6	−0.4
6159	264.4	−5.6
6160	252.9	−0.6
6161	244.5	−0.6
6162	220.5	−2
6163	204	−1.8
6164	195.9	−1.8
6165	186.3	+1.6
6166	174	−0.5
6167	170.1	−0.5
6168	167.3	−0.4
6169	158.2	−0.2
6170	147.3	−1.6
6171	106.4	−1.5
6172	107.2	−1.4
6801	111.8	−3.4

100% מט"ח

סדרה	שער	שינוי
אל אש	1646	−−
אלתא	1339	+2
אלטרס	2625	−−
אורמת	1358	−2
חוד 84	118	−−
זכ הים	263.5	−2.6
דים הש	235	+0.8
כור	125.5	+0.5
כלל	553	−−
כצמ ד	181.7	−−
כצמ ם	257	−2
כצמ י	293.5	−−
רד	144.5	−1.1
טל בת	190.2	−−
תישע	197.9	−−

מדד/מט"ח

סדרה	שער	שינוי
בלת	173.4	−−
דים הש	194	−−
סד	108	+0.8
כלל	218	−−
נב דים	184	−−
משא מ	171.2	+0.6
משא מ	162.3	−−
משא מ	153.6	−−
לאומי	163.5	−−

שערי המניות 15.11.88

בנקים שאינם נכללים בהסדר ההצמדה

שם המניה	השער אתמול		המחזור ש"ח ע"נ	השינוי בנקודות	השינוי ב-%	היצע/ביקוש ש"ח ע"נ
אנחה ש	65270	בה	396	+5934	+10	+634
אידיבי ב 100.0			—	הפסקה	מסחר	—
אידיבי בב א			—	הפסקה	מסחר	—
דיסקונט שה ב			—	הפסקה	מסחר	—
המספנות 0.1	985		5684			−2151
המספנות א 0.5	505	הב	4587	+46	+10	+2434
הפועלים מבב				הפסקה	מסחר	—
כללי לא כוטר	15540		60			−61
כללי שה 7			—	הפסקה	מסחר	—
כלל שה 11			—	הפסקה	מסחר	—
מימון ומסר 1.0			—	הפסקה	מסחר	—
מימון ומסר 5.0			—	הפסקה	מסחר	—

בנקים הנכללים בהסדר ההצמדה ל 89

שם המניה	השער אתמול		המחזור	שינוי נקודות	שינוי %	היצע/ביקוש
אידיבי רג 100.0	148400		156			−63
אידיבי ב 100.0	148203		10			
אידיבי בב א	895500		1	−5000	−0.6	−1
איגוד 1 ש"ח	111800		5	+1000	+0.9	+3
דיסקונט ב'	195303		5	+3500	+1.8	+3
דיסקונט א'	189700		5	−2000	−1	−55
מזרחי ש'	60750		69	−400	−0.7	−289
מזרחי מ'	61111		5	−500	−0.8	−3
הפועלים ש'	100050		219	−900	−0.9	−428
הפועלים מ'	100600		1	−500	−0.5	−13
כללי א'	257400	שב				
כלל ספק	68970		218			−93

בנקים הנכללים בהסדר ההצמדה ל 91

שם המניה	השער אתמול		המחזור	שינוי נקודות	שינוי %	היצע/ביקוש
אידיבי רג 100.0	119300		328	+400	+0.3	+1723
איגוד 0.1	91975		6	+25		+45
דיסקונט ב	152000		41	+1000	+0.7	+295
דיסקונט א	151700		84	+300	+0.2	+271
המזרחי ש	48950		259	+100	+0.2	+709
המזרחי מ	49094			+344	+0.7	+325
הפועלים ש	80180		1281			−48
הפועלים מ	80300		198			+42
כללי א 1.0	205851		24	+400	+0.2	+299
כלל 0.1	51354		1095	+350	+0.7	+2576

בנקים למשכנתאות

שם המניה	השער אתמול		המחזור	שינוי נקודות	שינוי %	היצע/ביקוש
אדנים 0.1	32300		16	+1300	+4.2	+22
לאומשכ' ש	10575		102	+175	+1.7	+102
לאומשכ' מ	10525		114	+350	+3.4	+216
כרמל ש	216		1500			
כרמל אפ'	119		20601			−25595
כרמל אג"ח	105		29675			+11745
פת משכ ש	2520		370			
משכן ב ש	4454		242	−70	−1.5	−242
עצמאות 0.1	15700	שב				
מירב 1.0	6771		1	+1		+1
טפחות מבכ ש	24000					
טפחות רג ש	22917		48	+100	+0.4	+66

מוסדות מימון

שם המניה	השער אתמול		המחזור	שינוי נקודות	שינוי %	היצע/ביקוש
הלוואות מבכ א	514465	מסק		+24498	+5	+125
הלוואות מבכ ג	239010			−1000	−0.4	−5
לאומי תעש' א ש	14795		37	−500	−2	−129
פתוח תעש' מבב	101398	תב	2	−7000	−6.5	−7
פת תעש' בב ג	558500		2	−6000	−1.1	−2
פת תעש' בב גג	324000		3	−4000	−1.2	−3
פת תעש' בב גג	322000		2	−3000	−0.9	−2
פת תעש' בב ר	337292		1	+12000	+3.7	+1
פת תעש' בב יד	72550	שב				
מרס קבלנים 5.0	1002	בה	12701	+115	+13	+25907
תיירות בב	258500		1	−500	−0.2	−1
כלל ליסינג 0.1א	15980		6	−500	−3	−6
כלל ליסינג 0.5ב	14950		10	−50	−0.3	−10

שף נאמנות
בטחה קבוצת כלל
ניהול תיקי השקעות ניהול קרנות נאמנות וניהול קופות גמל

שערים בינבנקאיים

אתמול, בצהריים, 15.11.1988 באירופה

מסירה מידית (ספוט)

$ ארצות הברית	ל-1 שטרלינג	1.8095/1.8105
מרקים גרמניים	ל-1$ ארה"ב	1.7430/1.7440
גולדנים הולנדיים		1.9667/1.9677
פרנקים שוויצריים		1.4610/1.4620
פרנקים בלגיים		36.54/36.56
פרנקים צרפתיים		5.9630/5.9660
לירטות איטלקיות		1296.50/1297.50
ינים יפניים		123.20/123.30
$ ארצות הברית	ל-ס.ד.ר.	1.3324/1.3329

שער הזהב $ 422.80 ארה"ב אונקיה לונדון פיקסינג

מסירה מאוחרת (פורוורד)

	$/ליש"ט	פר"ש/$	מרק/$
1 ח'	1.8044/1.8055	1.4551/1.4565	1.7372/1.7384
3 ח'	1.7957/1.7970	1.4436/1.4451	1.7246/1.7259
6 ח'	1.7825/1.7840	1.4274/1.4294	1.7092/1.7105

הנתונים נמסרו על-ידי בנק דיסקונט לישראל בע"מ

תתחיל לעשות ספורט
קצת מנהלים
40 מיליון מנהלים בארה"ב ויפן עושים את זה כל שבוע. גולף.
אחרי שבוע שוחק בעבודה -
צא לכרי הדשא של קיסריה לרענן הכושר וחידוש המצברים.
דיינרס ומועדון הגולף קיסריה מציעים לך קורס להתחלת דרכך בגולף. 5 שיעורים ראשונים במחיר סמלי -
10 ש"ח לשיעור קבוצתי, 15 ש"ח לשיעור פרטי.
המבצע ימשך עד 31 לדצמבר 1988.
להזמנת מקומות תאם מראש עם תנה במועדון הגולף בקיסריה 06-361172/3/4 או שושי 03-493810
מועדון הגולף בקיסריה בחסות דיינרס קלוב.
דיינרס. המעמד מחייב.
דיינרס קלוב ישראל בע"מ

هكذا من الاصل

מכתבים למערכת הארץ

מדוע הובס המערך

כאשר הנביא שמעון פרס על הפיגוע ביריחו כאחת הסיבות לכישלון המערך, הוא הודה בעצם שלמערך אין תשובה לאומית לאנטי־האינטיפאדה. אילו היתה תשובה כזאת, הפיגוע היה צריך לחזק את המערך. לא חסרות דוגמאות מתולדות היישוב, שפיגועים ומעשי טרור חיזקו את מסורתנו הלאומית.

אכן, האינטיפאדה מגבירה את הקונפליקט בין שני העמים בארץ־ישראל. אין זו שעת פיוס, כפי שמנסים לרמוז גורמים שונים, ובעת קונפליקט זקוק העם לתשובות הנוגעות לזהותו. מה מאחד אותנו, מה אנחנו עושים פה ומהן מטרותינו. למערך אין כיום תשובות כאלו. השתיקה לשלום כשלעצמה אינה תשובה לצורך הקיומי הזה.

בעבר ייצגה תנועת העבודה את השאיפות לחופש ולשוויון כפי שבאו לביטוי במגילת העצמאות, וזו שהיו המסר החזותי שלנו, שאיפשר לרצות בשלום מעמדה לאומית איתנה. במערכת הבחירות הנוכחית העביר המערך מסרים הפוכים: עייפות ממלחמה ומסירה של לפחות חלק מההחלטה על גורלנו לפורום בינלאומי. לכן אין זה מפליא שרוב הקולות היהודים הציוניים ניתנו למפלגות בעלות מסר זהותי, אף אם הוא קלוקל – לאומי ודתי.

בתמיכה לשלום שאין מאחוריה מסר לאומי, קשה לראות את מפלגת העבודה מנהיגה את העם בימים סוערים אלה ומובילה אותו אל השלום.

אבי נשרי

תל־אביב

הפתרון הפשוט

שתי מדינות לשני העמים.

הליכוד, רפול, גנדי ואגודה יקבלו את יו"ש ועזה. המערך, רצ, שינוי ומפ"ם – את ישראל התבססתנית שתשרה. הדתיים יקבלו תקציבים ושעתיים שידור בשבוע לדבי מלובביץ', לבאבא־בוחירה ולמרדכי אליהו.

ואם הפלשתינאים יבקשו עזרה, נתיר להם את כל הנדידים ובטל את כל קללות ההרמות עד שיהיו נקיים ושהורים מאש"ף, ויוכלו להתגייר כהלכה. ואז, ארץ־ישראל, עם ישראל ותורת ישראל יחוברו סוף־סוף יחדיו, ובא שלום על ישראל.

א. גבר

תל־אביב

רוח נכאים

תוצאות הבחירות הבהירו שלא נעשה די במישור החינוך וההסברה כדי ללחום נגד התפשטות הפונדמנטליזם הדתי והלאומנות הקנאית. שילוב שני גורמים אלה מהווה סכנה שתביא בהכרח אסון לעמנו. בשנת 1984, המעשים המופיעים של ה"מחתרת היהודית" הוגדרו בפי נשיא המדינה כ"כישלון חינוכי". הדבר היה צריך להדליק נורה אדומה, ולגרום למעשה נמרצת ורצופה מטעם האליטה בארץ. אבל זה לא קרה. או הולכתי לעזרך ספר קלאסי על יהדות ההומניסטית (שעריכתו נסתיימה בינתיים). נושא הספר לכאורה היה צריך לגייס תומכים וכסף, אבל התעניינות היתה מינימאלית, כולל מוסדות העוסקים ביהדות.

ללא מעשים נמרצים ומתמידים מטעם אנשי־רוח, לא נצליח להיחלץ מן הבוץ שבו אנו נמצאים היום.

ד"ר הרברט בהן

אשדוד

תרומת שרון

שרון תובע את תיק הביטחון: "במצב הנוכחי רק אני מסוגל לעשות סדר". ותחת הכותרת כאמר, בין השאר: "אני חושב שכל אדם צריך למלא את התפקיד בו הוא יכול לתרום במידה רבה יותר מכל מועמד אחר".

יהיו ודאי כאלה שיסכימו אתו. אך לעיני שבות ומזוקקות מדעות־הבבל השחורות שליוו את מבצע של"ג, אני חוזרת ושומעת את זעקות השבר של המשפחות השכולות, וכמו מתוך הערפל בוקעות קריאות תגרות המוחה מול ביתו של מי שהיה בזמן ההוא ראש הממשלה ומאז נבלע בעולם הדממה.

ד"ר ד. אורגד

רמת אילן

מהי אהבת הארץ

רבים, ובראשם המנהיגות הפוליטית, מתהדרים באהבת הארץ ובתוספה להקרבה למען המולדת. גם הפטריוטיות היה לצרף עליהן.

מה מוזר ומקומם שכבר בבר עם הזינוק הלאומי אנו הופכים, במו ידינו, את הארץ האהובה לשטח הפקר. אנו משחיתים אותה בשיטתיות. מרבים בהרס סביבתי בלתי מרוסן. מטנפים את רשות הרבים ומזהמים את חוצות הערים. גורמים למפגעים אקולוגיים שלעתים אינם הפיכים. מחסלים, בזה אחר זה, את מקורות הקיום, כמו המצרך החיוני – המים. מתייחסים באדישות ובזלזול לנזקי זיהום האוויר, הגורם למחלות לאוכלוסיות שלמות (באזור חיפה והקריות, בתבל יבנה ובאשדוד, בבאר־שבע ועוד). איננו עושים מאומה להחיות את הנהרות שהיו למובילי שפכים מצחינים ורעילים. אנו משלימים עם היגיינה ציבורית ירודה והיעדר תודעת ניקיון, כמתחייב לפי החוק ותרבות המגורים. איננו אוכפים את מכלול חוקי הגנת איכות הסביבה. בארץ ממשיכים לפגוע במכמני הטבע הנדירים והיהודיים (ראו מה מעוללים לשמורת הר מירון) ומשלימים עם עשרות רבות של מזבלות גלויות "המקשטות" את מבואות עירנו.

ישראל נעשית ארץ דוחה. בבחירות האחרונות התעלמו כל המפלגות מהנושא הסביבתי וסוגיות איכות החיים. הגדילה לעשות התחיה, במברות המצע שלה לא היה זכר לבעיות הללו. הפניתי את תשומת לבה של ח"כ גאולה כהן לעובדה ושאלתי כיצד הדבר מתיישב עם אהבת ארץ־ישראל. התשובה שקיבלתי היתה, שמכתבי הופץ בין חברי הכנסת של התנועה...

יוסף תמיר

יו"ר הנהלת "חיים וסביבה"

תל־אביב

טעון טיפוח, טעונת תיקון

ב"הארץ" מיום 14.10, תחת הכותרת "50% מתלמידי חטיבת הביניים בת"א מוגדרים 'טעוני טיפוח'", נפתחת הכתבה בציטוט מתוך מסמך־עמדה שהגשתי למשתתפי הדיון על הזהב, שהתקיימה במנהל החינוך.

מתוך הדברים האחרים המובאים בכתבה אני למד שכידי כתבכם מצויים מסמכי־דיון או מסמכי־עמדה נוספים, שהוגשו מטעם חברים אחרים במינהל לקראת הדיון. אפשר שהוחו כתבכם עם מי ממגישי המסמכים. אולי לא שמע. הנמצא המספר של 50% המצוטט ממסמכי, בהכונת אינפורמציה העלולה להטעות את ציבור הקוראים.

ברצוני להבהיר כי כל המצוי, ולו במקצת, בנושאי החינוך, מכיר מזה עשר שנים לפחות את הוויכוח על השאלה: מה הם המדדים שעל פיהם ייקבע אחוז טעוני הטיפוח באוכלוסיית התלמידים הנבוגת.

יש, על כן, לאומרים 18% על מה שיסמכו. כן יש לאומרים 33% על מה שיסמכו. והוא הדין לגבי האומרים 50%. הכל בהתאם למדדים שעל פיהם קובעים האומרים את האחוז. ואכן, כל אחד ממגישי המסמכים הכיר יפה ביום הדיון את משמעות המספרים שאותם נקט, על־פי המדדים שאליהם הוא מתייחס.

אליעזר קלונסקי

משנה למנהל מינהל החינוך בעיריית תל־אביב

*

חיים הנדווקר מעיר: הפרסום ב"הארץ" התבסס על נייר־עמדה מרכזי היבשבי קלונסקי. מהר שהוא סובר כי הנתון שהוא עצמו קבע אותו, ואין ביכולתו להבהיר זאת, הריהו בהוקעת אינפורמציה העלולה להטעות את ציבור הקוראים.

מוסיקה בירושלים / אורי אפשטיין

התמודדות ורגיעה

ציפי פליישר. מפגישה מזרח ומערב

הביצוי הקולי המרוסן, יותר, לא פעם במשך רצעירדמטה ארוכים של הקול. היתה זו גילה ירון שובה מתרגמת הפרימדונה הדרמטית שהיא מגלמת לא פעם. את השירים האלה עיצבה במשמעות רבה, בכוהדבעה עד ומרכז, ובבעירצליל עשירים: הכל בהתייחסות אינטנסיבית לתכניהם השירים והמתולפים: החלומות הדרישית של "העיר שגמה", האימה הקודרת של "הרים", הכבעה ההיפנוטית והאכסטטית של "דוגו צ'ילי", ביטוי הכוח המאגי כבפולחן שאמצאי קרום ש"במחזור הכוכבים", צער הנפרדים ב"ברכת פרידה", הכמיהה המעוצבת של "אהבה ציפור־כוכב", ולבסוף הרגיעה של השלמת המעגל אל העיר שנמה.

אלן שטרנפלד עיצב את התפקיד הפסנתרני התובעני בהבנה מעמיקה, ברגישות ובעוצמת ביטוי מרשימה.

ביצועה של יצירה רבת־פנים זאת היה בבחינת הישג אמנותי גדול של שני המוסיקאים שהתמודדו בכושר עיצוב רב עם האתגר המורכב.

לה' נשמעים קולותיהם של ילדים ברחוב הקוראים ברכות ובאוספים שונים שירה ערבית המשמשת הומר־גלם למעשה־הקולאז'. היסוד המוסיקלי הוא כאן השפה עצמה – צליליה, מקצביה המכבעים המגוונים, הטעמותיה, גוונה ומנגינות־קולותיהם של קוראיה. להיסטה ערבית בפי כל הילדים משתלבת באופן פליפוני עם קולות בודדים ולאורכם עם מקהלה מדברת, המצומצמת, אופרי שינויי־עוצמות, חילופי־גוונים וקיטועי־מלים, לקריאתה של ילדה בודדת. כך נרקמת יצירה מוסיקלית ללא מרכיבים מלודיים, אמנם, אך בעלת מבנה צורני מסובך ומעוצב בקפידה. רגישות למרכיביה המוסיקליים של השפה ולגוונה־קול, יחד עם תחושה אמנותית מפותחת, מבציעים ביצירה אקספרימנטלית זאת על גישושים בדרך רבת־אפשרויות בהתמודדות עם ערכים מסורתיים שלא בדרך פולקלוריסטית.

"ב'בהר' ארמניה" משולבת מקהלות־ילדות ארמנית – מירושלים העתיקה – השרה מנגינה מקורית של המלחינה במשולב עם קריאת־טולה של שירה ארמנית ונגינת קלרינית, אף היא בנגינה של פליישר עצמה. המרכיבים השונים, שהוקלטו בנפרד, משתלבים לאחדות אורגנית, שיש בה התעצמות הדרגתית של מתח והבעה באופן המבנה, אף הוא בדרך ניסויית, גישה של כעין מסעיתגליות מרותק לתרבות שכבה אף זרה.

היצירות הישנות יותר – "במצב רוח כרומאטי" לפסנתר (שרה שוכמן הייטנן), "סויטה לפירות הארץ" לגיטארה (נאוה לבקרוביץ) ומחזור השירים "בערה־שרפ־בעיה" לסופרן, חליל ופסנתר (עם הרטה בך חיים וגורי איזולרקשי) עושות שימוש קונבנציונלי יותר אך בעל גישה אישית במרכיבים של מוסיקה ערבית. הכלים שבהם הם עיטורים בסף המלודי, מקצבים ריקודיים, אפשי אלתורי ופרזות המבוססים על סולמות של מאקום מזרחי – בעיקר בבכנה מן השירים.

... היה זה ערב מהנה העשוי להקריא... "לידר" פליישר של אסכירוטיקום והמילים הדמלמים על הערבי־הערבי של אמרי־הורון ועשר הארצות.

צבי הראל – צלה תפילה בתרומה – פסנתר. בבית הקונסרבטוריה הצינית.

תוכנית המבגלילה את עצמה ליצירות קלסיות־רומנטיות בלבד, הכוללות כמה מבכסי צאן הברזל של הרפרטואר, מושכת באופן טבעי את תשומת הלב אל טיב הביצוע של היצירות. הציפיות הגבוהות המתעוררות לגבי נגינתן של היצירות המוכרות כבר במיטב הביצועים של גדולי האמנים עלולות, על כן, להתאכזב כאשר זו אינה עומדת בפני המידה התובענית ביותר. אף כי אלה עלולים להיות מרומים, שלא בצדק, לגבי הכוחות המקומיים.

הסונטה לצלו ולפסנתר ברה מולור של בטהובן פתחה במגע נוקשה ותקפני בפסנתר ואילו אילצה בכך את הצ'לו לעוצמת פורטה הכרחית כדי לא להיבלע בהמולה. הפסנתרנית, בהמשכו של הפרק הראשון ברגעה ההתמודדות התאזנה לכעין שיווי־משקל בר משותף הקודותן שבין הכלים התגשם באופן המעניק הנאה. הבעה פיוטית בצליל הצ'לו בפרק האיטי וברקע שקוף, בדרך כלל, בהלכתיהקולות הפוגאלית של פרק הסיום העלו את נגינת היצירה הזאת לאחד ההישגים האמנותיים של הערב.

ב"פולונז הבריליאנט" אופ' 3 של שופן דומה היה כי האמנים היו עסוקים בהפקת הברק, (שגירסתו של עמנואל פיירמן עוד העמיסה עליו אתגרים טכניים נוספים על גרסת המקור), על חשבון הגמישות הריקודית של הפולונז, שנותר מרובע ופדנטי כלשהו.

שמות האקורדים שבסונטה במי מינור של ברהמס גרמה ליד פסנתרנית כבדה ומכבידה על הצ'לו בפרקים המהירים. נגינת הפרק האיטי – אחד הרגעים הנדירים של חייכנות נינוחה אצל ברהמס – קרנה רצינות מהורהרת, שנשמעה כעין הד מתמשך מן הפרק הראשון.

שמונים למסיאן

"הארואה" מאת מסיאן. בביצוע גילה ירון – סופרן, ואלן שטרנפלד – פסנתר. באקדמיה למוסיקה ע"ש רובין בירושלים

את מלאת שמונים שנה לאוליביה מסיאן הגגה האקדמיה הירושלמית בהשמעתה של אחת מיצירותיו כבדות־המשקל – מחזור השירים "הארואי". בשירים אלה, השואבים את השראתם מן השפה, התרבות והמסורת של האינדיאנים בפרו, שואף מסיאן לתת ביטוי מוסיקלי למשגי האהבה והמוות בהקשריהם האישיים, ההוויתיים והקוסמיים. את זאת הוא עושה בשפה מוסיקלית אישית, מרתקת ורבת־עוצמה. מהרניסיות אף רווקה מכל "איגור" מודרני מוגדר כשם שהיא גם רחוקה מכל זיקה פולקלוריסטית ומתרחקת גם מהקשרים טונליים. אף כי השירים שבים בסיומם אל מרכז טונלי ברור להבלטתה של תחושת שלמות.

בעוד הקול מתבטא לרוב בתמציתיות נוקבת, מוסיף הפסנתר המתרחק מאר בתפקידו של ליווי – באופן עצמאי והאמצעי הוא – את היסודות הדרמתיים הסוערים מתחת לפני השטח של

גישושים מזרחיים

מופע "מקור: מזרח" מיצירות ציפי פליישר בביצועי־בכורה, עם הרשת בקיחים – סופרן, הניה אייזלרקשי – חליל, שרה שוכמן היימן – פסנתר, אורלי לבקרוביץ – גיטרה, בהשתתפות פרופ' יהושע הורשובסקי, בבית הקונסרבטוריה הצינית.

השפה הערבית והארמנית והמסורת המוסיקלית של שני התרבויות האלה שימשו מקור־השראה לשתי יצירות חדשות של ציפי פליישר. הן השמעו בערב, שביקש לסתור את אמירתו של קיפלינג "כי המזרח הוא מזרח והמערב הוא מערב, ולעולם לא ייפגשו השניים" ושיקף, לעומת זאת, את מפגש־התרבויות היצירתי העשוי להתחולל כאשר העמים היושבים בארץ מחפשים בכנות את המקורות של הזולת – כדברי פרופ' יהושע הורשובסקי בהקדמתו ליצירות.

"גלגמש הלילה" ו"בהר ארמניה". הם קולאז'ים בטרטי טקסט, שבהם שלובי יסודות של שני התרבויות האלה בייצוגיה החדשה של מוסיקאית ישראלית. ב"גלגמש הלי־

הארץ ממליץ

ההגיגה של באבט (ת"א, ירושלים) – ארוחה צרפתית מפוארת מוגשת בכפר דייגים קטן לזוף יוטלנד שבדנמארק, על ידי באבט (סטפן אודראן) המשרתת המסתורית של בנות הכומר. לפי סיפור של איזאק דינסן ("זכרונות מאפריקה").

קיץ אצל מבא (ת"א) – סרט עדין מטאייוואן, על שני ילדים, אח ואחות, המבלים חופשה בכפר כשאימם עוברת ניתוח בבית החולים.

פרנבוק (ת"א, חיפה) – סרט מתח בבימויו של רומן פולנסקי, עוסק בהעלמה של אשת רופא המגיע לוועידה מקצועית בפאריס.

מרדף חצות (ת"א, ירושלים, חיפה) – שוטר לשעבר (רוברט דה נירו) נשכר ללכוד מועל בכספים (צ'רלס גרודין) הנרדף גם על ידי המאפיה. משחק טוב ואיזון מוצלח בין פעולה והומור.

יום שני הגרוע (ת"א) – "סרט אפל" על גנגסטרים ואהבה נואשת, מתרחש בניוקאסל שבצפון אנגליה. אווירה מסוגננת, משחק טוב של סטינג הזמרה ג'ז.

בגלל המלחמה ההיא (ת"א) סרטה של אורנה בן דור־ניב המפגיש שני דורות על הרקע הטראומטי של השואה. דור הניצולים והבניהם – משפחות פוליקר וגלעד – הממשיכים לחיות את הימים הנוראים ההם בזכרונות המוסיקה.

מאחר האיש החלום (ת"א, ירושלים, חיפה) – סיפורו של מעצב מכוניות בעל חזון באה"ב שלאחר מלחמת העולם השניה, מסופר בתנופה ובלהט ע"י פרנסיס פורד קפולה ("הסנדק").

החיים הם בגד ארוך וחינני (ת"א, חיפה) – סאטירה משעשעת על הבורגנות הצרפתית. חילופי תינוקות על־ידי אחות ב"ח נקמנית מזעזעים חיי משפחה בורגנית.

אנה (ת"א) – סרט על גולים צ'כיים בניו יורק, עוסק בתרבות האמריקאית כפי שהיא נראית בעיניים – מורה אירופאית. משחק טוב של סאלי קירקלנד.

קפה בגדד (ת"א, ירושלים, חיפה) – משל־קומדיה על אישה בוואריה שנפשה המגיעה מן המדבר לפונדק אמריקאי נידח בשם "קפה בגדד" ומשנה את חייהם של יושביו. בכירה של מאריאן סגברכט ובבימויו של פרסי אדלון.

מת לחיות (ת"א, ירושלים, חיפה) – סרט פעולה אלים על קרב בין בכר פירת פושעים בינלאומית ושוטר ניו יורקי בעל תושיה.

מדריך הארץ

תורנויות

תורנות רופאים

המוקד הרפואי במקרים דחופים מ"ס בערב עד לפתוח כ"ל בבוקר בסוכת מד"א טל' 101

מגן דוד אדום:

ירושלים 523133
תל־אביב 5460111
חיפה 512233
גוש דן 5793333
הרצליה 052־541333
טבריה 823333
רחובות 08־451333
בת־ים 5511111
חולון 803133
לוד־רמלה 08־221022
באר שבע 057־74767
הקריות 04־763333

מוקד מידע רפואי בקופ"ח הכללית:
בימים א'–ה' – 20.00–8.00
ביום ו' – 15.00–8.00
טלפונים: 03־433300

שי"ל – שירות רפואי ייעוץ 24 שעות ביממה, כולל תמאה שיניים: ירושלים, מוקד יום 669531, 660585; מוקד לילה, שבת וחג 226191 מכבי טל' 1788 ולהשעיר הדרגה לרופא תורן תל־אביב: מוקד יום 218820, 218898; מוקד לילה 631011 מבני 8752 ולהשעיר הדרגה לרופא תורן מבין ב"ר שמר – שירות רפואי לקופו (ת"א)

שירות ביקורי בית של רופאים מומחים לילדים ותינוקות בשעות 24–19: טל' 03־5459111 "שמר" מבני 222

שלהו – שירות רפואי לקופו (חיפה) בימי חול בשעות 24–19 ימי ששי 24–14, בשבת 24–08 טל' 04־388541 קוד מבני 1665

מרפאות שיניים לעזרה ראשונה תל־אביב:

דיזנגוף מכור שש' 3 (ליד המשביר) טלפון: 294869, 285822–03

המרפאה פתוחה כל יום כולל שבתות וחגים 24 שעות בר מכבא 49 טל': 03־284649 פתוחות בימים א־ה בין 21.00 עד 23.00 ימי ו' וערבי חג מ־18.00 עד 24.00

שבתות וחגים מ־15.00 עד 21.00

ירושלים: בי"ה הדסה ע"כ – 22–16

קשב לבית – שרות מיניים לרשמה, שיקום, וסיעוד בבית.

מרכז רפואי הרצליה פיתוח 052־548575

איתורית 7549111 1800

ער"ן – עזרה ראשונה נפשית (24 שעות):

ירושלים 227171
תל־אביב 5461111
ילדים ונוער 03־261113
חיפה 672222/3
נתניה 053־333316
באר־שבע 057־418111
כרמיאל (גליל מערבי) 04־988410
כפר סבא 052־913999

מרכז רפואי באר־שבע 800
מרכז מידע לקורבנות אונס (24 שעות):
תל־אביב טל' 234819
ירושלים טל' 02־245554
חיפה טל' 04־382611

מרכז מידע למבכי להק מטפס "מטגלים" א ה 11.00–13.00 ב ו ד 16.00–18.00 טל: 220851

רח' באזל 13 תל־אביב

יד ביד – ארגון מטבם ליצר להורים. תל אביב – לילה 226027 24 שע' ביממה להורים, בימים ב', ה' מ־20.00–17.00 222732

ירושלים 243358

חיפה ונהריה – 229480 מ־20.00–19.00

הגליל המערבי 04־922222

קו אליי – תמצרות לתמכת הילך עזרה במבכי אליפות כלפי ילדים 261070 א'–ה' 16.00–20.00

ארגון לשירות ארזו – תחבורה שיתופית לשירות הציבור בגוש דן 24 שעות ביממה 03־5461727/8

שלל – שרות? ביזות מישל מנורי"ם לתלי לב (פרטי) 338848

ויצו – 24 שעות קו ארום לנשים מוכות טל: 5461135–03, 550586–08

תוקף לכלוש־אישה בצירים – הסברה וסיוע להולים, מידע מוקלט 24 שעות בטלפון 290101, 203121. קו פתוח כל יום ב' ת"א 33602 ת.ד. 19.30–23.00

תורנות מוקדם, בטלפון – דוחנן ת"א 611001, 246563, 239952

רחובן ירושלים 226333

דוחנן חיפה 645334

שטוחה לגבירות ואמורה בישראל טל' השסינלר 108 ת"א 5619463

תורנות בתי־חולים

תל אביב – ווקה – (ילדים, פנימית, כירורגיה)

ירושלים – הדסה ע"כ (פנימית, כירורגית, נשים, עיניים) הדסה ה"צ (אורתופדיה) שערי צדק (ילדים)

תורנות בתי־מרקחות

תל־אביב – דיזנגוף דיזנגוף 132 225390

קופ"ח מכבי בן יהודה 26 203492

ירושלים – פרמסאום בורלא 5 גנה 639521

חיפה – קופ"ח מכבי יל"ג 6 672472

חולון – בן גוריון לבראו 16 5523954

מכבי שבט 35 895571

בת ים – קופת חולים עין יהב 2 884854

פתח תקוה – קופ"ח הכללית חיים עוזר 905271

בני ברק – בני ברק ר' עקיבא 110 787353

רמת גן – אסותא ובוטינסקי 41 7511874

הקריות – הדיון ממסת מדי"ע 715136

חדרה – קופ"ח כללית הטלליל 335884

דלת פתוחה

מרכז מידע וייעוץ לנוער ע"י צוות מקצועי – ייעוץ ומידע בנושא חברות, משפחה, מיניות – אמצעי מניעה. ימים ב', ג', ד' – 19.00–16.00. 5101511/2 9 מבכים

רחובות: ימים א' ד' 16.00–19.00 רח' הנטרים 14 טל' 381520

מרכזי מידע – אגד

02–304304 03–432777 04–549121

מוגש כשירות לציבור על ידי

הסנה

חברה ישראלית לביטוח בע"מ

טלוויזיה

חינוכית

08.00 עד כאן
08.05 שעת כושר
08.15 בגאוגרפיה של איי מני הארץ. עיר קטנה גדולה
08.40 אנגלית ד'
09.00 מדעי הטבע יסודי
09.15 רחוב סומסום
10.30 מדעי הטבע ה'־ו' גוף הארם. 70 מקימות כושר
11.00 השבון ו'. השארית בחילוק
11.15 יהדות קשת וענן. ומה אומר רש"י (ג)
11.40 אנגלית ד'
12.00 מושגי יסוד ביהדות
12.25 אורחות על־יסודי
12.50 צרפתית
13.05 אנגלית ו'
13.30 מדעי הטבע על יסודי. האבולוציה 5 יסודי גומלין ב'
14.00 עד כאן. רבע דפי הטלטקסט
14.05 אוניברסיטה פתוחה. חבויות לימודים
15.00 זה בינבה. סדרה
15.10 כאן כאו. מעשה בשלוש צפרדעים
15.40 שעת כושר
15.55 פיצוחים
16.25 זה עולמנו. סדרה
17.00 ערב חדש

כללית

17.30 סיפורי ביטאריקס פוטר
17.45 קרם כטוב
18.30 (ע) קיצור החדשות
18.32 (ע) על מסרות ותרבות
19.00 (ע) כריאות ויוסי
20.00 כותרות מבט
20.02 מבט לנוער
20.30 תצפית. מגזין דו־שבועי לעניני טבע, מדע ורפואה
21.00 מהדורת החדשות
21.30 תשדירי שירות
21.35 מוקד
22.05 אנשי המחאורן הכחול
23.45 מבטש של יום, חדשות

ערוץ 2

18.35 הבית של טד
19.03 "דגע לפני..." על קוטב אקס דיסק שבוע למוסיקה
19.05 הצרים האלוהיים
19.35 "רגע לפני..." בצירת גחורה אצל ילדים
19.35 האוטבוס
20.26 "דגע לפני..." על שותף המבוהל ביל לממבר
20.30 ארס,בלבלה
21.02 מבט בולל
21.30 קודל ברנט מארות
21.52 שיחים ברכיו

ירדן ערוץ 6

17.30 תכנית ביתר בכרוסית
19.00 חדשות בערבית
19.15 ירדן בתים
19.30 חדשות בעברית
19.45 מגזין ספורט
20.00 חדשות בצרפתית
20.30 קיטואולי
21.10 קולאז'. המלחמה הבלתי ידועה
22.00 חדשות באנגלית

לבנון ערוץ 12

13.30 חיים אחרים. (סדרה)
14.00 מועדון 700
14.30 התעמלות
15.00 האור הלוליני. (סדרה)
15.30 ספר־בוק. (מצויר)
16.00 שוכני הסלעים
16.30 עמק הנקם
18.00 חוץ וקשת
18.30 משפחת קמבל. (סדרה)
19.00 חדשות בערבית
19.30 חדשות באנגלית
20.00 רצח במשיכת קולמוס
21.00 השעון הגדי מגרי. (סדרה)
22.00 משפטי דנאו
23.00 מועדון 700
23.30 חיים אחרים. (סדרה)

רדיו

קול המוסיקה

07.09 בהבנה ביונה
10.00 קונצרט בוקר
12.57 פינת השיר
13.00 קלאסיקל, רוזיב המוכר
14.06 מן הכרכיה
15.00 אנתולוגיה בצליל
18.00 מבחר הקולסיקה
19.00 אמנים בצלום
20.57 פינת השיר.
21.00 אופרה. שגברב: משה ואהרון

רשת א'

16.05 מוסגים. נשים בגלומה
17.05 צבעי הקשת. שירים לאמרתמצאים
18.06 מנחת ערב
23.00 רדיו רואמה

רשת ב'

18.06 יש שאלות
19.00 היום בבית
19.35 שירים עבריים
20.05 במקום הסקופים
21.00 מהדורת חדשות
21.30 במקום האמרים החורר

[illegible]

שידור קבוע

רשת א'

06.16 השר עיבוה. שירים בנוכח החורי
06.30 סיכום השמשה היומית
06.35 דף גמרא יומי
06.50 פרקי היום במנ"ך
07.30 ישן בעיקה. שירים ישנים
08.05 הגוה
09.05 סלודיה. שירות מידע
10.05 מבחר בשר
11.05 יזוקרוזוק. שירים עבריים
12.05 מעורב ירושלמי
14.06 בראש צעה. מגאזין לילדים
15.30 האופי בריסיכה המעוזה

רשת ב'

06.06 השכם בבוקרונם בהורות יום

רשת ג'

[illegible]

קולנוע

תל־אביב

[illegible]

ירושלים

[illegible]

חיפה והסביבה

[illegible]

הבימה – התיאטרון הלאומי

הארץ – עיתון לאנשים חושבים

עירית תל־אביב יפו

מקיימים בשבת 19.11.88 ב־11.00

מוספשבת

עם

מיכאל הנדלזלץ

■ ח"כ **גאולה כהן**

■ **ולאדימיר סלפאק** – העליה מבריה"מ

■ פרופ' **יהודה באואר** – יהדות הומניסטית חילונית

■ **שמואל הכהן** "כמו אבנים שותקות" על יהודי הולנד בשואה

■ הבטלנים – **נתן דטנר ואבי קושניר**

■ **"עלובי החיים"** – 300 הצגות ב"קאמרי" בהשתתפות: **אהוד מנור** (נוסח עברי) והשחקנים: **יותם זילברמן וטל אמיר**

■ **אורה זיטנר** – בתוכניתה החדשה "אושר אחר". במאי – **דוד ברגמן**

כרטיסים בקופת "הבימה" בימים א'־ה'. אין מכירת כרטיסים במקום בשבת. דמי כניסה – 12 ש"ח. הנחה 50% למנויי "הארץ" ו"הבימה" ולבעלי תעודת תושב או תעודת קשיש של ת"א.

הארוע באדיבות בית היוצר לספר הטוב

חנות הספרים בהבימה פתוחה מ־11 בבוקר עד 11 בלילה

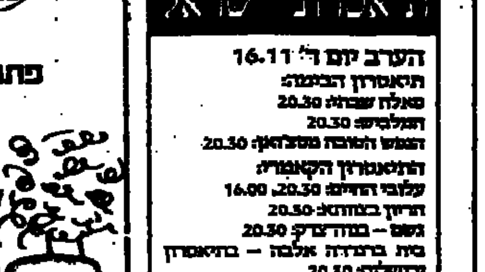

א.ק.ו.: שיווק רעיונות

להסתכל בגדול...

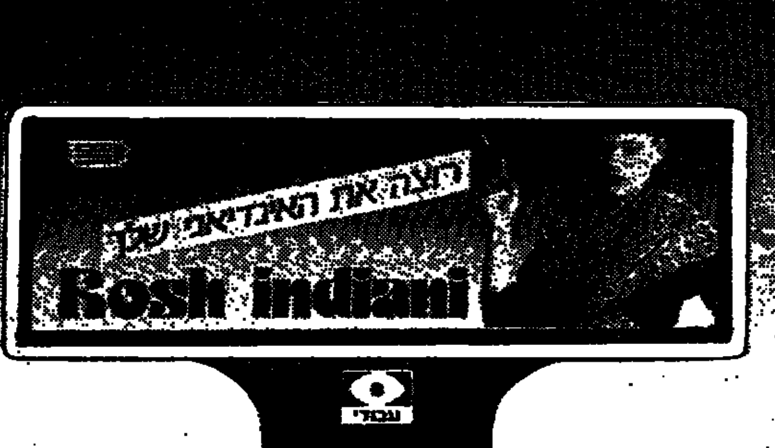

גם אתה יכול בשבועיים להיות גדול

חברת החשמל לישראל בע"מ

אגף האספקה והאחסנה – מח' חקר שווקים ומכרזים
ת.ד. 10 חיפה 31000 טל: 04־646475

מכרזים

החברה מזמינה בזה הצעות לייצור /אספקה/ שרות כמפורט להלן:

מס' המכרז	הנושא
14421	משאבות אופקיות למערכת קירור מדוחסים לתחה"כ "רידינג"
14422	מקררים למערכת מי קירור דחוסנים לתחה"כ "רידינג"
14425	כבל טלפון פלסטי
14426	כבל פיקוד מ.נ. חסין אש עם בידוד XLPE
14427	מחברי טבע לתילי נחושת

המועד האחרון להגשת ההצעות למכרזים הנ"ל היגו: 8.12.88

לקבלת טפסי המכרז ופרטים נוספים יש לפנות החל מהיום בשעות 09:00 – 13:00 למח' חקר שווקים ומכרזים בתחנת הכח חיפה, או בכתב למען הרשום לעיל.

להצעה יש לצרף אישור על ניהול פנקסי חשבונות ורשומות מפקיד השומה או מרואה חשבון וכן אישור שהנו לעוסק מאגף המכס. – הצעה ללא אישורים ברי תוקף – לא תובא לדיון.

על ההצעות למכרזים הנ"ל להגיע עד למועדים המצויינים לעיל, שעה 13:30 למשרדנו בחיפה.

אין החברה מתחייבת לקבל את ההצעה הזולה ביותר או כל הצעה שהיא.

קריית – תל־אביב־יפו
מינהל ההנדסה
אגף תכנון הבנין קריה
שד' בן־גוריון 68, תל־אביב

הודעה לבעלי קרקע בחלקות 44, 45, 46, 49־53 ר"ם 81 בגוש 6609 בהתאם לסעיף 190 (ב') לחוק התכנון והבניה תשכ"ה–1965

הועדה המקומית לתכנון ולבניה תל אביב יפו מודיעה בזאת לכל בעלי הקרקע בחלקות 44, 45, 49־53 ו־81 בגוש 6609, המשתרעות לאורך שפת הים סמוך למלון כנרון ולהלן: "הקרקע" כי על פי סעיף 190 (ב) לחוק התכנון והבניה תשכ"ה–1965 החליטה ביום 6.11.88 להכנס לקרקע ולתפוס בה חזקה, לאחר 30 יום מיום פרסום הודעה זו.

תשריט הקרקע נמצא במשרדי הועדה המקומית לתכנון ולבניה תל אביב־יפו, שד' בן גוריון 68, תל אביב יפו וניתן לעיין בו.

בכבוד רב,
שלמה להט
ראש העיריה
יו"ר הועדה המקומית לתכנון ולבניה
תל־אביב־יפו

חוק התכנון והבניה תשכ"ה 1965

מרחב תכנון מקומי, קריות.

נמסרת בזה הודעה לפי סעיף 149 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה–1965

כי במשרדי הועדה המקומית לתכנון ולבניה קריות הוגשה בקשה להקלות שימוש בבנין בן 3 קומות ויציאות לגג בחלק 6 ק. ביאליק גוש 11535 חלקה 74.

מהות הבקשה:

1. חריגה של 38.00 מ"ר מאחוזי הבניה המותרים המהווים 5.5% משטח החלקה.

2. הקלה בקומה אחת ממספר הקומות המותר עקב ניצול חלק מקומת העמודים למגורים.

כל המעונין רשאי להגיש התנגדות למשרדי הועדה המקומית דרך הנחוד הקריה 4 קרית מוצקין, תוך שבעה ימים מיום פרסום הודעה זו.

יו"ר הועדה המקומית לתכנון ולבניה קריות.

תיאטרוני ישראל

הערב יום ד' 16.11

התיאטרון הבימה: סאלח שבתי: 20.30
המלכתים: 20.30
הבשם המוזכה מהצהמה: 20.30

התיאטרון הקאמרי: עלובי החיים: 16.00, 20.30
תרויך בצוחה: 20.30
גשם – בגוה־צ'ק: 20.30

בית ברנרדה אלבה – בתיאטרון ירושלים: 20.30